

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE — BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

[C – 2017/30911]

6 JUILLET 2017. — Arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 relative au plateau du Heysel

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu l'article 39 de la Constitution.

Vu la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980, notamment son article 6, § 1er, I, 1°.

Vu la loi spéciale relative aux institutions bruxelloises du 12 janvier 1989.

Vu le Code bruxellois de l'aménagement du territoire du 9 avril 2004 (ci-après le « CoBAT »), notamment son article 27 et son annexe C.

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 12 septembre 2002 arrêtant le Plan Régional de Développement (PRD);

Vu le projet de Plan Régional de Développement Durable (PRDD) adopté par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale le 18 octobre 2016;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 3 mai 2001 adoptant le Plan régional d'affectation du sol (ci-après le « PRAS »).

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 9 septembre 2010 désignant les instances consultatives appelées à émettre leur avis sur le projet de plan régional d'affectation du sol et sur le rapport sur les incidences environnementales.

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 16 décembre 2010 relatif à la mise en œuvre des articles 18, § 6, et 25, § 6, du Code bruxellois de l'aménagement du territoire.

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 20 janvier 2011 ouvrant la procédure de modification partielle du plan régional d'affectation du sol.

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 29 mars 2012 adoptant le projet de modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001.

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 et l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 7 novembre 2013 corrigeant les erreurs matérielles affectant celui-ci.

Vu l'arrêt du Conseil d'Etat n° 233.147 du 7 décembre 2015, qui « annule l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001, en ce qu'il concerne la zone d'intérêt régional (ZIR) n° 15 – Heysel, y compris la prescription urbanistique 18, en ce qu'elle concerne la ZIR n° 15 – Heysel précitée ».

Vu les motifs de cette annulation, qui sont les suivants :

- Le choix du site du Heysel pour développer un certain nombre de grands équipements nécessaires pour assurer le rayonnement international de Bruxelles constitue un choix a priori, antérieur au rapport sur les incidences environnementales, lequel ne contient pas d'analyse des alternatives raisonnables possibles;
- Le rapport sur les incidences environnementales (ci-après : « le RIE ») n'a pas étudié l'évolution probable du site du Heysel en cas de politique inchangée (hypothèse appelée communément « alternative zéro »);
- L'arrêté du 2 mai 2013 n'apporte pas de solution sûre sur le plan juridique aux incidences en termes de mobilité constatées par le RIE;
- Le RIE n'a pas évalué les incidences de la modification de la prescription 18 du PRAS.

Considérant qu'à la suite de cette annulation de la ZIR n°15 :

- La partie du plateau du Heysel concernée a retrouvé son affectation en zone d'équipements d'intérêt collectif ou de service public;

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

[C – 2017/30911]

6 JULI 2017. — Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd betreffende de Heizelvlakte

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op artikel 39 van de Grondwet.

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, inzonderheid op artikel 6, § 1, I, 1°.

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 betreffende de Brusselse instellingen.

Gelet op het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening van 9 april 2004 (hierna het "BWRO" genoemd), inzonderheid op artikel 27 en zijn bijlage C.

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 12 september 2002 met betrekking tot het Gewestelijk Ontwikkelingsplan (GewOP);

Gelet op het ontwerp van Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO), goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 18 oktober 2016;

Gelet op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 mei 2001 tot goedkeuring van het Gewestelijk Bestemmingsplan (hierna het "GBP" genoemd).

Gelet op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 9 september 2010 tot aanduiding van de adviesorganen die verzocht worden hun advies uit te brengen over het ontwerp van bestemmingsplan en over het milieueffectenrapport.

Gelet op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 december 2010 betreffende de toepassing van artikelen 18, § 6 en 25, § 6 van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening.

Gelet op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 januari 2011 tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan.

Gelet op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2012 tot goedkeuring van het ontwerp tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat werd goedgekeurd op 3 mei 2001.

Gelet op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd en op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 november 2013 waarin de materiële fouten worden verbeterd die hierop inwerken.

Gelet op het arrest nr. 233.147 van de Raad van State van 7 december 2015, dat voorziet in de "vernietiging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd, waar dit betrekking heeft op het gebied van gewestelijk belang (GGB) nr. 15 – Heizel, met inbegrip van het stedenbouwkundig voorschrift 18, waar dit betrekking heeft op het voormelde GGB nr. 15 – Heizel".

Gelet op de redenen voor deze vernietiging die luiden als volgt :

- De keuze voor de Heizelvlakte om een aantal grote voorzieningen te ontwikkelen die noodzakelijk zijn voor de internationale uitstraling van Brussel is a priori gemaakt voorafgaand aan het milieueffectenrapport, dat niet voorziet in een analyse van mogelijke redelijke alternatieven;
- Het milieueffectenrapport (hierna : "het MER") heeft de mogelijke evolutie van de Heizelvlakte bij ongewijzigd beleid (hypothese die gemeenzaam "nulalternatief" wordt genoemd) niet onderzocht;
- Het besluit van 2 mei 2013 biedt geen rechtszekere oplossing voor de effecten op de mobiliteit vastgesteld door het MER;
- Het MER heeft de effecten van de wijziging van voorschrift 18 van het GBP niet onderzocht.

Overwegende dat ingevolge deze vernietiging van het GGB nr. 15 :

- het betrokken deel van de Heizelvlakte opnieuw zijn vroegere bestemming heeft als gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten;

- La procédure de modification partielle du PRAS initiée par l'arrêté du Gouvernement du 20 janvier 2011 est toujours pendante en ce qui concerne le plateau du Heysel.

Considérant que les raisons qui ont conduit le Gouvernement à décider, en 2011, de modifier l'affectation au PRAS d'une partie du plateau du Heysel sont toujours d'actualité.

Considérant que, dès lors, le Gouvernement a entendu élaborer un nouveau projet de modification partielle du PRAS, limité au plateau du Heysel.

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 26 mai 2016 adoptant le projet de modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 relative au plateau du Heysel.

Vu le rapport sur les incidences environnementales (ci-après : le RIE) élaboré concomitamment à l'élaboration de ce projet de modification partielle du PRAS.

Vu l'arrêté ministériel du 26 mai 2016 fixant la désignation des agents ou personnes chargés de donner des explications techniques dans le cadre de l'enquête publique relative au projet de plan régional d'affectation du sol modifiant partiellement le plan régional d'affectation du sol.

Vu les réclamations et observations émises lors de l'enquête publique sur le projet de modification partielle du plan régional d'affectation du sol qui s'est déroulée du 1er juin au 31 juillet 2016.

Vu les avis des communes émis simultanément à l'enquête publique par les Conseils communaux de :

- Ville de Bruxelles le 27 juin 2016,
- Etterbeek le 27 juin 2016,
- Jette le 29 juin 2016.

Vu les avis des administrations communales et Bourgmestre remis simultanément à l'enquête publique par les communes de :

- Anderlecht le 6 juin 2016,
- Berchem-Sainte-Agathe le 19 juillet 2016,
- Ixelles le 13 juin 2016.

Vu que les autres communes de la Région n'ont pas émis d'avis dans le délai imparti;

Vu les avis des administrations et instances consultées, transmis aux dates suivantes :

- L'Administration le 14 juillet 2016,
- L'IBGE le 22 juillet 2016,
- Le Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale le 7 juillet 2016,
- La Commission royale des Monuments et des Sites de la Région de Bruxelles-Capitale le 6 juillet 2016,
- Le Conseil de l'Environnement pour la Région de Bruxelles-Capitale le 29 juin 2016,
- La Commission Régionale de la Mobilité le 20 juin 2016,
- Le Conseil consultatif du Logement et de la Rénovation Urbaine le 17 juin 2016,

Vu l'avis de Ruimte Vlaanderen du 18 juillet 2016.

Vu l'avis de Mobilité et Openbare werken Vlaanderen du 29 juillet 2016,

Vu l'avis de la Commission régionale de Développement (ci-dessous, la « CRD »), émis le 10 novembre 2016.

Vu le rapport d'évaluation de l'impact sur les femmes et les hommes, appelé 'test genre', requis par l'article 3, 2° de l'ordonnance du 29 mars 2012 portant intégration de la dimension de genre dans les lignes politiques de la Région de Bruxelles-Capitale et par l'article 13 de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 24 avril 2014 portant exécution de cette ordonnance, dont le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale a pris connaissance en date du 12 décembre 2016;

Vu l'avis du Conseil d'Etat du 6 février 2017;

Vu l'arrêt du Conseil d'Etat n° 237.528 du 1er mars 2017, qui annule les articles 1er, 10-1, 16 et 20 (« en tant qu'il renvoie à la modification partielle de la carte d'affectation du sol reprise dans l'annexe sous le n° 27 ») de l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001;

Considérant qu'en ce qu'elle porte sur l'article 10-1 de l'arrêté précité, modifiant l'alinéa 4 de la prescription 18, les motifs de cette annulation sont, à nouveau, que le RIE élaboré dans le cadre de cette modification du PRAS n'a pas évalué les incidences sur l'environnement de la modification de la prescription 18, alors que ces incidences ne peuvent être exclues;

- de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het GBP die werd opgestart door het besluit van de Regering van 20 januari 2011 nog steeds hangende is voor wat de Heizelvlakte betreft.

Overwegende dat de redenen die de Regering er in 2011 toe hebben gebracht om in het GBP de bestemming van een deel van de Heizelvlakte te wijzigen, ook vandaag nog gelden.

Overwegende dat de Regering derhalve heeft verkozen een nieuw ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP uit te werken, beperkt tot de Heizelvlakte.

Gelet op het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 26 mei 2016 tot goedkeuring van het ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd betreffende de Heizelvlakte.

Gelet op het milieueffectenrapport (hierna : het MER) dat is uitgewerkt naar aanleiding van dit ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP.

Gelet op het ministerieel besluit van 26 mei 2016 tot vaststelling van de aanwijzing van de beampten of personen belast met het geven van technische uitleg in het kader van het openbaar onderzoek over het ontwerp van gewestelijk bestemmingsplan houdende de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan

Gelet op de bezwaren en opmerkingen geformuleerd tijdens het openbaar onderzoek over het ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan van 1 juni tot 31 juli 2016.

Gelet op de adviezen van de gemeenten die tegelijk met het openbaar onderzoek zijn uitgebracht door de Gemeenteraden van

- Stad Brussel op 27 juni 2016,
- Etterbeek op 27 juni 2016,
- Jette op 29 juni 2016.

Gelet op de adviezen die tijdens het openbaar onderzoek werden uitgebracht door de gemeentebesturen en Burgemeester van de gemeenten :

- Anderlecht op 6 juni 2016,
- Sint-Agatha-Berchem op 19 juli 2016,
- Elsene op 13 juni 2016.

Gelet op het feit dat de andere gemeenten van het Gewest geen adviezen hebben uitgebracht binnen de toebedeelde termijn;

Gelet op de adviezen van de geraadpleegde besturen en instanties, meegedeeld op de volgende data :

- het Bestuur op 14 juli 2016,
- het BIM op 22 juli 2016,
- de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 7 juli 2016,
- de Koninklijke Commissie van Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 6 juli 2016
- de Raad van het Leefmilieu voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op 29 juni 2016,
- de Gewestelijke Mobiliteitscommissie op 20 juni 2016,
- De Adviesraad voor Huisvesting en Stadsvernieuwing op 17 juni 2016,

Gelet op het advies van Ruimte Vlaanderen van 18 juli 2016,

Gelet op het advies van Mobilité et Openbare werken Vlaanderen van 29 juli 2016,

Gelet op het advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (hierna de "GOC" genoemd), uitgebracht op 10 november 2016.

Gelet op de het evaluatieverslag op van de impact ervan op de respectieve situatie van vrouwen en mannen, "gendertest" genaamd, verplicht door het artikel 3, 2° van de ordonnantie van 29 maart 2012 houdende de integratie van de genderdimensie in de beleidslijnen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en door het artikel 13 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende de uitvoering van die ordonnantie, waarvan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering kennis heeft genomen op datum van 12 december 2016;

Gelet op het advies van de Raad van State van 6 februari 2017;

Gelet op het arrest van de Raad van State nr. 237.528 van 1 maart 2017 dat de artikelen 1, 10-1, 16 en 20 (omdat het verwijst naar de gedeeltelijke wijziging van de bijgaande bodembestemmingskaart onder nr. 27) van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het op 3 mei 2001 vastgelegde Gewestelijk Bestemmingsplan vernietigt;

Overwegende dat aangezien zij betrekking heeft op artikel 10-1 van het voormelde besluit, dat het vierde lid van voorschrift 18 wijzigt, de redenen voor de vernietiging er opnieuw in bestaan dat het MER dat naar aanleiding van deze wijziging van het GBP is uitgewerkt, geen beoordeling heeft gemaakt van de effecten van de wijziging van voorschrift 18 op het leefmilieu, terwijl deze effecten niet uitgesloten kunnen worden;

Qu'à la suite de cette annulation, l'alinéa 4 de la prescription 18 du PRAS se trouve rétabli dans sa version en vigueur avant l'entrée en vigueur de l'arrêté du Gouvernement du 2 mai 2013, à savoir :

« Toutefois, tant que l'aménagement des zones d'intérêt régional n° 6B, 8, 9, 10 n'a pas été établi conformément à l'alinéa 2, les actes et travaux relatifs aux affectations particulières définies dans leurs programmes, peuvent être autorisés après qu'ils auront été soumis aux mesures particulières de publicité et, à condition que la demande de permis d'urbanisme concerne l'ensemble du territoire de la zone d'intérêt régional, et ce, eu égard à la taille réduite de ces zones »;

Considérant que cet arrêt du Conseil d'Etat n'affecte ni la volonté du gouvernement de modifier l'affectation au PRAS d'une partie du plateau du Heysel, ni les motifs qui la sous-tendent, tels qu'exprimés dans l'arrêté du 26 mai 2016;

Que le présent arrêté ne pourrait cependant ni modifier l'alinéa 4 de la prescription 18 du PRAS tel qu'annulé par le Conseil d'Etat dans l'intervalle, ni étendre la modification du PRAS au-delà de celle ayant fait l'objet du nouveau RIE et soumise à enquête publique et aux consultations visées à l'article 25 du CoBAT;

Qu'il s'impose dès lors pour la ZIR n°15 d'adapter l'article 1er du dispositif du présent arrêté pour tenir compte de cet arrêt;

Vu l'avis de la section de législation du Conseil d'Etat du 31 mai 2017; RÉPONSES AUX AVIS, OBSERVATIONS ET RÉCLAMATIONS ÉMIS CONFORMÉMENT À L'ARTICLE 25, §§ 4 ET 5, DU COBAT

1. GÉNÉRALITÉS ET MOTIVATION

1.1 Appréciation globale

Considérant qu'un réclamant estime que l'aménagement des lieux actuel est harmonieux et de qualité qui attire les touristes, ce qu'annihilerait le nouveau projet;

Considérant que la Ville de Bruxelles est favorable au projet de modification du PRAS;

Considérant que la CRD partage le principe de la création d'un quartier mixte;

Dans ce sens, l'apparition d'une ZIR lui paraît raisonnable, pour autant qu'au niveau du programme, celui-ci soit à la hauteur de développements novateurs et permette de stimuler l'économie bruxelloise;

Qu'elle est d'accord avec l'idée que cette ZIR se caractérise par une activité spécifique de niveau international,

Considérant que l'un des principaux objectifs de la modification du PRAS pour le plateau du Heysel vise précisément à renforcer son attractivité touristique; que, par ailleurs, l'appréciation de l'harmonie de la situation existante est éminemment subjective et n'est pas partagée par le Gouvernement, qui estime au contraire que le plateau du Heysel mérite de recevoir un aménagement plus cohérent et plus harmonieux que celui qui existe aujourd'hui; que la présente modification du PRAS n'annihilerait donc ni l'harmonie, ni l'attrait touristique de la zone, au contraire.

1.2. Unité architecturale

Considérant qu'un réclamant estime qu'il aurait été bien pour le rayonnement international de Bruxelles de penser à développer une unité architecturale en lien avec le nouveau quartier et l'Atomium, symbole de Bruxelles;

Considérant que, dans un souci de qualité et d'excellence, la CRD engage les autorités à utiliser l'outil que représente le Maître Architecte. En effet, le fait de sa participation aux processus en cours, lui permet d'apporter une vision globale des développements, ce qui constitue, aux yeux de la Commission un gage pour arriver à des projets de qualité, en lien notamment avec l'architecture symbolique déjà présente sur le plateau du Heysel.

Considérant qu'il y a lieu de rappeler que le PRAS est un plan d'affectation du sol, qui, notamment en raison de son échelle régionale, n'a pas pour objet de contenir des prescriptions de nature architecturale; qu'il appartiendra à d'autres instruments (PPAS, règlement d'urbanisme, etc.) de prendre en considération cette préoccupation.

1.3. Valorisation du potentiel du plateau du Heysel

Considérant que l'Administration (BDu) apprécie que la ZIR 15 cherche à valoriser le potentiel remarquable existant du plateau du Heysel (naturel, paysager, urbain et patrimonial);

Considérant que la CRD défend l'idée qu'il s'agit de développer sur ce site un quartier durable et exemplaire, d'autant que l'ambition est d'en faire un site à vocation internationale;

Dat ingevolge deze vernietiging het vierde lid van voorschrift 18 van het GBP is hersteld in zijn versie zoals deze gold vóór de inwerking-treding van het besluit van de Regering van 2 mei 2013, hetzij :

« Zolang de inrichting van de gebieden van gewestelijk belang nrs. 6B, 8, 9, 10, niet werd vastgelegd overeenkomstig lid 2, kunnen de handelingen en werken voor de bijzondere bestemmingen die zijn bepaald in hun programma's, evenwel worden toegelaten nadat zij aan de speciale regelen van openbaarmaking onderworpen zullen zijn, en op voorwaarde dat de aanvraag om stedenbouwkundige vergunning betrekking heeft op het ganse grondgebied van het Gebied van Gewestelijk Belang, gezien de kleine omvang van die gebieden ».

Overwegende dat dit arrest van de Raad van State geen afbreuk doet aan de wil van de Regering om de bestemming van het GBP voor een deel van de Heizelvlaakte te wijzigen en evenmin aan de redenen die hieraan ten grondslag liggen zoals deze zijn uitgedrukt in het besluit van 26 mei 2016;

Dat dit besluit evenwel het vierde lid van voorschrift 18 zoals dit ondertussen door de Raad van State is vernietigd niet mag wijzigen en evenmin de wijziging van het GBP een grotere strekking geven dan deze waarvoor het nieuwe MER is opgemaakt en die aan een openbaar onderzoek en aan de raadplegingen bedoeld in artikel 25 van het BWRO is onderworpen;

Dat voor het GGB nr. 15 derhalve artikel 1 van de beschikking van dit besluit aangepast dient te worden om met dit arrest rekening te houden;

Gelet op het advies van de Raad van State van 31 mei 2017;

ANTWOORDEN OP DE ADVIEZEN, OPMERKINGEN EN BEZWAAREN UITGEBRACHT OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 25, §§ 4 EN 5, VAN HET BWRO

1. ALGEMEEN EN ONDERBOUWING

1.1. Globale beoordeling

Overwegende dat een reclamant van mening is dat de huidige inrichting harmonieus en kwaliteitsvol is en toeristen aantrekt, iets wat het nieuwe project zou tenietdoen;

Overwegende dat de Stad Brussel voorstander is van het wijzigingsontwerp van het GBP;

Overwegende dat de GOC ook van mening is dat er een gemengde wijk moet worden gebouwd;

Dat de inrichting van een GGB haar in die zin gepast lijkt, voor zover het op het niveau van het programma innovatieve ontwikkelingen aankan en de Brusselse economie kan stimuleren;

Dat ze akkoord gaat met de idee dat dit GGB gekenmerkt wordt door een specifieke activiteit met internationaal aanzien;

Overwegende dat een van de belangrijkste doelen van de wijziging van het GBP voor de Heizelvlaakte erin bestaat om zijn toeristische aantrekkingskracht te verhogen; dat overigens de beoordeling van de harmonie van de bestaande toestand hoe dan ook subjectief is en niet wordt gedeeld door de Regering, die integendeel van mening is dat de Heizelvlaakte een meer coherente en meer harmonieuze inrichting verdient dan ze vandaag heeft; dat deze wijziging van het GBP dus geen afbraak doet aan de harmonie noch aan de toeristische aantrekkingskracht van het gebied, wel integendeel.

1.2. Architecturale eenheid

Overwegende dat een reclamant van mening is dat het goed zou zijn voor de internationale uitstraling van Brussel om een architecturale eenheid uit te werken in lijn met de nieuwe buurt en het Atomium, symbool voor Brussel;

Overwegende dat de GOC, met het oog op kwaliteit en uitmuntendheid, de overheden aanspoort om het instrument van de Bouwmeester te gebruiken. De Bouwmeester neemt immers deel aan de lopende procedures, zodat hij kan zorgen voor een globale visie op de ontwikkelingen, en volgens de Commissie is dat een garantie om te komen tot kwaliteitsvolle projecten die aansluiten bij de symbolische architectuur die op de Heizelvlaakte reeds aanwezig is.

Overwegende dat dient opgemerkt te worden dat het GBP een bestemmingsplan is dat, vooral vanwege zijn gewestelijke schaal, geen architecturale voorschriften wil opleggen; dat deze materie moet worden behandeld in andere instrumenten (BBP, stedenbouwkundige verordening enz.).

1.3. Opwaarderen van het potentieel van de Heizelvlaakte

Overwegende dat het Bestuur (BSO) waardeert dat het GGB 15 probeert het bestaande (natuurlijke, landschappelijke, stedelijke en erfgoedgerelateerde) potentieel van de Heizelvlaakte op te waarderen;

Overwegende dat de GOC de idee verdedigt dat het gaat om de ontwikkeling van een duurzame voorbeeldwijk op deze site, temeer daar het de ambitie is om er een site met een internationale roeping van te maken;

Qu'elle est d'avis qu'un nouveau quartier d'une telle ampleur ne peut pas se contenter d'être une juxtaposition de fonctions. Il s'agit de créer les conditions d'un habitat ou quartier de vie, véritable « morceau de ville », qui doit, à ce titre, être pensé dans sa complexité;

Considérant que la volonté du Gouvernement est de valoriser le potentiel du plateau du Heysel;

Que le PRAS a pour objet d'en tracer les grandes lignes programmatiques;

Qu'il appartiendra à d'autres instruments (PPAS, règlement d'urbanisme, etc.) d'en affiner le contenu, entre autres du point de vue qualitatif.

1.4. Complexification juridique - Obsolescence du PRAS – Concorde avec le PRD - PRDD non approuvé

Considérant que la Commune de Berchem-Sainte-Agathe regrette que ce processus de modification et les dépenses afférentes à celui-ci soient la conséquence d'une complexification juridique excessive et mal maîtrisée;

Que cette modification ne soit pas portée par un PRDD déjà approuvé;

Que la Commune constate que cette modification locale du PRAS fait suite à une récente modification thématique du PRAS (le PRAS démographique);

Que se pose, dès lors, la question de l'obsolescence croissante du PRAS adopté en 2001 et dont le concept et les objectifs généraux reposent sur des constats et préoccupations d'il y a 20 ans déjà;

Que la Commune estime ainsi qu'il serait utile tant pour le citoyen, que pour les acteurs économiques et les administrations que la Région procède à une révision complète du PRAS, plutôt que de lui apposer au cours du temps diverses rustines.

Considérant que le Conseil Consultatif du Logement regrette que la modification de la ZIR 15 intervienne avant l'adoption du nouveau PRDD actuellement en préparation;

Que cette inversion dans le processus pose des questionnements en termes de hiérarchie de plans et de processus décisionnel démocratique.

Considérant que la CRD est d'avis que le débat sur ce projet n'a pas eu lieu au moment opportun. Le Master plan réalisé par le bureau KCAP et consorts n'a pas été soumis à concertation publique ni à l'avis des instances.

Considérant que la présente modification partielle du PRAS ne fait pas suite à l'adoption du PRAS « démographique », par l'arrêté du Gouvernement du 2 mai 2013, mais vise à compléter cet arrêté suite à son annulation partielle par l'arrêt n° 233.147 rendu par le Conseil d'Etat le 7 décembre 2015;

Que le PRAS bien qu'adopté il y a quinze ans, ne montre pas de signes d'obsolescence qui nécessiteraient sa révision complète; que la grande stabilité de cet outil, qui n'a fait l'objet que d'une seule modification d'ampleur depuis son adoption, à savoir le PRAS « démographique », est précisément un élément de sécurité juridique important qu'il convient de préserver autant que possible.

Considérant que, concernant l'articulation PRDD/PRAS, comme cela a déjà été exposé dans l'arrêté du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 (voyez les « remarques non localisées », sous le sous-titre « 1.2. Méthodologie/alternatives/manquements »), l'ordonnance du 14 mai 2009 modifiant l'ordonnance du 13 mai 2004 portant ratification du Code bruxellois de l'aménagement du territoire a modifié l'article 27 du Code pour, selon l'exposé des motifs du projet d'ordonnance, « autoriser sans discussion la possibilité de réviser le PRAS sans que sa modification doive nécessairement avoir été prévue par le PRD » (Doc. parl., s.o. 2008/2009, n° A-527/1, p. 4);

Que l'exposé des motifs rappelle également (Ibid., p. 12) que l'ancien libellé de l'article 27 prêtait à controverse dès lors qu'il pouvait « être interprété dans le sens qu'une modification ne pourrait être envisagée au plan régional d'affectation du sol que si le plan régional de développement le prévoyait. Cette interprétation ne peut être suivie à peine d'alourdir considérablement la procédure de modification du plan régional d'affectation du sol et ne trouve d'ailleurs pas appui dans les travaux préparatoires de l'ordonnance précitée du 16 juillet 1998. Au contraire, ceux-ci indiquent que nonobstant la portée purement indicative désormais attribuée au plan régional de développement, celui-ci peut le cas échéant indiquer qu'il y aura lieu de modifier le plan régional d'affectation du sol sur un point particulier avec pour effet de contraindre le Gouvernement à adopter, dans cette hypothèse, le projet modifiant le plan d'affectation du sol dans le délai prescrit de douze

Dat ze van mening is dat een nieuwe wijk van een dergelijke omvang zich er niet toe kan beperken om verschillende functies gewoon naast elkaar te plaatsen. Het gaat erom de voorwaarden te creëren voor een woonomgeving of een leefbare wijk, een echt "stadsdeel" dat daarom in zijn complexiteit in beschouwing moet worden genomen.

Overwegende dat de Regering het potentieel van de Heizelvlakte wil herwaarderen;

Dat het GBP zich tot doel stelt om daarvoor de grote programmalijnen te schetsen;

Dat de inhoud, onder meer op het vlak van kwaliteit, moet worden verwijfd in andere instrumenten (BBP, stedenbouwkundige verordening enz.).

1.4. Juridische complexiteit – Veroudering van het GBP – Concorde met het GewOP – Niet goedgekeurd GPDO

Overwegende dat de Gemeente Sint-Agatha-Berchem het betreurt dat deze wijzigingsprocedure en de bijhorende uitgaven het gevolg zijn van een slecht beheerde en verregaande juridische complexiteit;

Dat deze wijziging niet ondersteund wordt door een reeds goedgekeurd GPDO;

Dat de Gemeente vaststelt dat deze plaatselijke wijziging van het GBP volgt op een recente thematische wijziging van het GBP (het demografische GBP);

Dat men zich dan ook vragen stelt bij de toenemende veroudering van het GBP, dat in 2001 werd goedgekeurd en waarbij het ontwerp en de algemene doelstellingen berusten op vaststellingen en noden van twintig jaar geleden;

Dat de Gemeente van mening is dat het nuttig zou zijn, zowel voor de burgers, als voor de economische stakeholders en de besturen dat het Gewest werk maakt van een volledige herziening van het GBP, in plaats van af en toe wat op te lappen;

Overwegende dat de Adviesraad voor Huisvesting betreurt dat de wijziging van het GGB 15 plaatsvindt vóór de goedkeuring van het nieuwe GPDO dat momenteel voorbereid wordt;

Dat deze omkering binnen de procedure vragen oproept over de hiërarchie van de plannen en over het democratische besluitvormingsproces;

Overwegende dat de GOC van mening is dat het debat over dit project niet op een goed moment komt. Het Masterplan dat werd uitgewerkt door KCAP en Consort werd immers nog niet voorgelegd aan het openbaar onderzoek, noch aan de adviesorganen.

Overwegende dat deze gedeeltelijke wijziging van het GBP niet volgt op de goedkeuring van het "demografisch" GBP bij besluit van de Regering van 2 mei 2013, maar enkel de aanvulling van dit besluit beoogt nadat het gedeeltelijk is vernietigd door arrest nr. 233.147 van de Raad van State van 7 december 2015;

Dat hoewel het GBP vijftien jaar geleden werd goedgekeurd, het nog geen tekenen van veroudering vertoont die een volledige herziening rechtvaardigen; dat het een zeer stabiel instrument betreft dat sinds zijn goedkeuring slechts één keer aanzienlijk werd gewijzigd; het "demografisch" GBP is een belangrijk element van rechtszekerheid dat zoveel mogelijk moet worden gevrijwaard.

Overwegende dat, wat de overeenstemming GPDO/GBP betreft zoals werd uiteengezet in het besluit van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd (zie de "niet-plaatsgebonden bezwaren" onder subtitel 1.2. Methodologie/alternatieven/tekortkomingen), de ordonnantie van 14 mei 2009 tot wijziging van de ordonnantie van 13 mei 2004 houdende ratificatie van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening artikel 27 van het Wetboek heeft gewijzigd om, volgens de memorie van toelichting van het ontwerp van ordonnantie "zonder discussie de herziening van het GBP toe te staan zonder dat die wijziging noodzakelijkerwijs moet worden voorzien door het GewOP (Parl. St., s.o. 2008/2009, nr. A-527/1, p. 4);

Dat de memorie van toelichting er ook aan herinnert (Ibid., p. 12) dat de oude titel van artikel 27 aanleiding gaf tot discussie omdat "men zou kunnen interpreteren dat een wijziging in het gewestelijk bestemmingsplan slechts mogelijk zou zijn als ze voorzien wordt in het gewestelijk ontwikkelingsplan. Die interpretatie mag niet worden gevolgd omdat dit de procedure voor de wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan aanzienlijk zou verzwaren; bovendien strookt ze niet met de voorbereidende werkzaamheden van de eerder vermelde ordonnantie van 16 juli 1998. Die stipuleren integendeel dat het gewestelijk ontwikkelingsplan, niettegenstaande de louter indicatieve waarde die het voortaan heeft, desgevallend kan bepalen dat een specifiek punt van het gewestelijk bestemmingsplan moet worden gewijzigd, wat als gevolg heeft dat de Regering, in die hypothese, het ontwerp tot wijziging van het bestemmingsplan moet goedkeuren binnen de

mois à compter de l'adoption du plan régional de développement (Doc. parl. s.o. 1997/1998, n° A-263/2, p. 12) mais sans que cela n'empêche le Gouvernement de décider la modification du plan régional d'affectation du sol d'initiative et à tout moment.

(...) les deux hypothèses pouvant se présenter seront clairement réglées :

- soit le Gouvernement décide de modifier le PRAS. Dans ce cas, il n'est lié par aucun délai ni objet particulier et décide d'initiative par arrêté motivé d'entamer la procédure de modification;
- soit le PRD indique qu'il y a lieu de modifier le PRAS. En ce cas, le Gouvernement doit adopter le projet modifiant le PRAS sur les objets indiqués par le PRD dans les douze mois qui suivent l'adoption du PRD, ce délai demeurant, comme par le passé, un délai d'ordre."

Considérant que le PRD de 2002 prévoit sur le plateau du Heysel une zone levier;

Considérant qu'une zone levier a pour vocation d'encourager la rénovation et la création de logements, le développement d'activités liées à d'autres fonctions qui sont privilégiées sur la zone et leur localisation, l'adoption de mesures en termes d'aménagement des espaces publics, la définition des projets d'équipements collectifs ou des infrastructures et les liaisons de transport à créer, ainsi que la définition de la hiérarchie des voiries et modalités qui doivent leur être affectées;

Considérant que la motivation de l'arrêté du Gouvernement du 12 septembre 2002 arrêtant le plan régional de développement précise ce qui suit :

« Considérant que la zone levier Heysel concerne principalement l'aménagement rationnel et global de l'ensemble du plateau du Heysel prenant en compte les problèmes d'accessibilité et de stationnement ainsi que les relations avec les quartiers d'habitations limitrophes;

Que la zone levier Heysel est un espace dont le développement nécessite l'intervention de plusieurs communes et où il existe un projet d'importance supra-locale; qu'au surplus, cette zone levier constitue un nœud de communications;

Considérant que cette zone constitue un pôle de rayonnement majeur qu'il y a lieu de confirmer et de dynamiser tout en assurant une intégration plus harmonieuse aux autres fonctions périphériques; »

Considérant que les objectifs poursuivis par la création de la nouvelle ZIR 15, synthétisés dans l'arrêté du Gouvernement du 20 janvier 2011 ouvrant la procédure de modification partielle du PRAS et détaillés dans le présent arrêté, s'inscrivent à l'évidence dans ces orientations données par le PRD;

Considérant que la création d'une Zone d'intérêt Régional sur le plateau du Heysel vise à la création de logements, d'équipements d'intérêt collectif ou de service public, d'une surface minimale d'espaces verts et de manière limitative de surfaces de bureaux, de commerces, établissements hôteliers;

Que le projet de programme de cette ZIR fixe notamment l'objectif d'une composition urbaine recréant un quartier mixte, profitant d'une perméabilité cyclable et piétonne;

Que ce faisant, la présente modification du PRAS s'inscrit manifestement dans la cinquième priorité du PRD, visant à mettre en œuvre une politique efficace de l'aménagement du territoire fondée notamment sur une planification en matière d'affectation du sol respectueuse de ses orientations, ainsi qu'en particulier dans les priorités suivantes du PRD :

- la priorité 1, visant le renforcement de l'attractivité résidentielle, par la création d'une nouvelle zone dans laquelle la construction de logements est possible et encouragée;
- la priorité 2 visant à dynamiser l'ensemble des secteurs de l'économie bruxelloise en vue de développer l'emploi local par des activités compatibles avec l'environnement et la qualité de vie en ville : que le programme retenu, axé notamment sur les loisirs, les congrès et conventions et le commerce, cadre avec cet objectif, et que l'emploi qui sera proposé rencontre en outre le besoin de créer des emplois durables également pour les basses qualifications;
- la priorité 6, visant à renforcer l'attractivité commerciale, culturelle et touristique de la Région;
- les priorités 8 et 9 visant une programmation urbaine favorisant le transfert modal de la voiture vers les autres modes de

voorgeschreven termijn van twaalf maanden na de goedkeuring van het gewestelijk ontwikkelingsplan (Parl. St., s.o. 1997/1998, nr. A-263/2, p. 12) maar zonder dat dit de Regering belet om op eigen initiatief en te allen tijde een besluit te nemen tot wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan.

(...) de twee hypothesen die zich kunnen voordoen, worden duidelijk geregeld :

- ofwel beslist de Regering tot wijziging van het GBP. In dat geval is ze niet gebonden door enige termijn noch door enig bijzonder voorwerp, en beslist ze op eigen initiatief bij een met redenen omkleed besluit om de wijzigingsprocedure te starten;
- ofwel geeft het GewOP aan dat het aangewezen is om het GBP te wijzigen. In dat geval moet de Regering het ontwerp tot wijziging van het GBP inzake de door het GewOP aangeduide voorwerpen goedkeuren binnen de twaalf maanden na de goedkeuring van het GewOP, waarbij de termijn net als in het verleden een termijn van orde is."

Overwegende dat het GewOP van 2002 op de Heizelvlakte voorziet in een hefboomgebied;

Overwegende dat een hefboomgebied als doel heeft de renovatie en de productie van woningen aan te moedigen, activiteiten te ontwikkelen die zich verhouden tot andere functies waaraan voorrang wordt verleend binnen het gebied en deze af te lijnen, maatregelen te nemen voor de aanleg van de openbare ruimten, de definiëring van projecten voor collectieve voorzieningen of infrastructures en aan te leggen vervoersverbindingen, alsook de omschrijving van de hiërarchie van de wegen en de regels die hierop moeten worden toegepast;

Overwegende dat de motivering van het besluit van de Regering van het besluit van de Regering van 12 september 2002 waarmee het Gewestelijk Bestemmingsplan wordt uitgevaardigd, bepaalt :

« Overwegende dat het hefboomgebied Heizel vooral betrekking heeft op de rationale en globale aanleg van het volledige Heizelplateau waarbij de problemen van bereikbaarheid en parkeermogelijkheden en de relaties met de aangrenzende woonwijken niet uit het oog verloren mogen worden;

Dat voor de ontwikkeling van het hefboomgebied Heizel het initiatief van verschillende gemeenten nodig is en dat er in dit gebied een supra-lokaal project loopt; dat dit hefboomgebied bovendien een communicatieknooppunt is;;

Overwegende dat dit gebied een grote uitstraling heeft die moet worden behouden en moet worden gedynamiseerd waarbij een harmonieuze integratie van de andere randfuncties verzekerd moet worden; »

Overwegende dat de doelstellingen die worden nagestreefd met de vaststelling van het nieuwe GGB 15, samengevat in het besluit van de Regering van 20 januari 2011 tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan en uitgewerkt in dit besluit, duidelijk passen binnen de oriënteringen aange-reikt door het GewOP;

Overwegende dat de vaststelling van een Gebied van Gewestelijk Belang op de Heizelvlakte betrekking heeft op de verwezenlijking van woningen, voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten, een minimumoppervlakte aan groene ruimten en op beperkende wijze kantoor-, handels- en hoteloppervlakten;

Dat het programma van dit GGB inzonderheid een stedelijke compositie als doelstelling vaststelt die opnieuw voorziet in een gemengde wijk die sterk toegankelijk is voor fietsers en voetgangers;

Dat hiermee deze wijziging van het GBP duidelijk aansluit bij de vijfde prioriteit van het GewOP die de uitvoering van een efficiënt ruimtelijke-orderingsbeleid beoogt dat steunt op een planning inzake bodembestemming die beantwoordt aan zijn oriënteringen, en dan in het bijzonder voor de volgende prioriteiten van het GewOP :

- prioriteit 1 die een versterkte attractiviteit van het wonen beoogt door een nieuw gebied in het leven te roepen waarin de woningbouw mogelijk is en aangemoedigd wordt;
- prioriteit 2 die een nieuwe dynamiek nastreeft voor alle sectoren van de Brusselse economie met het oog op de ontwikkeling van de lokale tewerkstelling door middel van activiteiten die in harmonie zijn met het leefmilieu en de kwaliteit van het leven in de stad : dat het weerhouden programma, dat zich toespitst op recreatie, congressen en conventies en handel aansluit bij deze doelstelling, en dat de tewerkstelling die zal worden geboden, bovendien tegemoetkomt aan de behoefte om duurzame jobs te creëren, ook voor laaggeschoolden;
- prioriteit 6 die streeft naar een verhoging van de commerciële, culturele en toeristische aantrekkingskracht van het Gewest;
- de prioriteiten 8 en 9 die een stedelijke programmering beogen die de modal shift van de auto naar de andere vervoerswijzen

déplacement et contribuant à limiter le trafic automobile, ainsi que la concentration du bâti dans un même espace dans un esprit d'utilisation parcimonieuse du sol et de maximisation de la surface d'espaces verts à l'échelle du plateau du Heysel;

Considérant que le PPAS est amené à développer une vue d'ensemble de l'urbanisation du plateau du Heysel qui dépasse le périmètre de la ZIR et du Masterplan du bureau KCAP et consorts;

Que ce PPAS sera soumis à la procédure de concertation publique.

1.5. Motivation

Considérant qu'un réclamant se réjouit de la modification proposée par le nouveau projet de PRAS pour le site du Heysel;

Qu'elle permet en effet la réalisation du projet NEO supporté par la Ville de Bruxelles et par la Région de Bruxelles-Capitale;

Considérant que ce même réclamant estime que dans ce 2e projet, le gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale ne donne pas d'éléments qui puissent rencontrer sur le fond les arguments du Conseil d'État qui avait annulé la première modification et ne se conforme pas à l'avis de ses organes consultatifs;

Que la motivation du futur arrêté, par rapport à l'arrêté du 26 mai 2016, gagnerait à être étoffée pour être mieux actualisée;

Qu'il s'agit d'exposer plus concrètement et au-delà des considérants de l'arrêté du 26 mai 2016, les raisons pour lesquelles le Gouvernement estime que les considérations formulées en 2011 et 2013 sont toujours pertinentes.

Considérant que les motivations cumulées de :

- l'arrêté du Gouvernement du 20 janvier 2011 ouvrant la procédure de modification partielle du plan régional d'affectation du sol;
- l'arrêté du Gouvernement du 29 mars 2012 adoptant le projet de modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001;
- l'arrêté du Gouvernement du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001;
- et du présent arrêté permettent à suffisance de répondre aux objections soulevées par le Conseil d'État et aux avis des instances consultées, ainsi que de démontrer que le présent arrêté est basé sur une appréciation actuelle et pertinente de la situation de la zone concernée par la modification partielle du PRAS et de ses alentours.

1.6. Echelle

Considérant que la CRD constate qu'une des modifications du PRAS consiste en l'affectation en zone de voirie d'une petite superficie de la zone de parc située au croisement entre la nouvelle voie de liaison et l'avenue Impératrice Charlotte. Cette proposition de modification porte sur une surface de 151 m², ce qui selon elle ne relève pas de l'échelle du PRAS;

Elle s'interroge sur le fait de devoir considérer la modification d'une si petite superficie d'espace vert et se demande si cet élément n'aurait pas pu trouver sa place au sein du PPAS par exemple.

Considérant que la modification des 151 m² de zone de parc se justifie dans le cadre du projet de réalisation d'une nouvelle voie de liaison entre l'avenue Impératrice Charlotte et le parking C du Heysel;

Que cette modification, recommandée par le RIE, est nécessaire au vu du trafic attendu sur cette nouvelle voie;

Qu'elle permettra de prévoir des bandes de pré-sélection pour effectuer les manœuvres de tourne-à-droite et de tourne-à-gauche depuis et vers la voie de liaison.

2. LOGEMENT

2.1. Solutions aux problèmes de logement

Considérant que le Conseil Consultatif du Logement et de la Rénovation Urbaine (CCLRU) estime que le PRAS n'est pas l'outil adéquat pour répondre aux problèmes liés au boom démographique étant donné d'une part qu'il ne permet pas de fixer des densités par zones et d'autre part qu'il ne permet pas non plus d'établir les types de logements à construire pour rencontrer la demande existante;

Considérant que le CCLRU redoute que les besoins réels en logement des habitants de demain ne soient pas rencontrés;

Que l'offre risque de ne pas rejoindre la demande compte tenu des revenus faibles d'une partie des nouveaux habitants de la Région et d'autre part du besoin accru en logements de grande taille;

bevoordert en bijdraagt tot een beperking van het autoverkeer en de concentratie van gebouwen binnen eenzelfde ruimte in een benadering van spaarzame benutting van de bodem en maximaal gebruik van groene ruimten op schaal van de Heizelvlaakte;

Overwegende dat het BBP van de verstedelijkijking van de Heizelvlaakte een totaalvisie moet ontwikkelen die verder reikt dan de perimeter van het GGB en van het Masterplan van het bureau KCAP en Consort;

Dat dit BBP is onderworpen aan de openbare overlegprocedure.

1.5. Onderbouwing

Overwegende dat een reclamant blij is met de wijziging voorgesteld door het nieuwe ontwerp van het GBP voor de site van de Heizel;

Dat dit inderdaad de uitwerking mogelijk maakt van het NEO-project dat ondersteund wordt door de Stad Brussel en door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Overwegende dat dezelfde reclamant van mening is dat in dit 2de ontwerp de Brusselse Hoofdstedelijke regering geen elementen aanreikt die in wezen aansluiting vinden bij de argumenten van de Raad van State die de eerste wijziging had geannuleerd en dat men zich niet voegt naar de adviezen van de raadgevende instanties;

Dat de onderbouwing van het huidige besluit, ten opzichte van het besluit van 26 mei 2016, beter aangevuld zou worden om meer up-to-date te zijn;

Dat men concreter, en dit over de beweegredenen van het Besluit van 26 mei 2016 heen, moet aangeven waarom de regering van mening is dat de overwegingen die in 2011 en 2013 geformuleerd werden nog steeds relevant zijn.

Overwegende dat de gecumuleerde motivaties van :

- het Besluit van de Regering van 20 januari 2011 tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan;
- het Besluit van de Regering van 29 maart 2012 tot goedkeuring van het ontwerp tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd;
- het Besluit van de Regering van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd;
- en van onderhavig besluit voldoende toelaten om te antwoorden op de bezwaren van de Raad van State en de adviezen van de geraadpleegde instanties en aan te tonen dat onderhavig besluit gebaseerd is op een actuele en relevante beoordeling van de toestand van het gebied en de naaste omgeving waarop de gedeeltelijke wijziging van het GBP betrekking heeft.

1.6 Schaal

Overwegende dat de GOC vaststelt dat één van de wijzigingen van het GBP erin bestaat om een kleine oppervlakte van het parkgebied aan de kruising tussen de nieuwe verbindingsweg en de Keizerin Charlottelaan te bestemmen als weggebied. Dit wijzigingsvoorstel betreft een oppervlakte van 151 m², wat volgens de GOC niet onder het GBP valt

Ze stelt zich vragen bij het feit dat de wijziging van een dergelijke kleine groene ruimte moet worden overwogen en vraagt zich af of dit element niet beter thuishoort in bijvoorbeeld het BBP.

Overwegende dat de wijziging van de 151 m² parkgebied gerechtvaardigd is in het kader van de realisatie van een nieuwe verbindingsweg tussen de Keizerin Charlottelaan en parking C van de Heizel.

Dat deze wijziging, die wordt aanbevolen door het MER, nodig is gezien het verkeer dat op deze nieuwe weg wordt verwacht.

Dat er zo voorsorteerstroken kunnen worden voorzien voor het verkeer dat rechts- en linksaf slaat vanaf en naar de verbindingsweg.

2. HUISVESTING

2.1. Oplossingen voor de huisvestingsproblemen

Overwegende dat de Adviesraad voor Huisvesting van mening is dat het GBP niet het gepaste instrument is om in te spelen op de problemen die verband houden met de demografische groei gezien het GBP enerzijds niet toelaat om de dichtheden per gebied te bepalen en anderzijds ook niet toelaat om de soorten woningen te bepalen die gebouwd moeten worden om te voldoen aan de bestaande vraag;

Overwegende dat de Adviesraad voor Huisvesting ervoor vreest dat niet voldaan wordt aan de reële woonbehoeften van de toekomstige bewoners;

Dat het aanbod wellicht niet aansluit op de vraag, gezien enerzijds de lage inkomsten bij de nieuwe bewoners in het Gewest en anderzijds de grotere behoefte aan grotere woningen;

Qu'il est essentiel d'augmenter l'offre de logements publics adaptés aux ménages aux revenus faibles et moyens (logements sociaux, à finalité/caractère social(e), moyens, ...), ainsi que l'offre de logements adaptés en taille et en qualité à la composition actuelle et future des ménages;

Considérant que les charges d'urbanisme ou autres leviers pourraient contribuer à augmenter l'offre;

Que les terrains appartenant à la Ville, elle devrait les affecter en fonction des besoins, dont les logements publics et sociaux, mais en assurant une mixité pour une grande majorité;

Considérant que la CRD rappelle la nécessité de financer les infrastructures nécessaires à la vie d'un projet (impétrants, espaces publics, écoles, etc.);

Qu'elle mentionne que les charges d'urbanisme ont été créées à cette fin;

Qu'elle propose en conséquence que celles-ci financent les infrastructures nécessaires à la vie du quartier.

Considérant que, comme il l'a déjà expliqué dans son arrêté du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001, le Gouvernement est conscient du fait que la modification partielle du PRAS ne suffira pas, à elle seule, à apporter une réponse complète aux urgences qui ont été identifiées;

Que la pertinence de la modification d'autres règlements, qui portent sur d'autres aspects de la politique de l'aménagement du territoire, voire sur d'autres politiques connexes (par exemple : la densification, l'augmentation des gabarits ou la gestion des bâtiments vides), devra également être étudiée;

Que la modification partielle du PRAS a toutefois été jugée prioritaire au regard :

- de la primauté hiérarchique du PRAS;
- de l'importance de l'impact positif sur les besoins urgents identifiés qu'est déjà susceptible d'avoir, en elle-même, la modification partielle du PRAS;

Qu'il appartiendra également à la Ville, dans le cadre de ses compétences et du développement des terrains dont elle est propriétaire, de prendre les mesures qu'elle jugera appropriées pour concourir à la réussite des objectifs poursuivis, entre autres, par la modification partielle du PRAS.

2.2. Fonction logement

Considérant qu'un réclamant estime que la fonction logement est pratiquement incompatible avec le programme actuel de la ZIR qui générera des nuisances sonores dépassant fortement les normes IBGE d'habitabilité (plus de 65 dB(A) en journée sur l'axe Houba de Strooper destiné à accueillir des logements) et une qualité de l'air trop médiocre pour une fonction résidentielle.

Considérant que le Conseil de l'Environnement demande d'étudier l'impact de la fonction logement sur les autres fonctions, en vue d'adopter des mesures visant à faire cohabiter harmonieusement cette fonction avec les autres fonctions de la zone;

Considérant l'avis de la CRD qui relève également la nécessité de régler la question de la difficile cohabitation de certaines fonctions;

Qu'elle juge que les affectations prévues (stade de football, centre commercial et quartier d'habitation) sont potentiellement conflictuelles;

Qu'elle insiste pour que le programme de la ZIR n°15 mette mieux en exergue la nécessité de créer un quartier urbain, véritable lieu d'habitat;

Considérant que le Gouvernement rappelle qu'il n'appartient pas au PRAS de définir les conditions d'habitabilité de la zone et que ces questions importantes devront être étudiées à l'aide des outils adéquats qui feront l'objet de procédures ultérieures; qu'à l'échelle du PRAS, rien ne permet de conclure que le programme prévu pour la zone ne permettrait pas au logement de cohabiter avec les autres fonctions autorisées; que la Région offre aux logements qu'elle accueille une variété d'environnements très diversifiés, allant du centre-ville au cadre champêtre; que ce constat suffit à lui seul à conclure que la présence importante d'autres fonctions situées dans l'environnement direct de logements ne suffit pas à en remettre l'habitabilité en cause; qu'une série de mesures peuvent être prises pour assurer la cohabitation de ces fonctions, qui relèvent soit d'autres polices administratives, soit d'autres niveaux de plans d'affectation du sol, de règlements d'urbanisme ou d'autorisations.

Que, dans le domaine de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme, ces questions trouveront notamment une réponse dans le Plan Particulier d'Affectation du Sol (PPAS), dont le Rapport sur les

Dat het essentieel is om het aanbod aan openbare huisvesting dat aangepast is aan gezinnen met een gemiddeld en laag inkomen uit te breiden (sociale huisvesting, huisvesting met een sociaal doel/kenmerk, huisvesting voor mensen met een gemiddeld inkomen, enz.), alsook dat het aanbod aangepast is op het vlak van omvang en kwaliteit aan de huidige en toekomstige samenstelling van gezinnen;

Overwegende dat de stedenbouwkundige lasten of andere hefbomen zouden kunnen bijdragen tot de verhoging van het aanbod;

Dat, aangezien de terreinen toebehoren aan de Stad, ze deze zou moeten bestemmen in functie van de noden, zoals openbare en sociale huisvesting, maar met een voldoende grote mix voor de meerderheid;

Overwegende dat de GOC eraan herinnert dat de infrastructuur nodig voor het leven van een project (nutsleidingen, openbare ruimten, scholen enz.) moeten gefinancierd worden;

Dat ze aangeeft dat daarvoor de stedenbouwkundige lasten in het leven werden geroepen;

Dat zij bijgevolg voorstelt om daarmee de infrastructuur te financieren die nodig zijn voor het leven van de wijk.

Overwegende dat de Regering, zoals al werd uitgelegd in het besluit van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd, zich bewust is van het feit dat de gedeeltelijke wijziging van het GBP alleen niet zal volstaan om een compleet antwoord aan te reiken voor de geïdentificeerde dringende noden;

Dat de relevantie van de wijziging van andere verordeningen die andere aspecten van het beleid van ruimtelijke ordening of zelfs van ander verbonden beleid betreffen (bijvoorbeeld : verdichting, verhoging van het bouwprofiel of beheer van leegstaande gebouwen), eveneens zal moeten worden onderzocht;

Dat de gedeeltelijke wijziging van het GBP niettemin prioritair werd geacht, gezien :

- de hiërarchische voorrang van het GBP;
- het belang van het positieve effect op de geïdentificeerde dringende noden dat de gedeeltelijke wijziging van het GBP op zichzelf al zou kunnen hebben;

Dat ook de Stad, in het kader van haar bevoegdheden en de ontwikkeling van de gronden waarvan ze eigenaar is, de maatregelen dient te nemen die zij gepast acht om de nagestreefde doelen te bereiken, onder meer door de gedeeltelijke wijziging van het GBP.

2.2. Woonfunctie

Overwegende dat een reclamant van mening is dat de woonfunctie praktisch onverenigbaar is met het huidige programma van het GGB dat geluidsoverlast zal veroorzaken die de leefbaarheidsnormen van Leefmilieu Brussel (BIM) sterk overschrijdt (meer dan 65 dB(A) tijdens de dag op de verbinding Houba de Strooper bestemd om woningen in te planten) en dat zal leiden tot een luchtkwaliteit die te laag is voor een woonfunctie;

Overwegende dat de Raad voor het Leefmilieu vraagt om de impact van de woonfunctie op de andere functies te bestuderen, om maatregelen te kunnen treffen die zorgen voor een harmonieus samengaan van deze functie met de andere functies in het gebied;

Gelet op het advies van de GOC die eveneens wijst op de noodzaak om de kwestie van de moeilijke cohabitatie tussen bepaalde functies op te lossen;

Dat zij van mening is dat de voorziene bestemmingen (voetbalstadion, handelscentrum en woonwijk) met elkaar in conflict zouden kunnen treden;

Dat ze benadrukt dat het programma van GGB nr. 15 beter moet beantwoorden aan de noodzaak om een stedelijke wijk, een echte woonplaats, te creëren;

Overwegende dat de Regering benadrukt dat het niet de taak van het GBP is om de bewoonbaarheidsvoorwaarden van het gebied te bepalen en dat deze belangrijke kwesties moeten worden onderzocht met behulp van gepaste instrumenten die het voorwerp zullen uitmaken van latere procedures; dat er op schaal van het GBP geen enkele reden is om te besluiten dat huisvesting niet zou kunnen samengaan met de andere toegelaten functies; dat het Gewest de woningen in zeer gediversifieerde omgevingen plaatst, van stadscentra tot platteland; dat deze vaststelling op zich al volstaat om te besluiten dat de talrijke aanwezigheid van andere functies in de onmiddellijke omgeving van de woningen niet volstaat om de bewoonbaarheid in vraag te stellen; dat er een aantal maatregelen kunnen worden genomen om de cohabitatie van deze functies te garanderen; dat deze maatregelen vallen onder hetzij andere administratieve verordeningen, hetzij andere niveaus van bestemmingsplannen, stedenbouwkundige verordeningen of vergunningen.

Dat, in het domein van ruimtelijke ordening en stedenbouw, deze kwesties met name een antwoord vinden in het Bijzonder Bestemmingsplan (BBP), waarvan het Milieueffectenrapport (MER) de impact van de

Incidences Environnementales (RIE) analysera finement l'impact de la cohabitation des fonctions, sur la base de la localisation précise de celles-ci par le PPAS; mais aussi dans les dossiers de demande de permis d'urbanisme qui seront introduits et qui devront démontrer que les projets proposés s'inscrivent dans la conception du bon aménagement des lieux défendue par les autorités compétentes, conception qui, naturellement, comprend les considérations relatives à l'habitabilité des logements;

Que quoiqu'il adienne, le RIE, dans sa vision globale, demeurera un élément à prendre en considération tant par le PPAS que par les demandes de permis situées dans le périmètre de la ZIR.

2.3. Superficie minimale de logement et mixité du quartier

Considérant que BDu émet la proposition de définir la superficie minimale attribuée au logement en valeur absolue de surface (75 000 m²) pour l'ensemble de la ZIR;

Que l'apport de la fonction résidentielle apparaît comme une composante importante pour permettre l'émergence d'un quartier urbain mixte qui s'intègre dans la continuité des quartiers environnants;

Que l'Administration, pour que cet objectif devienne réalité, suggère d'apporter des précisions au programme de la ZIR, tel que le recommande le RIE, à savoir de « concevoir la mixité des futurs développements de telle manière que les logements puissent entretenir des relations avec les quartiers résidentiels adjacents ».

Considérant que la CRD appuie cette requête en suggérant le choix d'un emplacement privilégié pour la fonction résidentielle de façon à assurer la continuité du tissu urbain avec le quartier avoisinant;

Considérant que la CRD évalue nécessaire de prévoir la fonction résidentielle en suffisance;

Qu'elle estime, dans le cas où le stade Roi Baudouin serait amené à disparaître complètement, qu'il convient de s'assurer de la construction de superficies complémentaires de logement, mais également de fonctions complémentaires de celui-ci;

Qu'elle souligne que si la part dévolue à la fonction résidentielle doit atteindre un seuil critique d'un véritable quartier urbain, le développement de ce nouveau morceau de ville doit garantir la qualité résidentielle d'un quartier;

Qu'à cet égard, la CRD demande la prise en considération de l'évolution de la façon de vivre et des nouvelles formes de logements et de mixité dans le temps dans le programme de la ZIR;

Considérant que la Commission Régionale de Développement demande de prévoir dans le programme la ZIR ou au sein du PPAS :

- La création d'une structure urbaine et paysagère, comprenant des espaces ouverts et des espaces verts
- L'augmentation de la part dévolue au logement en cas de disparition complète du stade Roi Baudouin;
- Le choix d'un emplacement privilégié pour la fonction résidentielle de façon à assurer la continuité du tissu urbain avec le quartier avoisinant
- Le principe de permettre des aménagements en complément du projet pour en assurer sa viabilité
- La création en temps voulu des équipements de proximité nécessaires (écoles, crèches).

Considérant que le Gouvernement rappelle que le programme de la ZIR n°15 prévoit d'ores et déjà une superficie de plancher affectée au logement de minimum 75 000 m²;

Que cela n'interdit pas d'aller au-delà de ces 75.000 m²;

Que la programmation en matière de logement sera définie entre autres par le PPAS;

Que ces développements sont conditionnés par le maintien ou non du Stade Roi Baudouin;

Que ces développements ne pourront s'effectuer que sur le moyen et long terme.

Considérant qu'il s'agira pour le PPAS d'encadrer le développement et l'implantation équilibrée des différentes fonctions.

Que cette mixité est l'essence même de la ZIR proposée et que les relations avec les quartiers adjacents ne sont nullement menacées par la modification de l'affectation du sol proposée.

3. BUREAUX

Considérant qu'un réclamant demande de préciser l'alinéa 3 du programme de la ZIR N° 15 en projet (art. 2 de l'arrêté), celui-ci étant susceptible de créer des difficultés d'interprétation, en ce qui concerne le seuil maximum (le plafond) de la superficie de plancher affectée aux bureaux à prendre en considération;

Qu'en effet, aux termes de l'alinéa 2, la ZIR peut être affectée aux bureaux « qui constituent le complément usuel des fonctions principales de la zone »;

cohabitation van functies nauwkeurig zal analyseren op basis van de precieze lokalisatie ervan door het BBP; maar ook in de aanvraagdossiers van de stedenbouwkundige vergunningen die zullen worden ingediend en zullen moeten aantonen dat de voorgestelde projecten kaderen in de opvatting van 'goede plaatselijke aanleg' die de bevoegde overheden voorstaan en waarbij uiteraard ook rekening wordt gehouden met de woonbaarheid van de woningen.

Dat er wat er ook gebeurt, het MER in zijn globale visie een element blijft waarmee zowel het BBP als de vergunningsaanvragen binnen de perimeter van het GGB rekening moeten houden.

2.3. Minimale woonoppervlakte en gemengdheid van de wijk

Overwegende dat BSO het voorstel doet om de minimale oppervlakte te bepalen die toegewezen wordt aan huisvesting in een absolute waarde (75 000 m²) voor het volledige GGB;

Dat de toevoeging van de woonfunctie een belangrijk onderdeel blijkt te zijn om ervoor te zorgen dat een gemengde stadswijk ontstaat die kadert binnen de voortzetting van de omringende wijken;

Dat het Bestuur, opdat deze doelstelling realiteit zou worden, voorstelt om verduidelijkingen te geven rond het programma van het GGB, zoals het MER aanbeveelt, nl. de mix aan toekomstige ontwikkelingen zo uitdenken dat de woningen verbonden kunnen blijven met de naburige woonwijken;

Overwegende dat de GOC dit verzoek steunt door de keuze te suggereren van een bevoorrechte plaats voor de woonfunctie, om de continuïteit van het stadsweefsel met de omgevende wijk te garanderen;

Overwegende dat de GOC het nodig acht om voldoende woningen te voorzien;

Dat zij meent dat, in het geval van het Koning Boudewijnstadion dat volledig zou verdwijnen, moet worden gegarandeerd dat aanvullende woonoppervlakte wordt bijgebouwd maar eveneens functies die hiermee complementair zijn;

Dat zij benadrukt dat, waar het deel dat voor een woonfunctie bestemd is een kritische grens moet bereiken om er een volwaardige stadswijk van te kunnen maken, de ontwikkeling van dit nieuwe stadsdeel de woonkwaliteit van een wijk moet garanderen;

Dat de GOC in dat opzicht vraagt om in het programma van het GGB rekening te houden met de evolutie van de levenswijze en de nieuwe vormen van wonen en gemengdheid in de tijd;

Overwegende dat de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie vraagt om in het programma van het GGB of in het BBP het volgende te voorzien :

- het creëren van een stads- en landschapsstructuur met open en groene ruimten

Het vergroten van het aandeel bestemd voor huisvesting indien het Koning Boudewijnstadion volledig verdwijnt;

Het uitkiezen van een bevoorrechte ligging voor de woonfunctie teneinde de continuïteit van het stedelijke weefsel met de aangrenzende wijk te garanderen;

Het toestaan van aanvullende inrichtingen om de leefbaarheid van het ontwerp te garanderen;

- Het tijdig voorzien van de nodige buurtvoorzieningen (scholen, kinderdagverblijven).

Overwegende dat het voorschrift van GGB nr. 15 al een vloeroppervlakte bestemd voor woningen voorziet van minstens 75 000 m²;

Dat dit niet belet om meer woningen te creëren dan 75.000 m²;

Dat de programmatie inzake woningen onder meer in het BBP zal worden bepaald;

Dat deze ontwikkelingen zullen afhangen van het feit of het Koning Boudewijnstadion al dan niet zal worden behouden;

Dat deze ontwikkelingen enkel mogelijk zijn op middellange en lange termijn.

Overwegende dat het GBP de ontwikkeling en de evenwichtige inplanting van de verschillende functies moet omkaderen.

Dat deze gemengdheid de essentie vormt van het voorgestelde GGB en dat de relaties met de omgevende wijken door de voorgestelde bestemmingswijziging geenszins worden bedreigd.

3. KANTOREN

Overwegende dat een reclamant vraagt om alinea 3 te verduidelijken van het programma van het GGB 15 in ontwerp (art. 2 van het Besluit), omdat deze alinea aanleiding kan geven tot interpretatieproblemen, wat de bovengrens (het plafond) betreft bij de oppervlakte bestemd voor kantoren die in overweging moet worden genomen;

Dat inderdaad volgens alinea 2, het GGB bestemd kan worden voor kantoren "die de gebruikelijke aanvulling vormen op de hoofdfuncties van de zone";

Que toutefois, il n'est pas précisé à l'alinéa 3 qui suit si, hors les bureaux existants qui doivent tous être comptabilisés, ce sont seuls les bureaux (nouveaux) qui constituent le complément usuel des fonctions principales de la zone qui doivent être comptabilisés (puisqu'eux seuls sont admissibles). Ce point devrait être clarifié.

Considérant que la Commission Régionale de Développement constate que le PRAS ne permettrait que la création de bureaux compléments usuels des fonctions principales de la zone;

Que cette limitation dans l'affectation n'est pas adaptée pour intégrer la « nouvelle économie »;

Qu'elle demande donc de faire évoluer le PRAS par une évolution des définitions, par une définition de zones d'activités permettant ce type d'activité, par introduction d'une notion de multifonctionnalité.

Considérant que le Gouvernement ne partage pas l'analyse du réclamant; que le libellé de l'alinéa 3 du programme de la ZIR n° 15 est clair : la ZIR ne pourra pas comptabiliser plus de 20.000 m² de bureaux, et ce plafond prend en compte, d'une part, les bureaux existants à la date indiquée par le programme et, d'autre part, les nouvelles superficies de bureaux autorisées après cette date, qui ne peuvent l'être que dans le respect de l'alinéa 2 du programme, c'est-à-dire à la condition d'être le complément usuel des fonctions principales de la zone.

Considérant qu'il n'est pas du ressort de la modification partielle du PRAS relative au Heysel de modifier le glossaire;

Que la multifonctionnalité tant du quartier que des immeubles est encouragée par le PRAS et devra être mise en œuvre par le PPAS et les permis d'urbanisme qui vont suivre.

4. ÉQUIPEMENTS D'INTÉRÊT COLLECTIF OU DE SERVICE PUBLIC

4.1. Maintien de la zone d'équipements

Considérant que des réclamants dont le Conseil de l'Environnement, demandent le maintien de la zone en zone d'équipement d'intérêt collectif ou de service public;

Qu'ils estiment que l'aménagement actuel reprenant Océade, les terrains de sport et les zones vertes telles qu'ils existent constitue le meilleur aménagement possible pour la zone;

Que cela semble le plus adapté pour assurer la pérennité des lieux.

Considérant que la CRD est d'avis qu'il faut développer cette zone non comme la juxtaposition de diverses fonctions, mais en prenant principalement en compte l'habitat, en garantissant toutes les conditions nécessaires à son développement harmonieux;

Considérant que le Gouvernement ne partage pas l'appréciation des réclamants, pour les raisons exposées dans ses arrêtés du 20 janvier 2011 ouvrant la procédure de modification partielle du plan régional d'affectation du sol, du 29 mars 2012 adoptant le projet de modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001, du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 et dans le présent arrêté; que l'objectif n'est pas d'assurer la pérennité des lieux mais leur développement, dans l'intérêt de toute la Région; que, pour permettre les développements envisagés, le Gouvernement estime que l'affectation future en ZIR est plus adéquate que l'affectation actuelle en zone d'équipements d'intérêt collectif ou de service public.

4.2. Équilibre des fonctions logements/équipements

Considérant que le Conseil Consultatif du Logement et de la Rénovation Urbaine suggère d'inscrire davantage le plan dans un certain équilibre des fonctions;

Qu'il recommande de protéger l'équipement existant et de fixer la réalisation d'un pourcentage minimal d'équipement pour chaque nouveau projet;

Qu'en effet, l'augmentation annoncée de la population amènera toute une série d'autres besoins tels que l'équipement public.

Considérant que la CRD demande de prévoir les superficies suffisantes pour les futurs équipements de proximité nécessaires à l'habitat;

Que, par ailleurs, la CRD demande spécifiquement de prévoir des équipements accessibles à tous pour les aînés;

Considérant que les équipements font partie des affectations principales de la nouvelle ZIR; qu'au vu de la taille des équipements existants dans la zone, de l'incertitude qui existe quant au maintien ou à la démolition du stade du Heysel, et du rôle international que la zone est appelée à jouer, il ne s'indique pas de fixer, dans le programme de la ZIR, un seuil minimum ou un pourcentage global d'équipements à

Dat er in alinea 3 echter niet verduidelijkt wordt wat volgt, behalve de bestaande kantoren die allemaal meegeteld moeten worden, zijn het enkel de (nieuwe) kantoren die de gebruikelijke aanvulling vormen op de hoofdfuncties van het gebied die meegeteld moeten worden (omdat enkel zij toegelaten zijn). Dit punt zou verduidelijkt moeten worden;

Overwegende dat de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie vaststelt dat het GBP enkel kantoren zou toestaan die de gebruikelijke aanvulling vormen van de hoofdfuncties van het gebied;

Dat deze beperking in de bestemming niet is aangepast om de "nieuwe economie" te integreren;

Dat ze vraagt om het GBP bij te werken door de definities aan te passen, de activiteitengebieden te definiëren waarbinnen deze activiteiten zijn toegestaan, door het begrip van multifunctionaliteit in te voeren.

Overwegende dat de Regering de analyse van de reclamant niet deelt; dat de tekst van het 3e lid van het programma van GGB nr. 15 duidelijk is : het GGB mag niet meer dan 20.000 m² kantoorruimte omvatten en dit plafond houdt enerzijds rekening met de bestaande kantoren op de in het programma vermelde datum en anderzijds met de nieuwe kantooroppervlakten die zijn toegelaten na deze datum, waarvoor overigens de voorwaarde geldt dat ze voldoen aan het 2e lid van het programma, namelijk dat ze de gebruikelijke aanvulling vormen van de hoofdfuncties van het gebied.

Overwegende dat het niet de taak is van de gedeeltelijke wijziging van het GBP betreffende de Heizel om het lexicon te wijzigen;

Dat de multifunctionaliteit van zowel de wijk als de gebouwen wordt aangemoedigd door het GBP en ten uitvoer moeten worden gelegd door het BBP en de stedenbouwkundige vergunningen die zullen volgen.

4. VOORZIENINGEN VAN COLLECTIEF BELANG OF VAN OPENBARE DIENSTEN

4.1. Behoud van het gebied voor voorzieningen

Overwegende dat de reclamanten, waaronder de Raad voor het Leefmilieu, vragen dat het gebied behouden blijft als gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten;

Dat ze van mening zijn dat de huidige inrichting met Océade, de sportvelden en de bestaande groenzones de best mogelijke inrichting voor het gebied vormt;

Dat dit het meest aangepast lijkt om het voortbestaan van de plaatsen te verzekeren;

Overwegende dat de GOC van mening is dat dit gebied niet moet worden ontwikkeld door verschillende functies naast elkaar te plaatsen, maar door vooral rekening te houden met huisvesting, waarbij men zorgt voor alle nodige voorwaarden voor een harmonieuze ontwikkeling;

Overwegende dat de Regering de beoordeling van de reclamanten niet deelt om de redenen die zijn vermeld in de besluiten van 20 januari 2011 tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan, van 29 maart 2012 tot goedkeuring van het ontwerp tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd, van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd en in onderhavig besluit; dat het niet de bedoeling is om het voortbestaan van de plaatsen te verzekeren maar de ontwikkeling ervan, in het belang van het hele Gewest; dat om de beoogde ontwikkelingen mogelijk te maken, de Regering van mening is dat de toekomstige bestemming als GGB beter gepast is dan de huidige bestemming als gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten.

4.2. Evenwicht tussen de woonfuncties en de voorzieningen

Overwegende dat de Adviesraad voor Huisvesting en voor Stadsvernieuwing voorstelt om het plan meer te kaderen in een evenwichtige verdeling van de functies;

Dat men aanbeveelt om de bestaande voorzieningen te beschermen en de uitwerking vast te leggen van een minimumpercentage aan voorzieningen voor elk nieuw project;

Dat de aangekondigde bevolkingstoename zal resulteren in een reeks andere behoeften dan de openbare voorzieningen;

Overwegende dat de GOC vraagt om voldoende oppervlakte in te plannen voor toekomstige buurtvoorzieningen die nodig zijn voor de huisvesting;

Dat bovendien de GOC specifiek vraagt om ook voor iedereen toegankelijke voorzieningen voor ouderen in te plannen;

Overwegende dat voorzieningen behoren tot de hoofdbestemmingen van het nieuwe GGB; dat gezien de omvang van de bestaande voorzieningen in het gebied, de onzekerheid over het behoud of de afbraak van het Heizelstadion en de internationale rol die het gebied dient te vervullen, in het programma van het GGB geen minimumdrempel of globaal percentage van te behouden en/of te creëren

maintenir et/ou à créer; que les équipements sont, en vertu de la prescription générale 0.7 du PRAS et moyennant les réserves que celle-ci prévoit, admis dans toutes les zones, ce qui permettra, en toute hypothèse, de prévoir les équipements dont le développement de la zone ferait ultérieurement apparaître qu'ils sont nécessaires à la population.

4.3. Construction d'écoles dans la zone

Considérant qu'un réclamant demande d'examiner la possibilité de prévoir la construction d'écoles dans la zone;

Que le RIE est fondé sur la programmation reprise dans l'étude de ré-urbanisation du plateau du Heysel menée par la Ville de Bruxelles qui ne prévoit pas la construction d'écoles;

Que les écoles situées aux alentours du plateau du Heysel sont surpeuplées;

Que l'impact social des futurs développements et le caractère spécifique de ce quartier situé au nord de Bruxelles nécessite la création d'écoles;

Qu'elles contribueront à la création d'un véritable quartier urbain, favoriseront l'intégration sociale, culturelle et professionnelle des populations d'origine étrangère présentes dans ces quartiers;

Qu'elles permettront de lutter contre l'exclusion sociale;

Que des écoles de proximité permettront de minimiser les déplacements et la pollution et de maximiser la sécurité du quartier.

Considérant que la CRD relève que le programme envisagé avec maintien du stade ne prévoit pas d'école primaire ni secondaire, alors que le programme de la ZIR prévoit une superficie de plancher minimale de 75.000 m² de logement induisant de nouveaux besoins en infrastructures scolaires;

Qu'en conséquence, elle demande que le programme de la ZIR reprenne cet élément et mentionne d'y « prévoir les équipements scolaires appropriés au vu des développements du site dans le temps ».

Considérant qu'il n'appartient pas au PRAS de prévoir ou d'imposer la création d'écoles; que les établissements scolaires sont des équipements d'intérêt collectif ou de service public et sont, à ce titre, admissibles dans la zone; qu'il appartient aux autorités compétentes en matière d'enseignement, au nombre desquelles la Région ne se trouve pas, de faire le nécessaire pour que l'offre scolaire réponde à la demande.

4.4. Architecture et lien symbolique à l'Atomium

Considérant qu'un réclamant estime qu'il faudrait penser à une architecture qui permette l'unité et relie symboliquement l'Atomium.

Considérant que les considérations architecturales évoquée par le réclamant ne font pas partie de celles que le PRAS est habilité à réglementer; que ces considérations doivent trouver leur place, le cas échéant, dans d'autres instruments tels que les PPAS et les règlements d'urbanisme.

5. COMMERCE

5.1. Protection de l'offre de commerces existants

Considérant que des réclamants estiment que le développement d'un pôle commercial au Heysel est en contradiction avec la politique régionale de soutien des noyaux commerciaux existants et notamment ceux du haut et du bas de la ville;

Que l'existence d'autres projets commerciaux dans un périmètre proche (Uplace, Docks, stade) augmentera la concurrence et risque de mettre en péril la viabilité, et la rentabilité de ces 3 centres commerciaux, de même que celles des commerces existants, alors que leur fréquentation est déjà en baisse, sans compter l'impact sur l'emploi et les conditions de travail;

Que tout comme la CRD l'avait déjà mentionné dans un précédent avis, ce réclamant estime aussi qu'un centre commercial ne renforcera pas l'attractivité internationale de Bruxelles;

Que ce réclamant ne peut comprendre ce projet de centre commercial au Heysel que comme étant le pilier financier de l'ensemble du programme de développement, ce qui lui semble douteux voire dangereux pour le bon développement du site;

Que cela présente un risque non négligeable que ces ambitions de développement ne se réalisent pas;

Que ce réclamant met en question l'utilisation du sol pour l'affectation à des milliers de m² commerciaux pour lesquels les besoins économiques et sociaux ne sont pas étayés à ce jour;

Considérant que le schéma de développement commercial établi par l'Observatoire du commerce a identifié un déficit d'offres commerciales dans le Nord de Bruxelles;

voorzieningen wordt vastgesteld; dat voorzieningen overeenkomstig het algemeen voorschrift 0.7 van het GBP en middels de reserves waarin het voorziet, toegelaten zijn in alle gebieden, zodat hoe dan ook de voorzieningen zijn voorzien waarvan uit de ontwikkeling van het gebied zal blijken dat ze noodzakelijk zijn voor de bevolking.

4.3. Scholenbouw in het gebied

Overwegende dat een reclamant vraagt om de mogelijkheid te onderzoeken om de bouw van scholen in het gebied te voorzien;

Dat het MER gebaseerd is op het programma vermeld in de stads(her)vernieuwingstudie van de Heizel die werd uitgevoerd door de Stad Brussel die geen scholenbouw plant;

Dat de scholen gevestigd in de buurt van de Heizelvlakte overbevolkt zijn;

Dat de maatschappelijke impact van de toekomstige ontwikkelingen en het specifieke karakter van deze wijk ten noorden van Brussel de aanleg van scholen vereist;

Dat ze zullen bijdragen tot de aanleg van een echte stadswijk, dat ze de maatschappelijke, culturele en professionele integratie van mensen van buitenlandse origine in deze wijken zou bevorderen;

Dat ze zullen toelaten om sociale uitsluiting te bestrijden;

Dat buurtscholen de mogelijkheid zullen bieden om de verplaatsingen en de vervuiling te beperken en de veiligheid in de wijk te maximaliseren;

Overwegende dat de GOC opmerkt dat het beoogde programma met behoud van het stadion geen lagere, noch middelbare school voorziet, terwijl het programma van het GGB voorziet in een vloeroppervlakte van minstens 75.000 m² voor huisvesting. Deze oppervlaktes zullen nieuwe behoeften op het vlak van schoolvoorzieningen met zich meebrengen;

Dat ze bijgevolg vraagt dat het programma van het GGB dit element opneemt en vermeldt om "geschikte schoolvoorzieningen te voorzien met het oog op de ontwikkeling van de site doorheen de tijd".

Overwegende dat het niet de taak is van het GBP om de bouw van scholen te voorzien of op te leggen; dat schoolinstellingen voorzieningen zijn van collectief belang of van openbare diensten en daardoor zijn toegelaten in het gebied; dat de overheden bevoegd voor onderwijs, waartoe het Gewest niet behoort, het nodige dienen te doen om het schoolaanbod in overeenstemming te brengen met de vraag.

4.4. Architectuur en symbolische link met het Atomium

Overwegende dat een reclamant vindt dat men zou moeten denken aan een architectuur die zorgt voor eenheid en het Atomium symbolisch verbindt;

Overwegende dat het GBP niet gemachtigd is om de architecturale beschouwingen van de reclamant te regelen; dat deze kwesties in voorkomend geval moeten worden geregeld in andere instrumenten zoals de BBP en de stedenbouwkundige verordeningen.

5. HANDEL

5.1. Bescherming van het aanbod aan bestaande handelszaken

Overwegende dat de reclamanten van mening zijn dat de uitbouw van een winkelcentrum op de Heizel in tegenspraak is met het gewestelijke ondersteuningsbeleid van de bestaande handelskernen en dan vooral in de beneden- en bovenstad;

Dat het bestaan van andere commerciële projecten in de buurt (Uplace, Docks, stadion) zal zorgen voor meer concurrentie en de leefbaarheid en rendabiliteit van deze 3 winkelcentra in gevaar zal brengen, alsook dat van de bestaande handelszaken, terwijl ze al steeds minder klanten hebben, zonder dan nog te spreken over de impact op de werkgelegenheid en de arbeidsomstandigheden;

Dat zoals de GOC reeds had aangehaald in een vorig advies, deze reclamant ook van mening is dat een winkelcentrum de internationale aantrekkingskracht van Brussel niet zal versterken.

Dat deze reclamant dit project van een winkelcentrum op de Heizel enkel kan zien als een financiële pijler voor het volledige ontwikkelingsprogramma, wat hem twijfelachtig, zelfs gevaarlijk, lijkt te zijn voor de goede ontwikkeling van de site;

Dat dit het niet te verwaarlozen risico inhoudt dat deze ambities niet gerealiseerd worden;

Dat deze reclamant het gebruik van de grond voor de bestemming van duizenden commerciële m² in vraag stelt waarvan de economische en maatschappelijke behoefte tot op vandaag niet onderbouwd zijn.

Overwegende dat het schema voor handelsontwikkeling uitgewerkt door het Overzicht van de Handel een tekortkomend handelsaanbod heeft vastgesteld in het noorden van Brussel;

Que le RIE réalisé en vue de l'adoption de l'arrêté du 2 mai 2013 a de plus été complété par une étude d'objectivation des besoins en surfaces commerciales dans la Région de Bruxelles-Capitale et en particulier dans le Nord-Ouest; que celle-ci confirme les besoins en offre commerciale;

Que selon cette étude, Bruxelles apparaît sous-équipée en comparaison avec les autres métropoles belges (Liège, Antwerpen et Gent);

Que cette étude évalue le déficit de superficies commerciales à près de 200 000 m² de surface commerciale nette;

Considérant que le RIE confirme la place d'une structure commerciale possible dans le Nord de Bruxelles au vu du peu de structures présentes;

Que les commerces autorisés par le programme de la ZIR 15 trouveront leur place dans le tissu commercial régional existant;

Qu'eu égard aux chiffres ressortant de l'étude d'objectivation précitée, le déploiement du projet Docks Bruxsel et l'éventualité du développement du projet UPlace ne viennent pas remettre en cause cette constatation, dans la mesure où chacun de ces projets ne vient combler que partiellement la capacité d'absorption de nouvelles surfaces et infrastructures commerciales ainsi identifiée;

5.2. Renfort de l'activité productive/logement

Considérant qu'un réclamant s'oppose à consacrer une part importante de l'affectation du sol à des centres commerciaux;

Qu'il s'agit de renforcer avant tout l'activité économique productive et le logement sur le territoire bruxellois;

Considérant que le territoire bruxellois ne se réduit évidemment pas au Plateau du Heysel et que la procédure de révision du PRAS, dite « démographique », dans le cadre de laquelle s'inscrit la modification de l'affectation du Plateau du Heysel, a notamment eu pour objectif de « favoriser l'implantation de logements (...) dans les différentes zones urbanisables du PRAS, tout en préservant les espaces à vocation économique », comme cela ressort de la motivation de l'arrêté du Gouvernement du 20 janvier 2011 ouvrant la procédure de modification partielle du plan régional d'affectation du sol;

Que l'arrêté du Gouvernement du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 a notamment eu pour effet de créer un nouveau type de zone, les zones d'entreprises en milieu urbain (ZEMU), qui sont principalement « affectées aux activités productives et aux services intégrés aux entreprises, à savoir les services « business to business » et qui admettent le logement à titre d'affectation secondaire;

Qu'une grande partie de ces ZEMU sont d'anciennes zones d'industries urbaines qui, d'une part, présentaient un taux de vacance élevé, et donc un faible taux d'emploi, et, d'autre part, n'autorisaient pas l'implantation de logements;

Que ceci suffit à attester du fait que le Gouvernement a réservé une attention particulière au renforcement des affectations jugées prioritaires par le réclamant.

5.3. Avis initiative CESRBC – doute sur volet commercial au Heysel

Considérant que le Conseil économique et social (CESRBC) demeure divisé quant au volet commercial de la problématique du PRAS relatif au plateau du Heysel et pour lequel le Gouvernement est informé de la position de chacune de ses composantes (avis 2/07/2012 sur modification partielle du PRAS arrêté le 29 mars 2012);

Que le CESRBC s'attelle à la rédaction d'un avis d'initiative à l'attention du gouvernement, afin de trouver un consensus et une vision en matière de politique de développement commercial.

Considérant que le Gouvernement en prend acte.

5.4. Prise en compte par le gouvernement de l'avis des organes consultatifs

Considérant qu'un réclamant demande au Gouvernement (tout comme la plate-forme interrégionale pour une politique économique durable) d'être plus à l'écoute de ses propres organes consultatifs mettant l'accent sur les risques d'écueils en cas de réalisation du programme présenté pour le Heysel;

Considérant que le Gouvernement a été attentif à tous les avis qui lui ont été remis dans le cadre de la présente procédure de modification du PRAS; qu'il l'a d'autant plus été concernant spécifiquement l'affectation du Plateau du Heysel que l'annulation partielle de son arrêté du 2 mai 2013 a conduit toutes les instances consultées et toutes les personnes intéressées à pouvoir remettre une seconde fois un avis, consacré cette fois exclusivement à l'affectation du Plateau du Heysel;

Dat het MER dat is uitgevoerd met het oog op de goedkeuring van het besluit van 2 mei 2013 bovendien een aanvulling heeft gekregen in een objectiveringsstudie van de behoefte aan handelsoppervlakten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in het bijzonder in het noordwesten; dat deze de behoefte aan handelsaanbod bevestigt;

Dat Brussel volgens deze studie onvoldoende uitgerust lijkt in vergelijking met de overige Belgische metropolen (Liège, Antwerpen en Gent);

Dat deze studie het tekort aan handelsoppervlakte raamt op vrijwel 200 000 m² netto handelsoppervlakte;

Overwegende dat het MER bevestigt dat een handelsstructuur haar plaats heeft in het noorden van Brussel, gezien het tekort dat er heerst;

Dat de handelszaken die worden toegestaan door het programma van GGB nr. 15 hun plaats zullen vinden in het bestaand gewestelijk handelsweefsel.

Dat gelet op de cijfers die blijken uit de voormelde objectiveringsstudie de ontplooiing van het Docks Bruxsel project en de eventuele ontwikkeling van UPlace project geen afbreuk doen aan deze vaststelling aangezien elk van deze projecten slechts ten dele de absorptiecapaciteit voor de geïdentificeerde nieuwe handelsoppervlakten en -infrastructuur invult;

5.2. Versterken van de productieactiviteit/huisvesting

Overwegende dat een reclamant zich ertegen verzet om een groot deel van de bestemming van de grond op te offeren aan winkelcentra;

Dat het eerst en vooral gaat om het versterken van elke productieve economische activiteit, evenals de huisvesting op het Brusselse grondgebied;

Overwegende dat het Brusselse grondgebied uiteraard niet beperkt is tot de Heizelvlaakte en dat de herzieningsprocedure van het "demografische" GBP, waar de bestemmingswijziging van de Heizelvlaakte in kadert, zich met name tot doel stelde om "de vestiging van woningen (...) in de verschillende te bebouwen gebieden van het GBP te bevorderen en tegelijk de ruimten met een economische bestemming te vrijwaren", zoals blijkt uit de motivatie van het Besluit van de Regering van 20 januari 2011 tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan;

Dat het besluit van de Regering van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd met name tot gevolg had dat een nieuw gebied werd gecreëerd, namelijk het ondernemingsgebied in een stedelijke omgeving (OGSO) dat hoofdzakelijk bestemd is "voor productieactiviteiten en in ondernemingen geïntegreerde diensten, hetzij "business to business" diensten", en dat huisvesting toelaat als secundaire bestemming;

Dat een groot deel van deze OGSO voormalige gebieden voor stedelijke industrie zijn die kampten met enerzijds een hoge leegstand en dus een lage tewerkstelling, en anderzijds geen woningen toelieten;

Dat dit volstaat om aan te tonen dat de Regering bijzondere aandacht heeft besteed aan de versterking van de bestemmingen die de reclamant prioritair acht.

5.3. Initiatiefadvies ESRBHG – twijfels over het commerciële luik op de Heizel

Overwegende dat de Economische en Sociale raad (ESRBHG) verdeeld blijft over het commerciële luik van de problematiek van het GBP betreffende de Heizelvlaakte en waarbij de regering op de hoogte is van het standpunt van elk component (advies 2/07/2012 betreffende de gedeeltelijke wijziging van het GBP bepaald op 29 maart 2012);

Dat de ESRBHG zich wijdt aan de opmaak van een initiatiefadvies t.a.v. de regering om een consensus te vinden en een visie betreffende het commerciële ontwikkelingsbeleid;

Overwegende dat de Regering er akte van neemt.

5.4. Rekening houden door de regering met het advies van de raadgevende instanties

Overwegende dat een reclamant aan de regering (evenals het intergewestelijke platform voor een duurzaam economisch beleid) vraagt om meer te luisteren naar haar eigen raadgevende instanties die wijzen op mogelijke struikelblokken bij de uitwerking van het huidige programma voor de Heizel;

Overwegende dat de Regering de nodige aandacht heeft besteed aan alle adviezen die aan haar werden overgemaakt in het kader van onderhavige wijzigingsprocedure van het GBP; dat dit aangaande de bestemming van de Heizelvlaakte des te meer het geval is aangezien de gedeeltelijke vernietiging van haar besluit van 2 mei 2013 ertoe leidde dat alle geraadpleegde instanties en alle betrokkenen een tweede advies konden uitbrengen dat dit keer uitsluitend gewijd was aan de bestemming van de Heizelvlaakte;

Que, toutefois, sur la base de tous les points de vue exprimés et pris en compte, et notamment de ceux remettant en question la pertinence du programme envisagé sur le Plateau du Heysel, il appartient au Gouvernement d'arrêter une décision;

Que le fait qu'un point de vue n'a pas été suivi ne signifie pas qu'il n'y a pas été prêté toute l'attention requise, comme le démontre, entre autres, la motivation du présent arrêté.

5.5. Rentabilité/viabilité centres commerciaux/emploi

Considérant que des réclamants émettent des craintes pour la rentabilité et la viabilité des centres commerciaux à venir et existants et pour l'emploi, d'autant qu'offrir plus de m² de superficies commerciales ne crée pas nécessairement plus d'emplois;

D'autant que la fréquentation des centres commerciaux est en diminution (dû à l'E-commerce et à la baisse du pouvoir d'achat);

Que ce site est mal desservi en transports en commun;

Que la motivation du schéma de développement commercial (SDC) ne peut suffire car au conditionnel;

Considérant que la CRD demande une définition de mesures concrètes et de conditions pour garantir le succès et la qualité de développement de ces nouveaux projets commerciaux;

Considérant que la CRD demande de préciser les spécificités de ce projet lui donnant un attrait international;

Qu'elle juge que le programme devrait préciser, dans le cadre d'une vision globale, les modalités et spécificités du projet assurant son développement qualitatif, son intégration, sa complémentarité avec le commerce existant dans la Région;

Qu'elle estime qu'il faut augmenter les nuitées sur place par le développement de centres de congrès drainant un public international d'affaires, par le développement des activités qui entourent ce type de fonctions.

Considérant que le Gouvernement renvoie à cet égard à la réponse apportée aux observations synthétisées sous le point 5.1.;

Qu'en complément à la réponse apportée, il faut relever plusieurs projets d'amélioration de la desserte en transports en commun : BrabantNet, extensions des lignes 3 et 9 de la STIB .

5.6. Prise en compte des études/impacts/situation actuelle

Considérant que des réclamants estiment qu'il y a lieu de prendre en compte les différentes études réalisées (Geoconsulting de la Ville; Idea Consult pour le Brabant flamand) montrant l'impact négatif pour les commerces du centre ou la saturation du marché;

Que le pouvoir d'attraction de Bruxelles a été affaibli par les attentats et la baisse de fréquentation touristique, le piétonnier du centre-ville, la fermeture des tunnels;

Que le centre commercial ne présentera pas d'attrait international à moins d'être très spécifique dans son offre;

Considérant qu'un réclamant juge que l'implantation d'un centre commercial aura un impact négatif sur le statut international de Bruxelles car en concurrence avec le commerce existant, il conduira à son affaiblissement et à la vacance commerciale;

Que ce réclamant plaide pour la suppression du centre commercial NEO, ce qui supprimerait la nécessité de modification du PRAS;

Considérant que des réclamants objectent que la référence au plan de développement international est obsolète, celui-ci n'ayant, à l'époque de sa rédaction, pas pu prendre en considération les évolutions les plus récentes comme, par exemple, les projets « Docks Bruxsel » et « Uplace »;

Que l'évocation par le RIE de la conclusion du schéma de développement commercial selon laquelle le nord de Bruxelles connaîtrait un déficit d'offre commerciale n'est pas correcte, ce schéma ayant seulement affirmé qu'il pourrait encore y avoir au nord de Bruxelles de la place pour une nouvelle structure commerciale;

Qu'en outre, le schéma a proposé que les nouveaux projets puissent se développer autour des pôles existants à condition de répondre à certaines conditions, et qu'il ne ressort pas du projet de modification du PRAS que les fonctions commerciales définies dans le « Masterplan » NEO répondraient ou devraient répondre à ces conditions.

Considérant que la CRD juge le soutien aux noyaux commerciaux existants en difficulté, dont le déclin impacterait les quartiers, comme une priorité;

Considérant que la CRD engage le Gouvernement à mettre en place des mesures d'accompagnement, dont de nouveaux outils d'encadrement assurant la compatibilité du nouveau centre commercial avec les noyaux commerciaux existants;

Dat de Regering evenwel een besluit dient te nemen, op basis van alle geformuleerde en in aanmerking genomen standpunten, en inzonderheid deze die de relevantie van het programma voor de Heizelvlakte in vraag stellen;

Dat het feit dat een standpunt niet wordt gevolgd niet betekent dat het niet de nodige aandacht heeft genoten, zoals onder meer blijkt uit de motivatie van onderhavig besluit.

5.5. Rendabiliteit/leefbaarheid winkelcentra/werkgelegenheid

Overwegende dat de reclamanten vreezen voor de rendabiliteit en de leefbaarheid van de bestaande en toekomstige winkelcentra, alsook voor de werkgelegenheid, temeer omdat het aanbieden van meer m² aan commerciële gronden niet noodzakelijk leidt tot meer jobs;

Temeer omdat er steeds minder mensen naar de winkelcentra trekken (wegens e-commerce en de inkrimping van de koopkracht);

Dat deze site slecht bereikbaar is met het openbaar vervoer

Dat de onderbouwing van het schema voor handelsontwikkeling niet voldoende kan zijn omdat het voorwaardelijk is;

Overwegende dat de GOC vraagt om concrete maatregelen en voorwaarden te bepalen om het succes en de kwaliteit te garanderen van de ontwikkeling van deze nieuwe handelsprojecten;

Overwegende dat de GOC vraagt om te verduidelijken welke specifieke kenmerken dit project een internationale aantrekkingskracht geven;

Dat ze van oordeel is dat het programma, in het kader van een globale visie, de modaliteiten en bijzonderheden zou moeten preciseren die de kwalitatieve ontwikkeling van het project, de integratie en de complementariteit met de bestaande handel in het Gewest garanderen.

Dat zij van mening is dat het aantal overnachtingen ter plaatse dient te worden vermeerderd door congrescentra te ontwikkelen die een internationaal zakenpubliek aantrekken, door activiteiten te ontwikkelen die dit type functies omkaderen.

Overwegende dat de Regering in dit verband verwijst naar het antwoord op de bezwaren die zijn samengevat onder punt 5.1.;

Dat ter aanvulling van dit antwoord moet worden gewezen op verschillende projecten voor de verbetering van de bediening door het openbaar vervoer : BrabantNet, uitbreiding van de lijnen 3 en 9 van de MIVB.

5.6. Rekening houden met de studies/effeten/huidige situatie

Overwegende dat de reclamanten van mening zijn dat er rekening moet gehouden worden met verschillende uitgewerkte studies (Geoconsulting van de Stad Brussel; Idea Consult voor Vlaams-Brabant) die de negatieve impact aantonen voor de handelszaken in het centrum, alsook een verzaaging van de markt;

Dat de aantrekkingskracht van Brussel minder is door de aanslagen en de daling van het aantal toeristen, de voetgangerszone in het stadscentrum, de sluiting van de tunnels;

Dat het winkelcentrum geen internationale aantrekkingskracht zal uitoefenen zonder over een specifiek aanbod te beschikken;

Overwegende dat een reclamant vindt dat de inplanting van een winkelcentrum een negatieve impact zal hebben op de internationale status van Brussel want als rivaal van de bestaande handel, zal het vooral leiden tot een verzwakking en meer leegstand van winkelpanden;

Dat deze reclamant pleit voor het weglaten van het winkelcentrum NEO, wat de noodzaak om het GBP te wijzigen zou opheffen;

Overwegende dat de reclamanten aanvoeren dat de verwijzing naar het plan voor de internationale ontwikkeling achterhaald is, dit kon, bij de opmaak ervan, geen rekening houden met de recente evoluties zoals de projecten "Docks Bruxsel" en "Uplace";

Dat de opname door het MER van de conclusie van het schema voor handelsontwikkeling waarbij het noorden van Brussel te maken zou krijgen met een deficit bij het handelsaanbod, niet correct is, dit schema gaf enkel mee dat er in het noorden van Brussel nog plaats zou zijn voor een nieuwe commerciële instelling;

Dat het schema bovendien voorgesteld heeft dat er zich nieuwe projecten kunnen ontwikkelen rond bestaande kernen op voorwaarde dat ze voldoen aan bepaalde voorwaarden, en dat er uit het wijzigingsontwerp van het GBP niet blijkt dat de commerciële functies bepaald in het NEO-masterplan zouden beantwoorden aan of zouden moeten beantwoorden aan deze voorwaarden.

Overwegende dat de GOC van mening is dat de steun aan de bestaande handelskernen in moeilijkheden, waarvan de teloorgang een impact zou hebben op de wijken, een prioriteit moet blijven.

Overwegende dat de GOC er bij de Regering op aandringt om begeleidende maatregelen in te voeren, zoals nieuwe omkaderingsinstrumenten, die kunnen garanderen dat het nieuwe winkelcentrum compatibel is met de bestaande handelskernen;

Considérant que la CRD demande le renforcement des activités déjà présentes sur le site;

Considérant que le Gouvernement renvoie à cet égard à la réponse apportée aux observations synthétisées sous le point 5.1.

6. PRESCRIPTION N°18 – ZIR

6.1. Périmètre de la modification

Considérant que des réclamants ne comprennent pas pourquoi un périmètre aussi limité a été retenu pour la ZIR 15 alors que les incidences étudiées concernent un périmètre plus vaste et que la procédure d'élaboration d'un PPAS qui a été lancée porte sur un périmètre plus étendu;

Considérant que la CRD est d'avis qu'il s'agit d'envisager le développement du site dans sa globalité tenant compte des évolutions internes de la Région de Bruxelles-Capitale, des développements des quartiers voisins en Région flamande, mais aussi de l'évolution des pratiques commerciales, de mobilité et des pratiques de vie;

Que le développement doit s'intégrer dans une vision harmonieuse et intégrée d'une zone plus large, dépassant les limites de la ZIR, de l'ensemble du plateau du Heysel et de la zone d'influence interrégionale.

Considérant que le Gouvernement n'a pas entendu modifier le PRAS au-delà de ce qui est strictement nécessaire;

Qu'en dehors des limites de la future ZIR n° 15, les développements envisagés qui seront encadrés par le PPAS ne nécessitent pas de modification du PRAS;

que, comme le souligne le réclamant, les incidences potentielles de la modification partielle du PRAS au-delà du périmètre concerné par la modification ont cependant été étudiées;

Que la procédure s'est donc déroulée de manière régulière.

6.2. Développement du site par projet global

Considérant que des réclamants dont le Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale (CESRBC), le Conseil de l'Environnement (CERBC), la Commission royale des Monuments et des Sites (CRMS) s'opposent à l'intégration de la ZIR N°15 au titre de ZIR pouvant être aménagée sans PPAS sur base du seul programme défini dans le PRAS et de mesures particulières de publicité;

Qu'ils sont d'avis que le site du Heysel doit faire l'objet d'un projet global et que l'on recourt donc à un PPAS;

Qu'un PPAS est indispensable, que ce site soit ou non repris en ZIR;

Que l'absence de l'obligation de recourir à l'élaboration d'un PPAS supprimerait pour le périmètre de la ZIR tout cadre réglementant la vision d'ensemble;

Que le « Masterplan » réalisé par KCAP pour le compte de la Ville de Bruxelles ne peut être considéré comme l'égal d'un schéma directeur car il n'offre pas les mêmes garanties procédurales que celui-ci et n'est cadré par aucun texte réglementaire;

Que la modification proposée de la prescription n°18 dans le projet soumis à enquête est inutile et risque de nuire aux objectifs de développement durable de la Région;

Considérant que plusieurs réclamants font valoir que l'articulation de l'arrêté en projet avec l'arrêté du 3 avril 2014 relatif à la mise en œuvre, par plan particulier d'affectation du sol, de la zone d'intérêt régional n° 15 – Heysel n'est pas claire;

Qu'ils se questionnent sur comment ces deux initiatives planologiques parallèles vont se concilier.

Considérant que la CRD estime nécessaire de développer une vue globale du développement de ce site; que selon elle, cette vision globale gagnerait à être définie non par un permis d'urbanisme mais par un PPAS ou un Plan d'aménagement directeur (PAD), qui sera en principe prévu dans la réforme du CoBAT, comprenant un volet réglementaire.

Considérant que la mise en œuvre du programme des ZIR, tel que défini dans le PRAS, est en principe arrêtée par PPAS;

Considérant cependant que le préambule de l'arrêté du 3 mai 2001 adoptant le plan régional d'affectation du sol rappelait déjà que « les zones d'intérêt régional doivent pouvoir faire l'objet d'un développement prioritaire et qu'elles doivent être à même d'accueillir les investisseurs désireux de s'y installer, sans que ceux-ci soient tenus d'attendre l'élaboration d'un PPAS qui répartisse et précise les affectations prévues dans le programme »; qu'en conséquence, dès cet arrêté du 3 mai 2001, le gouvernement a prévu que dans l'attente de l'adoption de tels PPAS, des actes et travaux peuvent y être autorisés dans le respect du programme de la ZIR concernée et des prescriptions relatives à la zone de forte mixité; qu'il a en outre prévu, à l'alinéa 4 de la prescription 18, qu'en raison de leur taille réduite, certaines ZIR

Overwegende dat de GOC vraagt om de al aanwezige activiteiten op de site te versterken;

Overwegende dat de Regering in dit verband verwijst naar het antwoord op de bezwaren die zijn samengevat in punt 5.1.

6. VOORSCHRIFT 18 – GGB

6.1. Wijzigingsperimeter

Overwegende dat de klagers niet begrijpen waarom een dergelijke kleine perimeter weerhouden werd voor het GGB 15, terwijl de onderzochte effecten een grotere perimeter betreffen en dat de uitwerkingsprocedure van een BBP die opgestart werd, van toepassing is op een veel uitgestrekte perimeter;

Overwegende dat de GOC is van mening dat de site in haar geheel moet worden ontwikkeld, rekening houdend met de interne evoluties van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de ontwikkelingen van de naburige wijken in het Vlaams Gewest, alsook de evolutie van de handels-, mobiliteits- en levenspraktijken;

Dat de ontwikkeling moet kaderen in een harmonieuze en geïntegreerde visie van een breder gebied dat verder reikt dan de grenzen van het GGB, van de volledige Heizelvlaakte en van de intergewestelijke invloedzone;

Overwegende dat de Regering het GBP niet méér wil wijzigen dan strikt noodzakelijk is;

Dat buiten de grenzen van GGB nr. 15 de beoogde ontwikkelingen die het GBP zal omkaderen geen wijziging van het GBP vereisen;

dat, zoals de reclamant benadrukt, de mogelijke effecten van de gedeeltelijke wijzigingen van het GBP buiten de door de wijziging beoogde perimeter evenwel werden onderzocht;

Dat de procedure dus regelmatig is verlopen.

6.2. Ontwikkeling van de site op basis van een globaal ontwerp

Overwegende dat de reclamanten, waaronder de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (ESRBHG), de Raad voor het Leefmilieu (RLBHG) en de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML), zich verzetten tegen de opname van het GGB nr. 15 als GGB die ingericht kan worden zonder BBP op basis van het enige programma bepaald in het GBP en specifieke publiciteitsmaatregelen;

Dat ze van mening zijn dat de Heizelsite deel moet uitmaken van een algemeen ontwerp en dat men dus overgaat tot een BBP;

Dat een BBP onontbeerlijk is, zelfs al is deze site al dan niet opgenomen in het GGB;

Dat het ontbreken van de verplichting om gebruik te maken van de uitwerking van een BBP, voor de perimeter van het GGB, elk kader zou opheffen met regels voor de totaalvisie;

Dat het "Masterplan" uitgewerkt door KCAP voor rekening van de Stad Brussel niet gezien kan worden als een richtschema omdat het niet dezelfde procedurele garanties biedt en omdat het niet kadert in een wetgevende tekst;

Dat de voorgestelde wijziging voor voorschrift nr. 18 in het ontwerp dat aan het onderzoek is onderworpen nutteloos is en de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van het Gewest dreigt te schaden;

Overwegende dat meerdere reclamanten aangeven dat de link van het besluit ter ontwerp met het besluit van 3 april 2014 betreffende de uitwerking, door middel van het Bijzonder Bestemmingsplan, van het Gebied van Gewestelijk Belang nr. 15 – Heizel niet duidelijk is;

Dat ze zich afvragen hoe beide parallelle planologische initiatieven met elkaar verenigbaar zullen zijn;

Overwegende dat de GOC het nodig acht om een algemene ontwikkelingsvisie uit te werken voor deze site. Dat deze algemene visie er volgens haar baat bij heeft om niet vastgelegd te worden in een stedenbouwkundige vergunning maar bij BBP of RPA (richtplan van aanleg), waarin in principe wordt voorzien met de hervorming van het BWRO, met een verordenend luik.

Overwegende dat de uitvoering van het programma van de GGB, zoals vastgesteld in het GGB, in beginsel wordt uitgevaardigd bij BBP;

Overwegende evenwel dat de considerans van het besluit van 3 mei 2001 tot goedkeuring van het gewestelijk bestemmingsplan er reeds op wees dat de gebieden van gewestelijk belang zich prioritair moeten kunnen ontwikkelen en in staat moeten zijn plaats te bieden aan investeerders die er zich wensen te vestigen zonder dat deze verplicht zijn de uitwerking van een BBP af te wachten dat de bestemmingen waarin het programma voorziet, spreidt en vastlegt; dat de Regering als gevolg hiervan vanaf dit besluit van 3 mei 2001 voorzien heeft dat er in afwachting van de goedkeuring van dergelijke BBP handelingen en werken kunnen worden toegestaan met naleving van het programma van het betrokken GGB en van de voorschriften voor een sterk gemengd gebied; dat in het vierde lid van voorschrift 18

peuvent faire l'économie du respect des prescriptions relatives à la zone de forte mixité dans l'attente du PPAS, à condition que leur mise en œuvre fasse l'objet d'une demande de permis portant sur l'ensemble de la ZIR;

Considérant que l'arrêté du 2 mai 2013 prévoyait de faire bénéficier la ZIR 15 du régime de l'alinéa 4 de la prescription 18, lequel était modifié pour en supprimer l'exigence de l'introduction d'une demande de permis globale; qu'en d'autres termes, non seulement les « petites ZIR » énumérées en 2001, mais également les nouvelles ZIR « Heysel » et « Delta », devaient pouvoir être mises en œuvre dans l'attente d'un PPAS sans être restreintes par les prescriptions particulières de la zone de forte mixité, ni par l'obligation d'introduire une demande de permis couvrant l'ensemble de leur territoire;

Considérant que, par ses arrêts des 7 décembre 2015 et 1er mars 2017, précités, le Conseil d'Etat a annulé cette modification de l'alinéa 4 de la prescription 18 en ce qu'elle concerne la ZIR n° 15 d'abord, en totalité ensuite, au motif que le RIE n'avait pas évalué ses incidences sur l'environnement, lesquelles ne pouvaient être exclues;

Qu'en conséquence, le régime procédural de mise en œuvre des ZIR est, à nouveau, celui de l'élaboration de principe d'un ou plusieurs PPAS couvrant leur périmètre de développement et, dans l'attente d'un tel PPAS, celui d'une possibilité de développement conforme au programme de la ZIR ainsi qu'aux prescriptions applicables aux zones de forte mixité;

Que pour le surplus, le régime dérogatoire de l'alinéa 4 de la prescription 18 se trouve rétabli dans sa version d'origine (exigence d'une demande de permis globale) et, donc, ne trouve à s'appliquer qu'aux ZIR de taille réduite qui y sont énumérées;

Considérant que la nouvelle ZIR n° 15, quant à elle, doit pouvoir faire l'objet d'un développement rapide, sans qu'il faille attendre l'élaboration d'un PPAS qui répartisse et précise les affectations prévues dans son programme, eu égard notamment au degré d'avancement des projets de développement la concernant;

Considérant de même que si les prescriptions de la zone de forte mixité sont généralement celles qui correspondent le mieux à l'objectif d'assurer un développement prioritaire des ZIR, tel n'est pas le cas de la ZIR 15;

Qu'en effet, l'application des règles de la zone de forte mixité impliquerait en l'espèce des adaptations importantes et non souhaitables à l'ambition du Gouvernement pour le périmètre concerné, liées essentiellement aux différents seuils applicables en zone de forte mixité, peu compatibles avec l'implantation d'une grande surface commerciale et d'équipement de loisir d'une certaine ampleur;

Que comme il a été exposé ci-avant, en effet, le programme de la ZIR n° 15 a notamment pour vocation de combler partiellement le besoin en offre commerciale identifié et objectif au Nord du territoire régional, par un développement commercial d'une certaine ampleur ne se prêtant pas à un découpage multiple par projets et par immeubles, tel qu'il serait induit par la prescription particulière 4 du Plan;

Qu'à cet égard, le Gouvernement souligne par ailleurs que le rapport sur les incidences environnementales a étudié les incidences sur l'environnement de l'alternative d'affectation du périmètre concerné en zone de forte mixité avec liseré du noyau commercial (« alternative 1 »); que le rapport conclut que les incidences de cette alternative sur la mobilité, sur le domaine socio-économique et sur les domaines physiques de l'environnement, seraient équivalentes ou similaires à celles de la création d'une ZIR;

Considérant, par ailleurs, que le Gouvernement n'estime ni opportun, ni utile, d'imposer que, dans l'attente du PPAS, l'urbanisation de toute la nouvelle ZIR 15 fasse l'objet d'une seule demande de permis d'urbanisme globale;

Considérant en effet qu'eu égard à l'importance et à la diversité du programme de la ZIR, une telle imposition serait susceptible de poser de nombreux problèmes de mise en œuvre et d'exécution, notamment en cas de cession éventuelle de certaines parties du terrain concerné par le permis global ou de péremption de ce permis;

Considérant que dans ces conditions, il s'impose de reprendre, mais pour la seule ZIR n° 15, une prescription semblable à celle de l'alinéa 4 de la prescription annulée par le Conseil d'Etat;

Considérant pour le surplus que le présent arrêté n'a pas pour objet de procéder à l'éventuelle réfection des dispositions annulées par l'arrêt du Conseil d'Etat du 1er mars 2017, de sorte qu'il n'est pas le lieu

bovendien bepaald wordt dat bepaalde GGB ingevolge hun beperkte omvang niet hoeven te voldoen aan de voorschriften met betrekking tot het sterk gemengd gebied in afwachting van het BBP op voorwaarde dat met het oog op de uitvoering ervan de vergunningsaanvraag betrekking heeft op het hele GGB;

Overwegende dat het besluit van 2 mei 2013 erin voorzagt dat het stelsel van het vierde lid van voorschrift 18 op het GGB toepasbaar gemaakt zou worden nadat het gewijzigd is om hierin de vereiste te schrappen dat een globale vergunningsaanvraag moet worden ingediend; dat anders gesteld, niet enkel de « kleine GGB » die in 2001 zijn opgesomd, maar eveneens de nieuwe GGB « Heizel » en « Delta » ten uitvoer gebracht moesten kunnen worden in afwachting van een BBP zonder onderworpen te worden aan de beperkingen van de bijzondere voorschriften van het sterk gemengd gebied of aan de verplichting om een vergunningsaanvraag in te dienen die betrekking heeft op heel hun grondgebied;

Overwegende dat de Raad van State met zijn voormelde arresten van 7 december 2015 en 1 maart 2017 deze wijziging van het vierde lid van voorschrift 18 heeft vernietigd, eerst enkel waar dit het GGB nr. 15 betreft en vervolgens helemaal, met als reden dat het MER niet de effecten op het leefmilieu heeft beoordeeld die niet konden worden uitgesloten;

Dat bijgevolg het procedurestelsel voor de tenuitvoerlegging van de GGB opnieuw bestaat in de uitwerking in beginsel van één of meerdere BBP met betrekking tot hun ontwikkelingsperimeter en in afwachting van dat BBP de mogelijkheid tot ontwikkeling overeenkomstig het programma van het GGB en de voorschriften die van toepassing zijn op sterk gemengde gebieden;

Dat voor het overige het afwijkingstelsel van het vierde lid van voorschrift 18 hersteld is in zijn oorspronkelijke versie (verplichte globale vergunningsaanvraag) en daarmee enkel van toepassing is op de GGB van beperkte omvang die in de tekst staan opgesomd;

Overwegende dat het nieuwe GGB nr. 15 echter aan een snelle ontwikkeling onderworpen moet kunnen worden zonder dat gewacht moet worden op de uitwerking van een BBP dat de bestemmingen die zijn vastgesteld in zijn programma spreidt en vaststelt gelet op de vordering van de ontwikkelingsprojecten die op het gebied betrekking hebben;

Overwegende evenzeer dat ook al geldt doorgaans dat de voorschriften van het sterk gemengd gebied het best zijn afgestemd op de doelstelling van een prioritaire ontwikkeling van de GGB, dit niet het geval is voor het GGB nr. 15;

Dat de toepassing van de regels die gelden voor het sterk gemengd gebied in dit geval immers aanzienlijke en ongewenste aanpassingen inhoudt aan de ambitie van de Regering voor de betrokken perimeter die hoofdzakelijk verband houdt met de verschillende drempels die gelden in het sterk gemengd gebied en die moeilijk te verzoenen zijn met de vestiging van een grote handelsoppervlakte en recreatievoorzieningen van een zekere omvang;

Dat zoals hierboven is uiteengezet, het programma van het GGB nr. 15 immers is uitgewerkt om gedeeltelijk de vastgestelde en geobjectiveerde behoefte aan handelsaanbod aan de noordkant van het gewestelijk grondgebied op te vangen middels een handelsontwikkeling van een zekere omvang die zich niet leent tot een veelvuldige opdeling in projecten en gebouwen waartoe de toepassing van bijzonder voorschrift 4 van het Plan zou leiden;

Dat de Regering desbetreffend bovendien benadrukt dat het Milieueffectenrapport de effecten van de alternatieve bestemming van de betrokken perimeter op het leefmilieu heeft onderzocht in sterk gemengd gebied met lint voor handelskernen (« alternatief 1 »); dat het rapport besluit dat de effecten van dit alternatief op de mobiliteit, op sociaaleconomisch vlak en op het fysisch leefmilieu equivalent of gelijkaardig zijn aan deze van de vastlegging van een GGB;

Overwegende bovendien dat de Regering het niet nuttig en niet opportuun acht te eisen dat in afwachting van het BBP de verstedelijking van het hele nieuwe GGB nr. 15 het voorwerp uitmaakt van slechts één globale aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning;

Overwegende immers dat gelet op het belang en de diversiteit van het programma van het GGB een dergelijke verplichting heel wat problemen zou stellen voor de uitvoering, inzonderheid bij de eventuele overdracht van bepaalde delen van het betrokken terrein door de globale vergunning of wanneer deze vergunning zou vervallen;

Overwegende dat het onder die voorwaarden geboden is opnieuw, maar dan enkel voor het GGB nr. 15, een voorschrift uit te vaardigen dat gelijkaardig is aan dat van het vierde lid van het voorschrift dat door de Raad van State is vernietigd;

Overwegende bovendien dat dit besluit niet als doel heeft de door het arrest van de Raad van State van 1 maart 2017 vernietigde bepalingen eventueel te herstellen omdat dit niet de plaats is om te

d'examiner si les autres ZIR bénéficiant d'un régime procédural spécifique au regard de la prescription 18, alinéa 4, devraient se voir appliquer le régime procédural spécifiquement envisagé par le présent arrêté en considération des caractéristiques de la ZIR n° 15;

Que l'on relèvera, pour autant que de besoin, qu'en toute hypothèse, ces autres ZIR (parmi lesquelles la ZIR 9, annulée par le Conseil d'Etat, n'a pas été rétablie comme ZIR), se trouvent, actuellement, dans une situation factuelle et juridique rendant pour ainsi dire sans intérêt la question d'un allègement éventuel, pour l'avenir, de leur régime procédural de développement, dès lors que, soit elles font déjà l'objet, dorénavant, d'un PPAS approuvé (ZIR n°6B), soit elles sont actuellement déjà mises en œuvre (ZIR n° 8 et 10);

Considérant par ailleurs, que le programme d'affectation de la ZIR n° 15 fait l'objet d'un nouvel RIE spécifiquement réalisé dans le cadre de sa réflexion afin d'évaluer de manière globale les incidences de sa mise en œuvre sur l'environnement; que ce RIE se fonde non seulement sur le programme d'affectation de la zone, mais aussi sur la traduction concrète et chiffrée de ce programme telle qu'elle résulte des études déjà réalisées; que cette approche permet au RIE de formuler de nombreuses recommandations tendant notamment à assurer la bonne coexistence et la répartition harmonieuse des différentes affectations envisagées dans le programme de la zone;

Qu'ainsi on peut considérer que l'analyse globale des incidences sur l'ensemble du site rencontre les préoccupations du législateur, à savoir se forger une vue d'ensemble du développement de la ZIR; Que ce cas de figure particulier motive le régime spécifique appliqué à la mise en œuvre de la ZIR n°15;

Considérant, de plus, que le RIE consacre, dans sa partie 5, une section 11 à l'« Analyse de l'impact environnemental de la modification de la prescription 18 en ce qu'elle concerne la ZIR 15 » (RIE, pp. 483 et s.);

Que comme le souligne la section de législation du Conseil d'Etat dans son avis du 6 février 2017, sur ce point, la situation a donc évolué par rapport au RIE précédant l'arrêté du gouvernement du 2 mai 2013 et « l'arrêté en projet ne méconnaît pas l'autorité de la chose jugée s'attachant à l'arrêt n° 233.147 »;

Considérant que le seul impact direct non négligeable de cette modification identifié dans le RIE concerne le domaine social et économique et tient aux délais réduits de mise en œuvre de la ZIR qu'elle induit; qu'il s'agit là d'un impact favorable puisque « Les logements créés, les emplois générés, les équipements prévus et la matérialisation urbanistique de l'ambition pour le périmètre étudié est donc susceptible de se concrétiser plus rapidement (...) en vue de répondre aux besoins identifiés pour la zone et à l'ambition exprimée par la Ville de Bruxelles »;

Considérant pour le surplus que le RIE identifie deux autres incidences, indirectes celles-là, de la modification envisagée de la prescription 18 pour la ZIR n° 15 sur l'urbanisme, le paysage, le patrimoine et les biens immatériels; que ces deux incidences découlent, d'une part, de l'absence d'un PPAS et, d'autre part, de la possibilité d'introduire des demandes de permis qui ne portent pas sur l'ensemble du périmètre de la ZIR;

Considérant que l'auteur du RIE relève, premièrement, que l'absence d'un PPAS se traduit par l'absence des contraintes réglementaires qui pourraient être adoptées dans le cadre de l'élaboration d'un tel instrument;

Qu'à cet égard, comme le soulignait déjà le préambule de l'arrêté du gouvernement du 3 mai 2001 adoptant le plan régional d'affectation du sol, l'absence de PPAS n'exclut nullement le pouvoir d'appréciation des autorités délivrant les permis et certificats; qu'un permis ou certificat, même conforme au programme de la ZIR, ne pourra être accordé que si sont rencontrées les exigences du bon aménagement des lieux ainsi que des autres instruments réglementaires régionaux ou locaux trouvant à s'y appliquer;

Qu'en outre, comme cela fut déjà rappelé dans les motifs de son arrêté du 2 mai 2013, le Gouvernement souligne que l'alinéa 2 de la prescription 18 relative aux ZIR, non modifié, prévoit que l'aménagement des ZIR est arrêté par PPAS, et que les alinéas suivants de cette prescription sont des mécanismes dérogatoires qui ne remettent aucunement en cause cette règle de principe;

Qu'en l'espèce, comme le fait remarquer un réclamant, le Gouvernement a invité la Ville à adopter un plan particulier d'affectation du sol pour le plateau du Heysel;

Que la difficulté de compréhension de l'articulation entre les deux niveaux de plans est liée à l'annulation de l'arrêté du 2 mai 2013 précité par l'arrêt du Conseil d'Etat du 7 décembre 2015 également précité, qui a contraint le Gouvernement à recommencer, pour le Plateau du

onderzoeken of op de overige GGB die een specifiek procedurustelsel genieten in het licht van voorschrift 18, vierde lid, eveneens het procedurustelsel moet worden toegepast dat specifiek beoogd wordt in dit besluit met inoverwegingneming van de kenmerken van GGB nr. 15;

Dat voor zover hieraan behoefte is de aandacht wordt gevestigd op het feit dat deze andere GGB (waarvan het door de Raad van State vernietigde GGB nr. 9 niet is hersteld als GGB) vandaag in elk geval in een feitelijke en juridische situatie verkeren die zo goed als ieder voorwerp onttrekt aan het vraagstuk van een eventuele toekomstige verlichting van het procedurustelsel verbonden aan hun ontwikkeling aangezien hierop hetzij reeds het voorwerp uitmaken van een onder-tussen goedgekeurd BBP (GGB nr. 6B), hetzij reeds ten uitvoer zijn gebracht (GGB nr. 8 en 10);

Overwegende bovendien dat het bestemmingsprogramma van GGB nr. 15 het voorwerp uitmaakt van een nieuw MER dat specifiek is opgesteld naar aanleiding van de vernieuwing hiervan om op een globale wijze de effecten van de uitvoering op het leefmilieu te beoordelen; dat dit MER niet enkel berust op het bestemmingsprogramma van het gebied, maar ook op de concrete en cijfermatige omzetting van dit programma op grond van de reeds uitgevoerde studies; dat het MER ingevolge deze benadering een groot aantal aanbevelingen kan formuleren die inzonderheid voorzien in de harmonische aanwezigheid en spreiding van de verschillende bestemmingen voorzien in het programma van het gebied;

Dat men er derhalve van mag uitgaan dat de globale analyse van de effecten op de hele site tegemoetkomt aan de bezorgdheid van de wetgever, wat inhoudt dat zij inzicht verschafft in de hele ontwikkeling van het GGB; Dat deze toestand het specifieke stelsel verantwoordt dat wordt toegepast op de uitvoering van GGB nr. 15;

Overwegende bovendien dat het MER in deel 5 een afdeling 11 wijdt aan het "Analyseren welke impact de wijziging van voorschrift 18 voor wat betreft het GGB 15 heeft op het milieu" (MER pp. 483 en volgende);

Dat zoals de afdeling wetgeving van de Raad van State het stelt in haar advies hierover van 6 februari 2017, de toestand geëvalueerd is sinds het MER dat dateert van vóór het besluit van de Regering van 2 mei 2013 en het besluit geen afbreuk doet aan het gezag van gewijsde van het arrest nr. 233.147.;

Overwegende dat het enige niet-verwaarloosbare effect van deze wijziging dat in het MER wordt vastgesteld, betrekking heeft op het sociaal en economisch aspect en slaat op de beperkte termijnen voor de uitvoering van het GGB die hieruit voortvloeien; dat het een gunstig effect betreft aangezien de geproduceerde woningen, de gecreëerde arbeidsplaatsen, de geplande voorzieningen en de stedenbouwkundige uitvoering van de ambitie voor de onderzochte perimeter daarmee sneller concrete vorm kunnen aannemen om te beantwoorden aan de vastgestelde behoeften van het gebied en de ambitie geformuleerd door de Stad Brussel;

Overwegende bovendien dat het MER twee andere, weliswaar onrechtstreekse effecten vaststelt van de beoogde wijziging van voorschrift 18 voor het GGB nr. 15 op de stedenbouw, het landschap, het erfgoed en de immateriële goederen; dat deze twee effecten enerzijds voortvloeien uit het ontbreken van een BBP en anderzijds uit de mogelijkheid tot het indienen van vergunningsaanvragen die geen betrekking hebben op de totale perimeter van het GGB;

Overwegende dat de auteur van het MER in de eerste plaats opmerkt dat het ontbreken van een BBP zich uit in het ontbreken van verordenende beperkingen die toepassing kunnen vinden bij de uitwerking van dit instrument;

Dat hierbij, zoals de considerans van het besluit van de Regering van 3 mei 2001 tot goedkeuring van het Gewestelijk Bestemmingsplan reeds vanaf het ontbreken van een BBP geenszins de beoordelingsbevoegdheid van de overheden die vergunningen en attesten uitreiken uitsluit; dat een vergunning of attest, ook als deze beantwoorden aan het programma van het GGB, enkel uitgereikt kunnen worden als voldaan is aan de vereisten voor een goede aanleg van de locatie en aan de andere gewestelijke en plaatselijke verordenende instrumenten die er van toepassing zijn;

Dat de Regering zoals reeds vermeld werd in de verantwoording van haar besluit van 2 mei 2013 benadrukt dat het niet gewijzigde tweede lid van voorschrift 18 met betrekking tot het GGB bepaalt dat de aanleg van GGB wordt vastgesteld bij BBP en dat de daaropvolgende leden van dit voorschrift afwijkmingsmechanismen inhouden die geenszins afbreuk doen aan deze principeregel;

Dat in dit geval, zoals een reclamant opmerkt, de Regering de Stad heeft verzocht om voor de Heizelvlakte een bijzonder bestemmingsplan goed te keuren;

Dat het feit dat de overeenstemming tussen de twee planniveaus moeilijk te begrijpen is het gevolg is van de vernietiging van het voormelde besluit van 2 mei 2013 door het eveneens voormelde arrest van de Raad van State van 7 december 2015 dat de Regering verplichtte

Heysel, la procédure de modification partielle du PRAS à partir de l'étape de la procédure où le Conseil d'Etat a constaté l'existence d'une irrégularité (c'est-à-dire au niveau du RIE); que l'articulation entre le PRAS et le futur PPAS est celle que prévoient l'article 41, alinéa 1er, du CoBAT pour tous les PPAS (le PPAS précise en le complétant le PRAS) et la prescription 18, alinéa 2, pour tous les PPAS exécutant une ZIR (l'aménagement de la ZIR est arrêté par PPAS, conformément au programme de la ZIR);

Considérant que le RIE souligne, deuxièmement, que la possibilité d'introduire des demandes de permis qui ne portent pas sur l'ensemble du périmètre de la ZIR, n'emporte « pas d'effet matériel sur l'urbanisme en matière de développement de la ZIR », mais « induit cependant une constitution de dossiers de demandes de permis simplifiée, centrée sur l'objet de la demande et, le cas échéant, également une procédure d'instruction moins lourde ».

Considérant que la portée de ces incidences indirectes, liées à la possibilité d'introduire des demandes de permis partielles, est néanmoins limitée, sinon inexistante;

Qu'en effet, la prescription 0.2, alinéa 2, qui impose le maintien ou la réalisation de 10% au moins d'espaces verts pour des projets portant sur une emprise importante, n'est pas applicable aux demandes de permis relatives à des parcelles reprises dans le programme des ZIR, quelle que soit leur emprise; que l'introduction de demandes de permis partielles n'aura donc aucune incidence sur l'application ou non de cette prescription 02; qu'au demeurant, le gouvernement rappelle que le programme de la ZIR 15 prévoit que la superficie affectée aux espaces verts ne peut être inférieure à 7 ha;

Que la présente modification prévoit par ailleurs que les demandes de permis qui seront introduites dans l'attente de l'adoption du PPAS seront soumises aux mesures particulières de publicité, même si elles ne portent pas sur une propriété plantée de plus de 3.000 m²;

Qu'en outre, les développements à venir devront évidemment faire l'objet de demandes de permis d'urbanisme et d'environnement dans le cadre desquelles les règles d'évaluation des incidences des projets sur l'environnement trouveront à s'appliquer; que la possibilité d'introduire des demandes de permis qui ne portent pas sur l'ensemble du périmètre de la ZIR n'affecte pas l'interdiction de scinder artificiellement un projet global en plusieurs demandes de permis pour éluder l'application de ces dispositions; qu'en l'absence même de projet global, les autorités compétentes peuvent déterminer le périmètre (ou les périmètres, ceux-ci pouvant varier en fonction des thèmes abordés) sur le(s)quel(s) l'évaluation doit porter; qu'au demeurant, les demandes conjointes de certificats d'urbanisme et d'environnement relatives au projet NEO 1 font actuellement l'objet d'une étude d'incidences; que le projet de cahier des charges établi par l'administration et soumis à enquête publique du 6 au 20 janvier 2017 détermine des aires géographiques d'études variables excédant les limites de la demande et celles de la ZIR pour certaines des thématiques retenues;

Qu'enfin, les informations et recommandations issues du RIE réalisé dans le cadre de l'élaboration de la ZIR n° 15, évoquées ci-dessus, pourront utilement être prises en considération dans le cadre de l'instruction des futures demandes de permis et de certificats;

6.3. Formulation de l'arrêté d'adoption

Considérant qu'un réclamant suggère, afin d'éviter toute contestation relative à la compétence du Gouvernement pour modifier la prescription particulière n°18 du PRAS, de formuler dans les considérants de l'arrêté d'adoption de la modification partielle du PRAS relative au plateau de Heysel des motifs de nature à répondre à l'avis de la section de législation du Conseil d'Etat;

Qu'en effet, dans son avis n°53097/4 du 17 avril 2013, la section de législation du Conseil d'Etat a mis en question la possibilité pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale de procéder à une modification de la prescription n°18 du PRAS;

Que l'arrêté du Gouvernement du 20 janvier 2011 ouvrant la procédure de modification du PRAS, porte notamment sur cette prescription;

Considérant que des réclamants estiment que l'arrêté du 20 janvier 2011 qui a ouvert la procédure de modification du PRAS ne visait pas la prescription 18, laquelle ne peut par conséquent pas être modifiée;

Que le RIE ne serait, sur cet aspect du projet, que le rappel de la position du Gouvernement selon laquelle la modification apportée à la prescription 18 serait seulement procédurale.

Considérant que, sur la portée de la modification de la prescription 18, une réponse est apportée ci-dessus, sous le titre « Développement du site par projet global »;

om, voor de Heizelvlakte, de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het GBP te herbeginnen vanaf de etappe van de procedure waarin de Raad van State een onregelmatigheid heeft vastgesteld (in het MER); dat de overeenstemming tussen het GBP en het toekomstige BBP deze is die is voorzien in artikel 41, 1e lid van het BWRO voor alle BBP (het BBP preciseert het GBP en vult het aan) en in voorschrift 18, 2e lid voor alle BBP tot uitvoering van een GGB (de inrichting van het GGB wordt vastgelegd in het BBP, overeenkomstig het programma van het GGB);

Overwegende dat het MER in de tweede plaats benadrukt dat de mogelijkheid om vergunningsaanvragen in te dienen die niet gelden voor de hele perimenter van het GGB geen materiële weerslag heeft op de stedenbouw inzake ontwikkeling van het GGB maar wel leidt tot de samenstelling van vereenvoudigde aanvraagdossiers voor de vergunningen toegespitst op het voorwerp van de aanvraag en in voorkomend geval eveneens op een minder zware onderzoeksprocedure.

Overwegende dat de strekking van deze onrechtstreekse effecten in verband met de mogelijkheid om gedeeltelijke vergunningsaanvragen in te dienen evenwel beperkt en zelfs onbestaand is;

Dat het voorschrift 0.2, tweede lid, dat het behoud of de verwezenlijking van minstens 10% aan groene ruimten oplegt voor projecten met een grote grondinname niet geldt voor vergunningsaanvragen voor percelen vervat in het programma van de GGB, ongeacht de grondinname hiervan; dat de indiening van gedeeltelijke vergunningsaanvragen daarmee geen effect heeft op het feit of dit voorschrift 02 al dan niet wordt toegepast; dat afgezien daarvan de Regering erop wijst dat het programma van GGB nr. 15 bepaalt dat de oppervlakte bestemd voor groene ruimten niet kleiner mag zijn dan 7 ha;

Dat deze wijziging er bovendien in voorziet dat de vergunningsaanvragen die worden ingediend in afwachting van de goedkeuring van het BBP onderworpen worden aan bijzondere regelen van bekendmaking, ook al hebben ze geen betrekking op een beplante eigendom van meer dan 3.000 m²;

Dat daarnaast voor komende ontwikkelingen aanvragen voor stedenbouwkundige en milieuvergunningen moeten worden ingediend waarvoor de regels voor de beoordeling van effecten op het leefmilieu zullen gelden; dat de mogelijkheid om vergunningsaanvragen in te dienen die geen betrekking hebben op de volledige perimenter van het GGB geen afbreuk doet aan het verbod om kunstmatig een globaal project in meerdere vergunningsaanvragen op te delen om de toepassing van deze bepalingen te ontwijken; dat de bevoegde overheid bij gebrek aan een globaal project de perimenter mag bepalen (of perimeters, deze kunnen verschillen in functie van het behandelde thema) waarop de beoordeling betrekking moet hebben; Dat afgezien daarvan de gegroepeerde aanvragen van stedenbouwkundige en milieuattesten met betrekking tot het NEO 1 project momenteel aan een effectenstudie worden onderworpen; dat het ontwerpbestek opgesteld door het bestuur dat aan een openbaar onderzoek is onderworpen van 6 tot 20 januari 2017 de uiteenlopende geografische studiegebieden bepaalt die de perken van de aanvraag en van het GGB voor bepaalde weerhouden thema's overstijgen;

Dat ten slotte de informatie en de aanbevelingen van het MER uitgevoerd naar aanleiding van de uitwerking van het voormelde GGB nr. 15 dienstig in aanmerking genomen kunnen worden voor het onderzoek van toekomstige aanvragen van vergunningen en attesten;

6.3. Formuleren van het goedkeuringsbesluit

Overwegende dat een reclamant voorstelt om in de motivering van het goedkeuringsbesluit van de gedeeltelijke wijziging van het GBP betreffende de Heizelvlakte motieven te formuleren die reageren op het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, om zo elke vorm van betwisting betreffende de bevoegdheid van de Regering om het specifieke voorschrift nr. 18 van het GBP te wijzigen, te vermijden;

Dat de afdeling Wetgeving van de Raad van State in haar advies nr. 53097/4 van 17 april 2013 inderdaad de mogelijkheid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om voorschrift nr. 18 van het GBP te wijzigen in vraag gesteld heeft;

Dat het besluit van de Regering van 20 januari 2011 die de wijzigingsprocedure van het GBP opent, specifiek steunt op dit voorschrift;

Overwegende dat de reclamanten van mening zijn dat het besluit van 20 januari 2011 dat de wijzigingsprocedure van het GBP opende, geen betrekking had op voorschrift 18, kan deze bijgevolg niet gewijzigd worden;

Dat het MER, voor wat dit aspect van het ontwerp betreft, slechts een herhaling zou zijn van het standpunt van de Regering waarbij de wijziging van voorschrift 18 enkel procedureel zou zijn;

Overwegende dat aangaande de draagwijdte van de wijziging van voorschrift 18, het antwoord hiervoor werd gegeven onder de titel "Ontwikkeling van de site op basis van een globaal ontwerp";

Que, s'agissant de l'avis de la section de législation du Conseil d'Etat, le Gouvernement :

- constate que celui-ci ne va pas jusqu'à soutenir que le Gouvernement ne pourrait pas modifier la prescription n° 18 à défaut de l'avoir prévu dans son arrêté du 20 janvier 2011; qu'il y est seulement souligné que « La circonstance, dont fait état le préambule du projet d'arrêté aux pages 196 et 197, selon laquelle il est seulement envisagé par-là de supprimer une exigence procédurale, ne suffit pas à justifier que le Gouvernement s'écarte du cadre fixé par l'arrêté du 20 janvier 2011 »;
- constate que la section du contentieux administratif, dans son arrêt n° 233.147 du 7 décembre 2015 annulant la ZIR n° 15 et la modification de la prescription 18 en tant qu'elle concerne cette ZIR, ne sanctionne pas le fait que cette modification excéderait les limites posées par l'arrêté du 20 janvier 2011, mais seulement le fait que cette modification n'a pas fait l'objet d'une évaluation de ses incidences sur l'environnement;
- souligne qu'il est incontestable que l'arrêté du 20 janvier 2011 prévoit la modification de l'affectation du Plateau du Heysel; que, dans ce cadre, il est tout aussi incontestable que le Gouvernement pouvait et peut arriver à la conclusion que la création d'une nouvelle ZIR est l'affectation adéquate pour cette zone; que la prescription n° 18 est la prescription littérale qui fonde le régime des ZIR; que, dès lors que la modification qu'il est envisagé d'y apporter vise à faciliter la mise en œuvre de la nouvelle ZIR Heysel, il existe bien un lien entre l'arrêté du 20 janvier 2011 et la modification de cette prescription; que refuser au Gouvernement le droit de procéder à cette modification reviendrait à limiter son pouvoir de modifier le régime applicable au Plateau du Heysel, en contradiction manifeste avec l'intention exprimée dans son arrêté du 20 janvier 2011;
- souligne que dans son arrêt n° 237.528, du 1er mars 2017, le Conseil d'Etat, tout en annulant globalement la modification de l'alinéa 4 de la prescription 18 telle qu'introduite par l'article 10-1 de l'arrêté du 2 mai 2013, précise que si cette modification n'était pas prévue dans l'arrêté du Gouvernement du 20 janvier 2011, « elle était en revanche mentionnée dans l'arrêté du 29 mai 2012 adoptant le projet de modification partielle du PRAS, qui a été soumis à l'enquête publique »; qu'on peut déduire de ce considérant que le Conseil d'Etat n'a pas estimé, dans cet arrêt, qu'il existerait une violation des formalités substantielles ou un vice de compétence dans le chef du Gouvernement en vue de procéder à la modification de cette prescription dans le contexte procédural pertinent en l'espèce;
- en conclut qu'il peut modifier la prescription n° 18 en tant qu'elle concerne la nouvelle ZIR n° 15.

Considérant, qu'à la suite de l'arrêt précité du 1er mars 2017, il s'impose donc d'adapter la modification de la prescription 18, telle que formulée dans le dispositif de l'arrêté du 26 mai 2016, en tenant compte de l'annulation des modifications apportées à la prescription 18 par l'arrêté du 2 mai 2013;

Que le présent arrêté ne pourrait en effet modifier l'alinéa 4 de la prescription 18 du PRAS tel qu'annulé par le Conseil d'Etat dans l'intervalle;

Qu'il n'y a dès lors pas lieu de modifier l'alinéa 4 de la prescription 18, mais plutôt d'ajouter à la suite de cet alinéa, dans sa rédaction résultant de l'arrêt du 1er mars 2017, un nouvel alinéa spécifique à la ZIR n°15;

Que cette modification de dispositif n'affecte pas l'effet utile de l'enquête publique et des consultations dont le projet de modification partielle du PRAS a fait l'objet dans la mesure où elle ne concerne que la ZIR n°15;

6.4. Calcul du solde de bureaux existants

Considérant qu'un réclamant demande de prévoir que la situation des bureaux existants prise en compte pour le calcul du solde des bureaux admissibles dans la ZIR, soit appréciée au jour de l'entrée en vigueur de l'arrêté de modification créant la ZIR N°15;

Qu'il est fait référence dans le projet de modification : « au jour de l'entrée en vigueur de la modification partielle du PRAS arrêtée le 2 mai 2013 »;

Que cette date ne peut être prise en considération, compte tenu de l'arrêt du Conseil d'Etat qui annule le PRAS pour ce qui concerne la ZIR N°15;

Que la date du 2 mai 2013 correspond donc à la date d'un arrêté censé n'avoir jamais existé.

Dat, aangaande het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, de Regering :

- vaststelt dat dit niet beweert dat de Regering voorschift 18 enkel zou mogen wijzigen als dit is voorzien in haar besluit van 20 januari 2011; dat het enkel het volgende benadrukt : "De omstandigheid, waarvan op de pagina's 196 en 197 van de aanhef van het ontwerpbesluit gewag wordt gemaakt, volgens welke daardoor enkel de opheffing van een procedurele vereiste beoogd wordt, volstaat niet om te rechtvaardigen dat de Regering afwijkt van het kader opgelegd bij het besluit van 20 januari 2011";
- vaststelt dat de afdeling administratieve geschillen in haar arrest nr. 233.147 van 7 december 2015 tot opheffing van GGB nr. 15 en tot wijziging van voorschift 18 aangaande het deel dat betrekking heeft op dit GGB, geen sanctie voorziet voor het feit dat deze wijziging de grenzen gesteld door het besluit van 20 januari 2011 zou overschrijden, maar enkel voor het feit dat deze wijziging niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een milieueffectenbeoordeling;
- benadrukt dat onmiskenbaar vaststaat dat het besluit van 20 januari 2011 voorziet in de bestemmingswijziging van de Heizelvlaakte; dat in dit kader eveneens onmiskenbaar vaststaat dat de Regering tot de conclusie kon en kan komen dat de inrichting van een nieuw GGB de gepaste bestemming is voor dit gebied; dat voorschift 18 het tekstvoorschift is waarop het regime van de GGB steunt; dat aangezien de wijziging die erin moet worden aangebracht erop gericht is de uitvoering van het nieuwe GGB Heizel te vereenvoudigen, er wel degelijk een verband bestaat tussen het besluit van 20 januari 2011 en de wijziging van dit voorschift; dat de Regering het recht ontzeggen om over te gaan tot deze wijziging, haar bevoegdheid zou beperken om het regime dat op de Heizelvlaakte van toepassing is te wijzigen, wat conduit in tegenspraak zou zijn met de intentie die werd geformuleerd in het besluit van 20 januari 2011;
- benadrukt dat de Raad van State in zijn arrest nr 237.528 van 1 maart 2017 naar aanleiding van de volledige vernietiging van de wijziging van het vierde lid van voorschift 18 zoals ingevoerd door artikel 10-1 van het besluit van 2 mei 2013 vermeldt dat ook al was deze wijziging niet voorzien in het besluit van de Regering van 20 januari 2011 ze daarentegen wel vermeld staat in het besluit van 29 mei 2012 waarmee het ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP werd goedgekeurd en dat aan een openbaar onderzoek is onderworpen; dat uit deze considerans mag worden afgeleid dat de Raad van State in het arrest niet heeft geoordeeld dat wezenlijke formaliteiten zijn overtreden of dat de Regering haar bevoegdheid te buiten is gegaan om de wijziging van het voorschift door te voeren in de voorliggende relevante vormcontext ;
- besluit dat voorschift 18 kan worden gewijzigd voor het deel dat betrekking heeft op het nieuwe GGB nr. 15.

Overwegende dat ingevolge het voormeld arrest van 1 maart 2017 derhalve de wijziging van voorschift 18 moet worden aangepast zoals dit geformuleerd staat in de beschikking van het besluit van 26 mei 2016, rekening houdend met de vernietiging van de wijzigingen die zijn aangebracht aan voorschift 18 door het besluit van 2 mei 2013;

Dat dit besluit immers het vierde lid van voorschift 18 van het GBP niet kon wijzigen omdat het ondertussen door de Raad van State was vernietigd;

Dat derhalve het vierde lid van voorschift nr. 18 niet mag worden gewijzigd maar dat veeleer na dit lid, zoals dit luidt ingevolge het arrest van 1 maart 2017, een nieuw en specifiek lid moet worden toegevoegd voor GGB nr. 15;

Dat deze beschikkingwijziging geen weerslag heeft op de dienstige uitwerking van het openbaar onderzoek en op de raadplegingen die naar aanleiding van de gedeeltelijke wijziging van het GBP zijn verricht omdat deze enkel betrekking heeft op GGB nr. 15;

6.4. Berekening van het saldo aan bestaande kantoren

Overwegende dat een reclamant vraagt om ervoor te zorgen dat de situatie van de bestaande kantoren die in rekening genomen worden voor de berekening van het saldo toelaatbare kantoren in het GGB, beoordeeld zou worden op het moment dat het wijzigingsbesluit dat het GGB nr. 15 opricht van kracht wordt;

Dat er in het wijzigingsontwerp verwezen wordt naar "op de dag van de inwerkingtreding van de gedeeltelijke wijziging van het op 2 mei 2013 goedgekeurde GBP";

Dat er geen rekening mag gehouden worden met deze datum, gezien het arrest van de Raad van State dat het GBP annuleert voor wat het GGB nr. 15 betreft;

Dat de datum van 2 mei 2013 dus overeenkomt met de datum van een besluit dat geacht wordt nooit bestaan te hebben;

Considérant que le Conseil d'Etat n'a annulé que partiellement l'arrêté du 2 mai 2013; que, contrairement à ce que soutient le réclamant, cet arrêté n'est donc pas censé n'avoir jamais existé;

Que cet arrêté est seulement censé n'avoir jamais concerné le Plateau du Heysel, mais que cet effet de l'arrêt d'annulation n'empêche pas de conserver la date de référence du 2 mai 2013 pour déterminer le solde de bureaux admissibles;

Que le réclamant n'explique pas et le Gouvernement n'aperçoit pas pour quels motifs il conviendrait de reculer cette date de référence au jour de l'entrée en vigueur du présent arrêté;

Que la détermination d'une nouvelle date de référence par le présent arrêté pourrait être source de confusion avec la date initialement adoptée;

Que le Gouvernement fait donc le choix de maintenir, dans le programme de la ZIR, la date de référence du 2 mai 2013.

6.5. Clarté de l'alinéa 4

Considérant qu'un réclamant demande de préciser davantage l'alinéa 4 de la prescription N°18 en le libellant de la manière suivante : « Toutefois, en dérogation à l'alinéa précédent, tant que l'aménagement des zones ... »;

Que cela permettra de lever tout doute sur l'interprétation et la portée de cette prescription;

Considérant que des réclamants font valoir que l'articulation entre les alinéas 3 et 4 n'est pas claire. Une autre ambiguïté tient au fait que le libellé de l'alinéa 4 n'évoque que les affectations particulières définies dans les programmes des ZIR, sans viser les autres éléments de ces programmes.

Considérant que, tenant compte de l'arrêt du Conseil d'Etat du 1er mars 2017, le Gouvernement fait siennes ces remarques, qu'il transpose au sein du nouvel alinéa 5 de la prescription 18;

Qu'il considère en effet que la formulation retenue permet de lever tout doute sur l'interprétation de cet alinéa;

Qu'il considère qu'il convient également de lever l'ambiguïté qui pourrait résulter du fait que l'alinéa 4, tel qu'initialement envisagé, n'évoque que les affectations particulières des programmes des ZIR concernées, mais pas les autres éléments de ces programmes;

Qu'il n'a jamais été question de permettre que, dans l'attente du (ou des) PPAS d'exécution de la ZIR, les projets soient autorisables sans tenir compte de ces autres éléments;

Que le Gouvernement décide donc d'insérer entre les 4° et 5° alinéas de la prescription 18 un nouvel alinéa 5 libellé comme suit : « Par dérogation à l'alinéa 3, tant que l'aménagement de la zone d'intérêt régional n° 15 n'a pas été établi conformément à l'alinéa 2, les actes et travaux conformes au programme qui lui est applicable peuvent être autorisés après qu'ils auront été soumis aux mesures particulières de publicité. »;

6.6. Programme de la ZIR N°15

Considérant que Bruxelles développement urbain (BDu) constate que le programme de la ZIR N°15 se veut résolument ambitieux et prône une certaine densité;

Qu'il demande que soit précisé « que la qualité de vie des usagers du lieu (permanents ou de passage) à tout moment de la journée, l'insertion urbaine des nouvelles constructions, le lien social soient garantis par une forme urbaine adaptée, viable et performante ».

Considérant qu'il n'est pas opportun de faire état de ces objectifs spécifiquement pour la ZIR n° 15 afin de ne pas laisser à penser que ceux-ci ne seraient poursuivis qu'à cet endroit; qu'il en va en effet de principes transversaux du droit bruxellois de l'aménagement du territoire et de l'urbanisme, qui doivent guider en permanence l'appréciation du bon aménagement des lieux, comme en attestent les articles 2 et 3 du CoBAT qui évoquent, notamment, les besoins sociaux, la gestion qualitative du cadre de vie, la conciliation du progrès social et économique et de la qualité de la vie et le respect d'un aménagement harmonieux.

6.7. Étude des impacts environnementaux

Considérant que Bruxelles-Environnement estime que le RIE aurait dû étudier au sein de chaque thématique l'impact de la modification du 4ème alinéa de la prescription N°18 qui n'impose plus de permis d'urbanisme sur l'ensemble du territoire de la ZIR;

Qu'il importe que l'étude des impacts environnementaux du développement de la ZIR prenne en considération l'entière de la zone;

Qu'à cet égard le RIE devrait analyser si la solution proposée équivaut à une étude globale des incidences des projets sur l'ensemble de la ZIR;

Overwegende dat de Raad van State het besluit van 2 mei 2013 slechts gedeeltelijk heeft vernietigd; dat, in tegenstelling tot wat de reclamant beweert, dit besluit dus niet geacht wordt nooit te hebben bestaan;

Dat dit besluit enkel geacht wordt nooit betrekking te hebben gehad op de Heizelvlaakte, maar dat dit effect van het vernietigingsarrest niet verhindert om de referentiedatum van 2 mei 2013 te behouden voor het bepalen van het saldo van toelaatbare kantoren;

Dat de reclamant niet uitlegt en de Regering niet inziet waarom deze referentiedatum zou moeten worden verschoven naar de dag van de inwerkingtreding van dit besluit;

Dat de vaststelling van een nieuwe referentiedatum door dit besluit zou kunnen leiden tot verwarring met de oorspronkelijk goedgekeurde datum;

Dat de Regering er dus de voorkeur aan geeft om in het programma van het GGB de referentiedatum van 2 mei 2013 te behouden.

6.5. Duidelijkheid van alinea 4

Overwegende dat een reclamant vraagt om alinea 4 van voorschrift 18 meer te verduidelijken door het als volgt te formuleren : "In afwijking echter van de vorige alinea, zolang de inrichting van de gebieden...";

Dat dit zal toelaten om elke twijfel over de interpretatie en de draagwijdte van dit voorschrift weg te nemen;

Overwegende dat de reclamanten aangeven dat de link tussen alinea's 3 en 4 niet duidelijk is. Een andere onduidelijkheid heeft te maken met het feit dat de formulering in alinea 4 enkel de specifieke bestemmingen vermeldt bepaald in de programma's van de GGB's zonder de andere elementen van deze programma's te beogen;

Overwegende dat de Regering rekening houdend met het arrest van de Raad van State van 1 maart 2017 die opmerkingen bijtreedt en deze omzet in een nieuw vijfde lid van voorschrift 18;

Dat zij inderdaad meent dat de weerhouden formulering elke twijfel over de interpretatie van dit lid kan wegnemen;

Dat zij meent dat ook een einde gemaakt moet worden aan de onduidelijkheid die kan ontstaan doordat het vierde lid, zoals dit oorspronkelijk gesteld werd, enkel de bijzondere bestemmingen van de programma's voor de betrokken GGB's vermeldt, maar niet de andere elementen van die programma's;

Dat het nooit de bedoeling geweest is, in afwachting van het (of de) uitvoerende BBP's voor het GGB, projecten toe te laten zonder rekening te houden met die andere elementen;

Dat de Regering daarom beslist het vierde lid van voorschrift nr. 18 als volgt te wijzigen : "In afwijking van het derde lid mogen zo lang de aanleg van het gebied van gewestelijk belang nr. 15 niet gebeurd is overeenkomstig het tweede lid, de handelingen en werken die beantwoorden aan het programma dat hierop van toepassing is, toegestaan worden als deze eerst zijn onderworpen aan bijzondere regelen van openbaarmaking. »;

6.6. Programma van het GGB nr. 15

Overwegende dat Brussel Stedelijke Ontwikkeling (BSO) vaststelt dat het programma van het GGB nr. 15 ambitieus wenst te zijn en een bepaalde dichtheid voorstaat;

Dat ze vraagt dat er verduidelijkt wordt "dat de levenskwaliteit van de (permanente of toevallige) gebruikers van de locatie op elk moment van de dag, de stedelijke integratie van de nieuwe gebouwen en de maatschappelijke link verzekerd zouden worden door een aangepaste, leefbare en performante stadsvorm";

Overwegende dat het niet opportuun is om deze doelstellingen specifiek te vermelden voor het GGB nr. 15, om niet te doen denken dat deze enkel op deze plaats zouden worden nagestreefd; dat het immers gaat om transversale principes van het Brussels recht inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw waarop de beoordeling van de goede plaatselijke aanleg altijd moet worden gebaseerd, zoals blijkt uit de artikelen 2 en 3 van het BWRO die met name verwijzen naar de sociale noden, het kwalitatieve beheer van het leefkader, de sociale en economische vooruitgang en de levenskwaliteit en het respect voor een harmonieuze inrichting.

6.7. Milieueffectenrapport

Overwegende dat Leefmilieu Brussel van mening is dat het MER bij elk thema de impact had moeten bestuderen van de wijziging van de 4de alinea van voorschrift nr. 18 die niet langer een stedenbouwkundige vergunning verplicht voor het volledige gebied van het GGB;

Dat het belangrijk is dat de milieueffectenstudie rond de ontwikkeling van het GGB rekening houdt met het volledige gebied;

Dat het MER in dit opzicht zou moeten bekijken of de voorgestelde oplossing neerkomt op een algemene effectenstudie van de projecten voor het volledige GGB;

Que le RIE se contente d'insister sur l'aspect procédural et ne relève que l'impact de cette modification sur les aspects socio-économiques;

Considérant que des réclamants font valoir que le RIE n'aurait pas procédé à un examen sérieux des incidences de la modification envisagée à la prescription 18.

Considérant que les réclamants n'exposent pas concrètement en quoi le RIE n'aurait pas adéquatement évalué l'impact de la modification de l'alinéa 4 de la prescription n° 18 – désormais reprise au nouvel alinéa 5 –, alors qu'il consacre spécifiquement à cette question ses pages 483 à 486, où il examine successivement l'impact éventuel de cette modification sur chacune des thématiques que doit aborder un RIE (urbanisme, paysage, patrimoine et biens matériels; population et aspects socio-économiques; mobilité; air, énergie et facteurs climatiques; environnement sonore et vibratoire; sols, eaux; diversité biologique, faune et flore; santé);

Que le fait que le RIE constate que, sur certaines de ces thématiques, l'impact éventuel de la modification de la prescription n° 18, alinéa 4 (désormais reprise au nouvel alinéa 5), est nul ne signifie pas que l'évaluation n'aurait pas été correctement faite, mais est un constat de simple bon sens sur lequel le RIE n'avait dès lors pas à s'étendre (ne pas devoir introduire une demande de permis englobant tout le périmètre de la ZIR n'a, à l'évidence, pas d'impact direct sur l'environnement sonore et vibratoire dans la zone, pour ne prendre qu'un exemple); qu'il en va de même du fait que le RIE ne propose aucune recommandation pour « éviter, réduire ou compenser » des incidences notables dont il constate qu'elles sont inexistantes.

Considérant quoi qu'il en soit que le Gouvernement a déjà rappelé ci-dessus la portée de la prescription n° 18 depuis son adoption en 2001 et l'impact de la modification qu'y apporte le présent arrêté; qu'il est renvoyé à cet égard au point intitulé « Développement du site par projet global »;

Qu'en ce qui concerne le périmètre d'étude des impacts environnementaux, le Gouvernement rappelle encore que l'alinéa 2 de la prescription n° 18, qui n'est pas modifié, impose que l'aménagement des ZIR soit arrêté par PPAS; que l'élaboration d'un PPAS est accompagnée de celle d'un rapport sur les incidences environnementales, qui appréhendera ces incidences de manière globale;

Qu'il a également été rappelé ci-dessus que, dans l'attente de l'adoption du PPAS requis, les futures demandes de permis seront elles aussi, lorsque le CoBAT l'impose, soumises à évaluation de leurs incidences;

7. PATRIMOINE ET PAYSAGE

Considérant que la Commission Royale des Monuments et des Sites (CRMS) relève qu'il est important d'intégrer les dimensions patrimoniale, paysagère et urbanistique dans une réflexion globale;

Que cette réflexion soit menée en collaboration avec les acteurs principaux que sont les Régions bruxelloise et flamande, la Ville de Bruxelles, la STIB et De Lijn.

Considérant que la CRD demande que les questions de patrimoine, de paysage et de trame viaire soient abordées au sein des outils de planification qui vont suivre, comme le PPAS ou un futur PAD, par exemple.

Considérant que la ZICHEE existante, qui couvre notamment le boulevard du Centenaire et ses abords, est conservée, en ce compris là où elle recouvre partiellement la nouvelle ZIR n° 15;

Que, pour le surplus, en ce compris les grands axes urbains desservant la ZIR dont l'avenue Houba de Strooper, l'intégration des dimensions patrimoniale, paysagère et urbanistique ne relève pas de l'échelle du PRAS mais plutôt de celle du PPAS qui devra être adopté pour mettre en œuvre le programme de la ZIR, voire de celle d'un règlement d'urbanisme;

Que c'est également dans ce cadre qu'il faudra déterminer les acteurs concernés à consulter;

7.1. Aspect patrimonial

Considérant que la CRMS et l'Administration souscrivent aux recommandations formulées par le RIE en ce qui concerne les aspects patrimoniaux;

Que pour la CRMS cela devrait se traduire par une formulation concrète sur la conservation et la mise en valeur du patrimoine existant dans le périmètre de la ZIR :

- Le stade Roi Baudouin (portique d'entrée du stade de 1930, zone le précédant, contemporains du stade originel, statuaire d'origine, encadrement contemporain dû à Bob Van Reeth);
- Le Planétarium (reprenant la typologie de l'Alberteum de 1935 – refait dans les années 1970, dimensions de la coupole, appareil de projection datant de 1935);

Dat het MER zich ertoe beperkt om de nadruk te leggen op het procedurele aspect en enkel de aandacht vestigt op de impact van deze wijziging op de socio-economische aspecten;

Overwegende dat de reclamanten aangeven dat het MER de effecten van de beoogde wijziging van voorschrift 18 niet ernstig onderzocht heeft;

Overwegende dat de reclamanten niet concreet uitleggen in welk opzicht het MER de impact van de – ondertussen in een nieuw vijfde lid opgenomen – wijziging van het 4e lid van voorschrift 18 niet ernstig zou onderzoeken, terwijl de pagina's 483 tot 486 specifiek aan deze kwestie gewijd zijn waarin het achtereenvolgens de eventuele impact van deze wijziging onderzoekt op elk van de thema's die in een MER moet worden onderzocht (stedenbouw, landschap, erfgoed en materiële goederen; bevolking en sociaaleconomische aspecten; mobiliteit; lucht, energie en klimaafactoren; geluids- en trillingsomgeving; bodem, water; biologische diversiteit, fauna en flora; gezondheid);

Dat het feit dat het MER vaststelt dat, voor sommige van deze thema's, de wijziging van voorschrift 18, vierde lid geen enkele impact heeft, niet betekent dat de beoordeling niet correct zou zijn uitgevoerd, maar gewoon een vaststelling is gebaseerd op gezond verstand waarover het MER dus niet moest uitweiden (het feit dat geen vergunningsaanvraag wordt ingediend voor de hele perimeter van het GGB, heeft uiteraard geen impact op de geluids- en trillingsomgeving in het gebied, om slechts een voorbeeld te noemen); dat hetzelfde geldt voor het feit dat het MER geen aanbevelingen doet om de aanzienlijke effecten die volgens het MER onbestaande zijn te "vermijden, verminderen of compenseren".

Overwegende hoe dan ook dat de Regering hierboven al heeft verwezen naar de reële draagwijdte van voorschrift 18 sinds de goedkeuring ervan in 2001 en naar de weerslag van de wijziging die dit besluit hieraan aanbrengt; dat in dit verband wordt verwezen naar het punt "Ontwikkeling van de site op basis van een globaal ontwerp";

Dat aangaande de studieperimeter van de milieueffecten, de Regering nogmaals benadrukt dat het tweede lid van voorschrift 18, dat niet wordt gewijzigd, oplegt dat de inrichting van GGB wordt vastgelegd bij BBP; dat bij de uitwerking van een BBP ook een milieueffectenrapport wordt uitgewerkt dat deze effecten globaal onderzoekt;

Dat hierboven eveneens in herinnering is gebracht dat in afwachting van de goedkeuring van het vereiste BBP de toekomstige vergunningsaanvragen als het BWRO dit oplegt eveneens worden onderworpen aan een beoordeling van hun effecten;

7. ERFGOED EN LANDSCHAPPEN

Overwegende dat de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen (KCML) opmerkt dat het belangrijk is om de patrimoniale, landschappelijke en stedenbouwkundige kenmerken mee te nemen in een globale denkoefening;

Dat deze denkoefening gebeurt in samenwerking met de belangrijkste stakeholders zoals het Brusselse Gewest, het Vlaamse Gewest, de Stad Brussel, de MIVB en De Lijn;

Overwegende dat de GOC vraagt dat de kwesties rond het erfgoed, het landschap en het wegennet aangekaart worden binnen de planingsinstrumenten die zullen volgen zoals bijvoorbeeld het BBP of een toekomstig RPA.

Overwegende dat het bestaande GCHEWS, dat met name de Eeuwfeestlaan en haar naaste omgeving dekt, wordt behouden, met inbegrip van het deel dat gedeeltelijk het nieuwe GGB nr. 15 overlapt;

Dat bovendien de integratie van de landschappelijke, stedenbouwkundige en erfgoeddimensie, met inbegrip van de grote assen die leiden naar het GGB zoals de Houba de Strooperlaan, niet moet gebeuren op schaal van het GBP maar eerder op schaal van het BBP dat moet worden goedgekeurd met het oog op de uitvoering van het programma van het GGB, hetzij op schaal van een stedenbouwkundige verordening;

Dat dit eveneens het kader is waarbinnen vastgelegd moet worden welke betrokken actoren zullen worden geraadpleegd;

7.1. Patrimoniaal aspect

Overwegende dat de KCML en het Bestuur zich kunnen vinden in de aanbevelingen geformuleerd door het MER voor wat de patrimoniale aspecten betreft;

Dat dit zich voor de KCML zou moeten vertalen in een concrete formulering rond het behoud en de opwaardering van het bestaande erfgoed binnen de perimeter van het GGB :

- het Koning Boudewijnstadion (de toegangspoort van het stadion dateert uit 1930, evenals het voorplein dat ook deel uitmaakte van het oorspronkelijke stadion, originele beeldhouwwerken, hedendaagse omkadering van Bob Van Reeth);
- het Planetarium (volgens de typologie van het Alberteum uit 1935 – heropgebouwd in de jaren 70, afmetingen van de koepel, projector uit 1935);

— La crèche Gabrielle Petit (réalisation R2D2 de 1992);

Que l'Administration appelle à établir une vision d'ensemble des éléments d'intérêt patrimonial du Plateau du Heysel et de contribuer à la mise en valeur des éléments d'intérêt patrimonial signalés aux abords directs du site;

Considérant que l'Administration demande également que ces recommandations soient prises en compte dans l'étude du RIE du PPAS de la Ville de Bruxelles sur le site du Heysel.

Considérant que le Gouvernement renvoie à la réponse apportée aux observations générales synthétisées sous le titre 7.

7.2. Structure paysagère

Considérant que la CRMS demande que le programme de la ZIR soit fondé sur une étude paysagère intégrée à celle sur le périmètre NEO;

Que cette étude fait défaut dans le RIE;

Que cette étude devrait prendre en compte l'évolution historique du site, les reliefs existants et projetés, les grandes perspectives à préserver ainsi que l'aspect des plantations et des arbres présents sur le site.

Considérant que la CRD partage la demande d'une étude paysagère globale de la zone;

Qu'elle fait sienne la recommandation du RIE qui propose de « mettre en valeur les éléments présents d'intérêt patrimonial ou symbolique : avec un tissu urbain cohérent autour de la structure principale résultant des expositions internationales et en faisant attention aux vues et perspectives des bâtiments de valeur ».

Considérant que le Gouvernement renvoie à la réponse apportée aux observations générales synthétisées sous le titre 7.

7.3. Tracé viaire

Considérant que la morphologie particulière du plateau du Heysel résulte en grande partie des aménagements réalisés à l'occasion de l'Exposition Universelle de 1935 et ensuite de celle de 1958;

Que la trame viaire du Heysel était historiquement structurée par la perspective nord-sud du boulevard du Centenaire ainsi que par les 3 axes est-ouest, les actuelles avenues Impératrice Charlotte / de Miramar, de l'Atomium et du Gros Tilleul;

Que pensées en fonction du relief naturel du terrain, il s'agissait d'autant de liaisons urbanistiques pertinentes entre l'avenue de Meysse et l'avenue Houba de Strooper;

Qu'elles se sont partiellement effacées au cours des années;

Que pour garantir un urbanisme de qualité, la CRMS demande que le programme de la ZIR détermine les principaux axes structurants appartenant au patrimoine urbanistique ancien ainsi que les liaisons à privilégier;

Que ces axes sont les suivants :

- Requalifier les grands axes, à savoir le tracé en Y formé par Impératrice Charlotte, Miramar, Centenaire ainsi que des avenues de l'Atomium et Gros Tilleul avec l'avenue Houba de Strooper;
- Renforcer l'articulation de l'esplanade devant le stade avec l'avenue Houba de Strooper et le square Palfijn;
- Rétablir une traversée appropriée de l'avenue Houba de Strooper;

Considérant l'énorme potentiel de la trame viaire pour la future structure urbaine du Heysel et pour son articulation avec les zones limitrophes;

Que la CRMS demande que les aspects y relatifs, qui sont étroitement liés à ceux du relief du site, fassent l'objet d'une étude approfondie;

Que celle-ci sera destinée à fonder les lignes directrices sur l'ensemble du plateau;

Que ces éléments sont étroitement liés aux questions de mobilité;

Que cela touche plus particulièrement le développement du réseau des trams et des installations techniques y relatives;

Que cela concerne :

- Pour la STIB, le prolongement de la ligne 9 en construction depuis Elisabeth avec l'aménagement d'un axe est-ouest reliant les terminus des lignes 7 (station Heysel) et 3 (Esplanade) soit les avenues Impératrice Charlotte, Miramar et l'Esplanade;
- Pour De Lijn, la réalisation de 2 lignes de trams, en coordination étroite avec la STIB, soit une partie de la chaussée Romaine.

Considérant que le Gouvernement renvoie à la réponse apportée aux observations générales synthétisées sous le titre 7.

— het kinderdagverblijf Gabrielle Petit (realisatie R2D2 uit 1992);

Dat het Bestuur vraagt om een totaalvisie uit te werken voor de elementen van patrimoniaal belang op de Heizelvlaakte en om bij te dragen tot de opwaardering van de elementen van patrimoniaal belang in de onmiddellijke omgeving van de site;

Overwegende dat het Bestuur ook vraagt dat deze aanbevelingen in rekening genomen worden bij de studie van het MER van het BBP van de Stad Brussel op de site van de Heizel

Overwegende dat de Regering verwijst naar het antwoord op de algemene bezwaren die zijn samengevat onder titel 7

7.2. Landschapsstructuur

Overwegende dat de KCLM vraagt dat het programma van het GGB gebaseerd zou worden op een landschapsstudie die deel uitmaakt van de studie voor de NEO-perimeter;

Dat deze studie ontbreekt in het MER;

Dat deze studie rekening zou moeten houden met de historische evolutie van de site, de bestaande en geplande reliëfs, de uitzichten die behouden moeten blijven, alsook het aspect van de beplanting en de bomen op de site;

Overwegende dat de Commissie de vraag naar een algemene landschapsstudie voor het gebied onderschrijft;

Dat ze net als het MER aanbeveelt om "de huidige elementen met symbolische of erfgoedwaarde op te waarderen : door middel van een samenhangend stedelijk weefsel rond de hoofdstructuur die volgt uit internationale tentoonstellingen en met oog voor het zicht en uitzicht op de waardevolle gebouwen".

Overwegende dat de Regering verwijst naar het antwoord op de algemene bezwaren die zijn samengevat onder titel 7

7.3. Wegentracé

Overwegende dat de specifieke morfologie van de Heizelvlaakte grotendeels het gevolg is van de inrichtingen die uitgewerkt werden voor de Wereldtentoonstelling van 1935 en vervolgens voor die van 1958;

Dat het wegennet op de Heizel historisch gezien opgebouwd werd op basis van de noord-zuid as van de Eeuwfeestlaan, alsook op basis van de 3 oost-west assen, de huidige Keizerin Charlottelaan/Miramarlaan, Atomiumlaan en Dikke Lindelaan;

Dat in functie van het natuurlijke reliëf van het terrein, het vooral ging om relevante stedenbouwkundige verbindingen tussen de Meysse- en de Houba de Strooperlaan;

Dat ze in de loop der jaren gedeeltelijk vervaagden;

Dat om de kwaliteitsvolle stedenbouw te garanderen, de KCML vraagt dat het programma van het GGB de belangrijkste structurerende assen bepaalt die deel uitmaken van het vroegere stedenbouwkundige erfgoed, alsook de bevoorrechte verbindingen;

Dat deze assen de volgende zijn :

- Herkwalificeren van de grote assen, nl. het Y-tracé gevormd door Keizerin Charlotte, Miramar, Eeuwfeest, alsook de Atomiumlaan en Dikke Lindelaan met de Houba de Strooperlaan;
- Versterken van de verbinding tussen het voorplein voor het stadion en de Houba de Strooperlaan en het Palfijnplein;
- Herstellen van een geschikte oversteekplaats bij de Houba de Strooperlaan;

Overwegende het enorme potentieel van het wegennet voor de toekomstige stedelijke structuur van de Heizel en voor de verbinding met de naburige gebieden;

Dat de KCLM vraagt dat de bijhorende aspecten, die nauw verbonden zijn met die van het reliëf van de site, aan een doorgedreven studie onderworpen worden;

Dat deze studie bedoeld zal worden om de richtlijnen uit te tekenen voor de volledige vlakte;

Dat deze elementen nauw verbonden zijn met de mobiliteitskwesaties;

Dat dit specifiek raakt aan de ontwikkeling van het tramnet en bijhorende technische installaties :

Dat dit :

- Voor de MIVB, de verlenging betreft van lijn 9 in opbouw vanaf Elisabeth met de aanleg van een oost-west as die de eindpunten van lijnen 7 (Heizel-station) en 3 (Esplanade) met elkaar verbindt, nl. de Keizerin Charlottelaan, de Miramarlaan en de Esplanade;
- Voor De Lijn, de uitwerking betreft van 2 tramlijnen, in nauwe samenwerking met de MIVB, nl. een deel van de Romeinse steenweg;

Overwegende dat de Regering verwijst naar het antwoord op de algemene bezwaren die zijn samengevat onder titel 7.

Qu'en complément, les projets de développement du réseau des trams et des installations techniques y relatives feront l'objet d'études d'impact approfondies.

8. ENVIRONNEMENT

8.1. Air, climat et énergie

Considérant que pour un réclamant la ZIR génère un processus de démolition-reconstruction très conséquent dès lors qu'il s'installe sur un site déjà construit pour remplacer des fonctions existantes par d'autres;

Qu'il demande que cette donnée soit intégrée dans le bilan carbone du projet;

Considérant que le RIE conseille le placement important de surfaces photovoltaïques;

Qu'un réclamant relève qu'il faut être conscient que les gabarits élevés prévus pour le logement vont générer des ombres portées très conséquentes risquant de réduire fortement les surfaces d'absorption des panneaux;

Considérant qu'un réclamant relève que dans le RIE les précautions d'usages de la thermographie aérienne ne sont pas suivies;

Que les limites d'interprétation telles qu'exprimées ne portent pas que sur le stade Roi Baudouin mais bien, notamment, sur l'ensemble des palais;

Que l'interprétation semble hâtive et devrait tenir notamment compte de la présence ou non d'un salon à la date de la thermographie;

Qu'il en va de même pour d'éventuelles fermetures annuelles ou conditions particulières de week-end, par exemple, pour les bureaux et autres équipements;

Qu'il est à noter que les réserves d'usages ne se limitent pas à l'occupation différenciée des lieux mais sont nombreuses.

Considérant que le RIE estime, notamment à la page 431, que les logements, et plus largement les bâtiments, sont des sources d'importantes émissions annuelles de polluants liés au chauffage domestique;

Que la réglementation PEB bruxelloise et d'autres politiques bruxelloises diminuent depuis plusieurs années cet état de fait;

Que plus particulièrement, depuis 2015, la législation est particulièrement ambitieuse en ce qui concerne les bâtiments neufs et les rénovations assimilées à du neuf, portant le standard obligatoire au Nearly Zero Energy Building;

Que pour le réclamant, l'affirmation que les logements/bâtiments sont des sources importantes de pollutions est un peu rapide dans un RIE comparant une situation existante et une situation à venir;

Considérant que pour un réclamant la qualité de l'air qui est déjà très médiocre vu la proximité du Ring va encore s'améliorer en raison des émissions de particules fines liées aux flux routiers additionnées à celles provenant du chauffage des logements;

Que pour ce même réclamant la dispersion des particules fines va s'améliorer en raison de la densification du site;

Considérant que plusieurs réclamants estiment que : l'implantation d'un nouveau centre commercial, la création de la voirie de liaison, l'optimisation du Ring et le parking de transit, auront un impact sur la qualité de l'air et sur le climat;

Que ces nouvelles infrastructures créeront un trafic supplémentaire;

Que la RBC est déjà en infraction sur les NOx;

Que le transport est responsable de 27% des gaz à effet de serre en RBC;

Que le PRAS ne doit pas être en contradiction avec les engagements régionaux;

Considérant que le Gouvernement partage l'avis de la Commission Régionale de Développement quand elle estime que les impacts environnementaux négatifs des futurs développements, relevés entre autres par le RIE, devront trouver une réponse au sein du PPAS et des différents projets particuliers.

8.2. Environnement sonore et vibratoire

Considérant que des réclamants estiment que bien que l'impact potentiel sur les établissements sensibles (crèches, écoles) soit soulevé dans le RIE, l'analyse tend à minimiser l'exposition au bruit des personnes;

Que les niveaux de bruits routiers, mais aussi aériens, sont élevés voire très élevés;

Qu'en l'absence de mesures objectives de l'intensité des nuisances du stade, les niveaux sonores de celui-ci pourraient être considérés comme équivalents à ceux du Palais 12;

Dat, aanvullend, de ontwikkelingsprojecten voor het tramnet en de bijhorende technische installaties het voorwerp uitmaken van grondige effectenstudies.

8. LEEFMILEU

8.1. Lucht, klimaat en energie

Overwegende dat het GGB volgens een reclamant een zeer omvangrijk afbraak-opbouw proces met zich meebrengt, gezien het zich ontplooit op een site die reeds bebouwd is en waar de bestaande functies door andere vervangen worden;

Dat men vraagt dat dit gegeven opgenomen zou worden in de koolstofbalans van het ontwerp;

Overwegende dat het MER adviseert dat er een grote hoeveelheid aan zonnepanelen geplaatst wordt;

Dat een reclamant opmerkt dat men zich er bewust moet van zijn dat de grotere afmetingen van de woningen zullen leiden tot zeer grote schaduwen die de absorptieoppervlakte van de panelen sterk dreigt te verminderen;

Overwegende dat een reclamant aangeeft dat in het MER de gebruiksvoorschriften rond luchtthermografie niet gevolgd worden;

Dat de interpretatielimiten zoals aangegeven niet enkel van toepassing zijn op het Koning Boudewijnstadion maar op alle paleizen;

Dat de interpretatie nogal overhaast lijkt te zijn en eigenlijk rekening zou moeten houden met het feit of er al dan niet een beurs georganiseerd wordt op het moment van de thermografie;

Dat dit ook zo is voor eventuele jaarlijkse sluitingsperiodes of specifieke weekends bijvoorbeeld, voor de kantoren en andere voorzieningen;

Dat er opgemerkt moet worden dat het voorbehoud i.v.m. het gebruik zich niet beperkt tot het gedifferentieerde gebruik van de locatie maar verder gaat.

Overwegende dat het MER van mening is, specifiek op pagina 431, dat de woningen, en ruimer gezien de gebouwen, jaarlijks aanleiding geven tot heel wat uitstoot van pollutanten als gevolg van de verwarming;

Dat de Brusselse EPB-regelgeving en andere Brusselse beleidsnormen al heel wat jaren deze situatie proberen aan te pakken;

Dat specifiek sinds 2015, de wetgeving heel ambitieus is voor wat de nieuwbouw betreft en de gelijkgestelde renovaties, steunend op de verplichte norm rond Nearly Zero Energy Building;

Dat volgens de reclamant, de bewering dat de woningen/gebouwen grote vervuilers zouden zijn een beetje te kort door de bocht is in een MER dat een bestaande situatie vergelijkt met een toekomstige situatie;

Overwegende dat volgens een reclamant de luchtkwaliteit die reeds zeer middelmatig is gezien de nabijheid van de Ring nog verder zal verminderen wegens de uitstoot van fijn stof als gevolg van de verkeersstromen, bovenop het fijn stof afkomstig van de verwarming van de woningen;

Dat volgens dezelfde reclamant de verspreiding van fijn stof minder zal worden wegens de dichtheid van de site;

Overwegende dat verschillende reclamanten van mening zijn dat de inplanting van een nieuw winkelcentrum, de aanleg van de verbindingsweg, de optimalisering van de Ring en de transitparking, een impact zullen hebben op de luchtkwaliteit en op het klimaat;

Dat deze nieuwe infrastructuur zal zorgen voor bijkomend verkeer;

Dat het BHG reeds in overtreding is op de NOx;

Dat transport verantwoordelijk is voor 27% van de broeikasgassen in het BHG;

Dat het GBP niet in tegenspraak mag zijn met de gewestelijke verplichtingen;

Overwegende dat de Regering het advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie deelt waar zij van mening is dat de negatieve milieueffecten van de toekomstige ontwikkelingen, die onder meer zijn onderzocht door het MER, een antwoord moeten vinden in het BBP en in de verschillende bijzondere ontwerpen

8.2. Geluidsomgeving en trillingen

Overwegende dat de reclamanten stellen dat ook al wordt de mogelijke impact op de gevoelige instellingen (kinderdagverblijven, scholen) vermeld in het MER, toch heeft de analyse de neiging om de blootstelling van mensen aan lawaai te minimaliseren;

Dat het niveau aan weg- en luchtverkeerslawaai hoog is, zelfs zeer hoog;

Dat bij gebrek aan objectieve metingen van de intensiteit van de hinder van het stadion, de geluidsniveaus beschouwd zouden kunnen worden als gelijk aan die van Paleis 12;

Que l'analyse conduite devrait également porter sur les impacts sonores sur les habitants pendant la nuit (par rapport à la valeur guide de l'OMS de 40 dB(A)) : les niveaux actuels tant routiers qu'aériens sont susceptibles de perturber le sommeil;

Que plus de logements signifie d'office plus de personnes exposées avec des risques négatifs sur la santé, vu les niveaux dont on parle;

Que le réclamant demande d'insister sur les recommandations relatives à la disposition et aux voisinages des différentes fonctions envisagées ainsi qu'à la présence de façades calmes et de bonne isolation acoustique des logements et établissements sensibles au regard de la situation sonore actuelle, de la mixité envisagée et de l'implantation de nouveaux logements;

Considérant que la CRD est d'avis qu'une réelle réflexion doit être entreprise sur la compatibilité des fonctions que l'on cherche à intégrer sur le plateau du Heysel.

Qu'elle insiste pour que soit pris en compte l'impact des projets sur la santé et en particulier l'impact en matière de nuisances sonores.

Considérant que les recommandations du RIE en matière de bruit relèvent soit d'autres polices administratives (réduire la vitesse de la circulation, adapter les horaires de fonctionnement, ...), soit des caractéristiques des futurs projets (matériaux à privilégier, isolation acoustique performante, localisation des installations bruyantes, ...), soit encore du niveau de précision du futur PPAS ou d'un règlement d'urbanisme (aménagement de voiries, localisation précise des différentes affectations autorisées, isolation à mettre en oeuvre, ...);

Que, dans le cadre de l'élaboration du PPAS et de l'instruction des demandes de permis, les informations et recommandations issues du RIE réalisé dans le cadre de l'élaboration de la ZIR n° 15 devront être prises en considération; qu'il s'agit là des niveaux adéquats pour encadrer adéquatement la problématique du bruit et des vibrations.

8.3. Economie circulaire - Ressources - Déchets

Considérant que des réclamants estiment qu'il serait utile et pertinent (cfr l'expression des éléments à prendre en considération repris à l'annexe C, 7° du CoBAT) de prendre en compte dans le RIE les enjeux et impacts en termes de ressources et de déchets;

Que plus largement, il faudrait envisager les impacts socio-économiques et environnementaux d'une approche plus orientée « économie circulaire » du programme mis en place ou de ses variantes par rapport à la situation existante, mais également du futur de la situation projetée;

Que l'analyse de la suppression du stade et d'autres éléments bâtis du site ou la conservation en tout ou partie de ces bâtiments aurait dû être abordée sous l'angle de la réutilisation et de la circularité;

Que de même l'adaptabilité et la convertibilité future des bâtiments nouveaux ou réutilisés nécessaires à la réalisation du programme de la ZIR devraient être envisagées dans l'analyse des incidences ou à tout le moins dans les recommandations formulées dans le cadre du RIE;

Que le réclamant demande que le programme de la ZIR et/ou les recommandations dans le cadre du RIE soient plus précis en ce qui concerne l'adaptabilité du bâti du point de vue urbanistique et architectural (réutilisation, extension, densification, convertibilité), mais aussi l'intérêt et les avantages du programme au regard des ambitions et actions du Programme Régional en Economie Circulaire.

Considérant que, bien que ces éléments relèveront d'autres outils de planification, la CRD est d'avis que ces éléments doivent figurer dans les recommandations du PPAS et des études d'incidences des projets.

Considérant que ces préoccupations ne font pas partie de celles que le PRAS est appelé à encadrer, en application de l'article 24 du CoBAT; qu'il s'agit essentiellement ici de déterminer quelles affectations seront autorisées dans la zone, à charge ensuite pour des instruments plus précis, voire plus spécialisés, de prendre en charge les problématiques telles que celle évoquée par le réclamant.

8.4. Espaces verts, nature et biodiversité

Considérant que des réclamants dont Bruxelles Environnement et le Conseil de l'Environnement, déplorent que les espaces verts prévus dans le programme de la ZIR 15 sont les parents pauvres de ce projet;

Qu'en situation de droit, le Heysel recense :

- 11,9 ha de zones de sport;
- 6,8 ha de parc;
- 2,5 ha d'espaces verts;

Dat de uitgevoerde analyse ook zou moeten kijken naar de geluidsimpact op de bewoners tijdens de nacht (ten opzichte van de referentiewaarde van de WGO van 40 dB(A)) : de huidige niveaus (zowel weg-, als luchtverkeerslawaai) kunnen de slaap verstoren;

Dat meer woningen automatisch ook meer mensen betekent die blootgesteld worden aan de negatieve risico's op de gezondheid, gezien de niveaus waarover men spreekt;

Dat de reclamant vraagt om aan te dringen op de aanbevelingen betreffende de bepaling en op de nabijheid van de verschillende beoogde functies, alsook op de aanwezigheid van rustige gevels en een goede akoestische isolatie van de woningen en de gevoelige instellingen in het licht van de huidige geluidssituatie, de beoogde mix en de inplanting van nieuwe woningen;

Overwegende dat de GOC van mening is dat er daadwerkelijk dient te worden nagedacht over de compatibiliteit van de functies die men wenst te integreren op de Heizelvlaakte.

Dat zij beklemtoont dat de impact van de projecten op de gezondheid in overweging moet worden genomen, in het bijzonder de impact met betrekking tot geluidsoverlast.

Overwegende dat de aanbevelingen van het MER inzake geluidshinder vallen onder hetzij andere administratieve verordeningen (verkeerssnelheid verlagen, de werkingsuren aanpassen enz.), hetzij kenmerken van de toekomstige projecten (te bevoorrecht materialen, efficiënte geluidsisolatie, lokalisatie van de lawaaiërie inrichtingen enz.), hetzij moeten worden gepreciseerd in het toekomstige BBP of een stedenbouwkundige verordening (wegenaanleg, nauwkeurige lokalisatie van de verschillende toegestane bestemmingen, te verwerken isolatie enz.);

Dat, in het kader van de uitwerking van het BBP en de behandeling van de vergunningsaanvragen, de gegevens en aanbevelingen van het MER dat in het kader van de uitwerking van het GGB nr. 15 is gerealiseerd in aanmerking moeten worden genomen; dat dit de juiste niveau is om de geluids- en trillingsproblematiek op gepaste wijze te omkaderen.

8.3. Circulaire economie - Resources - Afval

Overwegende dat de reclamanten zeggen dat het nuttig en relevant zou zijn (cfr. de vermelding van de elementen die in rekening genomen moeten worden in bijlage C, 7° van het BWRO) om in het MER rekening te houden met de uitdagingen en de impact op het vlak van resources en afval;

Dat men verder oog zou moeten hebben voor de socio-economische en milieu-impact van een aanpak die meer gericht is op de "circulaire economie" van het programma of van de varianten ten opzichte van de huidige situatie, maar ook van de toekomst van de geplande situatie;

Dat de analyse rond de afschaffing van het stadion en van andere bouwelementen op de site of het volledige of gedeeltelijke behoud van deze gebouwen moest worden aangevat vanuit het standpunt van hergebruik en circulaire eigenschappen;

Dat de toekomstige aanpasbaarheid en convertibiliteit van de nieuwe of hergebruikte gebouwen nodig voor de uitwerking van het programma van het GGB eveneens bekeken moesten worden in de effectenanalyse of ten minste in de aanbevelingen geformuleerd in het kader van het MER;

Dat de reclamant vraagt dat het programma van het GGB en/of de aanbevelingen in het kader van het MER duidelijker zouden zijn voor wat de aanpasbaarheid betreft van de gebouwen vanuit stedenbouwkundig en architecturaal standpunt (hergebruik, uitbreiding, verdichting, convertibiliteit), alsook het belang en de voordelen van het programma vis-à-vis de ambities en de acties van het Gewestelijk Programma voor Circulaire Economie;

Overwegende dat hoewel deze elementen behoren tot het plannings-instrumentarium van andere planvormen, is de GOC van mening dat ze eveneens onderdeel moeten uitmaken van de aanbevelingen van het BBP en de milieueffecten -studies van de projecten.

Overwegende dat deze probleempunten niet moeten worden geregeld door het GBP, in toepassing van artikel 24 van het BWRO; dat hier hoofdzakelijk moet worden uitgemaakt welke bestemmingen zullen worden toegelaten in het gebied en dat meer nauwkeurige of meer gespecialiseerde instrumenten probleempunten moeten behandelen die zijn beschreven door de reclamant.

8.4. Groenzones, natuur en biodiversiteit

Overwegende dat de reclamanten, waaronder Leefmilieu Brussel en de Raad voor het Leefmilieu, betreuren dat de groenzones voorzien in het programma van het GGB 15 tweederangselementen zijn bij dit ontwerp;

Dat juridisch gezien, de Heizel uit het volgende bestaat :

- 11,9 ha sportzones;
- 6,8 ha park
- 2,5 ha groenzones;

Qu'en situation de fait, il recense :

- 2,51 ha de zones de sport;
- 0,73 ha de parc;
- 4,3 ha d'espaces verts;

Que le programme de la ZIR prévoit que « la superficie affectée aux espaces verts ne peut être inférieure à 7 ha »;

Qu'un pourcentage important des surfaces actuellement occupé par des arbres et de la végétation passe à la trappe;

Que le programme prévoit le remplacement de certains espaces verts par des toits végétalisés;

Que le RIE reconnaît, à la page 456, que les 7 ha d'espaces verts seront pour l'essentiel réalisés en toiture;

Qu'un espace sur dalle ou toiture ne peut être considéré de manière équivalente à un espace de pleine terre;

Que le programme de la ZIR prévoit que la superficie affectée aux espaces verts englobe également les zones de sports ou de loisirs de plein air;

Que remplacer des zones de parc, des zones vertes et des zones vertes de haute valeur biologique par des zones de sports ou de loisirs de plein air qui seraient relocalisées à leur place est inacceptable;

Que le RIE, à la page 321, signale que les zones de sports ou de loisirs de plein air pourraient être largement minéralisées;

Que des zones vertes seront converties en zones d'abords de bâtiments ou de voiries;

Qu'il est très important de distinguer les différents types de zones vertes;

Qu'une zone de sport avec un terrain artificiel ne peut décentement concourir au maillage vert;

Que les 6 ha de zones de sport, en grande partie minéralisées et la végétalisation en toiture n'apportent rien à la continuité du maillage vert et de la biodiversité;

Que la présence de parcs dans les environs du Heysel ne justifie pas de réduire le maillage vert sur le même site du Heysel;

Que la fragmentation du maillage vert est l'une des causes principales de la diminution de la biodiversité;

Que dans son avis relatif au PRAS démographique en 2012, la CRD avait demandé que les espaces verts ne soient pas morcelés;

Que la Belgique est partie prenante dans la stratégie de l'Union européenne en faveur de la biodiversité (2011) qui vise à enrayer la perte de biodiversité à l'horizon 2020 par rapport à 2010;

Que le Plan Nature élaboré par la Région de Bruxelles-Capitale a pour objectif de préserver la nature, notamment de consolider le maillage vert régional;

Que le RIE n'est pas correct quand il énonce, à la page 31, que la modification du PRAS est conforme au Plan Nature parce qu'il intègre un espace vert de grande dimension;

Qu'il est patent que le projet entraîne en réalité une diminution nette des espaces verts;

Que pour comparer valablement le potentiel naturel de différentes formes d'espaces verts ou ouverts et en étudier le potentiel naturel impactant la biodiversité mais également la qualité de vie des résidents et usagers, l'utilisation du coefficient de biotopes par surface de référence (CBSr) est recommandée;

Que pour l'étude des incidences environnementales de différents scénarios, les coefficients CBS des différents types de substrats à pondérer par leurs surfaces sont repris au tableau ci-dessous;

Comparativement aux surfaces végétales de pleine terre et aux plans d'eau permanents végétalisés, toute autre surface a un potentiel naturel / de biotope inférieur et ne leur est comparable que moyennant une pondération spécifique;

Dat feitelijk gezien, de Heizel uit het volgende bestaat :

- 2,51 ha sportzones;
- 0,73 ha park
- 4,3 ha groenzones;

Dat het programma van het GGB plant dat « de oppervlakte bestemd voor groenzones niet minder dan 7 ha mag bedragen »;

Dat een groot percentage van de oppervlaktes die momenteel ingenomen worden door bomen en beplanting terzijde geschoven wordt;

Dat het programma plant om bepaalde groenzones te vervangen door groendaken;

Dat het MER, op pagina 456, erkent dat de 7 ha groenzones vooral uitgevoerd zullen worden op het dak;

Dat een zone op een plaat of dak niet gezien kan worden als gelijkwaardig aan een zone in volle grond;

Dat het programma van het GGB plant dat de oppervlakte bestemd voor groenzones ook de gebieden voor sport- of vrijetijdsactiviteiten in de open lucht omvat;

Dat het vervangen van parkzones, groenzones en groenzones met een hoge biologische waarde door gebieden voor sport- of vrijetijdsactiviteiten in de open lucht die in de plaats zouden komen, onaanvaardbaar is;

Dat het MER, op pagina 321, aangeeft dat de gebieden voor sport- of vrijetijdsactiviteiten in de open lucht grotendeels verhard zouden kunnen worden;

Dat de groenzones omgezet zullen worden in omzomingen van gebouwen of wegen;

Dat het uiterst belangrijk is om het verschil te maken tussen de verschillende soorten groenzones;

Dat een sportterrein met een artificiële ondergrond niet correct kan bijdragen tot het groene netwerk;

Dat de 6 ha aan sportterreinen grotendeels verhard zullen zijn en dat de groendaken niet bijdragen aan de voortzetting van het groene netwerk of de biodiversiteit;

Dat de aanwezigheid van parken in de omgeving van de Heizel niet rechtvaardigt om het groene netwerk op diezelfde Heizelsite in te perken;

Dat de versnippering van het groene netwerk één van de belangrijkste oorzaken is voor de afname van de biodiversiteit;

Dat in haar advies betreffende het demografische GBP in 2012, de GOC gevraagd had dat de groenzones niet opgedeeld zouden worden;

Dat België vragende partij is binnen de strategie van de Europese Unie ten gunste van de biodiversiteit (2011) die ernaar streeft om het verlies aan biodiversiteit tegen 2020 te beperken tot het niveau van 2010;

Dat het Natuurplan uitgewerkt door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ernaar streeft om de natuur te behouden, specifiek om het gewestelijke groene netwerk te versterken;

Dat het MER fout is wanneer het op pagina 31 vermeldt dat de wijziging van het GBP overeenstemt met het Natuurplan omdat het een grote groenzone omvat;

Dat het duidelijk is dat het ontwerp in realiteit een duidelijke vermindering van de groenzones met zich meebrengt;

Dat om het natuurlijke potentieel van de verschillende soorten groenzones of open zones goed te kunnen vergelijken, en om het natuurlijke potentieel te kunnen bestuderen dat van invloed is op de biodiversiteit alsook op de levenskwaliteit van de bewoners en de gebruikers, het gebruik van de Biotoop-oppervlaktefactor (BAF) aan te bevelen is;

Dat voor het onderzoek van de milieueffecten van de verschillende scenario's, de BAF's van de verschillende soorten bodems afgewogen tegenover hun oppervlakte, vermeld worden in de onderstaande tabel :

In vergelijking met de beplante zones in volle grond en met de waterpartijen met permanente beplanting, is elke andere oppervlakte met een natuurlijk potentieel / mindere biotoop enkel vergelijkbaar mits een specifieke weging;

Type de surface	Coefficients	Soort oppervlakte	BAF
Surface imperméable (m ²)	0	Ondoorlaatbare oppervlakte (m ²)	0
Surface minérale semi-perméable (m ²)	0.2	Verharde oppervlakte semidoorlaatbaar (m ²)	0.2
Surface partiellement végétalisée (m ²)	0.4	Gedeeltelijk beplante oppervlakte (m ²)	0.4
Façade verte végétalisée avec plantes grimpantes (m ²)	0.4	Groene gevel met klimplanten (m ²)	0.4

Type de surface	Coefficients	Soort oppervlakte	BAF
Surface avec végétation sur couche de substrat fine (m ²)	0.5	Oppervlakte met beplanting op een dunne substraatlaag (m ²)	0.5
Surface avec végétation sur couche de substrat moyenne (m ²)	0.6	Oppervlakte met beplanting op een gemiddelde substraatlaag (m ²)	0.6
Surface avec végétation sur couche de substrat épaisse	0.8	Oppervlakte met beplanting op een dikke substraatlaag	0.8
Surface avec végétation en pleine terre	1	Oppervlakte met beplanting in volle grond	1
Plan d'eau minéralisé	0.3	Verharde waterpartij	0.3
Plan d'eau semi permanent	0.9	Semipermanente waterpartij	0.9
Plan d'eau permanent végétalisé	1	Permanent beplante waterpartij	1
Technologie innovante	0	Innovatieve technologie	0
Milieu sec et zone d'empierrement (m ²)	0.6	Droge omgeving en grindzone (m ²)	0.6

Coefficient de biotopes par surface de référence (CBSr)

Qu'ainsi, par exemple, si la moitié des espaces verts de la ZIR15 se faisait sur dalle sur couche de substrat épaisse, il faudrait encore prévoir le nombre minimal suivant d'espaces verts de pleine terre pour maintenir l'équivalent des 7ha existants : $(7 - (3.5 * 0.8)) = 4.2$ ha;

Que le programme de la ZIR tel que défini dans le projet de modification du PRAS soumis à avis implique donc vraisemblablement une perte de potentiel naturel/de biotope des espaces verts comparativement à la situation existante;

Qu'une telle conséquence est inacceptable au regard de la priorité 9 du PRD affirmant la volonté de renforcer le caractère vert de la Région;

Que le levier d'action 2 du projet de PRDD de 2013 ne fait rien d'autre que renforcer et préciser ce volet du PRD précédent;

Que des réclamants demandent de réduire au minimum l'impact sur la biodiversité, voire d'accroître cette biodiversité et d'améliorer la gestion écologique (par exemple via un étang destiné à la baignade);

Qu'un autre réclamant demande de revoir les superficies consacrées aux espaces verts à la hausse;

Que d'autres réclamants estiment que l'aménagement actuel du site du Heysel constitue le meilleur aménagement possible pour la zone;

Que d'autres réclamants dont la Commission des Monuments et sites, demandent que ces espaces verts ne soient pas dédiés aux abords des bâtiments ou aux aménagements des voiries;

Que des réclamants encore demandent que la superficie des espaces verts prévus soit plus ambitieuse et moins morcelée;

Que la Commission des Monuments et Sites recommande que le programme de la ZIR stipule que les 7 ha soient affectés en zones vertes (selon la prescription 10 du PRAS) ou en zone de parc (prescription 12 du PRAS);

Qu'un réclamant demande que les zones de sports ou de loisirs de plein air ne soient pas comptabilisées dans les 7 ha d'espaces verts prévus au programme de la ZIR 15;

Que l'Administration demande de prévoir au sein du programme de la ZIR 15 qu'une partie de cet espace vert soit conçue de manière intégrée, de manière à profiter autant aux maillages naturels existant qu'aux futurs usagers par le biais d'une verdurisation harmonieuse du site;

Que la Commission des Monuments et sites demande que le développement des zones vertes se concentre entre le boulevard du Centenaire et l'avenue Houba de Strooper;

Que Bruxelles Environnement demande que des mesures de compensation soient prévues afin de répondre à la perte vraisemblable de potentiel naturel/de biotope des espaces verts en rapport à la situation existante;

Que le programme de la ZIR 15 prévoit le remplacement de certains espaces verts par des toits végétalisés notamment;

Qu'un réclamant se pose la question de l'accessibilité au public de ces surfaces.

Considérant que la CRD pense que la question des espaces verts doit être abordée non seulement sur le périmètre de la ZIR mais également sur l'ensemble de la zone du Heysel;

Qu'elle demande de garantir au travers du PRAS et du PPAS qui suivra la création d'espaces de qualité;

Biotoop-oppervlaktefactor (BAF)

Dat op deze manier bijvoorbeeld, als de helft van de groenzones van het GGB 15 uitgewerkt wordt op platen op een dikke substraatlaag, dan men nog het volgende minimumaantal zou moeten voorzien aan groenzones in volle grond om het equivalent van de 7 bestaande ha te behouden : $(7 - (3.5 * 0.8)) = 4.2$ ha;

Dat het programma van het GGB zoals bepaald in het wijzigingsontwerp van het GBP dat ter advies voorligt dus waarschijnlijk een verlies inhoudt van natuurlijk potentieel/biotoop van groenzones in vergelijking met de bestaande situatie;

Dat een dergelijk gevolg onaanvaardbaar is ten opzichte van prioriteit 9 van het GewOP waarin de ambitie bevestigd wordt om het groene karakter van het Gewest te versterken;

Dat hefboom 2 van het ontwerp van het GPDO van 2013 enkel en alleen kijkt naar de versterking en de precisering van dit aspect van het vorige GewOP;

Dat de reclamanten vragen om zoveel mogelijk de impact op de biodiversiteit te verminderen, zelfs om deze biodiversiteit te laten toenemen en om het ecologische beheer te verbeteren (bijvoorbeeld door middel van een zwembad);

Dat een andere reclamant vraagt om de oppervlakte gewijd aan de groenzones opnieuw naar boven toe te herzien;

Dat andere reclamanten van mening zijn dat de huidige inrichting van de Heizelsite de best mogelijke inrichting voor het gebied vormt;

Dat andere reclamanten, waaronder de Commissie voor Monumenten en Landschappen, vragen dat deze groenzones niet voorzien zouden worden als omzomingen van gebouwen of wegen;

Dat andere reclamanten nog vragen dat de oppervlakte van de geplande groenzones ambitieuzer zou zijn en minder versnipperd;

Dat de Commissie voor Monumenten en Landschappen aanraadt dat het programma van het GGB bepaalt dat de 7 ha bestemd worden als groenzones (op basis van voorschrift 10 van het GBP) of als parkzone (op basis van voorschrift 12 van het GBP);

Dat een reclamant vraagt dat de gebieden voor sport- of vrijetijdsactiviteiten in de open lucht niet meegeteld zouden worden in de 7 ha aan groenzones die voorzien zijn in het programma van het GGB 15;

Dat het Bestuur vraagt om binnen het programma van het GGB 15 te voorzien dat een deel van deze groenzone op een geïntegreerde manier ontworpen wordt, zodat ze zo voordelig mogelijk is voor de bestaande natuurlijke netwerken, als voor de toekomstige gebruikers door middel van een harmonieuze vergroening van de site;

Dat de Commissie voor Monumenten en Landschappen vraagt dat de ontwikkeling van de groenzones zich focust op het gebied tussen de Eeuwfeestlaan en de Houba de Strooperlaan;

Dat Leefmilieu Brussel vraagt dat er compensatiemaatregelen voorzien zouden worden om te kunnen inspelen op het mogelijke verlies aan natuurlijk potentieel/biotoop van de groenzones ten opzichte van de bestaande situatie;

Dat het programma van het GGB 15 voorziet in de vervanging van bepaalde groenzones door middel van groendaken;

Dat een reclamant zich vragen stelt bij de toegankelijkheid voor het publiek van deze oppervlakten;

Overwegende dat de GOC van mening is dat de kwestie van de groene ruimten niet alleen binnen de perimeter van het GGB moet worden aangepakt, maar voor het hele Heizelgebied;

Dat ze vraagt om via het GBP en het daarop volgende BBP de inrichting van hoogwaardige ruimten te garanderen;

Qu'elle demande de compléter le programme de la ZIR en y intégrant les éléments qui suivent :

- Une définition d'une surface substantielle de pleine terre d'un seul tenant, hors zone de sport;
- Les différents types d'espaces verts et surfaces vertes;
- La définition d'une surface minimale de pleine terre;
- Le développement d'espaces verts dont les qualités rencontrent les critères de la biodiversité (au sens du RIE qui définit le coefficient de biodiversité par surface de 1 comme les « surfaces avec végétation variée en pleine terre »);

Qu'elle fait siennes les recommandations du RIE dans sa proposition de prévoir des espaces verts au sud de la zone afin d'établir une connexion écologique est-ouest entre les parcs d'Osseghem et de Dieleghem.

Considérant que le Gouvernement partage l'avis de la CRD sur le fait que la question des espaces verts ne se limite pas au périmètre de la ZIR mais doit être réfléchi sur l'ensemble du plateau du Heysel;

Considérant que le programme de la ZIR prévoit d'affecter aux espaces verts 7ha minimum;

Que cette affectation offre la possibilité de créer différentes zones d'espaces verts tout en étant exigeant quant à leur qualité et à leur intégration aux développements pressentis;

Considérant que le RIE souligne notamment (en page 470) qu'« à ce jour, les parcelles du site affectées aux zones d'espaces verts sont réparties en 6,01 ha de zone de sports et de loisirs en plein air et 1,21 ha en zone de parc, soit 7,22 ha au total »; que les chiffres de situations existantes de droit et de fait cités dans les observations semblent correspondre à la situation de l'ensemble du Plateau du Heysel et non à la seule partie de celui-ci visée par la modification du PRAS; que l'affirmation selon laquelle le projet remplacerait des zones vertes et des zones vertes de haute valeur biologique par des zones de sports ou de loisirs de plein air est inexacte, le périmètre concerné par la modification ne contenant ni zones vertes ni zones vertes de haute valeur biologique; que les prémices du constat selon lequel les zones d'espaces verts seraient le parent pauvre de la création de la ZIR n° 15 sont donc erronées;

Qu'à cet égard, comme le relève le RIE (toujours en page 470) :

- la création de la ZIR garantit que la superficie d'espaces verts ne sera pas inférieure à 7 ha, contrairement à la situation actuelle, puisque les zones de sports ou de loisirs de plein air (ZSLPA) ne sont pas tenues d'être entièrement couvertes d'espaces verdurisés;
- Le projet est une opportunité de renforcement du maillage vert, opportunité que le Gouvernement entend saisir en intégrant la recommandation formulée par le RIE à ce sujet (il sera question de cet aspect plus spécifiquement ci-dessous);

Que le Gouvernement a donc prêté une attention particulière aux zones d'espaces verts dans le périmètre concerné.

Considérant par ailleurs que les ZSLPA comportent – et doivent comporter en vertu de la prescription 13 du PRAS – un cadre de plantations important qui justifie qu'elles soient reprises parmi les zones d'espaces verts;

Que l'expérience a démontré que la faible proportion et le type de constructions autorisées en ZSLPA ne mettent pas en péril la fonction écologique que ces zones assurent concomitamment à leur fonction sportive;

Qu'à côté des zones vertes, des zones vertes de haute valeur biologique, des zones forestières et des zones agricoles, qui constituent le cœur du maillage vert, les ZSLPA jouent un rôle essentiel de complément et de relais, au même titre que les zones de parcs, les zones de cimetières et les zones de servitudes au pourtour des bois et forêts;

Que le Gouvernement ne se rallie donc pas à la suggestion de ne pas intégrer les ZSLPA dans le quota minimum d'espaces verts imposé par le programme de la ZIR n° 15;

Que, pour le surplus, la nature et la localisation précise des espaces verts à maintenir ou à créer dans la ZIR pourront être précisées par les éventuels PPAS ou les permis d'urbanisme mettant en œuvre le programme de la ZIR.

Considérant cependant que le RIE et la CRD recommandent de prévoir les espaces verts au sud de la zone d'étude afin d'établir une connexion écologique est-ouest entre les parcs d'Osseghem et de Dieleghem;

Qu'un tel principe d'aménagement relève de l'échelle du PPAS; que ces connexions, pour être pertinentes, doivent être réfléchies sur l'ensemble du plateau du Heysel, au-delà des limites de la ZIR;

Dat ze vraagt om het programma van het GGB aan te vullen door er de volgende elementen in te integreren :

- een definitie van een substantiële oppervlakte in volle grond in één geheel, buiten de sportzone;
- verschillende types groene ruimte en groene oppervlakte;
- de vastlegging van een minimumoppervlakte volle grond;
- de ontwikkeling van groenzones waarvan de eigenschappen beantwoorden aan de biodiversiteitscriteria (als bedoeld in het MER dat de Biotoop-oppervlaktefactor (BAF) van 1 definieert als «oppervlakten met een gevarieerde beplanting in volle grond»);

Dat zich aansluit bij de aanbevelingen van het MER en het daarin geformuleerde voorstel om groenzones te voorzien ten zuiden van het gebied, teneinde een ecologische oost-westverbinding te creëren tussen het Ossegempark en het Dielegempark.

Overwegende dat de Regering het advies van de GOC deelt over het feit dat de kwestie van de groene ruimten niet beperkt is tot de perimeter van het GGB, maar over het geheel van de Heizelvlakte moet worden beschouwd;

Overwegende dat het programma van het GGB voorziet om minstens 7 ha te bestemmen als groene ruimte;

Dat deze bestemming de mogelijkheid biedt om verschillende gebieden voor groene ruimten te creëren, met strenge eisen aangaande hun kwaliteit en hun integratie in de toekomstige ontwikkelingen;

Overwegende dat het MER (op pagina 470) met name benadrukt dat de percelen van de site bestemd voor gebieden voor groene ruimten momenteel zijn verdeeld in 6,01 ha gebied voor sport- en vrijetijdsactiviteiten in de open lucht en 1,21 ha in parkgebied, d.i. 7,22 ha in totaal; dat de in de bezwaren genoemde cijfers van de bestaande rechtstoestand en feitelijke toestand lijken overeen te stemmen met de toestand van de volledige Heizelvlakte en niet met slechts het deel ervan waarop de wijziging van het GBP betrekking heeft; dat de bewering dat het project groengebieden en groengebieden met hoogbiologische waarde zou vervangen door gebieden voor sport- of vrijetijdsactiviteiten in de open lucht onjuist is, aangezien de perimeter waarop de wijziging betrekking heeft geen groengebieden of groengebieden met hoogbiologische waarde bevat; dat de bewering dat de gebieden voor groene ruimten het zwakke broertje zijn van de inrichting van het GGB nr. 15 dus niet klopt;

Dat in dit opzicht, zoals blijkt uit het MER (nog steeds op pagina 470) :

- de oprichting van het GGB garandeert dat de oppervlakte aan groene ruimten niet kleiner is dan 7 ha, in tegenstelling tot vandaag, aangezien de gebieden voor sport- of vrijetijdsactiviteiten in de open lucht (GSVOL) niet volledig moeten worden gedekt door ingegroende oppervlakte;
- Het project is een opportuniteit om het groene netwerk te versterken en de Regering wil deze mogelijkheid benutten door de aanbeveling van het MER In dit verband te integreren (dit aspect zal hierna meer specifiek worden besproken);

Dat de Regering dus bijzondere aandacht besteedt aan de gebieden voor groene ruimten in de betrokken perimeter.

Overwegende bovendien dat de GSVOL - overeenkomstig voorschrift 13 van het GBP - moeten worden omgeven door beplantingen die rechtvaardigen dat ze worden gezien als gebieden voor groene ruimten;

Dat uit de ervaring is gebleken dat de lage verhouding en het type toegelaten bebouwing in GSVOL de ecologische functie die deze gebieden naast hun sportieve functie moeten vervullen niet in het gedrang brengen;

Dat naast groengebieden, groengebieden met hoogbiologische waarde, bosgebieden en landbouwgebieden, die de kern vormen van het groene netwerk, de GSVOL een belangrijke rol vervullen van aanvulling en relais, net als de parkgebieden, de begraaftplaatsgebieden en de gebieden voor erfdiensbaarheden langs de randen van bossen en wouden;

Dat de Regering dus niet instemt met het voorstel om de GSVOL niet op te nemen in het minimumquotum van groene ruimten dat is opgelegd door het programma van het GGB nr. 15;

Dat voor het overige de aard en de nauwkeurige lokalisatie van de te behouden of in te richten groene ruimten in het GGB kunnen worden gepreciseerd in de eventuele BBP of stedenbouwkundige vergunningen die het programma van het GGB uitvoeren.

Overwegende evenwel dat het MER en de GOC aanbevelen om groene ruimten te voorzien in het zuiden van het onderzochte gebied, om een ecologische oost-westverbinding te creëren tussen de parken van Ossegem en Dielegem;

Dat een dergelijk inrichtingsprincipe gekaderd moet worden in het BBP; dat die verbindingen, om zinvol te zijn, over het geheel van de Heizelvlakte moeten worden beschouwd, over de grenzen van het GGB heen;

Que le CBS a été calculé pour la situation existante et que le RIE conclut que la valeur du CBS est globalement « peu élevée » et montre des valeurs sensiblement différentes selon les zones considérées;

Que le CBS est directement lié à l'aménagement de ZIR;

Que le PRAS n'a pas vocation de préciser les aménagements mais qu'il règle les affectations du sol et qu'il n'est dès lors pas le règlement qui doit imposer un CBS;

Que le CBS peut être précisé dans un PPAS et/ou dans les demandes de permis d'urbanisme et d'environnement des projets qui se développeront dans la ZIR;

Que certains éléments de calcul du coefficient sont contestables et induisent in fine que des projets peu performants en matière de perméabilité du sol recueillent un score CBS suffisant;

Que le recours à cette notion doit être réfléchi et que cette notion ne doit pas être considérée comme l'unique critère pour aboutir à un projet performant sur le plan environnemental.

Considérant que certaines questions trouveront leur concrétisation au sein d'autres instruments comme le PPAS ou le permis d'urbanisme; Qu'il en est ainsi de la question de la localisation de zones vertes entre le boulevard du Centenaire et l'avenue Houba de Strooper ou de l'accessibilité publique des toitures vertes.

8.5. Eaux, imperméabilisation et inondations

Considérant que pour de nombreux réclamants dont Bruxelles Environnement et le Conseil de l'Environnement, le projet de ZIR 15 va contribuer à l'augmentation de l'imperméabilisation tant dans la ZIR même que pour les quartiers environnants;

Que ce n'est pas en minéralisant les dernières zones non excessivement construites de la ville qu'on luttera efficacement contre les inondations;

Que des inondations se produisent déjà actuellement lors de fortes pluies;

Que cette imperméabilisation risque d'aggraver ces phénomènes d'inondations;

Que la réduction des espaces imperméables aura un impact significatif en termes de potentiel d'infiltration des eaux pluviales comme le souligne le RIE;

Que pour la ZIR-même mais aussi pour les quartiers environnants, il y a une incohérence notoire entre le fait d'imperméabiliser plus le site et la conclusion du RIE (au bas de la page 461) qui dit « qu'en ce qui concerne la gestion des eaux, il y aura une amélioration par rapport à la situation existante [...] ». Que ce ne sera pas le cas si toutes les surfaces nouvellement minéralisées et/ou imperméabilisées ne s'accompagnent pas de mesures compensatoires à 100%;

Que le RIE propose très peu de solutions à ce problème d'imperméabilisation, notamment la création de citernes sur les toits;

Qu'aucun élément ne garantit la création de zones perméables permettant de prévenir des problèmes d'inondation probables;

Que le report des espaces verts sur les toitures des bâtiments est une régression par rapport à la situation actuelle;

Que le recours aux toitures vertes n'apporte pas de solution satisfaisante;

Que cela irait à l'encontre des recommandations du plan de Gestion de l'Eau 2016-2021 (PGE 2021);

Que le réseau d'égouttage est actuellement insuffisant et les maisons de l'avenue Houba de Strooper sont régulièrement inondées;

Que l'adaptation de ce réseau d'égouttage aurait un coût important pour les pouvoirs publics;

Qu'un réclamant demande que l'imperméabilisation du sol, ses conséquences sur les inondations soient mesurées et que davantage d'attention soit portée aux solutions à apporter pour une meilleure maîtrise de l'eau dans la ZIR et aux alentours;

Qu'un autre réclamant demande d'envisager plus strictement la gestion de l'eau sur les parcelles concernées par le programme ainsi que sur les parcelles voisines;

Que d'autres réclamants dont le Conseil de l'Environnement, demandent qu'au moins le même pourcentage de surfaces perméables soit préservé;

Considérant que la gestion des eaux pluviales sur l'ensemble de la Région est déjà actuellement critique;

Que Bruxelles Environnement demande que tout nouveau projet d'urbanisation s'accompagne de mesures compensatoires rendant nul l'impact sur les risques d'inondation voire améliorant la situation et ce aussi bien pour les constructions que pour les espaces publics;

Considérant qu'un réclamant relève que le précédent RIE était plus détaillé sur la question de l'eau et la perméabilité des sols;

Dat de BCO werd berekend voor de bestaande toestand en het MER besluit dat de waarde van de CBO globaal gezien "niet erg hoog" is en erg verschilt van gebied tot gebied;

Dat de CBO rechtstreeks gekoppeld is aan de inrichting van het GGB;

Dat het GBP niet de bedoeling heeft om de inrichtingen te preciseren, maar dat het de bestemmingen regelt en dus niet de verordening is die een CBO moet opleggen;

Dat de CBO kan worden gepreciseerd in een BBP en/of in de aanvragen van stedenbouwkundige en milieuvergunningen van de projecten die zullen worden ontwikkeld in het GGB;

Dat sommige elementen in de berekening van de coëfficiënt betwistbaar zijn en uiteindelijk tot gevolg hebben dat weinig performante projecten inzake ondoorlaatbaarheid van de grond een voldoende hoge BAF krijgen toegekend;

Dat dit begrip doordacht moet worden gebruikt en niet mag worden beschouwd als het enige criterium om te komen tot een ecologisch performant project.

Overwegende dat sommige vragen een concreet antwoord krijgen in andere instrumenten zoals het BBP of de stedenbouwkundige vergunning; dat dit het geval is voor de kwestie van de lokalisatie van de groengebieden tussen de Eeuwfeestlaan en de Houba de Strooperlaan of de bereikbaarheid van de groendaken voor het publiek.

8.5. Water, ondoorlaatbaarheid en overstromingen

Overwegende dat voor tal van reclamanten, waaronder Leefmilieu Brussel en de Raad voor het Leefmilieu, het ontwerp van het GGB 15 zal bijdragen tot de toename van de ondoorlaatbaarheid binnen het GGB, alsook in de omliggende wijken;

Dat het niet is door de laatste zones die niet buitensporig bebouwd zijn in de stad te verharderen dat men efficiënt zal strijden tegen overstromingen;

Dat er zich reeds overstromingen voordoen bij hevige regenbuien;

Dat deze ondoorlaatbaarheid deze overstromingsverschijnselen dreigt te verergeren;

Dat de vermindering van de doorlaatbare zones een significante impact zal hebben op het doorsijpelingspotentieel van het regenwater, zoals het MER beklemtont;

Dat voor het GGB zelf, alsook voor de naburige wijken, er een duidelijke incoherentie is tussen het feit dat de site meer ondoorlatend wordt en de conclusie van het MER (onderaan pagina 461) die vermeldt "wat het waterbeheer betreft, zal er een verbetering zijn ten opzichte van de bestaande situatie [...]". Dat dit niet het geval zal zijn als alle nieuwe verharde en/of ondoorlaatbare oppervlaktes niet 100% vergezeld worden van compensatiemaatregelen;

Dat het MER zeer weinig oplossingen aanreikt voor dit probleem van ondoorlaatbaarheid, specifiek de aanleg van regentonnen op de daken;

Dat geen enkel element garandeert dat er doorlaatbare zones gecreëerd worden die mogelijke overstromingsproblemen kunnen voorkomen;

Dat de verschuiving van de groenzones naar de daken van de gebouwen een regressie betekent ten opzichte van de huidige situatie;

Dat het gebruik van groendaken niet voor de meest bevredigende oplossing zorgt;

Dat dit ingaat tegen de aanbevelingen van het Waterbeheerplan 2016-2021 (WBP 2021);

Dat het afwateringsnetwerk momenteel onvoldoende is en de huizen in de Houba de Strooperlaan regelmatig overstromen;

Dat de aanpassing van dit afwateringsnetwerk zeer veel zou kosten voor de overheden;

Dat een reclamant vraagt dat de ondoorlaatbaarheid van de bodem, de gevolgen voor de overstromingen, gemeten zouden worden en dat er meer aandacht zou geschonken worden aan de oplossingen die toegepast moeten worden voor een beter beheer van het water in het GGB en de omgeving;

Dat een andere reclamant vraagt om strikter toe te zien op het waterbeheer bij de percelen betrokken bij het programma, alsook bij de naburige percelen;

Dat andere reclamanten, waaronder de Raad voor het Leefmilieu, vragen dat minstens hetzelfde percentage aan doorlaatbare oppervlaktes zou behouden blijven;

Overwegende dat het beheer van het regenwater voor het volledige Gewest momenteel reeds kritiek is;

Dat Leefmilieu Brussel vraagt dat elk nieuw stedelijk ontwerp vergezeld wordt van compensatiemaatregelen die ervoor zorgen dat het ontwerp niet van invloed is op de overstromingsrisico's, zelfs ervoor zorgen dat de situatie zou verbeteren, en dit geldt zowel voor de gebouwen, als voor de openbare ruimtes;

Overwegende dat een reclamant opmerkt dat het vorige MER meer gedetailleerd was bij de waterkwestie en de doorlaatbaarheid van de bodem;

Qu'il abordait la question de la fragilité des nappes aquifères en signalant qu'elles étaient relativement en surface ce qui les rendait vulnérables à l'infiltration d'eaux polluées;

Que ceci pose de sérieuses questions quant à la réalisation de parkings en sous-sol à cet endroit.

Considérant que la CRD s'inquiète des conséquences négatives qu'aura l'imperméabilisation de ce site;

Qu'elle estime que la gestion de l'eau de pluie doit être abordée sur l'ensemble de la zone et ses environs, au travers de la réalisation de divers dispositifs;

Qu'elle demande qu'une réflexion soit entreprise sur la mise en place d'une collecte des eaux grises qui réponde au principe d'économie circulaire.

Considérant que le Gouvernement partage le constat de la nécessité d'une gestion globale de l'eau pluviale sur l'ensemble de la zone et environs au travers de la réalisation de dispositifs divers;

Que cette question sera traitée non par le PRAS, dont ce n'est pas l'objet, lequel est précisé à l'article 24 du CoBAT, mais par le Titre 1er du RRU (voire par les règlements d'urbanisme complémentaires qui peuvent être adoptés en la matière tant par la Région que par la Ville, conformément au prescrit des articles 88, alinéa 1er, 1°, et 91, alinéa 2, du CoBAT);

Qu'outre les règlements d'urbanisme, le PPAS à adopter dans le cadre de la mise en œuvre du programme de la ZIR pourra également aborder cette problématique;

Considérant que l'imperméabilisation des sols est encadrée par le Titre 1er du RRU, qui impose tant aux actes et travaux qui nécessitent un permis d'urbanisme qu'à ceux qui en sont dispensés des exigences en matière de maintien de zones de pleine terre, de récupération et de tamponnage de l'eau de pluie; que le RIE a intégré ces exigences à l'analyse réalisée et, partant, n'est pas incohérent quand il conclut à une amélioration de la situation existante;

Que la situation existante présente des surfaces imperméables importantes pour lesquelles les eaux de pluie ne sont pas tamponnées avant d'être évacuées par les égouts;

Que la mise en œuvre de la ZIR permettra de prévoir des réservoirs d'eau correctement dimensionnés afin de stocker les eaux de pluie et de réguler le débit de l'exutoire vers l'égout;

Qu'en outre, la récupération de cette eau de pluie permettra de limiter les quantités d'eau rejetée actuellement à l'égout;

Qu'il s'agit là incontestablement d'une amélioration de la situation existante;

Que la démonstration plus détaillée de cette constatation n'est pas détaillée dans le RIE car, comme cela a été rappelé ci-dessus, la gestion des eaux ne fait pas partie des problématiques relevant du PRAS.

Considérant que l'affirmation selon laquelle la faible profondeur de la nappe compromet la construction de parking souterrain n'est pas fondée;

Que le RIE précise que « plusieurs nappes phréatiques se superposent. La profondeur de la nappe superficielle varie fortement d'un endroit à l'autre (de 3 à 18 m) en raison de la topographie marquée du site »;

Qu'au stade de la révision du PRAS, il n'est pas possible de connaître la position précise ni la profondeur d'éventuels parkings souterrains;

Que dans tous les cas, si la présence de la nappe peut, le cas échéant, être une contrainte de nature à compromettre la réalisation d'un parking souterrain à un endroit précis, elle n'en est pas une pour la mise en œuvre de la ZIR appréhendée dans son ensemble.

9. MOBILITE

9.1. Planification régionale

9.1.1. Plans régionaux

Considérant qu'un réclamant fait référence au PRD et à l'intérêt que constituent les politiques de stationnement et de transports en commun pour l'amélioration de l'espace public, du cadre de vie, la protection des quartiers;

Qu'un réclamant demande au Gouvernement d'entendre les avis critiques des instances sur l'impact du programme en matière de mobilité et de renoncer à son plan.

Considérant que le Gouvernement n'entend pas renoncer à sa volonté de revitaliser le plateau du Heysel en en faisant un pôle de développement à rayonnement international; que ce projet se développera en prenant en compte bien évidemment, à chaque niveau, ses implications en termes de mobilité, en commençant par le niveau de la planification régionale (le PRAS, le plan régional de stationnement, mais aussi les prochains PRDD et plan régional de mobilité); que ces plans régionaux ne sont pas contradictoires, mais, au contraire, se complètent mutuellement et concourent à la poursuite des objectifs consacrés aux articles 2 et 3 du CoBAT.

Dat hij de kwestie aankaartte van de kwetsbaarheid van de grondwaterlagen door mee te geven dat ze zich relatief dicht bij de oppervlakte bevinden wat ze kwetsbaar maakte voor de doorsijpeling van vervuild water;

Dat dit ernstige vragen oproept over de uitwerking van de ondergrondse parkings op deze plaats.

Overwegende dat de GOC verontrust zich over de negatieve gevolgen veroorzaakt door de ondoorlaatbaarheid van deze site;

Dat ze acht dat het regenwaterbeheer voor het gehele gebied en omgeving in overweging genomen moet worden, hierbij gebruik makend van verschillende hulpmiddelen;

Dat ze vraagt dat er nagedacht wordt over de opvang van grijs water, in overeenstemming met het principe van de circulaire economie.

Overwegende dat de Regering zich aansluit bij haar vaststelling dat er nood is aan een globale beheer van het regenwater in het volledige gebied en de omgeving ervan via de realisatie van diverse inrichtingen;

Dat deze kwestie niet door het GBP wordt behandeld, waarvan het niet het voorwerp is zoals is gepreciseerd in artikel 24 van het BWRO, maar door Titel 1 van de GSV (of door de aanvullende stedenbouwkundige verordeningen die kunnen worden goedgekeurd door zowel het Gewest als de Stad, overeenkomstig de artikelen 88, 1^e lid, 1° en 91, 2^e lid van het BWRO);

Dat bovendien ook het BBP dat moet worden goedgekeurd in het kader van de uitvoering van het programma van het GGB deze problematiek kan behandelen;

Overwegende dat de ondoorlaatbaarheid van de bodem wordt omkaderd door Titel 1 van de GSV, die zowel bij de handelingen en werkzaamheden waarvoor een stedenbouwkundige vergunning vereist is als bij diegene die ervan vrijgesteld zijn, eisen stelt inzake het behoud van zones met volle grond, de recuperatie en de buffering van het regenwater; dat het MER met deze vereisten rekening heeft gehouden in zijn analyse en dus niet incoherent is wanneer het besluit dat de bestaande toestand verbeterd is;

Dat de bestaande toestand aanzienlijke ondoorlaatbare oppervlakken biedt waarvoor het regenwater niet wordt gebufferd voordat het wordt afgevoerd via de rioleringen;

Dat de uitvoering van het GGB toelaat om correct gedimensioneerde watertanks te voorzien om het regenwater in te stockeren en het debiet van de afvoer naar de riolering te regelen;

Dat bovendien de recuperatie van dit regenwater zal toelaten om de hoeveelheden water die momenteel in dit riolering worden geloosd te beperken;

Dat het onmiskenbaar een verbetering van de bestaande toestand betreft;

Dat de meer gedetailleerde demonstratie van deze vaststelling in het MER niet is gedetailleerd aangezien, zoals reeds gezegd, het waterbeheer geen problematiek is die valt onder het GBP.

Overwegende dat de bewering die stelt dat de geringe diepte van de grondwaterlaag de bouw van de ondergrondse parking in het gedrang brengt niet onderbouwd is;

Dat het MER preciseert dat er "verschillende grondwaterlagen boven elkaar liggen. De diepte van de oppervlaktelaag varieert sterk van de ene plaats tot de andere (van 3 tot 18 m) vanwege de uitgesproken topografie van de site";

Dat het in het stadium van de herziening van het GBP niet mogelijk is om de exacte positie of de diepte van eventuele ondergrondse parkings te kennen;

Dat hoe dan ook, als de aanwezigheid van de grondwaterlaag in voorkomend geval de uitvoering van een ondergrondse parking op een welbepaalde plaats in het gedrang kan brengen, dat niet het geval is voor de uitvoering van het GGB in zijn geheel.

9. MOBILITEIT

9.1. Gewestelijke planning

9.1.1. Gewestelijke plannen

Overwegende dat een reclamant verwijst naar het GewOP en het belang van het beleid inzake parkeren en openbaar vervoer voor de verbetering van de openbare ruimte, de leefomgeving en de bescherming van de wijken;

Dat een reclamant vraagt aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om te luisteren naar de kritische adviezen van de instellingen over de mobiliteitsimpact van het programma en dat ze afstapt van haar plan;

Overwegende dat de Regering niet afziet van haar voornemen om de Heizelvlakte nieuw leven in te blazen en er een ontwikkelingspool met een internationale uitstraling van te maken; dat bij de ontwikkeling van dit project uiteraard op elk niveau rekening zal worden gehouden met de effecten op het vlak van mobiliteit, te beginnen op het niveau van gewestelijke planning (het GBP, het gewestelijk parkeerplan maar ook het volgende GPDO en gewestelijk mobiliteitsplan); dat deze gewestelijke plannen elkaar niet tegenspreken, maar integendeel elkaar wederzijds aanvullen en bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen vermeld in artikelen 2 en 3 van het BWRO.

9.1.2. IRIS 2

Considérant qu'un réclamant juge la cohérence entre le projet et le plan Iris 2 à la condition de ne pas utiliser la voie de liaison comme voie d'accès au R0, de mettre en œuvre une politique de stationnements coordonnée, régulatrice au service de la mobilité régionale, de lier planification et mobilité et de développer une signalisation proactive;

Que des réclamants estiment le plan IRIS 2 et le programme ou la partie commerciale du programme incompatibles;

Que des réclamants rappellent que le plan Iris 2 a une valeur réglementaire (provisoire) et fait fonction de PRM.

Considérant que le Gouvernement souligne que le RIE étudie la cohérence entre les plans et programmes pertinents et le projet de révision du PRAS;

Que le RIE rappelle que le Plan IRIS 2 a pour objectif principal de maîtriser et rationaliser la demande de mobilité à l'horizon 2018;

Qu'il vise en effet de réduire le trafic de 20% par rapport à 2001;

Que les pistes avancées sont, d'une part, des mesures encourageant la mobilité alternative comme la multiplication du nombre de zones piétonnes, des sites propres tram/bus, des infrastructures cyclables, l'automatisation et l'extension du réseau métro et, de l'autre, des mesures pour rationaliser la circulation automobile, telles qu'une meilleure gestion du stationnement, la protection des quartiers résidentiels, la taxation de l'usage de la voiture notamment;

Que le plan IRIS 2 énonce neuf actions de mise en œuvre nécessaires pour atteindre cet objectif. Que le RIE liste les actions ayant un lien avec le projet de révision partielle du PRAS reprises ci-dessous :

1. Favoriser les modes actifs, vélo et marche, comme alternatives à la voiture, en particulier sur les petites distances;
2. Faire des transports publics de première classe pour tous la pierre angulaire du déplacement à Bruxelles, grâce à une offre moderne et diversifiée;
3. Proposer un système routier hiérarchisé et rationalisé où la sécurité de tous et la régulation du trafic sont optimisées pour laisser la place aux autres modes de déplacement;
4. Encourager une utilisation rationnelle de la voiture, en favorisant des usages innovants comme la voiture partagée ou le taxi collectif;
5. Appliquer une politique de stationnement coordonnée et régulatrice, véritablement au service de la mobilité régionale;
6. Planifier conjointement la mobilité et l'aménagement du territoire étroitement liés;
7. Délivrer une information moderne et en temps réel sur la mobilité, pour assister tous les usagers dans leurs déplacements quotidiens;
8. Optimiser la logistique et la distribution des marchandises, au cœur du développement économique régional;
9. Améliorer la gouvernance, pour offrir au Plan IRIS 2 les conditions indispensables à son succès;

Que le RIE conclut que le projet de modification du PRAS s'inscrit globalement dans les orientations du plan IRIS 2 et particulièrement en ce qui concerne l'action « accorder mobilité et aménagement du territoire »;

Qu'il est erroné de prétendre que la partie commerciale du programme est incompatible avec le plan IRIS 2;

Qu'il est par contre justifié de placer des fonctions attractives comme le commerce dans les lieux où l'offre en transport public est développée;

Que le RIE étudie les conditions d'accès du plateau du Heysel et qu'il met en évidence la bonne desserte en transport en commun de celui-ci;

Qu'il énonce et analyse les projets de nouvelles lignes projetées;

Que l'offre actuelle et les projets de nouvelles lignes répondent efficacement à la demande en transport;

Que le projet de plan permet une politique ambitieuse du stationnement sur le plateau du Heysel;

Qu'un plan de signalisation proactive ne relève pas du PRAS.

9.1.3. Plans Flandre

Considérant qu'un réclamant estime que le projet T.OP Noordrand veut sortir le plateau du Heysel de son isolement en prévoyant l'usage d'une voirie qui à terme ne donnera plus accès au Ring Central, que bien qu'il reconnaisse une sursaturation et l'absence de lien direct au R0 central, le projet est compatible avec le plan START optimisation du Ring;

Que la Région flamande rappelle que le T.OP Noordrand est encore en négociation et n'a pas été approuvé;

9.1.2. IRIS 2

Overwegende dat een reclamant van oordeel is dat het project en het IRIS 2-plan kunnen samengaan, op voorwaarde dat de verbindingsweg niet wordt gebruikt als toegangsweg tot de R0, dat er een gecoördineerd en regulerend parkeerbeleid komt ten dienste van de gewestelijke mobiliteit, dat planning en mobiliteit op elkaar afgestemd worden, en dat er een proactieve wegmarkering wordt ontwikkeld;

Dat de reclamanten van mening zijn dat het IRIS 2-plan en het programma of het commerciële luik ervan incompatibel zijn;

Dat de reclamanten erop wijzen dat het IRIS 2-plan een (voorlopige) regelgevende waarde heeft en dienst doet als GMP;

Overwegende dat de Regering benadrukt dat het MER de coherentie tussen de relevante plannen en programma's van het ontwerp tot herziening van het GBP onderzoekt;

Dat het MER eraan herinnert dat het Plan IRIS 2 zich hoofdzakelijk tot doel stelt om de mobiliteitsvraag tegen 2018 te beheersen en te rationaliseren;

Dat het bovendien het verkeer met 20 % wil verminderen ten opzichte van 2001;

Dat de aangegeven pistes enerzijds maatregelen zijn om de alternatieve mobiliteit aan te moedigen, zoals de vermenigvuldiging van het aantal voetgangerszones, de eigen banen voor trams en bussen, de fietsinfrastructuren, de automatisatie en uitbreiding van het metronet en anderzijds maatregelen om het autoverkeer te rationaliseren, zoals met name een beter parkeerbeheer, de bescherming van de woonwijken of de belasting op het autogebruik;

Dat het plan IRIS 2 negen noodzakelijke acties aangeeft die moeten worden uitgevoerd om deze doelstelling te bereiken. Dat het MER de acties opsomt die verband houden met het ontwerp tot gedeeltelijke herziening van het GBP :

1. De actieve vervoerswijzen, met de fiets en te voet, bevorderen als alternatief voor de auto, vooral voor de kleine afstanden;
2. Van een hoogwaardig openbaar vervoer voor iedereen de hoeksteen maken van de verplaatsingen in Brussel, dankzij een modern en gediversifieerd aanbod;
3. Een gehiërarchiseerd en gerationaliseerd wegensysteem voorstellen waar veiligheid voor iedereen en de regulering van het verkeer optimaal zijn en er plaats is voor de andere verplaatsingswijzen;
4. Een rationeel autogebruik aanmoedigen door innoverend gebruik zoals autodelen of collectieve taxi's te bevorderen;
5. Een gecoördineerd en regulerend parkeerbeleid toepassen dat echt in dienst staat van de gewestelijke mobiliteit;
6. Mobiliteit en ruimtelijke ordening, die nauw met elkaar verbonden zijn, samen plannen;
7. Moderne en realtime-informatie verstrekken over mobiliteit, om alle gebruikers bij te staan bij hun dagelijkse verplaatsingen;
8. De goederenlogistiek en goederenverdeling optimaliseren, in de kern van de gewestelijke economische ontwikkeling;
9. Het bestuur verbeteren om het Plan IRIS 2 de noodzakelijke succesvoorwaarden te bieden;

Dat het MER besluit dat het ontwerp tot wijziging van het GBP globaal kadert in de oriëntaties van het plan IRIS 2 en in het bijzonder wat de actie "mobiliteit en ruimtelijke ordening op elkaar afstemmen" betreft;

Dat het verkeerd is om te beweren dat het commerciële luik van het programma niet verenigbaar is met het plan IRIS 2;

Dat het integendeel gerechtvaardigd is om aantrekkelijke functies zoals handelszaken te vestigen op plaatsen waar het openbaar vervoer goed ontwikkeld is;

Dat het MER de toegangsvoorwaarden tot de Heizelvlaakte onderzoekt en benadrukt dat ze uitstekend wordt bediend door het openbaar vervoer;

Dat het de geplande projecten voor nieuwe lijnen opsomt en analyseert;

Dat het huidige aanbod en de geplande nieuwe lijnen efficiënt beantwoorden aan de vraag naar vervoer;

Dat het ontwerpplan een ambitieus parkeerbeleid op de Heizelvlaakte mogelijk maakt;

Dat het GBP niet moet voorzien in een proactieve wegmarkering.

9.1.3. Plannen Vlaanderen

Overwegende dat een reclamant van mening is dat men met het project T.OP Noordrand de Heizel uit zijn isolement wil halen door gebruik te maken van een wegennet dat uiteindelijk geen toegang meer zal geven tot de centrale Ring. Dat, hoewel hij toegeeft dat de weg oververzadigd is en er geen rechtstreekse verbinding bestaat met de centrale R0, het project compatibel is met het START-plan ter optimalisatie van de Ring;

Dat het Vlaams Gewest erop wijst dat er nog steeds wordt onderhandeld over het project T.OP Noordrand en dat het nog niet is goedgekeurd;

Que la Région flamande rappelle que les plans structurels R0, ses concrétisations au niveau des entrées et sorties routières du Ring n'ont pas fait l'objet d'un accord et ne peuvent dès lors être considérés comme mesures efficaces.

Considérant que le Gouvernement attire l'attention sur le fait que le projet de PRAS, n'implique pas de modification au niveau du R0;

Que le projet de PRAS et la mise en œuvre de la ZIR se basent sur une situation existante du R0 et de ses entrées et sorties routières;

Que toute modification des accès au R0 doit faire l'objet d'un accord des deux Régions;

Que le RIE a fait l'analyse de l'impact de la mise en œuvre du projet de ZIR sur cette situation existante;

Que les informations disponibles sur les plans structurels R0 ne sont pas suffisamment détaillées et stables pour être effectivement prises en considération dans l'analyse;

Que, dès lors, l'analyse de l'efficacité des modifications du R0 et de ses entrées et sorties n'a pas été effectuée et que, de facto, elles n'ont pas été considérées comme efficaces.

9.2. Transports en commun

9.2.1. Desserte transports en commun requise

Considérant que des réclamants, le Conseil Économique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale, la Commission Régionale de la Mobilité estiment une desserte élargie du site par les Transports en commun indispensable tant en destinations (intra- et extra- Région de Bruxelles-Capitale) qu'en fréquences et amplitudes horaires;

Qu'un réclamant rappelle que le projet flamand Uplace ne sera autorisé qu'à la condition d'avoir une desserte RER et bus opérationnelle avant 2017;

Qu'un réclamant mentionne que la desserte horaire du site en métro peut être doublée et répondrait ainsi à la recommandation du RIE;

Qu'un réclamant juge que le RIE devrait insister davantage sur le potentiel que représenterait les transports en commun des 2 Régions en alternative au véhicule privé;

Considérant qu'un réclamant relève que le site dispose d'une desserte idéale en transports en commun (situation B et C au RRU) pour les fonctions de logements, l'organisation d'évènement ou d'activités de loisirs mais pas pour un développement commercial massif;

Qu'un réclamant pointe le fait que la Région de Bruxelles Capitale ne dispose pas des budgets nécessaires pour développer l'offre de transports en commun de manière suffisante;

Qu'un réclamant souligne que la congestion des voies de surface aura un impact négatif sur le fonctionnement des transports en commun;

Qu'un réclamant juge le projet Brabantnet Willebroeck comme positif dans la mesure où il connecterait aux transports en commun le programme non sportif Ghelamco mais négatif car négligeant la clientèle quotidienne, franchissant de manière inadéquate la chaussée romaine ou ne franchissant pas l'échangeur de Strombeek.

Considérant que la CRD est d'avis qu'il faut développer une stratégie globale de la mobilité;

Qu'elle appelle à une réalisation effective de l'offre de transport en commun préalablement à la mise à disposition des différents projets programmés.

Considérant que le Gouvernement constate que la STIB est à un degré très avancé dans ses projets de nouvelles lignes;

Que ses projets sont inscrits au budget du Gouvernement bruxellois;

Qu'il est donc erroné de prétendre que la Région de Bruxelles-Capitale ne dispose pas des budgets nécessaires pour développer l'offre en transports en commun;

Que ces plans et ces budgets attestent du fait que le Gouvernement est conscient du fait que l'offre en transports en commun, qui est déjà efficace actuellement, devra encore être renforcée dans toutes ses dimensions (desserte, fréquence, plages horaires, capacité et confort des véhicules, etc.) pour accompagner le développement de la ZIR; que ce renforcement a notamment pour but de contribuer à diminuer la congestion automobile.

9.2.2. Création d'un hub de transports en commun Heysel

Considérant qu'un réclamant juge que la création d'un hub complet de transports en commun au Heysel est primordiale et qu'il le situe au métro Heysel (impliquant le passage des tramways);

Dat het Vlaams Gewest erop wijst dat er geen akkoord werd bereikt over de structuurplannen R0 en de concrete resultaten ter hoogte van de op- en afritten van de Ring en dat die plannen dus niet beschouwd kunnen worden als doeltreffende maatregelen;

Overwegende dat de Regering wijst op het feit dat het ontwerp van GBP geen wijziging van de R0 impliceert;

Dat het ontwerp van GBP en de uitvoering van het GGB gebaseerd zijn op een bestaande toestand van de R0 en van zijn in- en uitvalswegen;

Dat iedere wijziging van de toegangen tot de R0 het akkoord moet krijgen van de twee Gewesten;

Dat het MER de impact van de uitvoering van het ontwerp van GGB op de bestaande toestand heeft geanalyseerd;

Dat de beschikbare informatie over de structuurplannen R0 niet voldoende gedetailleerd en stabiel is om daadwerkelijk in aanmerking te kunnen worden genomen in de analyse;

Dat bijgevolg de analyse van de efficiëntie van de wijzigingen van de R0 en van zijn in- en uitvalswegen niet werd uitgevoerd en dat deze wijzigingen de facto niet als efficiënt werden beschouwd.

9.2. Openbaar vervoer

9.2.1. Nood aan bediening door het openbaar vervoer

Overwegende dat de reclamanten, de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gewestelijke Mobiliteitscommissie van mening zijn dat het openbaar vervoeraanbod ter plaatse moet worden uitgebreid, zowel inzake bestemmingen (binnen en buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest) als inzake frequentie en dienstregeling;

Dat een reclamant erop wijst dat het Vlaamse project Uplace slechts zal worden goedgekeurd als er vóór 2017 een GEN-halte en een bushalte operationeel zijn;

Dat een reclamant vermeldt dat dubbel zoveel metro's elk uur de site zouden kunnen aandoen, en dat de aanbeveling van het MER zo opgevolgd zou worden;

Dat een reclamant van mening is dat het MER meer nadruk zou moeten leggen op het potentieel van het openbaar vervoer in de twee gewesten als alternatief voor de privévoertuigen;

Overwegende dat een reclamant opmerkt dat de site een ideale halte zou zijn voor het openbaar vervoer (situatie B en C van de GSV) voor de woonfuncties, voor de organisatie van evenementen of vrijetijdsactiviteiten, maar niet voor een massale commerciële ontwikkeling;

Dat een reclamant erop wijst dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over de nodige budgetten beschikt om het aanbod voor het openbaar vervoer voldoende uit te breiden;

Dat een reclamant benadrukt dat de opstopping van de wegen een negatieve impact zal hebben op de werking van het openbaar vervoer;

Dat het project Brabantnet Willebroeck een reclamant positief lijkt omdat het ervoor zou zorgen dat het niet-sportieve Ghelamco-programma aansluiting zou vinden met het openbaar vervoer, maar ook negatief omdat het geen rekening houdt met de gewone klanten en op ontoereikende wijze de Romeinsesteenweg aandoet en de verkeerswisselaar Strombeek niet overbrugt;

Overwegende dat de GOC van mening is dat er een globale mobiliteitsstrategie moet worden ontwikkeld;

Dat ze oproept tot een daadwerkelijke realisatie van het openbaarvervoeraanbod voordat de verschillende geplande projecten ter beschikking worden gesteld.

Overwegende dat de Regering vaststelt dat de MIVB al zeer gevorderd is met haar projecten voor nieuwe lijnen;

Dat haar projecten ingeschreven zijn in de begroting van de Brusselse Regering;

Dat het dus fout is om te beweren dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet over de nodige budgetten beschikt om het openbaarvervoeraanbod te ontwikkelen;

Dat uit deze plannen en budgetten blijkt dat de Regering zich bewust is van het feit dat het openbaarvervoeraanbod, dat vandaag al efficiënt is, nog in al zijn dimensies moet worden versterkt (bediening, frequentie, dienstregeling, capaciteit en comfort van de voertuigen enz.) om de ontwikkeling van het GGB te begeleiden; dat deze versterking zich met name tot doel stelt om bij te dragen tot de vermindering van de autofiles.

9.2.2. Oprichting van een openbaar vervoerknooppunt op de Heizel

Overwegende dat de oprichting van een knooppunt voor het openbaar vervoer op de Heizel een reclamant onontbeerlijk lijkt en dat hij dat situeert aan het metrostation Heizel (waarbij ook de trams betrokken worden);

Que la Région flamande juge que les dispositions de l'article 2 du projet doivent profiter également aux acteurs flamands de la mobilité et demande à être associée aux projets et développements de ces réservations pour les transports en commun.

Considérant que le CRD juge la demande de création d'un hub de transports en commun raisonnable et qu'elle insiste sur la mise en œuvre de ce hub.

Considérant que le Gouvernement rappelle que le hub complet de transports en commun est un projet en cours puisque les lignes de trams convergeront vers la station de métro Heysel comme en atteste la demande permis d'urbanisme introduite par la STIB pour prolonger ses voies de tram le long de l'avenue Impératrice Charlotte.

9.2.3. Coopération entre les opérateurs de transports en commun

Considérant que des réclamants, et le Conseil Économique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale appellent à une coordination des opérateurs voire aux opérateurs du site supprimant toute justification de recours en voiture.

Considérant que le Gouvernement constate que cette coordination, évidemment souhaitable, n'est pas du ressort du PRAS.

9.2.4. Nœuds de transports en commun

Considérant qu'un réclamant recense l'intérêt de localiser NEO sur un nœud de transports en commun, réduisant ainsi la demande en déplacements automobiles.

Considérant que le Gouvernement relève que le RIE a confirmé la bonne accessibilité de la ZIR grâce à sa position sur un nœud de transports.

9.2.5. Desserte ferrée

Considérant que des réclamants et le Conseil Économique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale appellent à une desserte en relation avec l'ambition internationale du projet;

Que des réclamants regrettent que le projet n'intègre aucun accès interrégional par train en dépit de la proximité avec la gare de Bockstael et de l'offre tarifaire combinée existante et des conclusions du MER pour le T.OP Noordrand.

Considérant que la CRD s'inquiète de l'absence d'une desserte ferroviaire viable qui rencontrerait les ambitions interrégionales, nationales voire européennes du projet de ZIR;

Qu'à défaut d'une desserte directe, elle invite à mobiliser le potentiel de la gare de Bockstael ou, à défaut, de la gare de Schaarbeek-voyageurs.

Considérant que le Gouvernement rappelle que cette desserte ferrée est effective à la gare de Bockstael;

Que la décision d'y faire arrêter des trains est du ressort de l'exploitant du réseau ferroviaire, et pas de la Région en général et du PRAS en particulier;

Qu'il est dès lors possible de développer l'offre ferrée à proximité du projet de ZIR.

9.2.6. Création d'un dépôt de véhicules de transport en commun

Considérant qu'un réclamant rappelle que l'infrastructure actuelle de stockage de tramways n'est pas adéquate et nécessite la création d'un dépôt;

Qu'un réclamant demande que soient confirmées la création et la localisation du dépôt de tramways dans le périmètre négocié avec Bruxelles Expo et la ville de Bruxelles.

Considérant que le Gouvernement relève que le programme de la ZIR impose de prévoir, dans la zone, « les réservations pour les transports en commun, en ce compris la réalisation d'une infrastructure de dépôt »; que les projets de la STIB évoqués précédemment attestent du fait que ce dépôt sera bien un dépôt de tramways;

Que cette nouvelle infrastructure pourra répondre aux défauts que le réclamant met en évidence;

Que la localisation précise de celle-ci devra être étudiée à une échelle plus restreinte que celle du PRAS (PPAS et demandes de permis d'urbanisme et d'environnement).

9.2.7. Adéquation ambitions – moyens

Considérant qu'un réclamant rappelle la nécessité de disposer des moyens permettant de mettre en œuvre et de suivre la desserte optimale du site en transports en commun.

Considérant que le Gouvernement renvoie à la réponse apportée ci-dessus au point 9.2.1.

9.2.8. Téléphérique

Considérant qu'un réclamant estime qu'un téléphérique stimulerait la fonction P+R;

Dat het Vlaams Gewest van mening is dat de bepalingen van artikel 2 van het ontwerp ook ten bate moeten komen van de Vlaamse mobiliteitsspelers en dat het vraagt betrokken te worden bij de ontwerpen en ontwikkelingen van deze besprekingen voor het openbaar vervoer;

Overwegende dat de GOC de vraag naar de oprichting van een openbaarvervoersknooppunt redelijk acht en benadrukt dat het moet worden uitgevoerd.

Overwegende dat de Regering erop wijst dat het volledige openbaarvervoersknooppunt een lopend project is aangezien de tramlijnen zullen samenkomen in het metrostation Heysel, zoals blijkt uit het aanvraagdossier van de stedenbouwkundige vergunning dat de MIVB heeft ingediend voor de verlenging van haar tramspooren in de Keizerin Charlottelaan.

9.2.3. Samenwerking openbaarvervoeroperatoren

Overwegende dat de reclamanten en de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan de operatoren of de operatoren van de site vragen om samen te werken, waarbij elke rechtvaardiging om de auto te gebruiken van de hand wordt opgeheven;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het GBP niet belast is met deze coördinatie, die uiteraard wenselijk is.

9.2.4. Knooppunten van openbaar vervoer

Overwegende dat een reclamant aangeeft dat het interessant is om het NEO-project uit te bouwen rond een knooppunt van openbaar vervoer, om zo minder de behoefte te hebben om zich met de auto te verplaatsen;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het MER de uitstekende bereikbaarheid van het GGB, dankzij zijn positie als vervoersknooppunt, heeft bevestigd.

9.2.5. Treinhalte

Overwegende dat de reclamanten en de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een halte willen wegens de internationale ambitie van het ontwerp;

Dat de reclamanten betreuren dat er in het ontwerp geen interregionale treinhalte is ingepland, terwijl het station van Bockstael zich dichtbij bevindt en er reeds een gecombineerd tarief bestaat, conclusies uit het MER voor het T.OP Noordrand;

Overwegende dat de GOC zich zorgen maakt over de afwezigheid van een leefbare treinhalte die spoort met de intergewestelijke, nationale of Europese ambities van het ontwerp van GGB;

Dat, bij gebreke van een rechtstreekse bediening, ze vraagt om het potentieel van het station van Bockstael of, bij ontstentenis, het station van Schaarbeek-reizigers te mobiliseren.

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat deze treinhalte aanwezig is in het station van Bockstael;

Dat de beslissing om er treinen te laten stoppen onder de bevoegdheid valt van de uitbater van het spoorwagennet, en niet van het Gewest in het algemeen en van het GBP in het bijzonder;

Dat het derhalve mogelijk is om het treinaanbod in de buurt van het ontwerp van GGB te ontwikkelen.

9.2.6. Oprichting van een depot voor het openbaar vervoer

Overwegende dat een reclamant erop wijst dat de huidige opslaginfrastructuur voor trams niet geschikt is en er een depot aangelegd moet worden;

Dat een reclamant bevestiging vraagt voor de aanleg en de inplanting van het tramdepot in de perimeter die met Brussels Expo en de Stad Brussel werd besproken;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat er volgens het programma van het GGB moet worden voorzien in "reservaties voor het openbaar vervoer, met inbegrip van de realisatie van een opslaginfrastructuur"; dat uit voormelde projecten van de MIVB blijkt dat dit depot een tramdepot zal zijn;

Dat deze nieuwe infrastructuur de tekorten die de reclamant aanhaalt zal kunnen invullen;

Dat de precieze lokalisatie van deze infrastructuur moet worden onderzocht op een kleinere schaal dan die van het GBP (BBP en aanvragen van stedenbouwkundige en milieuvergunningen).

9.2.7. Afstemming ambities – middelen

Overwegende dat een reclamant erop wijst dat bepaalde middelen nodig zijn om de bediening van het openbaar vervoer ter plaatse correct te organiseren en optimaal te laten verlopen;

Overwegende dat de Regering verwijst naar het antwoord dat hiervoor werd gegeven in punt 9.2.1.

9.2.8. Kabeltram

Overwegende dat een reclamant van mening is dat een kabeltram het gebruik van de P+R-dienst zou stimuleren;

Qu'un tel mode de transport imposerait cependant une station de départ au sud du Parking C entravant le passage des clients P+R et l'éloignant du terminus tram dans le nord Est du Parking C;

Que d'autres techniques offrant des itinéraires modulables seraient mieux appropriées à la desserte des P+R, de Bruxelles Expo, du P12 jusqu'à NEO 2 et Atomium.

Considérant que le Gouvernement estime que le P+R doit permettre un report modal vers les transports en commun;

Que la demande en transports en commun sera principalement orientée vers le métro;

Que, dès lors, le téléphérique doit offrir une relation efficace entre le P+R du Parking C et le métro et particulièrement sa station Heysel;

Que le projet de téléphérique n'est pas à un stade suffisamment avancé pour l'étudier;

Qu'il n'est donc pas possible d'affirmer à ce stade que la station de départ du téléphérique entravera le passage des clients du P+R.

9.2.9. Primauté des transports en commun sur l'auto

Considérant qu'un réclamant juge que l'efficacité de l'offre de transports en commun ne pourra être atteinte qu'à la condition de garantir la performance du réseau de surface et demande en conséquence que le projet précise cet aspect;

Qu'un réclamant demande une protection du réseau de surface de la congestion du trafic et une priorité aux carrefours.

Considérant que le Gouvernement rappelle que ces considérations ne ressortissent pas du contenu du PRAS tel qu'il est consacré par l'article 24 du CoBAT où, en rapport avec la mobilité en général et les transports en commun, ne sont visées que « les mesures d'aménagement des principales voies de communication »;

Que la demande du réclamant est une préoccupation des opérateurs de transports en commun qui a été prise en compte dans la demande de permis d'urbanisme déposée pour une infrastructure en site propre;

Que, par ailleurs, comme cela a été évoqué au point précédent, la demande en transports en commun sera principalement orientée vers le métro; que l'efficacité de l'offre sera donc principalement dépendante du réseau souterrain, qui n'est pas affecté par la circulation automobile de surface; que le réseau de transports en commun de surface viendra en appoint du réseau souterrain et que son développement aura notamment pour objectif de diminuer la congestion automobile.

9.2.10. Accessibilité future en transports en commun du programme

Considérant qu'un réclamant indique que l'accessibilité en transports en commun des différentes fonctions de la ZIR, du projet Eurostadium sera pleinement opérationnelle et efficace dans un calendrier compatible avec les développements prévus;

Que cette accessibilité en transports en commun offrira une connexion locale, régionale et interrégionale aux différents points du site;

Qu'à supposer la bonne cohérence entre opérateurs publics, que cette accessibilité, en lien avec l'offre de Transports en commun flamande, reliera le programme aux pôles régionaux (gares, ...), aux P+R et garantira ainsi la réduction de la part modale automobile;

Qu'un réclamant juge a contrario que les tracés de transport en commun privilégiant les complexes privés sur les utilisateurs locaux n'apporteront pas d'amélioration.

Considérant que le Gouvernement estime que l'affirmation selon laquelle les tracés de transport en commun privilégieront les complexes privés sur les utilisateurs locaux n'est pas fondée.

9.3. Saturation de l'offre de mobilité

9.3.1. Saturation routière

Considérant que des réclamants évaluent que le projet générera de nouveaux besoins de déplacements notamment en véhicule privé du fait du programme (drainant des visiteurs extérieurs à la Région de Bruxelles-Capitale et mal desservis en transports en commun);

Que cette saturation routière qui s'étendra dans le réseau et dans le temps impactera la qualité de vie des résidents;

Qu'un réclamant et la Région flamande s'inquiètent de l'imprécision du RIE à ce sujet (p414/419/420) et notamment de la déduction de l'impact du projet;

Que la Région flamande se questionne sur l'absence d'évaluation de la saturation des voies locales;

Que la Région flamande souhaiterait des explications étayées de ces calculs et déductions;

Dat voor een dergelijk transportmiddel echter een vertrekstation vereist zou zijn ten zuiden van parking C, wat de doorgang voor P+R-kanten zou verhinderen, en dat men zich zo ook verder zou bevinden van de eindhalte van de tram in het noordoostelijke gedeelte van parking C;

Dat andere technieken met flexibele routes geschikter zouden zijn voor de bediening van de P+R-terreinen, Brussels Expo, van P12 tot aan NEO 2 en het Atomium;

Overwegende dat de Regering meent dat de P+R een modale verschuiving naar het openbaar vervoer moet mogelijk maken;

Dat de vraag naar openbaar vervoer hoofdzakelijk zal gericht zijn op de metro;

Dat de kabeltram bijgevolg een efficiënte relatie moet bieden tussen de P+R van Parking C en de metro, en meer bepaald het metrostation Heizel;

Dat het kabeltramproject nog niet ver genoeg gevorderd is om het te onderzoeken;

Dat het in dit stadium dus niet mogelijk is om te beweren dat het vertrekstation van de kabeltram de doorgang van de klanten van de P+R zal verhinderen.

9.2.9. Openbaar vervoer heeft voorrang op auto's

Overwegende dat een reclamant van mening is dat het slechts doeltreffend kan zijn om openbaar vervoer aan te bieden als het bovengrondse netwerk performant is. De reclamant vraagt dan ook dat dit aspect in het ontwerp toegelicht wordt;

Dat een reclamant vraagt om opstopping van het bovengrondse netwerk te voorkomen en om voorrang te geven aan de kruispunten;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat deze beschouwingen niet tot de inhoud van het GBP behoren zoals die is beschreven in artikel 24 van het BWRO waarin, ten aanzien van de mobiliteit in het algemeen en ten aanzien van het openbaar vervoer, enkel de "maatregelen van aanleg voor de belangrijkste verkeerswegen" bedoeld zijn;

Dat de vraag van de reclamant een bekommernis van de openbaar vervoersmaatschappijen is die in aanmerking werd genomen in de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning voor een infrastructuur met eigen baan;

Dat bovendien, zoals werd aangehaald in het vorige punt, de vraag naar openbaar vervoer vooral zal gericht zijn op de metro; dat de efficiëntie van het aanbod dus hoofdzakelijk zal afhangen van het ondergrondse net, dat niet wordt aangetast door het bovengrondse autoverkeer; dat het bovengrondse openbaarvervoersnet een aanvulling is op het ondergrondse net en dat de ontwikkeling ervan zich vooral tot doel stelt om de autofiles te verminderen.

9.2.10. Toekomstige bereikbaarheid van het programma met het openbaar vervoer

Overwegende dat een reclamant aangeeft dat de verschillende functies van het GGB en van het Eurostadium-project volledig operationeel en op efficiënte wijze bereikbaar zullen zijn met het openbaar vervoer volgens een planning die compatibel is met de voorziene ontwikkelingen;

Dat die bereikbaarheid met het openbaar vervoer zal bestaan uit een lokale, regionale en interregionale verbinding met de verschillende delen van de site;

Dat, gesteld dat de openbare vervoeroperatoren coherent samenwerken, die bereikbaarheid, samen met het Vlaamse openbaar vervoeraanbod, het programma zal verbinden met regionale polen (zoals stations) en met de P+R-terreinen en zo het modale aandeel auto's zal terugdringen;

Dat een reclamant integendeel van mening is dat er geen verbetering zal komen met openbare vervoerlijnen die privécomplexen aandoen in plaats van lokale gebruikers te dienen;

Overwegende dat de Regering van mening is dat de bewering dat de tracés van het openbaar vervoer de privécomplexen voorrang verlenen op de lokale gebruikers, ongegrond is.

9.3. Verzadiging van het mobiliteitsaanbod

9.3.1. Verzadiging van de wegen

Overwegende dat de reclamanten denken dat het ontwerp door het programma nieuwe verplaatsingsbehoeften zal creëren, vooral met privévoertuigen (doordat het bezoekers zal lokken van buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die geen goede verbinding hebben met het openbaar vervoer);

Dat die verzadiging van de wegen zich steeds verder zal blijven uitbreiden over het netwerk en zo de levenskwaliteit van de bewoners zal aantasten;

Dat een reclamant en het Vlaams Gewest zich zorgen maken over de onduidelijkheid van het MER op dat vlak (p. 414/419/420) en in het bijzonder over het voorbijgaan aan de impact van het ontwerp;

Dat het Vlaams Gewest zich vragen stelt bij het gebrek aan evaluaties over de verzadiging van de lokale wegen;

Dat het Vlaams Gewest verduidelijkingen zou willen die gestaafd worden met berekeningen en conclusies;

Qu'un réclamant rappelle que le RIE reconnaît que le programme conduit à la saturation sur l'ensemble des axes menant à la zone d'étude (p410 RIE).

Considérant que le Gouvernement constate qu'il est exact de dire que le projet génèrera de nouveaux besoins de déplacements en véhicules privés;

Que le RIE analyse l'impact de la modification du PRAS sur la saturation du réseau routier;

Que le RIE analyse l'efficacité des projets d'infrastructures compris dans la situation prévisible;

Que le RIE précise que « les projets d'infrastructures de la situation prévisible, et principalement la voie de liaison entre le parking C et les Palais des Expositions, sont une réponse aux difficultés constatées »;

Que le RIE conclut que la nouvelle voie de liaison apporte « de réelles améliorations à la saturation du réseau et permet de maintenir des capacités utiles sur la chaussée Romaine et l'avenue Houba de Strooper. Que la voie de liaison permet également de soulager l'avenue des Magnolias, l'avenue Impératrice Charlotte et l'avenue de Miramar d'un important trafic qui est susceptible d'altérer le bon fonctionnement du réseau à hauteur des Palais d'expositions.

En cas de saturation de la voie de liaison, le stationnement des véhicules sur le parking C permet de limiter le flux automobile à ce que l'infrastructure est capable d'accueillir »;

Qu'en ce sens, la situation prévisible permettra de préserver la qualité de vie des résidents.

9.3.2. Evolution des effets notables du projet et des alternatives au regard de la situation prévisible

Considérant que la Commission Régionale de la Mobilité prend note de la conclusion du RIE sur la nécessité de créer une nouvelle voie de liaison routière destinée au trafic général entre le parking C (et donc le Ring) et le site des Palais des expositions, au droit de l'avenue de l'Impératrice Charlotte, et sur la nécessité d'y organiser un carrefour avec des bandes de présélection pour les mouvements de tourne-à-gauche et tourne-à-droite, vu l'intensité des trafics attendus. (Voir résumé RIE, p. 24 et RIE 418);

Que les analyses de la demande en transport du RIE estiment des flux de camions très importants;

Que le projet de plan avec remplacement du stade Roi Baudouin génère en semaine des flux de 552 camions/jour et de 415 camions le samedi (pp. 373 et 377); que l'ordre de grandeur de ces flux est vraisemblable;

Que la CRM regrette néanmoins que les hypothèses pour l'analyse des incidences de mobilité par type de fonction ne reprennent pas les flux de camions;

Que l'analyse des effets notables du projet ne considère plus que les flux automobiles (p. 409) : la Commission regrette encore de ne pas y voir les camions pris en compte.

Considérant que le Gouvernement fait remarquer que le RIE a considéré le flux de camion généré par le projet de ZIR et par l'environnement dans lequel il prend place; que ces flux ont été traduits en Equivalent Véhicule Particulier (EVP);

Que les camions n'apparaissent pas de façon différenciée dans les calculs des saturations du réseau mais qu'ils sont bel et bien pris en compte dans l'analyse.

9.3.3. Flux automobiles

Considérant qu'un réclamant se réjouit que le projet induise une augmentation de l'offre de mobilité (transports en commun / P+R) mais regrette que le projet et les projets flamands engendrent un trafic automobile supplémentaire qui réduise ces bénéfices;

Considérant que le Gouvernement estime qu'il est beaucoup trop tôt pour conclure que les projets induiront un trafic automobile réduisant les bénéfices de l'augmentation de l'offre en transports en commun; que la gestion de la problématique de la mobilité mobilise divers acteurs (communes, Régions, Autorité fédérale, opérateurs de transports en commun, ...) et outils (plans de mobilité et de stationnement, plan de gestion des opérateurs de transports en commun, ...), dont le PRAS ne fait pas directement partie; que c'est de la mise en œuvre coordonnée de tous ces outils et de la bonne collaboration des divers acteurs que dépend l'évolution du trafic automobile, et non directement du PRAS et de sa présente modification.

9.3.4. Ring insuffisant

Considérant qu'un réclamant juge que le projet Ring de la Région flamande n'apporte pas de solution et est en contradiction avec les développements attendus;

Qu'un réclamant constate la mise en évidence de la proximité A12 / Ring alors que le projet Ring rend cette considération utopique;

Dat een reclamant erop wijst dat het MER erkent dat het programma leidt tot de verzadiging van alle verkeersassen die naar het studiegebied leiden (p. 410 MER);

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het ontwerp inderdaad nieuwe verplaatsingsbehoeften met privévoertuigen zal genereren;

Dat het MER de impact van de wijziging van het GBP op de verzadiging van het wegennet analyseert;

Dat het MER de efficiëntie van de infrastructuurprojecten in de voorspelbare toestand analyseert;

Dat het MER preciseert dat "infrastructuurprojecten van de voorspelbare toestand, en hoofdzakelijk de verbindingsweg tussen parking C en de Tentoonstellingspaleizen, een antwoord bieden op de vastgestelde moeilijkheden";

Dat het MER besluit dat de nieuwe verbindingsweg "de verzadiging van het wegennet reëel verbetert en toelaat om nuttige capaciteiten te behouden op de Romeinsesteenweg en de Houba de Strooperlaan. Dat de verbindingsweg ook toelaat om in de Magnolialaan, de Keizerin Charlottelaan en de Miramarlaan de verkeersdrukte te verlichten die de goede werking van het net ter hoogte van de Tentoonstellingspaleizen kunnen aantasten;

Als de verbindingsweg verzadigd is, kan het parkeren van de voertuigen op parking C de autostroom beperken tot diegene die de infrastructuur aankan";

Dat de voorspelbare toestand in die zin de levenskwaliteit van de bewoners zal vrijwaren.

9.3.2. Ontwikkeling van de belangrijkste effecten van het project en van de alternatieven voor de te verwachten situatie

Overwegende dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie nota neemt van de conclusies van het MER betreffende de noodzaak om een nieuwe verbindingsweg te creëren voor het algemene verkeer tussen parking C (en dus de Ring) en de site van de Paleizen, rechts van de Keizerin Charlottelaan, en betreffende de noodzaak om er een kruispunt aan te leggen met voorsorteerstroken voor de linksaf- en rechtsaf-bewegingen, gezien de intensiteit van het verwachte verkeer (zie samenvatting MER, p. 24 en MER 418);

Dat de analyses van de transportvraag van het MER schatten dat er heel veel vrachtwagens zullen zijn;

Dat het ontwerpplan met vervanging van het Koning Boudewijnstadion tijdens de week zorgt voor verkeerstromen met 552 vrachtwagens/dag en 415 vrachtwagens op zaterdag (pp. 373 en 377); dat de grootteorde van deze stromen is aannemelijk;

Dat de Commissie echter betreurt dat de hypothesen voor de analyse van de mobiliteitseffecten per type functie geen rekening houden met de verkeerstromen van vrachtwagens;

Dat de analyse van de belangrijkste effecten van het project enkel kijkt naar de autostromen (p. 409): de Commissie betreurt het dat de vrachtwagens niet in rekening genomen worden;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het MER rekening heeft gehouden met de vrachtwagenstroom gegenereerd door het ontwerp van GGB en door de omgeving waarin het zal worden uitgevoerd; dat deze stromen werden vertaald in personenwagenequivalent (PWE);

Dat de vrachtwagens niet apart werden opgenomen in de berekeningen van de verzadiging van het wegennet, maar dat er wel degelijk rekening mee werd gehouden in de analyse.

9.3.3. Autostromen

Overwegende dat een reclamant verheugd is dat het ontwerp het mobiliteitsaanbod uitbreidt (openbaar vervoer / P+R), maar betreurt dat dit ontwerp en de Vlaamse projecten een bijkomende autostroom op gang brengen die deze gunstige resultaten afzwakt;

Overwegende dat de Regering meent dat het nog veel te vroeg is om te besluiten dat de projecten een zodanige autostroom zullen genereren dat de voordelen van de uitbreiding van het openbaarvervoersaanbod zullen worden afgezwakt; dat bij het beheer van de mobiliteitsproblematiek verschillende spelers betrokken zijn (gemeenten, gewesten, federale overheid, openbaarvervoersmaatschappijen enz.) en verschillende instrumenten (mobiliteits- en parkeerplannen, beheersplannen van de openbaarvervoersmaatschappijen enz.) waartoe het GBP niet rechtstreeks behoort; dat de evolutie van het autoverkeer zal afhangen van de gecoördineerde tenuitvoerlegging van deze instrumenten en van de goede samenwerking tussen de verschillende spelers, en niet rechtstreeks van het GBP en van deze wijziging ervan.

9.3.4. Ring ontoereikend

Overwegende dat een reclamant van mening is dat het Ringproject van het Vlaams Gewest geen oplossing biedt en haaks staat op de verwachte ontwikkelingen;

Dat een reclamant vaststelt dat de A12 en de Ring heel duidelijk naar voren komen, terwijl het Ringproject van deze beschouwing een utopie maakt;

Qu'un réclamant rappelle que les projets concernant le nouveau Ring n'ont pas pour but de régler les accès locaux mais de désenclaver la zone de l'aéroport en la connectant efficacement aux autoroutes;

Qu'il note que le projet séparant les flux de transit et le trafic local, le programme n'est pas incompatible mais influera sur les voies d'accès à l'aéroport;

Qu'un réclamant considère le ring comme saturé à 100%;

Qu'un réclamant estime incompatibles le programme, les projets cumulés et le projet Ring;

Qu'il demande en conséquence des modifications au Ring pour gérer les nouveaux flux attendus;

Que la Région flamande regrette que le programme sature davantage le Ring mais n'apporte aucune solution, que le RIE du projet Eurostadion pointe les effets négatifs de Neo et Eurostadion même en présence des hausses de capacités sur le Ring;

Que la Région flamande regrette qu'il ne soit pas fait propos du Ring, de mesures d'atténuation.

Considérant que le Gouvernement relève que la saturation du Ring est un état de fait indépendant du projet de modification du PRAS;

Que, si le projet engendrera une demande en transport automobile significative, notamment en provenance et en destination du R0, la problématique de la congestion du R0 dépasse largement le projet de ZIR;

Que la réponse à ces problèmes doit nécessairement passer par des changements de comportements dans les déplacements;

Que l'aménagement du territoire est un des moyens pour parvenir à induire ces changements de comportement;

Que l'inscription d'une ZIR proposant un programme mixte et dense à l'endroit d'un nœud de transport est une réponse adéquate en termes d'aménagement du territoire; que cette réponse est de nature à contribuer à répondre aux enjeux de mobilité dans la zone et en général.

9.3.5. Saturation de l'offre de déplacement

Considérant qu'un réclamant relève que la situation initiale est une mauvaise référence pour indiquer le fonctionnement des infrastructures notamment en raison de la saturation intermittente de l'offre de mobilité (saturation routière, insuffisance de l'offre en transports en commun qui n'est pas centralisée, absence de solution d'intermodalité, conséquences disproportionnées des incidents de trafic sur le Ring, comportements des usagers);

Qu'il estime que le cumul des activités prévues, de l'existant, des projets en Flandre engendrera encore davantage de difficultés;

Considérant que des réclamants craignent que le trafic généré par le projet, même créant des synergies entre fonctions, ne puisse être absorbé par les infrastructures existantes (route et transports en commun);

Qu'ils s'alarment du fait qu'une insuffisance en transports en commun se répercuterait en une demande en déplacements automobiles supplémentaires et une congestion au détriment des réseaux de voiries locales;

Considérant que la Commission Régionale de la Mobilité prend acte d'une réserve suffisante de capacité offerte par les transports en commun actuels mais note certaines imprécisions sur les capacités actuelles du réseau (p 414);

Qu'un réclamant pointe les limites des extensions d'offre en transports en commun à venir et du risque de report modal;

Qu'un réclamant rappelle que le RIE du VSGB évoque l'impact des 3 projets de centres commerciaux sur le trafic et sur l'impossibilité pour les infrastructures routières et transports en commun d'absorber cette seule demande (excluant les autres projets générateurs de trafic) malgré les nombreux investissements supplémentaires;

Que ce constat est étayé par une étude de l'université de Gand sur la part modale des visiteurs des centres commerciaux;

Qu'un réclamant constate que l'accumulation de nombreuses activités, d'événements sur un lieu vont engendrer de nouveaux besoins de mobilité et sursaturer les voiries et équipements au détriment des habitants et de la mobilité sans que les projets n'apportent de solution pour absorber les nouveaux flux;

Que la création de nouvelles infrastructures de mobilité (ring, voie de liaison, P+R...) donnera une attractivité nouvelle à la mobilité dans la zone, attirera davantage d'utilisateurs et davantage de trafic;

Qu'un réclamant pointe que l'accessibilité et la mobilité vont devenir des points cruciaux pour le maintien d'une qualité de vie acceptable pour les riverains, qu'il constate que les projets vont créer de nouveaux flux et que pour autant aucun schéma de fonctionnement des dessertes actuelles et futures n'apporte une amélioration évidente de la situation.

Dat een reclamant eraan herinnert dat de projecten rond de nieuwe Ring niet tot doel hebben om de lokale toegang te regelen, maar het luchthavengebied uit zijn isolement te halen door het efficiënt te verbinden met de autosnelwegen;

Dat hij opmerkt dat het project de doorgaande en lokale stroom van elkaar scheidt, waardoor het programma niet incompatibel is, maar een invloed zal hebben op de toegangswegen naar de luchthaven;

Dat een reclamant van mening is dat de ring voor 100 % verzadigd is;

Dat een reclamant meent dat het programma, alle projecten samen en het Ringproject incompatibel zijn;

Dat hij bijgevolg vraagt om de Ring aan te passen om de verwachte nieuwe stromen in goede banen te leiden;

Dat het Vlaams Gewest betreurt dat het programma de Ring nog meer verzadigt, maar geen enkele oplossing biedt, dat het MER van het Eurostadion-project de negatieve gevolgen van NEO en het Eurostadion aanstipt, zelfs als de Ring meer capaciteit krijgt;

Dat het Vlaams Gewest betreurt dat er geen gewag wordt gemaakt van de Ring, van verlichtende maatregelen;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat de verzadiging van de Ring een feit is dat losstaat van het ontwerp tot wijziging van het GBP;

Dat, als het project een aanzienlijke vraag naar autoverkeer zal genereren, met name verkeer afkomstig van en bestemd voor de R0, de problematiek van de verkeersopstoppingen op de R0 veel verder reikt dan het ontwerp van GGB;

Dat deze problemen enkel kunnen worden opgelost door een wijziging van de gedragingen op het vlak van verplaatsingen;

Dat ruimtelijke ordening een van de middelen is om deze gedragswijzigingen te induceren;

Dat de inschrijving van een GGB met een gemengd en dicht programma op de plaats van een vervoersknooppunt een gepast antwoord is op het vlak van ruimtelijke ordening. Dat met dit antwoord de mobiliteitsuitdagingen in het gebied en in het algemeen kunnen worden aangegaan.

9.3.5. Verzadiging verplaatsingsaanbod

Overwegende dat een reclamant aanstipt dat de beginsituatie een slecht referentiepunt is voor de werking van de infrastructuur, onder andere door de onregelmatige verzadiging van het mobiliteitsaanbod (verzadiging van de wegen, ontoereikend en niet-gecentraliseerd openbaar vervoeraanbod, geen intermodale oplossing, extreme gevolgen van de verkeersincidenten op de ring, het gedrag van de weggebruikers);

Dat hij meent dat de combinatie van geplande activiteiten, van het bestaande, van de projecten in Vlaanderen, nog meer moeilijkheden zal veroorzaken;

Overwegende dat de reclamanten vrezen dat de huidige infrastructuur (op de weg en qua openbaar vervoer) het verkeer dat door het ontwerp wordt gegenereerd, niet aan kan, zelfs niet als er synergieën worden gecreëerd tussen functies;

Dat ze vrezen dat het openbaar vervoer ontoereikend is, waardoor de vraag naar verplaatsingen met de auto zou stijgen met opstoppingen tot gevolg, ten koste van de lokale wegennetten;

Overwegende dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie vaststelt dat het openbaar vervoer momenteel over een voldoende capaciteitsreserve beschikt, maar dat er onduidelijkheden zijn over de huidige capaciteiten van het netwerk (p. 414);

Dat een reclamant aanstipt dat het openbaarvervoeraanbod in de toekomst maar beperkt kan worden uitgebreid en dat zich een modale verschuiving zou kunnen voordoen;

Dat een reclamant erop wijst dat in het MER van de VSGB sprake is van de impact van de drie winkelcentrumprojecten op het verkeer en de ontoereikendheid van de weginfrastructuur en het openbaar vervoer om aan die vraag alleen al te voldoen (zonder de andere projecten die verkeer zullen genereren in beschouwing te nemen) en dat ondanks de bijkomende investeringen;

Dat die bevinding wordt bevestigd door een studie van de Universiteit Gent over het modale aandeel bezoekers van de winkelcentra;

Dat een reclamant vaststelt dat de combinatie van vele activiteiten en evenementen op één plaats nieuwe mobiliteitsbehoeften zal creëren en het wegennet en de voorzieningen zal verzadigen ten koste van de bewoners en de mobiliteit zonder dat de projecten een oplossing bieden om die nieuwe stromen in goede banen te leiden;

Dat de aanleg van nieuwe mobiliteitsinfrastructuur (Ring, verbindingsweg, P enz.) de mobiliteit in het gebied zal aanzwengelen en zo meer gebruikers zal lokken en dus meer verkeer zal genereren;

Dat een reclamant aanstipt dat bereikbaarheid en mobiliteit essentieel zullen worden om de levenskwaliteit voor de buurtbewoners te vrijwaren, dat hij vaststelt dat de projecten nieuwe stromen zullen genereren en dat terwijl er geen dienstregeling is die de toestand nu of in de toekomst kan verbeteren;

Considérant que la CRD rappelle la nécessité d'avoir un projet de mobilité complet étayé avant la réalisation du programme de la ZIR;

Ce projet de mobilité doit intégrer toutes les formes de mobilités existantes et à venir, contenir l'analyse des coûts de la congestion, prendre en considération les différents projets dans la zone et être non contestable sur le plan juridique.

Considérant que les réclamations portent principalement sur des craintes;

Que ces craintes, si elles sont compréhensibles, ne reposent pas sur les éléments objectifs de la situation prévisible;

Que la situation prévisible intègre des projets de transports publics qui sont de nature à compléter une offre en transports publics déjà très efficace, notamment grâce à la présence du métro;

Qu'il y a lieu de tenir compte de ces projets;

Que les comportements en matière de mobilité sont en évolution et que la nouvelle demande en déplacement ne peut être comparée à la demande actuelle;

Que, dès lors, l'adéquation de la demande future en déplacement avec l'offre actuelle en infrastructure est un exercice incomplet;

Que le RIE démontre que l'offre en transport public dispose des réserves de capacités suffisantes pour absorber la demande future en déplacement;

Qu'il n'appartient pas au PRAS de régler les moyens pour inciter à la réduction de l'utilisation de la voiture;

Qu'il peut cependant, à son niveau, y contribuer, un des moyens efficaces pour y parvenir étant de développer des projets mixtes à proximité des nœuds de transports publics;

Que le projet de PRAS est situé à proximité immédiate de 3 stations de métros de 4 lignes de trams et de plusieurs lignes de bus;

Que cette offre en transport va être améliorée, notamment depuis la Flandre, par la création de 2 nouvelles lignes de trams.

9.3.6. Flux combinés

Considérant que la Commission Régionale de la Mobilité regrette l'absence d'étude d'impact cumulée du programme et du nouveau stade sur l'accessibilité en transports publics de la zone;

Considérant qu'un réclamant dénonce l'absence dans le RIE d'étude d'impact cumulé du programme et de l'eurostadium sur l'accessibilité en transports en commun;

Qu'un réclamant pointe l'absence de certains schémas relatifs à la saturation du réseau routier et à l'impact cumulé du projet de plan et du futur eurostadium;

Que la Région flamande s'alarme que le programme compte au même titre que l'étude d'impact eurostadium sur les capacités restantes des transports en commun sans qu'un calcul des besoins cumulés ait été chiffré;

Qu'un réclamant demande si l'impact cumulé des besoins de mobilité liés à l'eurostadium (création d'un pont oblique) et du projet Brussels Expo n'entre pas en opposition;

Considérant que des réclamants regrettent que l'analyse des flux n'ait pas porté sur ceux générés par les centres commerciaux en cours d'achèvement ou prévus y compris ceux aujourd'hui inexistantes induits par les chalds extrarégionaux;

Que ces réclamants considèrent que l'analyse au niveau de l'accessibilité du site lors d'événements importants doit être complétée;

Que Bruxelles Environnement demande d'aborder l'analyse de la concomitance de grands événements (concerts au Palais 12 et match de foot) dans le temps;

Qu'elle regrette que cette analyse n'ait pas étudié ces flux combinés à ceux induits par des événements;

Qu'un réclamant déplore que l'analyse des flux n'ait pas également porté sur les déplacements générés par les 2 autres centres commerciaux en projet aux environs, par l'activité bpost;

Qu'un réclamant déplore que les cumuls d'activités existantes n'aient pas été bien pris en charge par l'organisation interne de Brussels Expo, dans la structuration des zones de parking et regrette l'absence de signalisation dynamique en amont du site;

Qu'il estime que les différentes entités influenceront défavorablement sur les autres;

Qu'un réclamant signale que les voiries seront déjà saturées en l'absence d'événements en dépit d'une évaluation retenant une part modale favorable au programme;

Overwegende dat de GOC herhaalt dat er nood is aan een allesomvattend en onderbouwd mobiliteitsproject vóór de uitwerking van het programma van het GGB;

Dit mobiliteitsproject moet alle toekomstige en bestaande mobiliteitsvormen in aanmerking nemen, de analyse van de filekosten bekijken, de verschillende projecten in het gebied in beschouwing nemen en juridisch onbetwistbaar zijn.

Overwegende dat de bezwaren vooral voortvloeien uit ongerustheid;

Dat deze ongerustheid begrijpelijk is, maar niet op objectieve elementen van de voorspelbare toestand is gestoeld;

Dat de voorspelbare toestand openbaarvervoerprojecten omvat die een nu al efficiënt aanbod van het openbaar vervoer nog zullen aanvullen, met name dankzij de aanwezigheid van de metro;

Dat met deze projecten rekening moet worden gehouden;

Dat de mobiliteitsgedragingen evolueren en de nieuwe vraag naar verplaatsingen niet mag worden vergeleken met de huidige vraag;

Dat de adequatie van de toekomstige vraag naar verplaatsingen met het huidige infrastructuur aanbod derhalve een onvolledige oefening is;

Dat het MER aantoonbaar dat het openbaarvervoeraanbod over voldoende capaciteitsreserves beschikt om de toekomstige vraag naar verplaatsingen op te vangen.

Dat het niet de taak van het GBP is om de middelen te regelen die aanzetten tot minder autogebruik;

Dat het GBP er evenwel op zijn niveau toe kan bijdragen aangezien een van de efficiënte middelen om daartoe te komen erin bestaat om gemengde projecten te ontwikkelen in de buurt van openbaarvervoersknooppunten;

Dat het ontwerp van GBP zich in de onmiddellijke buurt van 3 metrostations, 4 tramlijnen en verschillende buslijnen situeert;

Dat dit openbaarvervoeraanbod zal worden verbeterd, met name vanuit Vlaanderen, door de aanleg van 2 nieuwe tramlijnen.

9.3.6. Combinatie van stromen

Overwegende dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie betreurt dat er geen impactstudie is uitgevoerd over de totaalimpact van het programma in combinatie met het nieuwe stadion op de bereikbaarheid van het gebied met het openbaar vervoer;

Overwegende dat een reclamant hekelt dat het MER geen onderzoek doet naar de totaalimpact van het programma en het Eurostadium samen op de bereikbaarheid met het openbaar vervoer;

Dat een reclamant erop wijst dat bepaalde schema's ontbreken inzake de verzadiging van het wegennet en de gecumuleerde impact van het ontwerpplan en het toekomstige Eurostadium;

Dat het Vlaams Gewest vreest dat voor het programma net zoals voor de Eurostadium-impactstudie gerekend wordt op de restcapaciteit van het openbaar vervoer, zonder dat de gecumuleerde behoefte in cijfers werd berekend;

Dat een reclamant vraagt of de gecumuleerde impact van de mobiliteitsbehoeften die verband houden met het Eurostadium (aanleg van een schuine brug) en van het Brussels Expo ontwerp niet tegengesteld zijn;

Overwegende dat de reclamanten betreuren dat de analyse van de stromen geen betrekking had op die stromen die worden gegenereerd door de winkelcentra die momenteel worden afgewerkt of die nog gebouwd moeten worden, met inbegrip van de onbestaande stromen die veroorzaakt zullen worden door klanten van buiten het gewest;

Overwegende dat deze reclamanten stellen dat de analyse rond de bereikbaarheid van de site tijdens grote evenementen aangevuld moet worden;

Dat Leefmilieu Brussel vraagt om de analyse aan te vangen rond het gelijktijdig plaatsvinden van grote evenementen (concerten in Paleis 12 en voetbalwedstrijden);

Dat het betreurt dat in deze analyse niet wordt gekeken naar de combinatie van die stromen en de stromen die door evenementen worden gegenereerd;

Dat een reclamant betreurt dat in de analyse van de stromen geen rekening wordt gehouden met de verplaatsingen als gevolg van de twee andere winkelcentra in ontwikkeling, en van de activiteit van bpost;

Dat een reclamant betreurt dat de interne organisatie van Brussels Expo weinig rekening heeft gehouden met de combinatie van bestaande activiteiten bij de indeling van de parking, en dat er geen dynamische signalisatie is op weg naar de site;

Dat hij van mening is dat de verschillende entiteiten elkaar negatief zullen beïnvloeden;

Dat een reclamant erop wijst dat het wegennet reeds verzadigd zal zijn wanneer er geen evenementen zijn, ondanks een evaluatie waarbij het modale aandeel positief bleek voor het programma;

Que des réclamants estiment que chaque opérateur du site verra sa rentabilité diminuer si leurs agendas respectifs sont bloqués faute de compatibilité en matière de trafic.

Considérant que le Gouvernement fait remarquer que le RIE étudie l'impact cumulé des activités du plateau du Heysel et du projet de ZIR;

Que ces impacts cumulés ont été également étudiés dans la situation prévisible, notamment dans le cas de l'apparition d'un nouveau stade sur le parking C;

Que les projets « Uplace » et de nouveau stade ne sont pas autorisés à ce jour;

Qu'il s'agit dès lors de projets incertains;

Que l'analyse d'un projet incertain dans une étude des impacts cumulés ne peut conclure que sur les aspects dont elle a la maîtrise;

Qu'en cas d'aménagement d'un nouveau stade, sur le parking C, la configuration actuelle de la bretelle d'entrée et de la bretelle de sortie de la sortie 7 bis générera un croisement de flux qui réduira très significativement la capacité de cette sortie (RIE p.423);

Qu'afin de réduire voire supprimer ce point de conflit, la création d'un nouvel accès au ring est indispensable;

Que dans ce contexte, le RIE précise que le projet de nouveau stade sur le parking C devra être accompagné d'un ensemble d'infrastructures de grande capacité permettant de relier le projet au ring et à la voie de liaison (p.422);

Que la création d'un nouvel accès au R0 n'est cependant pas nécessaire pour la mise en œuvre de la modification du PRAS;

Que le RIE ne le juge en effet nécessaire que si le nouveau stade est mis en œuvre; qu'il n'appartient donc pas à la révision du PRAS de régler cette question et de résoudre une problématique de mobilité propre au projet de nouveau stade de football dont la réalisation à ce jour n'est pas encore autorisée par des permis définitifs et exécutoires;

Qu'au demeurant, le Gouvernement n'a pas la maîtrise de cette problématique en raison de ses compétences territoriales propres.

9.3.7. Nécessité d'augmenter l'offre de mobilité

Considérant que la Région flamande s'accorde avec la conclusion du RIE selon laquelle les infrastructures existantes atteignent la saturation et qu'il convient de développer de nouvelles capacités;

Qu'un réclamant considère que l'impact du projet NEO (cumulé aux autres centres commerciaux en projet alentours) rendra inutiles les investissements en matière de mobilité;

Que des réclamants craignent que le renforcement de l'offre, y compris les développements hors Région de Bruxelles-Capitale, soit insuffisant au regard des objectifs poursuivis et des impacts attendus.

Considérant que la CRD rappelle la nécessité d'avoir un projet de mobilité complet avant la réalisation du programme de la ZIR;

Qu'elle recommande le développement d'une offre inter-opérateurs intégrée liée aux ambitions d'attractivité interrégionale et au-delà;

Qu'elle invite à envisager les charges d'urbanisme comme éléments de financement potentiel des infrastructures de mobilité.

Considérant que le Gouvernement relève que le RIE constate que les infrastructures routières existantes atteignent la saturation;

Qu'il recommande de développer de nouvelles capacités;

Que le RIE confirme l'efficacité du projet de voie de liaison prévue pour relier le parking C et le plateau du Heysel;

Que cette nouvelle infrastructure ne constitue donc pas un investissement inutile;

Que le RIE relève en outre l'intérêt de la proximité du Ring et de l'A12;

Qu'à ce titre, il n'est pas inenvisageable et inintéressant, de chercher à l'avenir des solutions supplémentaires de raccordement vers l'A12 de sorte à améliorer la bonne accessibilité du site;

Que la réponse en termes de mobilité à l'augmentation de la demande en transport passera principalement par le renforcement des transports publics;

Que des projets de développement des transports publics sont d'ores et déjà décidés à cet effet;

Qu'il ne s'agit donc pas non plus d'investissements inutiles;

Que les constats posés et les suggestions faites par la CRD sont pertinents mais ne relèvent pas du PRAS et de la présente modification de celui-ci.

Dat de reclamanten van mening zijn dat de rentabiliteit van alle operatoren ter plekke zal afnemen als hun respectievelijke agenda's vastlopen doordat er geen compatibiliteit is op vlak van verkeer;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het MER de gecumuleerde impact van de activiteiten op de Heizelvlakte en van het ontwerp van GGB onderzoekt;

Dat deze gecumuleerde impact ook werd onderzocht in de voorspelbare toestand, met name als een nieuw stadion wordt gebouwd op parking C;

Dat de projecten "Uplace" en het nieuwe stadion momenteel nog niet vergund zijn;

Dat het bijgevolg onzekere projecten betreft.

Dat de analyse van een onzeker project in een studie van de gecumuleerde impact enkel kan concluderen over aspecten die ze beheerst;

Dat in geval van de bouw van een nieuw stadion op parking C, de huidige configuratie van de in- en uitvalslus van uitgang 7bis een kruising van stromen zal genereren die de capaciteit van deze uitrit significant zal verminderen (MER p. 423);

Dat een nieuwe toegang tot de Ring noodzakelijk is om dit conflict te verminderen of op te heffen;

Dat in deze context het MER preciseerd dat het project van het nieuwe stadion op parking C begeleid moet worden door een geheel van infrastructures met een grote capaciteit die het project verbinden met de Ring en met de verbindingsweg (p. 422);

Dat de aanleg van een nieuwe toegang tot de R0 evenwel niet noodzakelijk is om de wijziging van het GBP uit te voeren;

Dat het MER het immers pas nodig acht als het nieuwe stadion wordt uitgevoerd; dat deze kwestie dus niet bij de herziening van het GBP moet worden geregeld en dat evenmin de mobiliteitsproblematiek eigen aan het project van het nieuwe voetbalstadion moet worden opgelost waarvan de verwezenlijking vandaag nog niet is toegestaan door definitieve en uitvoerbare vergunningen;

Dat de Regering afgezien daarvan geen zeggenschap heeft over deze problematiek ingevolge haar eigen territoriale bevoegdheden;

9.3.7. Nood om het mobiliteitsaanbod uit te breiden

Overwegende dat het Vlaams Gewest akkoord gaat met de conclusie van het MER dat de bestaande infrastructuur verzadigt raakt en het wenselijk is om de capaciteit op te drijven;

Dat een reclamant van oordeel is dat de impact van het NEO-project (in combinatie met de andere winkelcentra in ontwikkeling in de omgeving) de mobiliteitsinvesteringen nutteloos zal maken;

Dat de reclamanten vrezen dat, om de vooropgestelde doelstellingen te behalen en aan de verwachtingen te voldoen, het niet zal volstaan om het aanbod uit te breiden, ook niet met inbegrip van de ontwikkelingen buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Overwegende dat de GOC wijst op de noodzaak om over een volledig mobiliteitsproject te kunnen beschikken voordat het programma van het GGB wordt uitgevoerd;

Dat ze aanbeveelt om een geïntegreerd aanbod met verschillende maatschappijen te ontwikkelen, in lijn met de ambitie van intergewestelijke aantrekkingskracht en verder;

Dat ze oproept om de stedenbouwkundige lasten te beschouwen als mogelijke financieringselementen van de mobiliteitsinfrastructures.

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het MER vaststelt dat de bestaande wegeninfrastructures het verzadigingspunt bereiken;

Dat het aanbeveelt om nieuwe capaciteiten te ontwikkelen;

Dat het MER de efficiëntie bevestigt van het ontwerp van verbindingsweg tussen parking C en de Heizelvlakte;

Dat deze nieuwe infrastructuur dus geen onnodige investering is;

Dat het MER daarenboven wijst op het belang van de nabijheid van de Ring en de A12;

Dat het in dat opzicht niet ondenkbaar en oninteressant is in de toekomst te zoeken naar bijkomende verbindingsopties naar de A12 om de goede toegankelijkheid van de site te verbeteren;

Dat de stijging van de vraag naar vervoer op het vlak van mobiliteit hoofdzakelijk moet worden opgevangen door het openbaar vervoer te versterken;

Dat er al projecten voor de ontwikkeling van het openbaar vervoer werden goedgekeurd;

Dat het ook hier dus niet gaat om onnodige investeringen;

Dat de vaststellingen en suggesties van de GOC relevant zijn, maar niet vallen onder het GBP en onder deze wijziging ervan.

9.4. Solutions juridiques

9.4.1. Plan de mobilité

Considérant que des réclamants et le Conseil Économique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale demandent la réalisation d'un plan de mobilité, testé avant l'ouverture des chantiers, en complément au Schéma Directeur avant toute délivrance de PU;

Qu'un réclamant se félicite que les projets à l'étude soient en cours;

Considérant que des réclamants jugent que l'utilisation intensive de l'espace public est positive mais générera davantage de déplacements qu'il faudra gérer de manière sérieuse;

Considérant que le Gouvernement rappelle que la réalisation d'un plan de mobilité et la manière dont ils se dérouleront dans les espaces publics ne sont pas du ressort du PRAS;

Que ces considérations, dont la prise en compte sérieuse évoquée par un réclamant est évidemment indispensable, relèvent au premier chef des solutions de mobilité juridiquement sûres conformément aux demandes et à la jurisprudence du Conseil d'Etat;

Que le futur PPAS et les demandes de permis relatives aux projets à réaliser dans la ZIR devront également porter une attention particulière à leur impact sur la mobilité.

9.4.2. Solution juridiquement sûre

Considérant que des réclamants et le Conseil Économique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale rappellent que le projet doit offrir des solutions de mobilité juridiquement sûres conformément aux demandes et à la jurisprudence du Conseil d'Etat;

Que la Région flamande rappelle l'absence d'accords concernant les plans structurels R0 et T.OP Noordrand;

Qu'un réclamant précise que, conformément à la jurisprudence du Conseil d'Etat, ces solutions sont à attendre de l'autorité dans le plan sans attendre les spécifications du projet dans le cadre d'une demande de permis;

Qu'un réclamant considère que le Conseil d'Etat a pointé l'absence de solutions juridiquement sûres pour la mobilité;

Qu'à ce titre, un programme implantant un centre commercial générant des déplacements insoutenables pour le site est impossible.

Considérant que, si le PRAS doit apporter une solution sûre sur le plan juridique à la problématique de la mobilité constatée, le PRAS ne peut cependant pas intégrer des solutions qui excèdent les limites posées à son action par, d'une part, l'article 24 du CoBAT qui détaille le contenu du PRAS et d'autre part, par les limites régionales;

Que, par ailleurs, il ne peut être question d'attendre, pour modifier le PRAS, que les solutions qu'offriront la nouvelle voirie et les nouvelles lignes de transports en commun soient déjà réalisées, sous peine de subordonner la modification du PRAS à la mise en œuvre des permis d'urbanisme relatives à ces projets;

Qu'outre ce que prévoit le présent arrêté en lui-même, le rapport sur les incidences environnementales constitue également un élément de solution juridiquement sûre à la question des incidences, puisque c'est à l'aune de celui-ci que seront appréciées toutes les demandes de permis d'urbanisme introduites dans le périmètre de la ZIR 15 et les études ou rapports d'incidences à réaliser, le cas échéant, dans le cadre de ces demandes;

Qu'effectivement, ces permis ne pourront être délivrés qu'à la condition d'appréhender, à leur échelle, les incidences déjà décrites par le rapport sur les incidences environnementales du PRAS, en termes de mobilité notamment.

Que les ambitions du Gouvernement, si elles sont totalement mises en œuvre, engendreront, en projections fondées sur la situation existante et les habitudes de déplacement actuelles, une augmentation significative de la congestion automobile;

Que cette congestion automobile est une conséquence de la manière dont les déplacements sont réalisés à l'heure actuelle;

Que les problèmes de mobilité ne peuvent pas être résolus par le seul accroissement de la capacité automobile;

Que néanmoins, le projet de voie de liaison entre l'avenue Impératrice Charlotte et le parking C est une infrastructure dont le RIE a testé et démontré l'efficacité;

Qu'ainsi, le RIE énonce que ce projet « apporte en effet de réelle amélioration à la saturation du réseau et permet de maintenir des capacités utiles sur la chaussée Romaine et l'avenue Houba de Strooper. La voie de liaison permet également se soulager l'avenue des Magnolias, l'avenue Impératrice Charlotte et l'avenue de Miramar d'un

9.4. Juridische oplossingen

9.4.1. Mobiliteitsplan

Overwegende dat de reclamanten en de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een mobiliteitsplan wensen, dat wordt getest vooraleer de werken worden geopend, ter aanvulling van het richtschema, vooraleer een stedenbouwkundige vergunning wordt toegekend;

Dat een reclamant zich verheugt dat de voorliggende projecten in uitvoering zijn;

Overwegende dat de reclamanten oordelen dat het intensieve gebruik van de openbare ruimte positief is, maar meer verplaatsingen zal genereren die ernstig aangepakt zullen moeten worden;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat de opmaak van een mobiliteitsplan en de manier waarop de verplaatsingen verlopen in de openbare ruimten niet de taak is van het GBP;

Dat deze kwesties, waarmee uiteraard ernstig rekening moet worden gehouden zoals een reclamant opmerkt, in de eerste plaats moeten worden geregeld in de gewestelijke en gemeentelijke mobiliteitsplannen die moeten worden goedgekeurd in toepassing van de ordonnantie van 26 juli 2013 tot vaststelling van een kader inzake mobiliteitsplanning en tot wijziging van sommige bepalingen die een impact hebben op het vlak van mobiliteit;

Dat het toekomstige BBP en de vergunningsaanvragen voor projecten die zullen worden gerealiseerd in het GGB, eveneens bijzondere aandacht moeten besteden aan de impact van deze projecten op de mobiliteit.

9.4.2. Rechtszekere oplossing

Overwegende dat de reclamanten en de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest eraan herinneren dat het project rechtszekere mobiliteitsoplossingen moet bieden die conform zijn met de eisen en de jurisprudentie van de Raad van State;

Dat het Vlaams Gewest erop wijst dat er geen akkoorden zijn rond de structuurplannen R0 en T.OP Noordrand;

Dat een reclamant verduidelijkt dat, conform de jurisprudentie van de Raad van State, die oplossingen moeten komen van de overheden betrokken bij de plannen, zonder dat de verduidelijkingen van het ontwerp in het kader van een vergunningsaanvraag afgewacht moeten worden;

Dat een reclamant meent dat de Raad van State heeft gewezen op het gebrek aan rechtszekere mobiliteitsoplossingen;

Dat het in dat verband onmogelijk is om een programma te ontwikkelen voor de oprichting van een winkelcentrum dat verplaatsingen eist die voor de site niet haalbaar zijn;

Overwegende dat het GBP een rechtszekere oplossing dient te bieden voor de vastgestelde mobiliteitsproblematiek, maar dat het GBP niet kan voorzien in oplossingen die verder strekken dan de perken die aan zijn uitwerking zijn gesteld door enerzijds artikel 24 van het BWRO dat de inhoud van het GBP vaststelt enerzijds en dan de gewestgrenzen anderzijds;

Dat er voor de wijziging van het GBP geen sprake van kan zijn dat de oplossingen geboden door de nieuwe weg en de nieuwe lijnen van het openbaar vervoer reeds verwezenlijkt zouden worden, op het gevaar af dat de wijziging van het GBP ondergeschikt zou zijn aan de uitvoering van de stedenbouwkundige vergunningen met betrekking tot deze projecten;

Dat benevens wat dit besluit zelf bepaalt, het milieueffectenrapport eveneens een rechtszeker element van een oplossing inhoudt voor het effectenvraagstuk aangezien hieraan de beoordeling van alle ingediende stedenbouwkundige vergunningsaanvragen wordt afgemeten die worden in de perimeter van GGB nr. 15 ingediend en de eventueel uit te voeren effectenstudies en -rapporten naar aanleiding van deze aanvragen;

Dat deze vergunningen immers enkel uitgereikt kunnen worden voorwaarde dat op schaal hiervan de effecten kunnen worden geraamd die reeds zijn beschreven in het milieueffectenrapport van het GBP voor wat betreft de mobiliteit.

Dat de ambities van de Regering, wanneer ze volledig worden uitgevoerd en worden beschouwd in het licht van de bestaande toestand en de huidige verplaatsingsbehoeften, een significante toename van de verkeersopstoppingen zullen genereren;

Dat deze opstoppingen een gevolg zijn van de manier waarop de mensen zich vandaag verplaatsen;

Dat mobiliteitsproblemen niet kunnen worden opgelost door enkel de autocapaciteit te verhogen;

Dat evenwel de ontworpen verbindingsweg tussen de Keizerin Charlottelaan en parking C een infrastructuur is die het MER heeft getest en waarvan het de efficiëntie heeft aangetoond;

Dat daarmee het MER vermeldt dat het project een reële verbetering inhoudt ten opzichte van de verzadiging van het net en het mogelijk maakt benutte capaciteit te behouden op de Romeinsesteenweg en op de Houba de Strooperlaan. Door de verbindingsweg kunnen tevens de Magnolialaan, de Keizerin Charlottelaan en de Miramarlaan ontlast

important trafic qui est susceptible d'altérer le bon fonctionnement du réseau à hauteur des Palais d'expositions » (p. 422);

Que d'autres projets complémentaires d'infrastructures de transport destinés aux transports publics sont de nature à apporter une réponse globalement efficace;

Que ces différents projets sont tous couverts par une demande de permis à l'instruction et que les investissements nécessaires à leur mise en œuvre sont inscrits aux budgets des autorités compétentes;

Que, sous réserve de la précision donnée à l'alinéa suivant, ces projets ne nécessitent pas d'apporter au PRAS d'autres modifications que celles qui sont prévues par le présent arrêté (notamment l'obligation de prévoir dans la zone les réservations pour les transports en commun), les prescriptions du plan permettant leur réalisation;

Qu'une légère adaptation de la carte des affectations du sol est cependant apportée, qui consiste, le long de l'avenue Impératrice Charlotte, à ajouter au périmètre de la ZIR une surface de 151 m² appartenant actuellement à la zone de parc mitoyenne, afin de ne pas risquer que la zone de parc empêche d'aménager, à l'intersection de cette avenue et de la future voie de liaison, un carrefour aussi fonctionnel que possible pour tous les usagers;

Que, pour le surplus, il n'appartient pas au PRAS, dont le contenu est décrit à l'article 24 du CoBAT, de traiter plus avant la problématique de la mobilité;

Qu'il apparaît en effet que les affectations modifiées favorisent la réalisation des solutions de mobilité à mettre en œuvre pour le programme envisagé, que ces solutions n'impliquent pas de devoir modifier le réseau primaire des voiries défini par le PRAS et que le programme de la ZIR prévoit les impositions qui relèvent de l'échelle régionale du PRAS en évoquant la réservation d'espaces pour les transports en commun en général et, plus spécifiquement, pour une infrastructure de dépôt;

Que le PRAS n'est pas un plan de mobilité, mais un plan d'affectation du sol;

Que dès lors, au niveau du PRAS, les solutions de mobilité répondant au programme de la zone concernée peuvent être considérées comme juridiquement sûres;

Considérant qu'au sujet de la problématique de mobilité propre au projet de nouveau stade de football sur le parking C, il est renvoyé à la réponse apportée sous le point 9.3.6 du présent arrêté;

Considérant, pour autant que de besoin, qu'il a été rappelé que l'alinéa 2 de la prescription 18 relative aux ZIR, qui n'est pas modifié, prévoit que l'aménagement des ZIR est arrêté par PPAS; que l'adoption d'un PPAS n'est donc nullement hypothétique dans les ZIR; que l'élaboration d'un PPAS est accompagnée de celle d'un rapport sur les incidences environnementales, qui appréhendera de manière plus détaillée les incidences du développement de la ZIR, notamment en termes de mobilité;

Qu'afin de lever tout doute sur l'interprétation et la portée de cette disposition, le présent arrêté précise au nouvel alinéa 5 de cette prescription 18 qu'il s'applique « en dérogation à l'alinéa précédent »; que les demandes de permis qui seront introduites sur la base de cet alinéa dans l'attente de l'adoption du PPAS ne pourront par ailleurs porter que sur des actes et travaux conformes au programme de la ZIR, qui impose expressément de prévoir dans la zone « les réservations pour les transports en commun, en ce compris la réalisation d'une infrastructure de dépôt »; que ces demandes seront en outre, lorsque le CoBAT l'impose, soumises à évaluation de leurs incidences sur l'environnement; que dans le cadre de leur instruction, les informations et recommandations issues du RIE relatif à la modification du PRAS pourront utilement être prises en considération; qu'enfin un permis, même conforme au programme de la ZIR, ne pourra être accordé que si sont rencontrées les exigences du bon aménagement des lieux; qu'à cet égard, les articles 2 et 3 du CoBAT qui évoquent notamment l'amélioration de la mobilité sont d'application à la procédure d'instruction de telles demandes de permis;

9.5. STATIONNEMENT

9.5.1. Parking C

Considérant qu'un réclamant juge que les espaces du parking C sont mal pris en compte en raison de l'absence de distinction entre activités régulières et ponctuelles massives et propose d'y détourner les lignes de bus;

Qu'il considère que l'analyse des usages du parking C est peu transparente;

Que la Région flamande s'inquiète du fait que le calcul des besoins en parking aient été ébauchés sans tenir compte des usages futurs du parking C (occupé au titre des manifestations à Brussels Expo, à

worden van een groot deel van het verkeer dat de goede werking van het net ter hoogte van de Tentoonstellingspaleizen kan wijzigen. (p. 422);

Dat andere complementaire projecten voor vervoersinfrastructuren bestemd voor het openbaar vervoer een globaal efficiënt antwoord kunnen bieden;

Dat deze verschillende projecten worden gedekt door een vergunningsaanvraag die wordt onderzocht en dat de investeringen nodig voor hun uitvoering zijn ingeschreven in de begroting van de bevoegde overheden;

Dat, onder voorbehoud van de precisering in het volgende lid, deze projecten in het GBP geen andere wijzigingen zullen vergen dan deze die zijn voorzien in dit besluit, aangezien ze volgens de voorschriften van het plan kunnen worden uitgevoerd (onder meer de verplichting om in de zone de reserveringen te voorzien voor het openbaar vervoer);

Dat evenwel de bestemmingskaart licht moet worden aangepast in die zin dat in de Keizerin Charlottelaan aan de perimeter van het GGB een oppervlakte van 151 m² moet worden toegevoegd die momenteel deel uitmaakt van het parkgebied, om te vermijden dat het parkgebied op de kruising van deze laan en de toekomstige verbindingsweg zou verhinderen dat er een kruispunt wordt ingericht dat voor alle weggebruikers even functioneel is;

Dat het voor het overige niet de taak is van het GBP, waarvan de inhoud is beschreven in artikel 24 van het BWRO, om steeds grondiger de mobiliteitsproblematiek te behandelen;

Dat immers blijkt dat de gewijzigde bestemmingen de realisatie van mogelijke mobiliteitsoplossingen voor het beoogde programma bevorderen, dat deze oplossingen niet impliceren dat het primaire wegennet dat is bepaald door het GBP moet worden gewijzigd en dat het programma van het GGB voldoet aan de eisen van het GBP op gewestelijke schaal door ruimten voor te behouden voor het openbaar vervoer in het algemeen en voor een opslaginfrastructuur in het bijzonder;

Dat het GBP geen mobiliteitsplan is maar een plan voor de bodembestemming;

Dat de mobiliteitsoplossingen op het niveau van het GBP die beantwoorden aan het programma van de betrokken zone dus als rechtzeker kunnen worden beschouwd.

Overwegende dat met betrekking tot de specifieke mobiliteitsproblematiek voor het project voor een nieuw stadion op parking C wordt verwezen naar het antwoord dat verstrekt wordt in punt 9.3.6. van dit besluit;

Overwegende dat voor zover hieraan behoefte is, gewezen wordt op het feit dat het ongewijzigde tweede lid van voorschrift 18 met betrekking tot het GGB bepaalt dat de inrichting van de GGB wordt vastgesteld bij BBP; dat de goedkeuring van een BBP dus geenszins een hypothetisch gegeven is in de GGB; dat de uitwerking van een GGB gepaard gaat met de uitvoering van een milieueffectenrapport dat zo gedetailleerd mogelijk de effecten van de ontwikkeling van de zone onder ogen moet zien, inzonderheid voor de mobiliteit;

Dat om iedere twijfel weg te nemen over de interpretatie en de strekking van deze bepaling, dit besluit in het nieuwe vijfde lid van voorschrift 18 vaststelt dat het van toepassing is bij afwijking van het voorgaande lid; dat de vergunningsaanvragen die op grond van dat lid worden ingediend in afwachting van de goedkeuring van het BBP bovendien enkel betrekking mogen hebben op de handelingen en werken die beantwoorden aan het programma van het GGB, dat er uitdrukkelijk toe verplicht binnen het gebied te voorzien in reserveringen voor het openbaar vervoer, met inbegrip van de verwezenlijking van een stelplaats; dat deze aanvragen wanneer het BWRO dit oplegt bovendien onderworpen moeten worden aan een beoordeling van hun effecten op het leefmilieu; dat naar aanleiding van het onderzoek hiervoor de informatie en de aanbevelingen van het MER voor de wijziging van het GBP dienstig in aanmerking genomen kunnen worden; dat ten slotte, ook als het programma van het GGB wordt nageleefd, een vergunning enkel kan worden uitgereikt op voorwaarde dat is voldaan aan de behoorlijke plaatselijke aanleg; dat desbetreffend de artikelen 2 en 3 van het BWRO, die inzonderheid verwijzen naar de verbetering van de mobiliteit, van toepassing zijn op de onderzoeksprocedure van deze vergunningsaanvragen

9.5. PARKEREN

9.5.1. Parking C

Overwegende dat een reclamant oordeelt dat de parkeerplaatsen van parking C slecht gestructureerd zijn doordat er geen onderscheid wordt gemaakt tussen regelmatige activiteiten en eenmalige activiteiten die heel veel volk lokken, en hij voorstelt om de buslijnen daar vandaan te leiden;

Dat hij meent dat de analyse van het gebruik van parking C weinig transparant is;

Dat het Vlaams Gewest bezorgd is dat bij de berekening van de parkingbehoefte geen rekening werd gehouden met het toekomstige gebruik van parking C (de bezetting tijdens evenementen in Brussels

eurostadium, en tant que P+R et en nouveau développement commercial), des besoins liés à la fonction résidentielle et questionne sur une nécessité de les fermer lors des grands événements faute de places;

Qu'elle pointe le décompte, incorrect, de 10 000 places (p296 / 432MER) puisqu'il s'agit de 11 000 places;

Qu'un réclamant estime que les conditions évoquées préalablement à la reconversion du parking C n'ont pas été suivies et que le parking C a été considéré comme champ vierge alors qu'une mise à plat des projets, des besoins aurait été utile;

Que la solution de gestion du parking utilisée comme base est une situation exceptionnelle conditionnée à des moyens conséquents;

Que l'usage du parking C en P+R est irréaliste;

Qu'un réclamant estime que la construction de parkings souterrains aurait pu être superflue si l'organisation du parking C avait été plus rationnelle, notamment en l'absence de division en 2 parties ou sans eurostadium;

Qu'un réclamant regrette que le PRAS calque ses exigences sur les demandes de Ghelamco générant profit pour Grimbergen et pertes pour la Ville de Bruxelles et ses contribuables;

Qu'un réclamant rappelle qu'aux prémices du projet de reconversion du parking C, le maintien des capacités existantes conduisait à des projets respectant une échelle et une grandeur spatiale compatible avec l'environnement;

Qu'un réclamant constate que la construction de nouvelles places n'est pas justifiée puisqu'une restructuration du parking C aurait suffi à mobiliser 10 000 places;

Qu'un réclamant se félicite que la présence de différentes entités sur le plateau de Heysel provoque un usage plus intensif du parking C;

Qu'un réclamant estime incompatibles le projet du parking C et le projet Ring.

Considérant que la CRD suggère d'optimiser l'usage de l'infrastructure de stationnement.

Considérant que le Gouvernement constate que le RIE comptabilise 9.918 places sur le parking C;

Que, vu l'échelle de l'analyse réalisée par le RIE, ce nombre peut donc être arrondi à 10.000 places, mais que le chiffre de 11.000 places est surévalué;

Que les développements sur le parking C font l'objet d'une demande de permis;

Que les informations disponibles au sujet du projet de stade renseignent une capacité en stationnement supérieure à la capacité actuelle;

Que l'usage du parking C pour le transfert modal vers les transports publics est conditionné par de nouvelles connexions reliant le parking C et les transports publics;

Que ces nouvelles liaisons sont à l'étude ou en projet;

Que dès le moment où elles seront effectives le parking C pourra être utilisé en P+R;

Qu'une convention entre l'Agence du stationnement et l'asbl Brussels Expo régulant la mise à disposition, le financement et l'organisation de 3.000 emplacements de parking qui serviront de parking P+R dans le parking souterrain à construire sur le site actuel du « Parking C » a été conclue;

Que 3.000 emplacements de parking seront ainsi mis à disposition de l'Agence du stationnement pour les usagers de la STIB;

Qu'il est dès lors erroné de prétendre que l'utilisation du parking C en P+R est irréaliste;

Que le projet de modification du PRAS ne concerne pas le parking C;

Qu'il ne traite donc pas l'organisation future du parking C;

Qu'il est donc erroné de penser que le PRAS calque ses exigences sur les demandes de Ghelamco;

Que le parking C est nécessaire pour assurer les besoins en stationnement des activités du Palais des Expositions;

9.5.2. Parking de dissuasion

Considérant que la Commission Régionale de la Mobilité et des réclamants plaident pour la réalisation de parkings de dissuasion situés en amont (en lien notamment avec le Brabantnet);

Considérant que la Commission régionale de la mobilité demande d'ajouter à la carte d'affectation, le logo P pour le projet de P+R à l'extrémité de l'autoroute A 12, car ce projet, en lien avec le projet de prolongement de la ligne de tram 3 jusqu'au plateau du Heysel, contribuera significativement à l'amélioration de la desserte intermodale du site;

Qu'un réclamant juge irréaliste le fonctionnement du P+R sur le parking C;

Expo en als P+R voor het Eurostadium en voor de nieuwe handelsontwikkelingen), de parkeernood voor bewoners, en zich afvraagt of het nodig is de parking af te sluiten tijdens grote evenementen wegens plaatsgebrek;

Dat het wijst op een foute berekening van 10.000 plaatsen (p. 296/432MER) aangezien het gaat om 11.000 plaatsen;

Dat een reclamant meent dat de voorwaarden die werden gesteld voor de heraanleg van parking C niet nageleefd zijn en dat parking C als een ongebruikt terrein werd beschouwd, terwijl het nuttig was geweest om de projecten en noden opnieuw onder de loep te nemen;

Dat het gebruik van de parking als uitvalsbasis een oplossing is in uitzonderlijke gevallen, waar aanzienlijke middelen voor vereist zijn;

Dat het onrealistisch is om parking C als P+R te gebruiken;

Dat een reclamant meent dat de ondergrondse parkings overbodig hadden kunnen zijn als parking C rationeler was georganiseerd, vooral doordat de parking niet in twee onderdelen is verdeeld of zonder het Eurostadium;

Dat een reclamant betreurt dat de eisen uit het GBP gebaseerd zijn op de wensen van Ghelamco, die winst opleveren voor Grimbergen en verlies voor de Stad Brussel en haar belastingbetalers;

Dat een reclamant herinnert aan het voornemen om de bestaande capaciteit van parking C te behouden bij de aanvang van het renovatieproject, wat ontwerpen opleverde waarbij een schaal en grootte werd gerespecteerd die bij de omgeving passen;

Dat een reclamant vaststelt dat het niet gerechtvaardigd is om nieuwe parkeerplaatsen aan te leggen, aangezien er 10.000 plaatsen gecreëerd hadden kunnen worden door parking C te reorganiseren;

Dat een reclamant zich verheugt dat parking C intensiever gebruikt zal worden dankzij de aanwezigheid van verschillende entiteiten op de Heizel;

Dat een reclamant meent dat het ontwerp voor parking C en het ontwerp voor de Ring incompatibel zijn;

Overwegende dat de GOC voorstelt om het gebruik van de parkeerinfrastructuren te optimaliseren;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het MER 9.918 parkeerplaatsen telt op parking C;

Dat, gezien de schaal waarop de analyse van het MER werd gevoerd, dit aantal kan worden afgerond naar 10.000 parkeerplaatsen maar dat het cijfer van 11.000 parkeerplaatsen overschat is;

Dat voor de ontwikkelingen op parking C een vergunning is aangevraagd;

Dat de beschikbare informatie over het stadionproject wijzen op een hogere parkeercapaciteit dan de huidige;

Dat het gebruik van parking C voor de modale verschuiving naar het openbaar vervoer afhangt van nieuwe verbindingen tussen parking C en het openbaar vervoer;

Dat deze nieuwe verbindingen worden onderzocht of zich in de ontwerpfase bevinden;

Dat zodra ze effectief zijn, parking C zal kunnen worden gebruikt als P+R;

Dat het Parkeeragentschap en de vzw Brussels Expo een overeenkomst gesloten hebben waarin de terbeschikkingstelling, de financiering en de organisatie van 3.000 P+R parkeerplaatsen op de aan te leggen ondergrondse parking op het huidige terrein van "Parking C" geregeld zijn;

Dat aldus 3.000 parkeerplaatsen ter beschikking gesteld zullen worden van het Parkeeragentschap voor de gebruikers van de MIVB;

Dat het derhalve fout is om te beweren dat het gebruik van parking C als P+R niet realistisch is;

Dat het ontwerp tot wijziging van het GBP geen betrekking heeft op parking C;

Dat het de toekomstige organisatie van parking C dus niet behandelt;

Dat het dus fout is om te denken dat het GBP de vereisten afstemt op de vragen van Ghelamco;

Dat parking C nodig is om te voldoen aan de parkeerbehoeften verbonden aan de activiteiten van het Tentoonstellingspaleis;

9.5.2. Transitparkings

Overwegende dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en de reclamanten pleiten voor de aanleg van transitparkings verderop (die onder andere in verbinding staan met het Brabantnet);

Overwegende dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie vraagt om het logo P toe te voegen op de bestemmingskaart om het project P+R aan te duiden op het uiteinde van de A12, omdat dit project, in lijn met het project voor de verlenging van tramlijn 3 tot aan de Heizelvlakte, aanzienlijk zal bijdragen tot de verbetering van de intermodale bediening van de site;

Dat het een reclamant onrealistisch lijkt om parking C te gebruiken als P+R-terrein;

Qu'en conséquence, des réclamants et la Commission Régionale de la Mobilité appellent au développement d'un P+R sur l'A12 constituerait une solution valable et demande son inscription à la modification du PRAS.

Considérant que le Gouvernement donnera une réponse globale à la question des parkings de transit (P+R) dans le cadre de l'adoption du Plan Régional de Développement Durable ainsi que de Plan Régional de Mobilité et leurs développements réglementaires ultérieurs;

Que l'inscription d'un P+R sur l'A12 n'entre donc pas dans le périmètre de la ZIR n°15.

9.5.3. Stationnement

Considérant que la Région flamande estime que la présence de parkings sur le site ne résoudra pas les problèmes de congestion des voiries de desserte du site;

Considérant que des réclamants signalent que le nombre d'emplacements prévus (13 000) ne suffiront pas lors de l'organisation de grands événements puisqu'ils sont déjà saturés actuellement lors de la concomitance d'un match et d'un grand salon;

Que pour autant, ils rappellent qu'accroître la capacité de stationnement appelle davantage de demande auto et imperméabilise les sols;

Qu'un réclamant rappelle qu'une meilleure organisation des zones de parking actuelles auraient permis de donner une image meilleure à la situation actuelle;

Qu'un réclamant rappelle que l'augmentation de l'usage du site impactera le stationnement du site et causera des problèmes de stationnement insuffisamment contrôlés;

Considérant qu'un réclamant s'interroge sur l'analyse des besoins en parking et sur la distinction entre besoins intrabruellois et extrabruellois.

Considérant que sur les questions de stationnement, la Commission considère que l'offre de stationnement projetée est conséquente mais lie son intérêt à la capacité d'y accéder et aux transformations à venir en matière de mobilité.

Que le stationnement en voirie pour les usages métropolitains doit être tant que possible évité et compensé hors voirie.

Considérant que le Gouvernement rappelle que les besoins en stationnement générés par la mise en œuvre de la ZIR ont été estimés par le RIE;

Que ceux-ci avoisinent, en semaine, les 5.000 places de stationnement dont environ la moitié est liée aux commerces et l'autre moitié aux équipements;

Que le samedi la demande en stationnement est de l'ordre de 7.500 places dont 6.000 nécessaires pour la fonction de commerces et 1.500 environ pour la fonction d'équipement;

Que le RIE insiste sur le potentiel de mutualisation du stationnement entre les activités et plus particulièrement entre les logements dont les besoins sont principalement nécessaires en nuit et les autres activités telles que les commerces et équipements;

Que le RIE recommande que cette demande en stationnement soit gérée en dehors de la voirie publique;

Qu'il estime qu'une partie de ce stationnement pourra être absorbé par le parking C;

Qu'au vu des futurs besoins important en stationnement, celui-ci devra conserver au minimum sa capacité existante;

Que cette capacité n'est pas remise en question;

Qu'en outre, les différents parkings du plateau doivent pouvoir s'intégrer dans une logique d'ensemble;

Que, la mise en œuvre de la ZIR générant des besoins en stationnement, il est logique de prévoir des capacités de parking pour répondre à ces besoins;

Que le projet de PRAS n'a pas vocation à définir ces capacités et qu'elles seront étudiées et défendues lors des études de projets;

Que l'affirmation selon laquelle l'accroissement de la capacité en stationnement appelle davantage de demande automobile ne prend pas en compte la bonne desserte de la ZIR en transports en commun et le renforcement de cette desserte.

9.6. Connectivité du site

9.6.1. Voie de liaison

Considérant que la CRM relève qu'un permis d'urbanisme pour la voirie de liaison a été délivré à l'asbl Brussels Expo, pour améliorer l'accessibilité et l'attractivité des palais du Heysel;

Qu'il s'agit donc d'une voirie qui présente, dans chaque sens, une bande de circulation en béton de 3m²0 de largeur destinée aux véhicules lourds et une bande de circulation en asphalte;

Que la voirie se termine par un rond-point hors Région de Bruxelles-Capitale, au niveau du parking C.

Dat de reclamanten en de Gewestelijke Mobiliteitscommissie bijgevolg oproepen om een P+R-parking aan te leggen op de A12. Zij geloven dat dit een oplossing zou kunnen zijn en vragen dit in het GBP in te plannen;

Overwegende dat de Regering een globaal antwoord zal bieden op de kwestie van de overstapparkings (P+R) in het kader van de goedkeuring van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling en het Gewestelijk Mobiliteitsplan en de regelgeving die daaruit later zal voortvloeien;

Dat de inplanning van een P+R aan de A12 dus niet in de perimenter van het GGB nr. 15 valt.

9.5.3. Parkeren

Overwegende dat het Vlaams Gewest van mening is dat parkings ter plaatse de opstopping van de toegangswegen naar de site niet zullen verhelpen;

Overwegende dat de reclamanten erop wijzen dat het voorziene aantal parkeerplaatsen (13.000) niet zal volstaan voor grote evenementen omdat die nu al allemaal bezet zijn als een match en een grote beurs tegelijkertijd plaatsvinden;

Dat ze daarom in herinnering brengen dat de vraag naar verplaatsingen met de auto zal stijgen als de parkeer capaciteit wordt opgevoerd en de terreinen worden verhard;

Dat een reclamant eraan herinnert dat de huidige toestand er beter had kunnen uitzien als de parkings beter georganiseerd waren;

Dat een reclamant eraan herinnert dat een intensiever gebruik van de site gevolgen zal hebben voor de parkeeractiviteit en dat deze onvoldoende gecontroleerd zal worden;

Overwegende dat een reclamant zich vragen stelt bij de analyse van de parkeerbehoeften en het verschil tussen de behoeften binnen en buiten Brussel;

Overwegende dat met betrekking tot de parking, de Commissie van mening is dat het voorgestelde parkeeraanbod consequent is, maar het belang hiervan koppelt aan de bereikbaarheid ervan en aan de toekomstige veranderingen op vlak van mobiliteit.

Dat parkeren langs de kant van de weg in de grootstedelijke context zoveel mogelijk moet worden vermeden en buiten de openbare weg moet worden gecompenseerd.

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat het MER de parkeerbehoeften gegenereerd door de uitvoering van het GGB heeft geraamd;

Dat er op weekdagen om en bij de 5.000 parkeerplaatsen nodig zijn, waarvan ongeveer de helft verbonden is aan de handelszaken en de helft aan de voorzieningen;

Dat op zaterdag de vraag naar parkeerplaatsen 7.500 plaatsen bedraagt waarvan er 6.000 nodig zijn voor de handelszaken en ongeveer 1.500 voor de voorzieningen;

Dat het MER het potentieel benadrukt van gezamenlijk gebruik van parkeerplaatsen tussen de activiteiten, in het bijzonder tussen de woningen die vooral 's nachts parkeerplaatsen nodig hebben en de andere activiteiten zoals de handelszaken en voorzieningen;

Dat het MER aanbeveelt om deze vraag naar parkeerplaatsen te beheren buiten de openbare weg;

Dat het meent dat een deel van deze parkeerplaatsen kan worden opgevangen door parking C;

Dat vanwege de grotere behoefte aan parkeerplaatsen in de toekomst, parking C minstens haar bestaande capaciteit moet behouden;

Dat deze capaciteit niet in vraag wordt gesteld;

Dat bovendien de verschillende parkings op de Heizelvlakte moeten kunnen worden geïntegreerd in een totaallogica;

Dat de uitvoering van het GGB parkeerbehoeften genereert en het dus logisch is dat er parkeer capaciteit wordt voorzien om aan deze behoeften te beantwoorden;

Dat het ontwerp van GBP zich niet tot taak stelt om deze capaciteiten te bepalen en dat ze worden onderzocht en verdedigd tijdens projectstudies;

Dat de bewering volgens welke de toename van de parkeer capaciteit meer vraag naar autoverkeer zal genereren, geen rekening houdt met de uitstekende bediening van het GGB door het openbaar vervoer, noch met de versterking van deze bediening.

9.6. Aansluitingsmogelijkheden van de site

9.6.1. Verbindingsweg

Overwegende de GMC erop wijst dat een stedenbouwkundige vergunning voor de verbindingsweg is uitgereikt aan Brussels Expo vzw, om de toegankelijkheid en aantrekkingskracht van de paleizen op de Heizel te verbeteren;

Dat het dus gaat om een weg die in elke richting bestaat uit een betonnen rijstrook van 3m²0 breed voor zware voertuigen en een asfaltstrook;

Dat de wegen uitkomen op een rondpunt buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ter hoogte van parking C.

Que l'évaluation des incidences n'est pas la même si l'analyse de l'impact de la voie de liaison est basée uniquement sur les flux de voitures venant du Ring, ou sur les flux logistiques à destination du site (palais et/ou ZIR), ou sur l'ensemble de ces flux;

Qu'au vu de ces constats, la CRM pose les questions suivantes :

- Une voirie privée peut-elle être prise en compte pour garantir l'accessibilité de la ZIR ?
- Quels sont les flux modélisés par le RIE sur la nouvelle voirie de liaison pour estimer les capacités de voirie et les taux de saturation avec et sans cette voirie de liaison (figures 249 et 252) ?
- Quelles sont les parts des véhicules privés et des véhicules logistiques (camions, camionnettes) à destination de la ZIR et des palais ?
- Quelles sont les hypothèses de temps de parcours pour utiliser cette voirie privée (passage en sous-sol, contrôle d'accès éventuel) ?
- Quelles sont dès lors les estimations de mouvements au débouché de cette voirie (tourne-à-gauche vers la probable zone de rencontre devant les palais, tout droit vers la ZIR et tourne-à-droite vers Houba de Strooper)?

Considérant que la CRM souligne encore que s'il y a beaucoup de véhicules privés, il peut y avoir un trafic de by-pass trop important vers l'avenue Houba De Strooper (congestion et blocage du bus 84);

Que s'il s'agit de véhicules logistiques à destination des palais et de la ZIR :

- Ces véhicules sont-ils conciliables avec le programme qui vise par ailleurs l'amélioration de la perméabilité piétonne et cyclable ?
- Comment gérer l'entrée de la probable zone de rencontre (ou espace apaisé) devant les palais d'exposition ?
- Des bandes de présélection sont-elles nécessaires à droite et à gauche ?

Considérant qu'un réclamant estime que le projet de voie de liaison est une solution de mobilité et un moyen de balancer les occupations du parking mais ne constitue pas un lien direct au R0 central pourtant nécessaire;

Que cette perte d'efficacité est à cumuler avec les objectifs du nouveau ring;

Que la Région flamande s'interroge sur le réalisme et le fondement de la voie de liaison comme solution de mobilité en considérant que le projet de voie de liaison est réalisé à but de logistique interne et non de connexion publique;

Que la Région flamande s'interroge sur la sous-capacité de la voie de liaison dès le moment où elle est destinée à des fins de desserte publique (telle qu'envisagée par le RIE);

Que la Région flamande, considérant le carrefour à réaliser au droit de l'avenue impératrice Charlotte, se questionne sur l'accessibilité du parc aux modes actifs;

Qu'un réclamant demande que la voie de liaison soit réglementée par une signalisation en amont de l'accès depuis le parking C;

Qu'un réclamant propose de prévoir la voie de liaison comme accès direct au Ring;

Qu'un réclamant souligne que des demandes de permis d'urbanisme ont été introduites en Région de Bruxelles-Capitale et en Région flamande pour ce projet visant à créer une voie de liaison locale puis à réaménager et étendre le parc du Verregat tout en créant un nouvel accès cyclo-piéton;

Que la Commission Régionale de la Mobilité et un réclamant se questionnent sur le statut de ce projet privé de liaison comme composante nécessaire du projet Neo;

Qu'il précise que ce projet de voirie est compatible avec le programme de la ZIR, qu'il optimise le fonctionnement du parking C et a vocation à usage public à terme mais que la voie de liaison est réalisée par et pour les besoins de circulations logistiques, visiteurs internes à Bruxelles Expo;

Que par conséquent, le réclamant rappelle que la fonction première de la voie de liaison est de répondre aux besoins propres des différents palais des expositions;

Considérant que la Commission Régionale de la Mobilité prend acte de la nécessité de créer une voie de liaison pour laquelle les demandes de permis sont en cours d'instruction;

Qu'elle remarque que la connexion de cette voie au Ring est théoriquement possible;

Que la Commission Régionale de la Mobilité et un réclamant doutent de la pertinence d'une analyse ne distinguant pas l'usage futur de la voie de liaison (usage logistique interne, usage public, usage partagé / nature des flux et véhicules y circulant) sur ses capacités, sur sa

Dat de evaluatie van de effecten niet dezelfde is indien de analyse van de impact op de verbindingsweg enkel gebaseerd is op de verkeersstromen komende van de Ring of op de logistieke stromen richting de site (paleizen en/of GGB) of op alle stromen samen;

Dat met het oog op deze vaststellingen, de Commissie zich de volgende vragen stelt :

- Kan een private weg in rekening genomen worden om de toegankelijkheid tot het GGB te garanderen?
- Voor welke stromen werd er een model opgesteld in het MER betreffende de nieuwe verbindingsweg om de capaciteit van de wegen in te schatten, alsook de verzadigingspercentages met en zonder deze verbindingsweg (afbeeldingen 249 en 252) ?
- Hoeveel bedraagt het aandeel aan private voertuigen en aan logistieke voertuigen (vrachtwagens, bestelwagens) die het GGB en de paleizen als bestemming hebben?
- Hoe zien de hypothesen eruit rond de reistijden om deze private weg te gebruiken (ondergrondse doorgang, eventuele toegangscontrole)?
- Hoe zien de inschattingen van de bewegingen eruit bij de uitgang van deze weg (linksaf draaien naar de mogelijke ontmoetingszone vóór de paleizen, rechtdoor naar het GGB en rechtsaf draaien naar Houba de Strooper)?

Overwegende dat de GMC verder benadrukt dat als er veel private voertuigen zijn, dat er dan teveel omleidingsverkeer kan zijn naar de Houba De Strooperlaan toe (opstopping en blokkering van bus 84);

Dat als het gaat om logistieke voertuigen met de paleizen en het GGB als bestemming :

- Zijn deze voertuigen verenigbaar met het programma dat zich bovendien richt op de verbetering van de permeabiliteit voor voetgangers en fietsers?
- Hoe wordt de toegang tot de mogelijke ontmoetingszone vóór de paleizen beheerd?
- Zijn de voorsorteerstroken rechts en links nodig ?

Overwegende dat een reclamant van mening is dat een verbindingsweg een mobiliteitsoplossing kan bieden en een manier kan zijn om de parkingbezetting in evenwicht te brengen, maar dat hij geen rechtstreekse verbinding is met de centrale R0, hoewel die noodzakelijk is;

Dat het verlies aan efficiëntie in rekening gebracht moet worden met de doelstellingen van de nieuwe ring;

Dat het Vlaams Gewest zich afvraagt hoe realistisch en gegrond die verbindingsweg is als mobiliteitsoplossing, overwegende dat het ontwerp voor de verbindingsweg de interne logistiek moet bevorderen en geen openbare verbinding tot doel heeft;

Dat het Vlaams Gewest zich vragen stelt bij het capaciteitsgebrek van de verbindingsweg als die bedoeld is om de publieke bereikbaarheid te verzekeren (zoals vooropgesteld in het MER);

Dat het Vlaams Gewest, gelet op het kruispunt dat aangelegd moet worden rechts van de Keizerin Charlottelaan, zich vragen stelt over de bereikbaarheid van het park voor de actieve pendelaars;

Dat een reclamant wenst dat er signalisatie komt op de toegang tot de verbindingsweg vanuit parking C;

Dat een reclamant voorstelt dat de verbindingsweg een rechtstreekse toegang biedt tot de Ring;

Dat een reclamant erop wijst dat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en in het Vlaams Gewest stedenbouwkundige vergunningen werden ingediend voor dit project waarbij men een lokale verbindingsweg wil aanleggen en het park van Verregat wil herinrichten en uitbreiden, en daarbij ook een nieuwe toegangsweg voor voetgangers/fietsers wil aanleggen;

Dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en een reclamant zich vragen stellen bij het statuut van dit privéverbindingproject als noodzakelijk onderdeel van het NEO-project;

Dat men verduidelijkt dat dit wegenontwerp compatibel is met het programma van het GGB, dat het de werking van parking C optimaliseert en op termijn openbaar gebruikt zal kunnen worden, maar dat de verbindingsweg uitgewerkt is door en voor de logistieke transportbehoeften, de interne bezoekers van Brussels Expo;

Dat de reclamant bijgevolg eraan herinnert dat de eerste functie van de verbindingsweg eruit bestaat om te beantwoorden aan de eigen behoeften van de verschillende paleizen;

Overwegende dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie akte neemt van de noodzaak om een verbindingsweg aan te leggen waarvoor de vergunningsaanvragen worden onderzocht;

Dat ze opmerkt dat de verbinding van deze weg met de Ring theoretisch mogelijk is;

Dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en een reclamant twijfelen aan de relevantie van een analyse die geen onderscheid bij het toekomstige gebruik van de verbindingsweg (intern logistiek gebruik, openbaar gebruik, gemengde gebruik / aard van de stromen en

connectivité et son insertion au système viaire existant;

Qu'ils s'interrogent du potentiel de création d'un by-pass vers l'avenue Houba;

Qu'un réclamant considère qu'une passerelle d'un gabarit hors de proportion ne peut que dégrader le parc du Verregat;

Qu'un réclamant se questionne sur l'efficacité de cette voie au vu des restrictions du Ring mais souligne son utilité pour le désengorgement logistique de Bruxelles Expo.

Considérant que la CRD relève le caractère incontournable de la voie de liaison pour le bon fonctionnement futur du site;

Qu'elle rappelle que les caractéristiques, les usages et le statut exacts de cette voie de liaison restent à définir mais qu'elle devra veiller à garantir la quiétude des quartiers voisins.

Considérant que le Gouvernement souligne que le RIE a étudié le projet de voie de liaison;

Que le passage de véhicules par cette voirie est possible, dès lors que le permis délivré à l'asbl Brussels Expo précise que cette voirie est « locale et publique »;

Que le RIE constate que cela permettrait de soulager la pression du trafic sur les voiries locales et donc de contribuer à la quiétude des quartiers voisins;

Que le passage des voitures n'hypothèque pas le passage des camions à destination des Palais des Expositions;

Que la voie de liaison constitue, pour les véhicules logistiques, un accès supplémentaire qui complète les autres accès existants;

Que le RIE a tenu compte des flux de poids lourds dans ses estimations;

Que ces estimations sont exprimées en Equivalent véhicule particulier;

Que les poids lourds n'apparaissent donc pas distinctement dans les chiffres des flux;

Que le risque de raccourci vers l'avenue Houba de Strooper est réel;

Que ce risque doit être traité par des aménagements spécifiques ou des mesures de gestion du carrefour;

Considérant que la perméabilité piétonne et cycliste n'est pas remise en cause par l'inscription de la ZIR.

Considérant que le Gouvernement souligne que la voie de liaison n'est pas directement concernée par la révision du PRAS puisqu'une voirie de ce type peut être réalisée dans toutes les zones constructibles du plan;

Que ce projet présente néanmoins des avantages significatifs pour le fonctionnement de la ZIR;

Que le RIE conclut qu'un usage public de cette nouvelle voie de liaison permettra de soulager le trafic sur le réseau local;

Que dès lors le RIE recommande d'utiliser cette nouvelle voie de liaison pour l'accessibilité de la ZIR;

Que la mise en œuvre de cette recommandation ne relève pas du PRAS et du présent arrêté;

Que, toutefois, comme cela a déjà été expliqué au point 9.4.2, pour faciliter la connexion de la nouvelle voirie à l'avenue Impératrice Charlotte, une légère adaptation de la carte des affectations du sol est apportée, qui consiste, le long de l'avenue Impératrice Charlotte, à ajouter au périmètre de la ZIR une surface de 151 m² appartenant actuellement à la zone de parc mitoyenne, afin de ne pas risquer que la zone de parc empêche d'aménager, à l'intersection de cette avenue et de la future voie de liaison, un carrefour aussi fonctionnel que possible pour tous les usagers;

Que, pour le surplus, il est renvoyé aux considérations développées précédemment, notamment au point 9.4.2.

9.6.2. Connexion Ring / Parking C

Considérant qu'un réclamant rappelle que la connexion directe souterraine Ring / parking du programme n'est utile qu'à la condition que l'optimisation du Ring en tienne compte;

Qu'un réclamant s'étonne que la préconisation d'accès direct au Ring par connexion en sous-sol ne soit pas prise en compte par une augmentation du gabarit des voies;

Qu'il s'étonne que le programme soit considéré comme ayant une bonne accessibilité, sans garantie de l'existence de la jonction parking C – Ring;

Que la Région flamande juge que la sortie 7bis du Ring serait encore davantage saturée sans qu'une solution ne soit apportée;

Qu'un réclamant évalue la question de la connexion entre le parking C et le centre commercial comme devant être réfléchi;

voertuigen die er passeren) op basis de capaciteiten, de verbindingsmogelijkheden en de opname in het bestaande wegennet;

Dat ze zich vragen stellen bij het potentieel om een bypass aan te leggen naar de Houba de Strooperlaan;

Dat een reclamant van mening is dat een brede doorgang het park van Verregat enkel maar kan beschadigen;

Dat een reclamant zich vragen stelt bij de doeltreffendheid van deze weg gezien de beperkingen van de Ring maar hij beklemtoont het nut ervan om Brussels Expo logistiek te ontlasten;

Overwegende dat de GOC erop wijst dat de verbindingsweg onmisbaar is voor de goede werking van de site in de toekomst;

Dat ze eraan herinnert dat de exacte eigenschappen, gebruiksdoel-einden en statuut van deze verbindingsweg nog moeten worden bepaald, maar dat de rust in de aangrenzende wijken moet worden gegarandeerd.

Overwegende dat het MER het ontwerp van verbindingsweg onderzoekt in de voorspelbare toestand;

Dat de doorgang van voertuigen over deze weg dus mogelijk is, vermits in de vergunning die uitgereikt is aan de vzw Brussels Expo bepaald is dat het gaat om een "plaatselijke en openbare" weg;

Dat het MER vaststelt dat het gebruik voor auto's de verkeersdruk op de lokale wegen kan verlichten;

Dat de doorgang van voertuigen de doorgang van vrachtwagens naar de Tentoonstellingspaleizen niet in het gedrang brengt;

Dat de verbindingsweg een bijkomende toegang vormt voor de logistieke voertuigen, naast alle andere bestaande toegangen;

Dat het MER in zijn ramingen rekening heeft gehouden met de vrachtwagenstromen;

Dat deze ramingen zijn uitgedrukt in personenwagen-equivalent;

Dat de vrachtwagens dus niet apart zijn opgenomen in de cijfers van de verkeersstromen;

Dat het omleidingsrisico naar de Houba de Strooperlaan reëel is;

Dat dit risico moet worden behandeld door specifieke inrichtingen of maatregelen voor het beheer van het kruispunt;

Overwegende dat de toegankelijkheid voor voetgangers en fietsers niet in het gedrang komt door de inschrijving van het GGB.

Overwegende dat de Regering benadrukt dat de herziening van het GBP niet rechtstreeks betrekking heeft op de verbindingsweg, aangezien dit type weg kan worden gerealiseerd in alle bebouwbare gebieden van het plan;

Dat dit project evenwel aanzienlijke voordelen biedt voor de werking van het GGB;

Dat het MER besluit dat een publiek gebruik van deze nieuwe verbindingsweg het verkeer op het lokale wegennet zal kunnen verlichten;

Dat derhalve het MER aanbeveelt om deze nieuwe verbindingsweg te gebruiken voor de bereikbaarheid van het GGB;

Dat de uitvoering van deze aanbeveling niet onder het GBP en onder dit besluit valt;

Dat evenwel, zoals werd uitgelegd in punt 9.4.2, om de verbinding van de nieuwe weg met de Keizerin Charlottelaan te vergemakkelijken, de bestemmingskaart lichtjes moet worden gewijzigd in die zin dat in de Keizerin Charlottelaan een oppervlakte van 151 m², die momenteel deel uitmaakt van het parkgebied, aan de perimeter moet worden toegevoegd om te vermijden dat het parkgebied aan de kruising van deze laan en de toekomstige verbindingsweg verhindert dat er een kruispunt wordt ingericht dat voor alle weggebruikers even functioneel is.

Dat voor het overige wordt verwezen naar de eerdere toelichtingen, met name bij punt 9.4.2.

9.6.2. Verbinding Ring / Parking C

Overwegende dat een reclamant eraan herinnert dat de rechtstreekse ondergrondse verbinding Ring / parking van het programma nuttig is op voorwaarde dat de optimalisering van de Ring er rekening mee houdt;

Dat een reclamant zich erover verbaast dat de aanbeveling van een rechtstreekse toegang tot de Ring door middel van een ondergrondse verbinding niet in rekening wordt genomen door een verbreding van de wegen;

Dat hij zich erover verbaast dat het programma gezien wordt als een programma met een goede bereikbaarheid zonder garantie dat de verbinding tussen parking C – ring zal bestaan;

Dat het Vlaams Gewest van mening is dat afrit 7bis van de Ring nog verder verzadigd zou worden zonder dat er een oplossing zou zijn;

Dat een reclamant de kwestie van de verbinding tussen parking C en het winkelcentrum evalueert als te bekijken;

Que la Commission Régionale de la Mobilité et un réclamant évaluent la question de la connexion entre le parking C et les pôles d'attraction comme devant être réfléchi;

Qu'un réclamant demande de penser les accès aux Ring sans raccourcir les bretelles d'accès, celles-ci jouant un rôle de buffer et d'évaluer le report de trafic si l'accès au Ring depuis le carrefour magnolias est coupé;

Qu'il convient à défaut d'optimiser ces accès courts;

Que le projet actuel lui semble que l'aménagement choisi est le moins favorable;

Qu'un réclamant s'interroge sur les conséquences d'un contrôle des accès et d'un renforcement de la sécurité du site (selon les dispositions prises à Bruxelles National suite aux attentats de 2016) sur le fonctionnement du Ring;

Qu'un réclamant marque l'intérêt de conserver un raccordement immédiat entre A12 et Ring créant de fait une sortie Neo Sud;

Qu'un réclamant pointe que le programme est reconnu comme à proximité immédiate du Ring mais qu'il n'a plus d'accès facile à celui-ci;

Qu'un réclamant doute que l'usage possible des seules latérales améliore l'accès au ring central;

Considérant qu'un réclamant analyse que l'accessibilité du programme depuis le Ring influencera sa zone de chalandise;

Qu'il s'interroge sur celle-ci (flamande), sur sa pertinence si le projet de Ring ne permet plus l'accès aux voies centrales et note qu'à contrario la zone de chalandise se reportera en Région de Bruxelles-Capitale en concurrence avec d'autres pôles commerciaux régionaux;

Considérant que des réclamants estiment que le RIE fait état de l'importance du parking C pour la desserte de la ZIR 15, de la nécessité de créer un nouvel accès au Ring, et du fait que l'effet cumulé des projets « Uplace » et « NEO » serait imprévisibles;

Qu'il n'est cependant pas clairement expliqué quelles mesures seront prises pour garantir la gestion de ces incidences.

Considérant que le Gouvernement rappelle que le projet de voie de liaison entre le parking C et l'avenue Impératrice Charlotte pourrait se raccorder aux accès existants du Ring, ce qui permettrait d'améliorer l'accessibilité de la ZIR et de soulager le trafic sur le réseau local;

Que le RIE confirme que la mise en œuvre de la ZIR ne demande pas de nouvelle connexion au Ring.

Que néanmoins, rien n'empêche, si nécessaire, la réalisation d'autres connexions nouvelles vers le réseau autoroutier existant;

Que, pour le surplus, il est renvoyé aux considérations développées précédemment, notamment au point 9.4.2.

9.7. Modes actifs

Considérant qu'un réclamant et la Région flamande regrettent que le projet de voie de liaison ne soit pas cité comme liaison cyclo-piétonne;

Qu'un réclamant s'interroge sur la perméabilité de la voie de liaison aux modes actifs;

Que des réclamants jugent que la saturation routière des voiries dissuadera tout piéton de circuler sur le site;

Qu'un réclamant attire l'attention sur les dangers spécifiques de la cohabitation entre camions et modes actifs sur le site.

Considérant que la CRD suggère qu'une réflexion large soit initiée intégrant l'ensemble des modes de transport actuels mais aussi futurs;

Qu'elle s'accorde sur la nécessité de prendre en considération le développement et la diversification des mobilités préalablement à la finalisation de l'ensemble du projet.

Considérant que le Gouvernement constate que la demande de permis de la voie de liaison intègre l'aménagement d'un parc;

Que ce parc prévoit de larges espaces réservés aux modes actifs;

Que le projet de ZIR ne traite pas de la manière dont la circulation des véhicules sera organisée sur le site;

Qu'il n'est pas pertinent de juger la cohabitation des usagers de la voirie à l'échelle du PRAS;

Que le travail de réflexion prospective que la CRD appelle de ses vœux trouve plus sa place dans un plan de développement.

9.8. Impacts environnementaux

Considérant qu'un réclamant estime que le bénéfice en matière de santé humaine du projet sera gommé par la demande supplémentaire de déplacements en véhicule privé;

Dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en een reclamant de kwestie van de verbinding tussen parking C en de trekpleisters evalueert als te bekijken;

Dat een reclamant vraagt om te denken over de toegang tot de Ring zonder de toegangswegen te verkorten, want zij vormen een buffer, en om de verschuiving van het verkeer te evalueren als de toegang tot de Ring vanaf het kruispunt met de Magnolialaan afgesloten wordt;

Dat men deze korte toegangen moet optimaliseren;

Dat het huidige ontwerp hem voorkomt als dat de gekozen inrichting eigenlijk de minst gunstige is;

Dat een reclamant zich vragen stelt bij de gevolgen van een toegangscontrole en bij een uitbreiding van de veiligheid op de site (op basis van de maatregelen genomen op de luchthaven van Brussel als gevolg van de aanslagen in 2016) op de werking van de Ring;

Dat een reclamant op het belang wijst om een onmiddellijke verbinding te behouden tussen de A12 en de Ring waardoor een uitgang voor NEO Sud gecreëerd wordt;

Dat een reclamant erop wijst dat het programma gezien wordt als in de onmiddellijke nabijheid van de Ring maar dat er geen gemakkelijke toegang meer is;

Dat een reclamant betwijfelt dat het mogelijke gebruik van de laterale verbindingen zal zorgen voor een betere toegang tot de centrale ring;

Overwegende dat een reclamant analyseert dat de bereikbaarheid van het programma vanaf de Ring van invloed zal zijn op het handelsgebied;

Dat hij zich vragen stelt hierbij (langs Vlaamse kant), bij de relevantie indien het ontwerp van de Ring niet langer de toegang mogelijk maakt tot de centrale wegen en dat hij opmerkt dat het handelsgebied in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal concurreren met de andere regionale handelskernen;

Overwegende dat de reclamanten van mening zijn dat het MER melding maakt van het belang van parking C voor de bediening van het GGB 15, van de behoefte om een nieuwe toegang tot de Ring te creëren, en van het feit dat het gecumuleerde effect van de projecten "Uplace" en "NEO" onvoorspelbaar zou zijn;

Dat het echter niet duidelijk toegelicht is welke maatregelen zullen genomen worden om het beheer van deze effecten te garanderen;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat de verbindingsweg tussen parking C en de Keizerin Charlottelaan verbonden kan worden met de bestaande toegangen tot de Ring, waardoor de bereikbaarheid van het GGB verbetert en het plaatselijk net ontlast wordt;

Dat het MER bevestigt dat de uitvoering van het GGB geen nieuwe verbinding met de Ring vraagt;

Dat niets desalniettemin verhindert, indien nodig, andere nieuwe verbindingen naar het bestaande autosnelwegnet tot stand te brengen;

Dat voor het overige wordt verwezen naar de eerdere toelichtingen, met name in punt 9.4.2.

9.7. Actieve modi

Overwegende dat een reclamant en het Vlaams Gewest betreuren dat het ontwerp voor de verbindingsweg niet vermeld wordt als fietsersvoetgangersverbinding;

Dat een reclamant zich vragen stelt bij het beter toegankelijk maken van de verbindingsweg voor de actieve pendelaars;

Dat de reclamanten van mening zijn dat de verzaaiing op de wegen ontrudend zal zijn voor de voetgangers op de site;

Dat een reclamant de aandacht vestigt op de specifieke gevaren van de combinatie van vrachtwagens en actieve pendelaars op de site;

Overwegende dat de GOC voorstelt om een ruime bezinning te starten waarbij rekening wordt gehouden met alle huidige en toekomstige verplaatsingswijzen;

Dat ze ermee akkoord gaat dat met de ontwikkeling en diversificatie van de mobiliteitswijzen rekening moet worden gehouden voordat het ontwerp wordt voltooid.

Overwegende dat de Regering vaststelt dat de vergunningsaanvraag voor de verbindingsweg de aanleg van een park integreert;

Dat dit park voorziet in brede ruimten voor de actieve vervoerswijzen;

Dat het ontwerp van GGB de manier waarop het voertuigenverkeer zal worden georganiseerd niet behandelt;

Dat het niet relevant is om de cohabitatie van de weggebruikers te beoordelen op schaal van het GBP;

Dat de prospectieve denkoefening waartoe de GOC oproept eerder thuishoort in een ontwikkelingsplan.

9.8. Milieueffecten

Overwegende dat een reclamant van mening is dat de gezondheidsvoordelen van het ontwerp uitgevlakt zullen worden door de bijkomende behoefte aan verplaatsingen in privévoertuigen;

Considérant que la Région flamande regrette que le RIE conclut à un fort impact sonore du Ring sur le projet en l'absence d'éléments concrets (carte...) étayant cette affirmation et juge que d'autres axes régionaux pourraient avoir un impact déterminant;

Qu'elle demande à ce titre des explications et étaiements aux dépassements pointés et par conséquent aux mesures à mettre en œuvre;

Considérant qu'un réclamant confirme que le réseau de transports en commun intégrera l'ensemble des dispositifs visant à minimiser le bruit;

Considérant qu'un réclamant a la certitude que l'augmentation du trafic routier aboutira à un bruit de fond permanent supplémentaire et que l'utilisation intensive du nouveau stade impactera également la qualité de vie du fait de la sonorisation, de l'usage intensif des lieux, du hooliganisme;

Considérant qu'un réclamant s'oppose au projet notamment car un tel complexe engendrerait un surplus de circulation saturant le réseau viaire, une pollution notamment en particules fines nuisant à la qualité de l'air;

Qu'un réclamant identifie une vraisemblable dégradation de la qualité de l'air liée à l'augmentation du trafic et interroge sur l'évacuation de l'air vicié des parkings souterrains.

Considérant que la CRD réitère sa demande d'un plan de mobilité pour le site, d'une part, et global, d'autre part, permettant d'atténuer les impacts environnementaux des futurs projets à développer dans la ZIR;

Qu'elle appelle à ce que les prescriptions du futur PPAS apportent des solutions à cette problématique en abordant également la question de la gestion des événements.

Considérant que le Gouvernement relève que le RIE analyse le bruit généré par les axes routiers principaux aux alentours;

Qu'il n'est pas correct de dire que le RIE conclut sur le seul impact sonore du Ring;

Que toutes les cartes disponibles pour illustrer le bruit généré par les axes de circulation principaux sont produites dans le RIE;

Que le projet de révision du PRAS ne concerne pas le projet de nouveau stade de football;

Que l'augmentation du trafic engendrera en effet une augmentation des émissions des particules fines;

Que cette problématique est traitée de façon globale à l'échelle régionale par le plan AIR-CLIMAT, le plan IRIS 2, le COBRACE, le PRD et par les futurs plan régional de mobilité et PRDD;

Que, comme cela a déjà été souligné, le PRAS n'est pas un plan de mobilité et que les demandes de la CRD ne peuvent y trouver une réponse; qu'il appartiendra aux plans régional et communal de mobilité et, dans une moindre mesure, au PPAS d'aborder les incidences environnementales liées à la mobilité.

9.9. Méthodologie

Considérant que la Région flamande remet en cause les options de comptage et d'analyse utilisées dans le RIE et les conclusions en découlant, particulièrement en matière de mobilité (p382 RIE lien entre tableaux A et B), d'usage de véhicules privés ou de comptabilité du projet avec le Plan R0;

Qu'elle demande des éclaircissements;

Considérant que la Région flamande et la Commission Régionale de la Mobilité doutent que les questions de mobilité soient sérieusement prises en compte puisqu'elles constatent qu'il reste des imprécisions dans le RIE (p414);

Considérant qu'un réclamant juge le chiffre retenu pour le calcul du taux de saturation théorique non pertinent car ne tenant pas compte de l'effet induit provoqué par les arrêts dans les carrefours sur les voies locales.

Considérant que le Gouvernement constate que le RIE expose clairement toutes ses hypothèses pour calculer la demande en déplacement et en stationnement;

Que ces besoins ont été estimé dans les règles de l'art par un bureau agréé en la matière, dont le Gouvernement s'est assuré les services pour bénéficier de toute l'expertise requise;

Que les réclamants n'exposent pas en quoi certaines hypothèses du RIE seraient contestables;

Qu'à défaut d'arguments à ce sujet, il n'est dès lors pas possible de donner aux réclamants plus d'explication que celles que contient le RIE;

Qu'il est normal, vu l'échelle du PRAS, qui est évidemment aussi celle du RIE, la complexité de l'analyse à faire, et les limites d'un exercice qui consiste à appréhender l'avenir, que le RIE ne puisse pas être aussi précis que peut l'être l'évaluation des incidences d'un plan plus restreint ou d'un projet défini jusqu'au moindre détail;

Overwegende dat het Vlaams Gewest het betreurt dat het MER besluit dat er veel lawaaihinder zal zijn van de Ring zonder dat dit gestaafd wordt door concrete elementen (kaart enz.) en dat ze van mening is dat andere regionale assen een grote impact zouden kunnen hebben;

Dat ze in dat opzicht uitleg en onderbouwing vraagt over de aangeduide overschrijdingen en bijgevolg over de uit te werken maatregelen;

Overwegende dat een reclamant bevestigt dat het openbaar vervoernet alle instrumenten zal opnemen om het lawaai te beperken;

Overwegende dat een reclamant er zeker van is dat de toename van het wegverkeer zal leiden tot extra aanhoudend achtergrondlawaai en dat het intensieve gebruik van het nieuwe stadion ook van invloed zal zijn op de leefbaarheid gezien de geluidsinstallaties, het intensieve gebruik van de plaatsen, het hooliganisme;

Overwegende dat een reclamant zich verzet tegen het ontwerp omdat een dergelijk complex zou leiden tot meer verkeer dat zorgt voor een verzaadiging van het wegennet, alsook voor meer vervuiling met fijn stof, wat nadelig is voor de luchtkwaliteit;

Dat een reclamant wijst op een duidelijke verslechtering van de luchtkwaliteit als gevolg van de toename van het verkeer en dat men zich vragen stelt bij de afvoer van de slechte lucht uit de ondergrondse parkings;

Overwegende dat de GOC opnieuw vraagt om enerzijds een mobiliteitsplan op te maken voor de site en anderzijds een globaal mobiliteitsplan om de milieu-impact van de toekomstige projecten die in het GGB zullen worden ontwikkelde te verzachten;

Dat ze van mening is dat de voorschriften van het toekomstige BBP oplossingen moeten bieden voor deze problematiek, door ook de kwestie van het beheer van evenementen te behandelen.

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het MER het geluid veroorzaakt door de hoofdverkeersassen in de omgeving analyseert;

Dat het niet correct is om te beweren dat het MER zich enkel buigt over de geluidsimpact van de Ring;

Dat alle beschikbare kaarten om het geluid van de hoofdverkeersassen te illustreren zijn opgenomen in het MER;

Dat het ontwerp tot herziening van het GBP het project voor het nieuwe voetbalstadion niet behandelt;

Dat de toename van het verkeer inderdaad een toename van de fijnstofemissies zal genereren;

Dat deze problematiek op globale wijze, op schaal van het Gewest, wordt behandeld door het Lucht- en Klimaatplan, het plan IRIS 2, het BWLKE, het GewOP en door het toekomstige gewestelijke mobiliteitsplan en het GPDO;

Dat het GBP, zoals reeds werd benadrukt, geen mobiliteitsplan is en dus geen antwoord kan bieden op de vragen van de GOC; dat de milieueffecten verbonden aan mobiliteit moeten worden behandeld in het gewestelijke en gemeentelijke mobiliteitsplan en, in mindere mate, in het BBP.

9.9. Methodiek

Overwegende dat het Vlaams Gewest de tellings- en analysemogelijkheden gebruikt in het MER opnieuw ter discussie stelt, alsook de conclusies die eruit volgen, specifiek op het vlak van de mobiliteit (p 382 MER verband tussen tabellen A en B), het gebruik van privévoertuigen of de compatibiliteit van het ontwerp met het plan R0;

Dat ze vraagt om meer uitleg;

Overwegende dat het Vlaams Gewest en de Gewestelijke Mobiliteitscommissie betwijfelen of de mobiliteitskwesties wel ernstig in aanmerking werden genomen aangezien ze vaststellen dat het MER nog steeds onduidelijkheden bevat (p 414);

Overwegende dat een reclamant van mening is dat het cijfer geselecteerd voor de berekening van de theoretische verzadigingsgraad niet relevant is omdat het geen rekening houdt met het effect dat volgt uit de stilstanden bij de kruispunten op de lokale wegen;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het MER duidelijk zijn hypothesen uitlegt voor de berekening van de vraag naar verplaatsingen en parkeermogelijkheden;

Dat deze behoeften volgens de regels van de kunst werden geraamd door een erkend bureau in dat domein, dat door de Regering werd aangetrokken om over alle vereiste expertise te beschikken;

Dat de reclamanten niet aangeven in welk opzicht bepaalde hypothesen discussieerbaar zouden zijn;

Dat het zonder argumenten niet mogelijk is om de reclamanten meer uitleg te geven dan ze vinden in het MER;

Dat het normaal is, gezien de schaal van het GBP die uiteraard ook de schaal van het MER is, en gezien de complexiteit van de uit te voeren analyse en de grenzen van een oefening waarbij de toekomst moet worden beschouwd, dat het MER misschien niet even nauwkeurig is als de effectenbeoordeling van een meer beperkt plan of van een ontwerp dat tot in de kleinste details is uitgewerkt;

Que cela ne remet nullement en cause la fiabilité et la pertinence de l'analyse effectuée.

9.10. Collaborations interrégionales

Considérant que la Région flamande note qu'en ce qui concerne les recommandations contenues dans le RIE et particulièrement pour la mobilité, la coordination est nécessaire avec la Région flamande;

Qu'elle juge que ces recommandations impliquent des investissements importants de la Région flamande et que ceux-ci doivent fait l'objet d'accords clairs sur leur planification et leur financement;

Que la Région flamande demande à être informée des développements de la procédure

Que le Conseil Économique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale et un réclamant estiment inéluctable et indispensable la concertation avec la Région flamande pour éviter toute inadéquation des projets, toute création de problème supplémentaire du fait de l'absence de concertation;

Qu'un réclamant exige des accords entre Régions et Communes pour régler les incidences transfrontalières notamment en ce qui concerne la mobilité.

Considérant que la CRD estime qu'une collaboration effective entre les Régions sur le montage des projets et une planification métropolitaine sont nécessaires;

Qu'elle appelle à une meilleure incorporation préalable des ambitions des différents plans et coopérations interrégionales et au développement préalable d'une vision politique commune, d'une planification cohérente et intégrée;

Qu'à défaut de communauté métropolitaine, la CRD en appelle à des initiatives interrégionales similaires à celles portées par le T.OP.

Considérant que le Gouvernement rappelle que la ZIR est totalement inscrite dans le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale;

Que sa mise en œuvre ne nécessite pas d'infrastructures en Région flamande hormis la partie nord de la voie de liaison pour laquelle une demande de permis d'urbanisme a été introduite auprès de la commune de Grimbergen;

Que la ZIR n'impliquera pas d'investissements importants de la Région flamande;

Que la procédure de révision du PRAS impose une consultation de la Région flamande, qui a eu lieu;

Que le RIE recommande une concertation entre Régions qu'il appartient aux représentants de celle-ci de mettre en place, et que la pertinence de cette recommandation dépasse largement la seule modification du PRAS pour le Plateau du Heysel puisque le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale est entièrement enclavé dans celui de la Région flamande;

Que la communauté métropolitaine de Bruxelles, instituée par loi spéciale du 19 juillet 2012 complétant l'article 92bis de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, est l'organe prévu pour accueillir cette concertation interrégionale, mais, qu'à défaut pour cette communauté d'avoir été mise en place à ce jour, il ne peut être exigé de la Région de Bruxelles-Capitale qu'elle suspende les projets qu'elle juge prioritaires pour son développement.

9.11. Procédure

Considérant que la Région flamande demande à être informée des développements de la procédure.

Considérant que le Gouvernement en prend acte et rappelle qu'en tout état de cause, le cas échéant, les autorités publiques peuvent invoquer à leur bénéfice les dispositions légales relatives à la publicité de l'administration.

9.12. Logistique

Considérant que des réclamants soulignent que l'analyse des flux ne précise pas spécifiquement les incidences liées aux camions;

Que la Commission Régionale de la Mobilité et des réclamants s'interrogent de la compatibilité des flux logistiques liés aux programmes et aux palais avec l'espace partagé devant les palais;

Que la Commission Régionale de la Mobilité et un réclamant s'accordent avec les hypothèses de génération des flux logistiques mais déplorent qu'ils n'aient pas été repris dans l'analyse des flux par type de fonctions qui aggraveront pourtant une situation déjà problématique;

Qu'un réclamant exige un schéma de distribution des flux logistiques qui minimise les zones de conflit entre usagers et qui porte notamment sur l'insertion de la voirie de liaison (hypothèses utilisées, impacts);

Que la Commission Régionale de la Mobilité renvoie à l'avis remis en 2012 (PRAS démographique) et demande de prévoir les livraisons le plus possible en dehors des espaces publics;

Qu'un réclamant considère l'analyse menée sur l'organisation logistique Bruxelles Expo n'est pas d'application générale;

Dat dit echter geenszins rechtvaardigt om de betrouwbaarheid en de relevantie van de analyse in twijfel te trekken.

9.10. Interregionale samenwerkingsverbanden

Overwegende dat het Vlaams Gewest opmerkt dat voor wat de aanbevelingen in het MER betreft, en specifiek voor wat de mobiliteit betreft, er coördinatie met het Vlaams Gewest nodig is;

Dat ze van mening is dat deze aanbevelingen grote investeringen vergen van het Vlaams Gewest en dat hierover duidelijke afspraken moeten gemaakt worden over hun planning en financiering;

Dat het Vlaams Gewest vraagt om geïnformeerd te worden over de uitwerking van de procedure;

Dat de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en een reclamant van mening zijn dat overleg met het Vlaams Gewest onvermijdelijk en noodzakelijk is om ontoereikendheid bij de ontwerpen te vermijden, alsook bijkomende ontwerpproblemen als gevolg van het ontbreken van overleg;

Dat een reclamant afspraken eist tussen gewesten en gemeenten om de grensoverschrijdende effecten te regelen, specifiek voor wat de mobiliteit betreft;

Overwegende dat de GOD van mening is dat de gewesten actief moeten samenwerken bij de opzet van projecten en dat de planning moet worden gerealiseerd op schaal van de grootstad;

Dat ze oproept tot een betere voorafgaande integratie van de ambities van de verschillende plannen en intergewestelijke samenwerkingen en tot de voorafgaande ontwikkeling van een gemeenschappelijke beleidsvisie, een coherente en geïntegreerde planning;

Dat, bij gebrek aan een grootstedelijke gemeenschap, de GOC oproept tot gelijkaardige intergewestelijke initiatieven als die welke worden gedragen door de T.OP.

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat het GGB volledig binnen het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest valt;

Dat de uitvoering ervan geen infrastructures vergt in het Vlaamse Gewest, behoudens het noordelijke deel van de verbindingsweg, waarvoor een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag is ingediend bij de gemeente Grimbergen;

Dat het GGB geen aanzienlijke investeringen zal vergen vanwege het Vlaamse Gewest;

Dat de procedure tot herziening van het GBP oplegt dat het Vlaamse Gewest moet worden geraadpleegd, wat ook gebeurd is;

Dat het MER een overleg tussen gewesten aanbeveelt dat moet worden opgezet door de afgevaardigden, en dat de relevantie van deze aanbeveling verder reikt dan de wijziging van het GBP voor de Heizelvlaakte aangezien het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest volledig is ingesloten in het grondgebied van het Vlaamse Gewest;

Dat de hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel, opgericht bij bijzondere wet van 19 juli 2012 tot aanvulling van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, het orgaan is waar dit intergewestelijke overleg dient plaats te vinden, maar dat zolang deze gemeenschap nog niet bestaat van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet kan worden verwacht dat het projecten die het prioritair acht voor zijn ontwikkeling opschort.

9.11. Procedure

Overwegende dat het Vlaams Gewest vraagt om op de hoogte gehouden te worden van de uitwerking van de procedure;

Overwegende dat de Regering daar akte van neemt en eraan herinnert dat hoe dan ook, de overheden in voorkomend geval de wettelijke bepalingen betreffende de openbaarheid van bestuur in hun voordeel kunnen invoeren.

9.12. Logistiek

Overwegende dat de reclamanten beklemtonen dat de analyse van de stromen niet specifiek verduidelijkt wat de gevolgen van de vrachtwagens zijn;

Dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en de reclamanten zich vragen stellen bij de compatibiliteit van de logistieke stromen als gevolg van het programma en de paleizen met de gemeenschappelijke ruimte vóór de paleizen;

Dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en een reclamant akkoord gaan met de hypothesen over het ontstaan van de logistieke stromen maar ze betreuen dat ze niet opgenomen werden in de analyse van de stromen per type functie die de reeds problematische situatie nochtans verder zullen verergeren;

Dat een reclamant eist dat er een verdeelplan van de logistieke stromen opgesteld wordt dat de conflictgebieden tussen de gebruikers minimaliseert en dat vooral kijkt naar de inpassing van de verbindingsweg (gebruikte hypothesen, effecten);

Dat de Gewestelijke Mobiliteitscommissie verwijst naar het advies opgesteld in 2012 (demografisch GBP) en vraagt om de leveringen zoveel mogelijk buiten de openbare ruimtes te voorzien;

Dat een reclamant van mening is dat de analyse van de logistieke organisatie van Brussels Expo niet algemeen van toepassing is;

Qu'un réclamant regrette l'imprécision des itinéraires poids lourds étudiés.

Considérant que la CRD estime que les considérations d'ordre logistique envisagées dès le « Masterplan » de KCAP pour le plateau du Heysel doivent être approfondies;

Qu'elle demande que l'intégration d'un Centre de Distribution Urbaine dédiée au plateau du Heysel (éventuellement par consolidation du projet existant pour le projet d'Eurostadium) soit étudiée.

Considérant que le Gouvernement renvoie sur ces questions aux considérations développées ci-dessus, notamment au point 9.6;

Qu'il fait remarquer que le centre de distribution urbaine, qui est un équipement d'intérêt collectif ou de service public, fait partie des affectations principales de la ZIR et est, en outre, autorisable dans toutes les zones constructibles dans les conditions prévues par la prescription 0.7 du PRAS.

9.13. Élément hors programme – Eurostadium

Considérant qu'un réclamant rappelle que l'évolution du site doit être favorable;

Qu'il juge que le projet Neo peut l'être;

Qu'à contrario le projet eurostadium est positif du fait d'une gestion induite des parkings plus soutenue, d'un accès nécessaire à la voie de liaison mais contrebalancé par une mise en danger du fonctionnement de Bruxelles Expo, d'un édifice compliquant la mobilité de Neo, d'une sursaturation viaire et d'une concurrence accrue;

Qu'il demande à ce que le stade soit affecté aux activités de différents sports et non du seul football;

Considérant que le Gouvernement rappelle que le projet de nouveau stade n'est pas situé sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale et que celle-ci n'a donc pas le pouvoir de décider de l'utilisation qui sera faite de ce stade;

Que, par ailleurs, les interactions entre les développements prévus sur le Plateau du Heysel et le futur stade ne relèvent pas de l'objet du PRAS.

9.14. Offre d'équipements

Considérant qu'un réclamant rappelle que les plaines de jeu, les équipements récréatifs ne peuvent être galvaudés par l'adjonction d'une passerelle hors de proportion.

Considérant que le Gouvernement rappelle que, de manière générale, la prescription 0.7 du PRAS autorise l'implantation d'équipements d'intérêt collectif ou de service public dans toutes les zones, dans le respect des conditions qu'il fixe;

Qu'en outre, plus particulièrement, le programme de la nouvelle ZIR reprend les équipements d'intérêt collectif ou de service public parmi les affectations principales de la zone;

Que les plaines de jeu et les équipements récréatifs qu'évoque le réclamant sont concernés par ces dispositions et qu'il n'y a aucune raison de craindre qu'ils seraient galvaudés.

10. RÉSUMÉ NON TECHNIQUE - MODÈLE MUSTI

Considérant que le Mobilité & Openbare Werken (MOW) estime qu'il n'est pas clair de savoir quel modèle a été utilisé pour analyser l'impact de la circulation;

Que si c'est le modèle MUSTI, il le juge trop statique, ne rendant pas compte de la réalité des pratiques des usagers, ni une bonne visibilité de la réalité de la circulation aux carrefours par exemple.

Considérant que le Gouvernement souligne que le RIE a fait ses modélisations sans utiliser MUSTI;

Que la critique du modèle MUSTI n'est donc pas pertinente dans le cadre de la présente procédure et n'appelle dès lors pas de réponse.

11. RAPPORT SUR LES INCIDENCES ENVIRONNEMENTALES (RIE)

Considérant que le RIE énonce un certain nombre de recommandations en vue de minimiser les impacts du projet de plan sur l'environnement;

Considérant que l'ensemble des recommandations environnementales du RIE ont été examinées;

Qu'il ressort de cette analyse que la plupart de ces recommandations relèvent d'autres instruments réglementaires, tels que le PPAS, ou des permis qui seront demandés;

Que le Gouvernement a suivi les recommandations du RIE relevant du Plan Régional d'Affectation du Sol;

Qu'en conséquence, il conviendra de veiller, lors de la réalisation des documents d'urbanisme locaux et de la délivrance des permis, à ce que ces derniers couvrent l'ensemble des recommandations du RIE;

Dat een reclamant betreurt dat de bestudeerde routes voor de vrachtwagens vaag zijn;

Overwegende dat de GOC van mening is dat de logistieke beschouwingen sinds het "Masterplan" van KCAP voor de Heizelvlaakte moeten worden uitgediept;

Dat ze vraagt om de integratie van een Stedelijk Distributiecentrum specifiek voor de Heizelvlaakte (eventueel door consolidatie van het bestaande project voor het Eurostadium) te onderzoeken.

Overwegende dat de Regering in dit verband verwijst naar de toelichtingen gegeven in punt 9.6;

Dat ze opmerkt dat het stedelijk distributiecentrum, dat een voorziening van collectief belang of van openbare diensten is, deel uitmaakt van de hoofdbestemmingen van het GGB en bovendien is toegelaten in alle bebouwbare gebieden, onder de voorwaarden die zijn voorzien in voorschrift 0.7 van het GBP.

9.13. Element buiten het programma – Eurostadium

Overwegende dat een reclamant eraan herinnert dat de evolutie van de site gunstig moet zijn;

Dat hij van mening is dat het NEO-ontwerp dit kan zijn;

Dat het Eurostadium-ontwerp daarentegen positief is op het vlak van een meer ondersteund beheer van de parkings, van een toegang tot de verbindingsweg maar dat dit tenietgedaan wordt door de werking van Brussels Expo in het gedrang te brengen, door een gebouw dat de mobiliteit bij Neo moeilijker zal maken, door een oververzadiging van het wegennet en door bijkomende concurrentie

Dat men vraagt dat het stadion bestemd zou worden voor verschillende sportdisciplines en niet alleen voor voetbal;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat het project van het nieuwe stadion zich niet op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevindt en dat dit dus niet bevoegd is om een beslissing te nemen over het gebruik ervan;

Dat bovendien de interacties tussen de voorziene ontwikkelingen op de Heizelvlaakte en het toekomstige stadion niet het voorwerp uitmaken van het GBP.

9.14. Aanbod aan voorzieningen

Overwegende dat een reclamant eraan herinnert dat de speelpleinen, de ontspanningsvoorzieningen niet verkwanseld mogen worden door er een disproportionele doorgang aan toe te voegen;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat, in het algemeen, voorschrift 0.7 van het GBP de inplanting van voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten toelaat in alle gebieden, onder de voorwaarden die het vaststelt;

Dat bovendien, meer in het bijzonder, het programma van het nieuwe GGB voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten vermeldt als een van de hoofdbestemmingen van het gebied;

Dat de speelpleinen en recreatievoorzieningen die de reclamant aanhaalt onder deze bepalingen vallen en dat er dus geen enkele reden is om te vrezen dat ze zullen worden verkwanseld.

10. NIET-TECHNISCH VERSLAG – MUSTI-MODEL

Overwegende dat het Departement MOW van mening is dat het niet duidelijk is welk model gebruikt werd om de impact van het verkeer te analyseren;

Dat, indien het om het MUSTI-model gaat, men dit te statisch vindt, waarbij geen rekening gehouden wordt met de gebruiksrealiteit van de gebruikers, noch met een goede zichtbaarheid van de verkeersrealiteit op de kruispunten bijvoorbeeld;

Overwegende dat de Regering benadrukt dat het MER bij zijn modelleringen geen gebruik heeft gemaakt van MUSTI;

Dat de kritiek op het MUSTI-model dus niet relevant is in het kader van onderhavige procedure en dus ook geen antwoord behoeft.

11. MILIEUEFFECTENRAPPORT (MER)

Overwegende dat het MER melding maakt van een bepaald aantal aanbevelingen om de effecten van het ontwerpplan op het leefmilieu zo klein mogelijk te houden;

Overwegende dat alle aanbevelingen van het MER betreffende het leefmilieu onderzocht zijn;

Dat uit deze analyse blijkt dat de meeste aanbevelingen ressorteren onder andere regelgevende instrumenten zoals het BBP of de vergunningen die moeten worden aangevraagd

Dat de Regering de aanbevelingen van het MER heeft gevolgd die ressorteren onder het Gewestelijk bestemmingsplan

Dat er bij de opmaak van de plaatselijke stedenbouwkundige documenten en de uitreiking van de vergunningen bijgevolg op moet worden toegezien dat deze laatste alle aanbevelingen van het MER dekken;

11.1 Généralités sur le RIE

Considérant qu'un réclamant constate que le « projet de cahier des charges relatif à l'élaboration d'un complément de rapport sur les incidences environnementales » a été soumis pour approbation à la Commission régionale de développement le 15 mars 2016;

Que l'enquête publique sur la modification partielle du Plan Régional d'Affectation du Sol (PRAS) pour la ZIR Heysel a quant à elle été publiée en date du 01 juin;

Que vu la taille du Rapport d'incidence environnementale soumis à l'enquête (541 pages), le réclamant ne peut que s'interroger sur la qualité du travail fourni et sur l'aptitude de l'étude à répondre aux remarques conséquentes formulées par le Conseil d'Etat;

Qu'en 61 jours ouvrables il a fallu publier un appel d'offres, analyser les offres et attribuer le marché;

Qu'ensuite l'adjudicataire a dû commencer à travailler, faire ses études, puis enfin rédiger son rapport;

Qu'on ne s'étonnera dès lors pas du manque de qualité de celui-ci et de son incomplétude.

Considérant que la Commission Régionale de Développement, prenant acte des observations reçues, demande que le RIE réponde à l'ensemble des manquements relevés par le Conseil d'Etat dont ceux portant sur la mobilité.

Considérant que le Gouvernement rappelle que la présente procédure fait suite à l'annulation partielle de son arrêté du 2 mai 2013 modifiant le PRAS; que, dans le cadre de l'adoption de celui-ci, un RIE avait déjà été réalisé, qui étudiait notamment les incidences de la création de la ZIR 15; que le RIE réalisé dans le cadre de l'adoption du présent arrêté se base par conséquent sur ce travail précédent;

Que, par ailleurs, les manquements du premier RIE relevés par le Conseil d'Etat dans son arrêt annulant partiellement l'arrêté du 2 mai 2013 étaient relativement limités; qu'il s'agissait de l'absence d'analyse, d'une part, de « l'alternative zéro » et d'alternatives raisonnables de localisation et, d'autre part, de la modification de la prescription 18 du PRAS; que ces lacunes ont donc pu être comblées relativement rapidement;

Considérant qu'en application de l'article 25 du CoBAT, combiné avec son annexe C 2°, le RIE doit comporter notamment « les aspects pertinents de la situation environnementale ainsi que son évolution probable si le plan n'est pas mis en œuvre »;

Considérant que cette disposition transpose en droit bruxellois l'article 5, §1er, de la directive 2001/42/CE ainsi que son annexe I point b) dont il ressort que le Rapport sur les Incidences Environnementales doit notamment comporter « les aspects pertinents de la situation environnementale ainsi que son évolution probable si le plan ou programme n'est pas mis en œuvre »; qu'à cet égard, le document de la DG Environnement de la Commission européenne intitulé « Mise en œuvre de la directive 2001/42 relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes sur l'environnement » expose notamment ce qui suit :

« 5.21. (...) Le point b concerne l'état actuel de l'environnement dans toute la zone couverte ou touchée de manière notable par le plan ou programme et son évolution si ce dernier n'est pas mis en œuvre. (...)

5.22. Les informations exigées au point b concernant les aspects pertinents de la situation environnementale sont nécessaires pour comprendre comment le plan ou programme pourrait influencer notablement sur l'environnement dans la zone concernée. La formule 'les aspects pertinents' fait référence aux aspects environnementaux importants eu égard aux incidences notables probables du plan ou programme sur l'environnement. Ces aspects peuvent être positifs ou négatifs. Les informations doivent concerner l'état actuel de l'environnement, ce qui signifie qu'elles doivent être aussi actuelles que possible. La description de l'évolution probable des aspects pertinents si le plan ou programme n'est pas mis en œuvre est importante en tant que cadre de référence pour l'évaluation du plan ou programme. Cette exigence peut être considérée comme correspondant à ce que l'on appelle l'alternative zéro et qui est souvent appliquée dans les procédures d'évaluation des incidences sur l'environnement. La description de l'évolution devra couvrir plus ou moins le même laps de temps que celui qui est envisagé pour la mise en œuvre du plan ou programme. Les effets des autres plans ou programmes adoptés ou les décisions arrêtées qui toucheraient la zone concernée devront également être pris en compte à cet égard dans toute la mesure du possible »;

Considérant, en d'autres termes, qu'au titre de l'alternative zéro, il ne s'agit pas seulement de décrire la situation environnementale existante et invariable, mais aussi et surtout d'envisager celle résultant des évolutions probables qui peuvent être raisonnablement attendues si le projet de plan n'est pas adopté;

11.1. Algemeenheden over het MER

Overwegende dat een reclamant vaststelt dat het "ontwerp van het lastenboek betreffende de uitwerking van een aanvulling op het milieueffectenrapport" op 15 maart 2016 ter goedkeuring werd voorgelegd aan de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie;

Dat het openbaar onderzoek over de gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP) voor het GGB Heizel wat haar betreft gepubliceerd werd op 01 juni;

Dat gezien de omvang van het Milieueffectenrapport dat ter onderzoek werd voorgelegd (541 pagina's), de reclamant zich enkel vragen kan stellen bij de kwaliteit van het geleverde werk en bij de geschiktheid van de studie om te antwoorden op de opmerkingen geformuleerd door de Raad van State;

Dat men in 61 werkdagen een openbare aanbesteding heeft moeten publiceren, offertes heeft moeten analyseren en de aanbesteding heeft moeten toewijzen;

Dat de begunstigde aan het werk is moeten gaan, studies opgemaakt heeft en tot slot zijn rapport opgesteld heeft;

Dat het dan ook niet zal verbazen dat het aan kwaliteit ontbreekt en onvolledig is;

Overwegende dat de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie akte neemt van de opmerkingen en vraagt dat het MER alle tekortkomingen aanvult die zijn aangegeven door de Raad van State, onder meer op het vlak van mobiliteit.

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat deze procedure volgt op de gedeeltelijke vernietiging van haar besluit van 2 mei 2013 tot wijziging van het GBP; dat in het kader van de goedkeuring daarvan een MER werd opgemaakt dat met name de effecten van de inrichting van het GGB 15 onderzocht; dat het MER dat werd opgemaakt in het kader van de goedkeuring van onderhavig besluit bijgevolg gebaseerd is op de eerdere werkzaamheden;

Dat, overigens, de tekortkomingen van het eerste MER die werden aangegeven door de Raad van State in zijn arrest tot gedeeltelijke vernietiging van het besluit van 2 mei 2013 vrij beperkt waren; dat het ging om enerzijds het ontbreken van de analyse van het "nulalternatief" en van redelijke lokalisatievarianten en anderzijds de wijziging van voorschrift 18 van het GBP; dat deze leemten dus vrij snel konden worden ingevuld;

Overwegende dat het MER in toepassing van artikel 25 van het BWRO, in combinatie met zijn bijlage C 2°, inzonderheid dient te voorzien in « de pertinente aspecten van de milieutoestand en zijn waarschijnlijke evolutie als het plan niet in werking treedt »;

Overwegende dat deze bepalingen de omzetting in Brussels recht is van artikel 5, §1, van de richtlijn 2001/42/EG met bijlage I punt b), waaruit blijkt dat het Milieueffectenrapport inzonderheid dient te voorzien in « de relevante aspecten van de bestaande situatie van het milieu en de mogelijke ontwikkeling daarvan als het plan of programma niet wordt uitgevoerd »; dat hierover het document van het DG Milieu van de Europese Commissie genaamd « Uitvoering van de richtlijn 2001/42 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's » het volgende uiteenzet :

« 5.21. (...)Punt (b) heeft betrekking op de toestand van het milieu in de gebieden die onder de geografische reikwijdte van het plan of programma vallen of er mogelijk aanzienlijke gevolgen van zullen ondervinden, zowel tegenwoordig als wanneer het plan of programma 32 niet wordt uitgevoerd. (...)

5.22. De informatie die onder (b) wordt verlangd over de relevante aspecten van de huidige toestand van het milieu, is nodig om te kunnen begrijpen hoe het plan of programma aanzienlijke gevolgen voor het milieu in het gebied in kwestie zou kunnen hebben. Met 'relevante aspecten' worden milieuaspecten bedoeld die relevant zijn met het oog op de mogelijke aanzienlijke milieueffecten van het plan of programma. Dit kunnen zowel positieve als negatieve aspecten zijn. De informatie moet betrekking hebben op de huidige toestand van het milieu, wat betekent dat deze zo actueel mogelijk moet zijn. De beschrijving van de mogelijke ontwikkeling van de relevante aspecten als het plan of programma niet wordt uitgevoerd, is belangrijk als referentiekader voor de beoordeling van het plan of programma. Dit vereiste komt overeen met het zogeheten 'nulalternatief' dat vaak bij een m.e.r.-procedure worden toegepast. De beschrijving van bedoelde ontwikkeling moet ruwweg dezelfde tijdsperiode beslaan als de periode die voor de uitvoering van het plan of programma is voorzien. Ook de effecten van andere plannen of programma's die zijn vastgesteld of besluiten die zijn genomen die gevolgen zullen hebben voor het gebied in kwestie, zouden in dit verband zoveel mogelijk in aanmerking moeten worden genomen »;

Overwegende, anders gesteld, dat uit hoofde van het nulalternatief niet enkel de bestaande en onveranderlijke milieutoestand moet worden omschreven, maar dat vooral de toestand moet worden ingeschat die voortvloeit uit mogelijke ontwikkelingen die redelijkerwijs verwacht kunnen worden indien het ontwerpplan niet wordt aangenomen;

Considérant qu'en l'espèce, d'une part, le RIE comporte, en sa partie 3, une section 2 intitulée « Etat initial de l'environnement » décrivant les aspects pertinents de la situation environnementale existante (pp. 115 à 280);

Considérant, d'autre part, que le RIE envisage les incidences de l'absence de mise en œuvre de la modification du PRAS et donc, du maintien des affectations planologiques actuelles à moyen terme, à savoir principalement l'affectation en zone d'équipements d'intérêt collectif ou de service public; qu'à cette fin, le RIE décline selon deux scénarios l'évolution cohérente résultant de l'octroi de permis d'urbanisme conformes à ces affectations actuelles, en tenant compte notamment de la pression foncière existante en Région de Bruxelles-Capitale, également mise en exergue par la CRD dans son avis rendu préalablement à l'adoption de l'arrêté du 2 mai 2013 (points 1.13 et 1.26) et des conditions d'accessibilité qui renforcent l'attractivité de la zone concernée; que le premier scénario, (Alternative 0A – « scénario tendanciel »), correspond au « maintien des activités existantes au sein du périmètre mais avec densification dans les parties du périmètre étudié qui sont actuellement sous-exploitées », alors que le second scénario (Alternative 0B – « scénario de rénovation ») correspond à une « modification des activités existantes, en les complétant ou en les remplaçant par une sélection raisonnable d'équipements d'intérêt collectif susceptibles de s'implanter dans la zone » (pp. 71 et 318); que ces deux scénarios sont analysés pour les différents aspects de la situation environnementale dans la partie 4 du RIE (pp. 319-489);

Considérant ainsi qu'à la différence de la situation décrite dans l'arrêté n° 233.147, le nouveau RIE comporte bien l'examen des aspects pertinents de la situation environnementale existante ainsi que son évolution probable si le plan ou programme n'est pas mis en œuvre;

Que toutefois, l'« alternative zéro » ne peut pas être comprise comme visant la situation dans laquelle aucune politique n'est menée et aucune évolution n'est constatée;

Qu'en termes de mobilité, l'arrêt du Conseil d'Etat n° 233.147 a reproché au Gouvernement de ne pas avoir intégré dans la modification du PRAS les solutions aux problèmes de mobilité mis en évidence par le RIE, mais n'a pointé aucun manquement dans le RIE; que la réfection de cette partie du RIE n'a donc pas nécessité de travail complémentaire;

Que, compte tenu de ces éléments, le temps mis pour réaliser le RIE ne peut être un critère d'appréciation de la qualité du RIE.

Considérant que le même réclamant souligne que la CRD dans son avis avait signalé vouloir être consultée à mi-parcours de l'avant-projet de RIE partiellement élaboré.

Que cette consultation n'a jamais été proposée.

Considérant que la consultation de la CRD en cours d'élaboration du RIE n'est pas prévue par le CoBAT; que la CRD n'a pas pour mission d'être une sorte de comité d'accompagnement de l'élaboration du RIE du PRAS.

Considérant que ce réclamant constate qu'à certains endroits dans le RIE, il est fait mention du plan régional de développement durable (PRDD);

Que celui-ci n'a à ce jour pas encore été définitivement adopté;

Qu'il est donc plus indiqué de parler de projet de PRDD.

Considérant que le Gouvernement relève qu'il ne s'agit que d'une erreur de plume du RIE qui n'est pas susceptible de fausser l'analyse effectuée par celui-ci et qui est donc sans importance.

Considérant que Bruxelles Environnement émettait l'avis suivant dans son avis officiel sur le projet de modification partielle du PRAS adopté par le Gouvernement le 29 mars 2012 :

« Le RIE met en évidence le non-respect de l'objectif d'exemplarité environnementale et le danger lié à une perte possible des espaces verts les plus qualitatifs. Bruxelles Environnement regrette cette situation et recommande au Gouvernement d'adopter un niveau d'exemplarité plus ambitieux pour le site. Bruxelles Environnement appuie en outre les recommandations exprimées dans le RIE au sujet du maillage vert et de l'importance de développer le rôle de liaison du site dans le réseau écologique par-delà le Ring.

Par ailleurs, maintenir/garantir ces surfaces d'espaces verts est une chose, leur localisation et morcellement éventuel en est une autre. Ainsi, il convient de prévoir des garanties à cet égard, par exemple, le maintien des massifs boisés le long du boulevard du Centenaire »

Que pour Bruxelles Environnement cet avis reste d'application, le programme restant le même dans le projet de modification partielle du PRAS actuellement soumis à avis que dans le projet de modification du PRAS tel qu'initié en 2012;

Considérant que le Gouvernement rappelle que le RIE formule des analyses sur la base d'un projet de plan;

Overwegende dat het MER in het voorliggende geval in deel 3 enerzijds voorziet in een afdeling 2 genaamd « Initiële toestand van het milieu » waarin, de relevante aspecten van de bestaande milieutoestand worden beschreven (pp. 115 tot 280);

Overwegende anderzijds dat het MER de effecten van het niet-uitvoeren van de wijziging van het GBP tegemoetziet en daarmee ook het behoud van de huidige planologische bestemmingen op middellange termijn, hetzij in hoofdzaak de bestemming als gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten; dat het MER hiertoe de logische evolutie die voortvloeit uit de toekenning van een stedenbouwkundige vergunning op grond van de bestaande bestemmingen uitsplitst volgens twee scenario's, rekening houdend met de druk op de beschikbare gronden zoals die bestaat in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en waarop ook de GOC wijst in haar advies voor vóór de goedkeuring van het besluit van 2 mei 2013 (punt 1.13 en 1.26) en met de bereikbaarheid die de attractiviteit van het betrokken gebied versterken; dat het eerste scenario (Alternatief 0A –ontwikkelingsscenario) stemt overeen met een behoud van de bestaande activiteiten binnen de perimeter, maar met een verdichting in de delen van de onderzochte perimeter die vandaag onderbenut blijven, terwijl het tweede scenario (Alternatief 0B –renovatiescenario) beantwoordt aan een wijziging van de bestaande activiteiten die worden aangevuld of vervangen door een redelijke selectie van uitrustingen van collectief belang die zich in het gebied kunnen vestigen (pp. 71 en 318); dat deze beide scenario's geanalyseerd zijn voor de verschillende aspecten van de milieutoestand in deel 4 van het MER (pp. 319-489);

Overwegende derhalve dat het nieuwe MER in tegenstelling tot de toestand beschreven in het arrest nr. 233.147 wel degelijk voorziet in het onderzoek van de relevante aspecten van de bestaande milieutoestand en de mogelijke evolutie hiervan indien het plan of programma geen doorgang zou vinden;

Dat het « nulalternatief » evenwel niet begrepen mag worden als de toestand waarin geen enkel beleid wordt gevoerd en geen evolutie wordt vastgesteld;

Dat op het vlak van mobiliteit het arrest nr. 233.147 van de Raad van State de Regering verweet dat de oplossingen voor de mobiliteitsproblemen die het MER aan het licht had gebracht niet waren geïntegreerd in de wijziging van het GBP, maar dat er niet werd gewezen op enige tekortkoming was in het MER; dat de bijwerking van dit deel van het MER dus geen extra werk met zich meebracht;

Dat, rekening houdend met deze elementen, de tijd die werd besteed aan de realisatie van het MER dus geen criterium kan zijn om de kwaliteit van het MER te beoordelen.

Overwegende dat dezelfde reclamant beklemtoont dat de GOC in haar advies aangaf dat ze graag geraadpleegd had willen worden halverwege het voorontwerp van het gedeeltelijk uitgewerkte MER;

Dat deze raadpleging nooit werd voorgesteld;

Overwegende dat het BWRO niet voorziet dat de GOC moet worden geraadpleegd tijdens de uitwerking van het MER; dat het niet de taak is van de GOC om zich op te stellen als een soort van begeleidingscomité bij de uitwerking van het MER van het GBP.

Overwegende dat deze klager vaststelt dat op bepaalde plaatsen in het MER sprake is van het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO);

Dat dit tot op vandaag nog niet definitief werd goedgekeurd;

Dat het dus eerder aangewezen is om het te hebben over het ontwerp van het GPDO;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het hier om een tikfout gaat in het MER die de analyse niet vervalst en dus niet belangrijk is.

Overwegende dat Leefmilieu Brussel het volgende advies gaf in haar officiële advies over het ontwerp voor de gedeeltelijke wijziging van het GBP goedgekeurd door de Regering op 29 maart 2012 :

«Het MER vestigt de aandacht op het niet-naleven van de doelstelling van voorbeeldigheid qua milieu en het gevaar dat gepaard gaat met een mogelijk verlies aan meer kwalitatieve groenzones. Leefmilieu Brussel betreft deze situatie en beveelt de Regering aan om een meer ambitieus niveau van voorbeeldigheid voor de site op te nemen. Leefmilieu Brussel steunt bovendien de aanbevelingen in het MER i.v.m. het groene netwerk en het belang om de verbindingsrol van de site te ontwikkelen binnen het ecologische netwerk aan de andere kant van de Ring.

Verder is het behoud/de garantie van deze oppervlakte aan groenzones één ding, hun inplanting en eventuele versnippering een ander. Bijgevolg volstaat het om garanties hieromtrent in te plannen, zoals het behoud van de boomgroepen langs de Eeuwfeestlaan.»

Dat voor Leefmilieu Brussel dit advies van toepassing blijft, het programma blijft hetzelfde in het ontwerp voor de gedeeltelijke wijziging van het GBP dat momenteel ter advies voorligt als in het ontwerp voor de wijziging van het GBP zoals opgestart in 2012;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat het MER analyses formuleert op basis van een ontwerpplan;

Que ce projet de plan ne présente pas de proposition d'aménagement des espaces bâtis et non bâtis;

Que le RIE analyse le risque de disparition des espaces verts et ne décrit pas un état de fait;

Que l'exemplarité pour le site n'est aucunement remise en cause par la modification du PRAS;

Que les étapes ultérieures du développement sont celles qui devront démontrer le caractère exemplaire du site;

Que la Ville de Bruxelles a d'ores et déjà anticipé cette ambition fondamentale pour le site en faisant réaliser un « masterplan » intégrant des critères très stricts d'exemplarité;

Que les alignements d'arbres le long du boulevard du Centenaire ne sont pas concernés par les prescriptions relatives à l'affectation du sol;

Qu'ils devront être considérés dans les plans d'aménagements et les projets qui seront réalisés dans le cadre de la mise en œuvre de la ZIR.

Considérant qu'un réclamant rejoint les analyses du Rapport sur les Incidences Environnementales de la modification partielle du PRAS pour la ZIR 15 du Heysel et les conclusions chiffrées qui en découlent;

Considérant que des réclamants font part du fait que, des informations mises à disposition dans le cadre de l'enquête publique, il n'est pas possible de déterminer qui a réalisé le RIE et donc de vérifier si l'auteur de celui-ci disposait de la qualité requise et ne se trouvait pas en situation de conflit d'intérêt;

Considérant qu'en vertu du CoBAT, il appartient formellement au Gouvernement de réaliser le RIE;

Qu'il peut naturellement, s'il le souhaite, se faire assister par des experts;

Que, même dans ce cas, le RIE reste formellement l'œuvre et la responsabilité du Gouvernement;

Que la question du conflit d'intérêt n'est donc pas pertinente; que seule celle du respect, par le Gouvernement, des obligations légales et des principes généraux qui s'appliquent à lui l'est; que toutes ces obligations ont été respectées.

11.2. Glossaire technique

Considérant que la Région flamande estime qu'à la page 7 de la version néerlandophone du RIE, le terme d'équipement n'est pas assez explicite.

Considérant que le Gouvernement rappelle que les deux versions linguistiques font également foi et que, si une ambiguïté existe dans l'une, il faut la lever à la lumière de l'autre version; que, par ailleurs, la Région flamande n'expose pas en quoi le manque d'explication qu'elle relève aurait une quelconque influence sur la pertinence de l'analyse faite par le RIE; qu'enfin, la notion d'équipements est l'une de celles que définit le glossaire du PRAS et qu'elle est donc suffisamment explicitée par cette définition.

11.3. Liens avec d'autres plans en dehors de la Région de Bruxelles-Capitale

11.3.1 Généralités

Considérant qu'un réclamant pose la question du maintien du stade actuel;

Qu'il estime que le PRAS n'est pas clair à ce propos :

- Qui entretiendra ce stade ?
- Quel impact aurait-il sur la circulation ?
- Quelles interactions aura-t-il avec le nouveau stade ?

Considérant que le Gouvernement constate que l'avenir du stade Roi Baudouin ne fait pas aujourd'hui l'objet d'une décision;

Que son maintien et sa disparition sont deux hypothèses crédibles, toutes deux compatibles avec la présente modification du PRAS;

Que, dans ce contexte, le RIE a étudié le projet de révision du PRAS en faisant deux scénarios : avec le maintien du stade et avec la disparition du stade.

Considérant que des réclamants jugent que le RIE n'examine pas la compatibilité de la modification du PRAS étudiée avec le projet de stade national dont la construction est projetée sur le parking C et avec le projet de tram rapide « Brabantnet ».

Considérant que la CRD relève que l'analyse du RIE porte sur les différents plans ou projets de plan pris par les autorités bruxelloise et flamande;

Qu'elle note qu'entretemps le statut de certains projets a changé.

Considérant que le Gouvernement relève que le RIE a tenu compte des informations disponibles au moment de sa réalisation;

que la CRD ne précise pas quels plans auraient vu leur statut changer de telle façon que ce changement aurait dû influencer l'analyse effectuée par le RIE; que pareille situation ne s'est pas présentée et que le RIE est donc basé sur toutes les informations adéquates;

Dat dit ontwerpplan geen voorstel inhoudt voor de inrichting van bebouwde en niet-bebouwde ruimten;

Dat het MER het risico beoordeelt dat groene ruimten verdwijnen, en geen feitelijke toestand beschrijft;

Dat de voorbeeldigheid voor de site geenszins in het gedrang komt door de wijziging van het GBP;

Dat de verdere ontwikkelingsetappes het voorbeeldige karakter van de site zullen moeten aantonen;

Dat Stad Brussel al heeft geanticipeerd op deze fundamentele ambitie voor de site, door een masterplan te laten opmaken dat zeer strenge voorbeeldigheidscriteria hanteert;

Dat de bomenrijen langs de Eeuwfeestlaan geen impact zullen ondergaan van de voorschriften betreffende de bestemming;

Dat ze moeten worden beschouwd in de plannen van aanleg en in de ontwerpen die zullen worden gerealiseerd in het kader van de uitvoering van het GGB.

Overwegende dat een reclamant zich aansluit bij de analyses van het Milieueffectenrapport voor de gedeeltelijke wijziging van het GBP voor het GGB 15 van de Heizel en de becijferde conclusies die eruit voortvloeien;

Overwegende dat de reclamanten meegeven dat op basis van de informatie die ter beschikking gesteld is in het kader van het openbaar onderzoek, het niet mogelijk is om te bepalen wie het MER uitgewerkt heeft en dus om te verifiëren of de auteur ervan over de nodige kwaliteiten beschikte en niet in een belangenconflict vermengd zat;

Overwegende dat, overeenkomstig het BWRO, de Regering formeel de taak heeft om het MER te realiseren;

Dat ze zich uiteraard, indien ze dat wenst, kan laten bijstaan door experts;

Dat zelfs in dat geval het MER formeel het werk blijft en onder de verantwoordelijkheid valt van de Regering;

Dat de kwestie van het belangenconflict dus niet relevant is; dat het enkel relevant is dat de Regering haar wettelijke verplichtingen en de algemene principes heeft gerespecteerd; dat aan al deze verplichtingen werd voldaan.

11.2. Technisch lexicon

Overwegende dat het Vlaams Gewest van mening is, dat op pagina 7 van de Nederlandstalige versie van het MER de term voorziening niet uitdrukkelijk genoeg geformuleerd is;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat de versies in de beide talen geldig zijn en dat, als de ene onduidelijkheden bevat, de andere versie verduidelijking kan brengen; dat het Vlaams Gewest overigens niet aangeeft in welke zin het gebrek aan duidelijkheid dat het vaststelt een invloed zou hebben op de relevantie van de analyse van het MER; dat ten slotte het begrip 'voorzieningen' is opgenomen in het lexicon van het GBP en daar dus voldoende wordt omschreven.

11.3. Links met andere plannen buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

11.3.1. Algemeen

Overwegende dat een reclamant vragen heeft bij het behoud van het huidige stadion

Dat men van mening is dat het GBP hierover niet duidelijk is :

- Wie zal dit stadion onderhouden?
- Welke impact zou dit stadion hebben op het verkeer?
- Wat zal de interactie zijn met het nieuwe stadion?

Overwegende dat de Regering vaststelt dat over de toekomst van het Koning Boudewijnstadion nog niets is beslist;

Dat het behoud en het verdwijnen van het stadion twee geloofwaardige hypothesen zijn en verenigbaar met deze wijziging van het GBP;

Dat in deze context het MER het ontwerp tot herziening van het GBP heeft onderzocht volgens twee scenario's : behoud van het stadion en verdwijnen van het stadion.

Overwegende dat de reclamanten van mening zijn dat het MER niet kijkt of de wijziging van het onderzochte GBP compatibel is met het ontwerp van het nationale stadion dat gepland staat op parking C, evenals met het project van de snelle tram "Brabantnet";

Overwegende dat de GOC opmerkt dat de analyse van het MER betrekking heeft op de verschillende plannen of ontwerpplannen van de Brusselse en Vlaamse overheden;

Dat ze opmerkt dat intussen het statuut van bepaalde ontwerpen is veranderd.

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het MER rekening heeft gehouden met de informatie die beschikbaar was op het ogenblik van zijn realisatie;

Dat de GOC niet preciseerd welke plannen het statuut zodanig is gewijzigd dat deze wijziging een invloed zou hebben gehad op de analyse van het MER; dat dergelijke situaties zich niet hebben voorgedaan en dat het MER dus gebaseerd is op alle gepaste informatie;

Que ces informations ont permis de tenir compte du projet de stade national;

Que le RIE a tenu compte des informations disponibles relatives au Brabantnet.

11.3.2 Le plan Régional Air-Climat-Energie (PACE)

Considérant que Bruxelles Environnement relève que le Plan Air Climat Energie a été adopté définitivement le 2 juin 2016;

Qu'il n'est donc plus un projet mais bien un plan à part entière.

Considérant que le Gouvernement constate que le RIE a bien pris en considération le contenu du PACE dans son analyse.

11.3.3 Le Plan de Gestion de l'Eau (PGE)

Considérant que le projet de second plan de gestion de l'eau 2016-2021 (qui inclut le plan de gestion des risques d'inondations) est à un stade avancé de la procédure d'adoption : 2ème lecture le 22 octobre 2015 et enquête publique clôturée le 31 mai 2016;

Que Bruxelles Environnement propose que celui-ci soit également pris en compte dans le RIE.

Considérant que le Gouvernement relève que le PGE a été pris en compte dans le RIE.

11.3.4 Le projet de Plan régional Nature

Considérant que Bruxelles Environnement relève que le Plan Nature a été adopté définitivement le 14 avril 2016;

Qu'il est donc également un plan à part entière et non plus un projet de plan.

Considérant que le Gouvernement constate que le contenu du plan régional nature a bien été pris en compte dans le RIE.

11.4. Objectifs pertinent en matière de protection de l'environnement

Considérant que Bruxelles Environnement relève que dans le RIE il n'est pas fait mention :

- du Programme Régional en Economie Circulaire;
- de la Stratégie GoodFood;

Considérant que le programme régional en économie circulaire et la stratégie goodfood, bien qu'ayant un lien territorial dans le cadre de leur mise en œuvre, ne peuvent s'exprimer à l'échelle d'un PRAS;

Qu'ainsi leur traduction territoriale devra être poursuivie dans un PPAS;

Que le RIE doit évaluer les liens avec les autres plans et programmes pertinents;

Que l'analyse des programmes régionaux en économie circulaire et de la stratégie goodfood n'en font pas partie lorsqu'il s'agit d'évaluer la modification du PRAS.

11.5. Présentation et analyse des variantes de localisation envisagées

Considérant que des réclamants estiment que le RIE étudie les variantes de localisation pour l'implantation globale du programme prévu de la ZIR n°15 de façon très sommaire;

Que, sur la base des différents critères, sept pôles sur quarante a priori envisagés ont été retenus plus particulièrement;

Que la conclusion est que le site du Heysel est le site le plus opportun pour accueillir le programme de la ZIR n°15 dans sa globalité;

Considérant que, pour plusieurs réclamants, dont le Conseil économique et social, la Commission Régionale de Mobilité et le Conseil de l'environnement, le RIE ne répond pas aux exigences du Conseil d'État dans son arrêt n°233.147 du 7 décembre 2015;

Qu'ils soulignent que l'arrêt se réfère au document de la DG Environnement de la Commission européenne intitulé « mise en œuvre de la directive 2001/42 'relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes sur l'environnement' »;

Que selon le point 5.12 du document précité, la description et l'évaluation des solutions de substitution raisonnables sélectionnées sont soumises aux mêmes exigences que le « plan ou programme », l'étude doit se dérouler « d'une façon comparable », les exigences concernant l'ampleur et le degré de précision des informations figurant dans le rapport « s'appliquent également à l'évaluation des solutions de substitution » et « il est primordial qu'un tableau précis des solutions de substitution raisonnables et des raisons pour lesquelles elles ne constituent pas la meilleure option soit présenté à l'autorité [...] chargée[] d'adopter le plan ou programme ainsi qu'aux autorités et au public consultés ». « Il revient à l'autorité planificatrice de faire un choix parmi les différentes solutions de substitution examinées, sur la base de l'analyse scientifique effectuée à ce sujet et qui doit figurer dans l'étude d'incidences sur l'environnement. »;

Dat dankzij deze informatie rekening kon worden gehouden met het project voor het nationale stadion;

Dat het MER rekening heeft gehouden met de beschikbare informatie over Brabantnet.

11.3.2 Het Gewestelijk Lucht-Klimaat-Energieplan

Overwegende dat Leefmilieu Brussel opmerkt dat het Lucht-Klimaat-Energieplan definitief goedgekeurd werd op 2 juni 2016;

Dat het dus niet langer een ontwerp is, maar wel degelijk een volwaardig plan;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het MER bij zijn analyse rekening heeft gehouden met de inhoud van het LKE-plan.

11.3.3 Het Waterbeheerplan (WBP)

Overwegende dat het ontwerp voor het tweede Waterbeheerplan 2016-2021 (met inbegrip van het beheerplan voor de overstromingsrisico's) in een vergevorderd stadium van de goedkeuringsprocedure zit : 2e lezing op 22 oktober 2015 en openbaar onderzoek afgesloten op 31 mei 2016;

Dat Leefmilieu Brussel voorstelt dat dit ook in rekening zou worden genomen in het MER;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat het MER rekening heeft gehouden met het WBP.

11.3.4 Het ontwerp van het Gewestelijk Natuurplan

Overwegende dat Leefmilieu Brussel opmerkt dat het Natuurplan finaal werd goedgekeurd op 14 april 2016;

Dat dit dus ook een volwaardig plan is en niet langer een ontwerp;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het MER rekening heeft gehouden met de inhoud van het gewestelijke Natuurplan.

11.4. Relevante doelstellingen op het vlak van milieubescherming

Overwegende dat Leefmilieu Brussel vermeldt dat er in het MER geen sprake is van :

- het Gewestelijk Programma voor de Kringlooeconomie;
- de Good Food-strategie;

Overwegende dat het gewestelijk programma voor de kringlooeconomie en de Good Food-strategie ondanks de territoriale link in het kader van hun uitvoering, niet tot uitdrukking mogen komen in een GBP;

Dat hun territoriale invulling dus moet gebeuren in een BBP;

Dat het MER de links met de andere relevante plannen en programma's moet beoordelen;

Dat de analyse van de gewestelijke programma's voor circulaire economie en Goodfood-strategie daar niet toe behoren als het gaat om de beoordeling van de wijziging van het GBP.

11.5. Voorstelling en analyse dans de varianten voor de beoogde locaties

Overwegende dat de reclamanten stellen dat het MER de locatievarianten onderzoekt voor de algemene inplanting van het programma van het GGB nr. 15, op een heel summier manier;

Dat op basis van verschillende criteria, zeven van de veertig a priori in aanmerking genomen plaatsen specifiek weerhouden werden;

Dat de conclusie is dat de site van de Heizel de meest aangewezen plaats is om het programma van het GGB nr. 15 in haar geheel te plaatsen;

Overwegende dat volgens verschillende reclamanten, waaronder de Economische en Sociale Raad, de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en de Raad voor het Leefmilieu, het MER niet beantwoordt aan de vereisten van de Raad van State in haar arrest nr. 233.147 van 7 december 2015;

Dat zij benadrukken dat het arrest verwijst naar het document van het DG Milieu van de Europese Commissie met de titel "uitvoering van richtlijn 2001/42 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's";

Dat op basis van punt 5.12 van het bovenvermelde document, de beschrijving en de evaluatie van de geselecteerde, redelijke vervangingsoplossingen onderworpen zijn aan dezelfde vereisten als het "plan of programma", het onderzoek moet "op een gelijkaardige manier" verlopen, de vereisten betreffende de omvang en de precisie van de informatie vermeld in het rapport "zijn ook van toepassing op de beoordeling van de vervangingsoplossingen" en "het is primordiaal dat een duidelijke tabel met redelijke vervangingsoplossingen en met de redenen waarom ze niet de beste optie zijn, voorgelegd wordt aan de overheid [...] bevoegd om het plan of programma goed te keuren, evenals aan de geraadpleegde overheden of het publiek". "De planningsoverheid moet een keuze maken uit de verschillende onderzochte vervangingsoplossingen, op basis van de wetenschappelijke analyse die hierover uitgevoerd werd en die vermeld moet worden in het milieueffectenrapport."

Que ce travail d'analyse comparative n'a, selon eux, pas pu être opéré par le RIE qui balaye 40 alternatives en 20 pages dont la conclusion est : « Le Heysel apparaît comme étant le site le plus adéquat pour accueillir le programme souhaité par la Région »;

Qu'ils estiment encore que l'arrêt du Conseil d'Etat ne demande pas que la recherche de site alternatif puisse accueillir l'ensemble du programme envisagé par le Gouvernement;

Que le Conseil économique et social estime que le programme devrait également être étudié selon une approche différente;

Que celle-ci consiste à pouvoir distinguer les différentes fonctions reprises dans le programme et à voir quels sont les sites susceptibles de les accueillir;

Qu'en mettant des alternatives décentralisées, il semble donc que le RIE ne réponde que partiellement à l'arrêt du Conseil d'Etat;

Qu'on peut constater à ce sujet qu'un centre commercial va d'ailleurs déjà prochainement ouvrir ses portes dans le Nord de Bruxelles (Docks Brussel);

Que seul le programme du « Masterplan NEO » a été étudié;

Que ces réclamants demandent que le Gouvernement envisage de scinder le programme en le répartissant sur divers sites;

Que le RIE pourrait dès lors analyser d'autres sites alternatifs;

Considérant que la CRD a entendu l'auteur de projet sur la méthodologie employée et décrite dans le RIE;

Qu'elle entend que certains sites potentiels ont dû être écartés car faisant déjà l'objet d'un programme établi;

Qu'elle rappelle que le critère de disponibilité et de maîtrise foncière doit entrer en ligne de compte dans le choix de variantes;

Qu'elle regrette toutefois qu'un choix de programmation ait été fait « a priori »;

Qu'elle constate que ce choix a engendré nombre de réactions relevant de l'échelle du PPAS;

Qu'elle regrette également qu'aucun avis de la CRD ne porte sur le contenu du projet du fait que ni le projet de « masterplan », ni le projet de PPAS ne lui sont soumis;

Qu'elle invite le Gouvernement à analyser les demandes de compléments de Bruxelles Environnement.

Considérant que le Gouvernement rappelle qu'il a décidé, par son arrêté du 20 janvier 2011 précité, d'ouvrir la procédure de modification du PRAS notamment pour créer un pôle d'activités regroupant un certain nombre de grands équipements nécessaires pour assurer le rayonnement international de Bruxelles;

Que le RIE a pour fonction d'examiner ce projet, c'est-à-dire l'ensemble du programme envisagé par le Gouvernement, et pas un autre projet;

Que faire droit à la demande de certains d'étudier un programme partiel ou décentralisé reviendrait à étudier un autre projet;

Qu'en étudiant les alternatives raisonnables envisageables en termes de localisation du programme appréhendé dans son entièreté, le RIE s'est conformé à l'arrêt du Conseil d'Etat précité;

Que le Gouvernement constate que le RIE a sélectionné sur la base d'une méthodologie objective le potentiel foncier susceptible d'accueillir un développement urbain à l'échelle de la Région de Bruxelles-Capitale;

Que cet exercice a permis de sélectionner 40 sites;

Que ces 40 sites ont été testés en fonction de différents paramètres discriminants : une accessibilité suffisante (zone A ou B telle que les définit le RRU), l'absence d'impossibilité ou de contraintes environnementales majeures (protection Natura 2000, site SEVESO, risque majeur d'inondations) et une surface minimum nécessaire pour le développement du programme;

Qu'à l'issue de ce test, 7 sites ont été présélectionnés;

Que le site de la ZIR fait partie de ces sites;

Que ces sites ont été comparés sur la base de l'ensemble des paramètres environnementaux;

Que le site de la ZIR a donc été soumis à la même analyse et donc à un niveau de détail identique aux 40 sites initiaux et finalement aux 7 sites sélectionnés;

Qu'il est normal que le RIE s'appesantisse plus longuement sur la description des incidences potentielles du programme sur la zone retenue à l'issue de l'analyse des différentes localisations; qu'en l'état, le RIE fait déjà plus de 500 pages; que s'il fallait y détailler avec le même degré de précision l'analyse de toutes les alternatives étudiées, le

Dat volgens hen het MER deze vergelijkende analyse niet heeft kunnen doorvoeren met 40 alternatieven op 20 pagina's waarbij de conclusie luidt : "De Heizel lijkt de meest aangewezen site te zijn om het programma dat het Gewest wenst op te vangen";

Dat zij vervolgens ook stellen dat het arrest van de Raad van State niet vraagt dat de zoektocht naar een alternatieve site het volledige programma zou kunnen opvangen dat beoogd wordt door de Regering;

Dat de Economische en Sociale Raad van mening is dat het programma ook op een andere manier zou moeten bekeken worden;

Dat dit eruit zou bestaan om de verschillende functies te kunnen onderscheiden die in het programma opgenomen zijn en om te zien welke sites deze functies kunnen opvangen;

Dat door gedecentraliseerde alternatieven over te slaan, het erop lijkt dat het MER slechts gedeeltelijk reageert op het arrest van de Raad van State;

Dat men hierbij kan vaststellen dat er binnenkort trouwens een winkelcentrum opent ten noorden van Brussel (Docks Brussel);

Dat enkel het programma van het « NEO-masterplan » werd bestudeerd;

Dat deze reclamanten vragen dat de Regering het programma opsplijt door het te verdelen over verschillende sites;

Dat het MER daardoor andere alternatieve sites zou kunnen analyseren;

Overwegende dat de GOC de ontwerper heeft gehoord over de gebruikte methodologie die is beschreven in het MER;

Dat ze bedoelt dat bepaalde potentiële sites moesten worden afgewezen omdat ze al het voorwerp uitmaakten van een programma;

Dat ze eraan herinnert dat het criterium beschikbaarheid en grondbeheersing in aanmerking moet worden genomen bij de keuze van varianten;

Dat ze evenwel betreurt dat een programmatie "a priori" werd gekozen.

Dat ze vaststelt dat deze keuze heel wat reacties heeft veroorzaakt die onder het BBP vallen;

Dat ze eveneens betreurt dat geen enkel advies van de GOC betrekking heeft op de inhoud van het ontwerp aangezien noch het ontwerp van "masterplan" noch het ontwerp van BBP aan haar werden voorgelegd;

Dat ze de Regering verzoekt om de vragen om aanvullingen vanwege Leefmilieu Brussel te analyseren.

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat ze, door haar voormelde besluit van 20 januari 2011, heeft besloten om de procedure tot wijziging van het GBP te starten om met name een activiteitenpool te creëren die een aantal grote voorzieningen verenigt die nodig zijn om de internationale uitstraling van Brussel te garanderen;

Dat het MER zich tot taak stelt om dit ontwerp te onderzoeken, d.w.z. het geheel van het programma dat wordt beoogd door de Regering, en dus niet een ander ontwerp;

Dat ingaan op het verzoek van sommigen om een deel- of gedecentraliseerd programma te onderzoeken zou neerkomen op het onderzoeken van een ander ontwerp;

Dat het MER, door de redelijke alternatieven te onderzoeken voor de lokalisatie van het programma in zijn geheel, zich heeft gehouden aan het voormelde arrest van de Raad van State;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het MER op basis van een objectieve methodologie het grondpotentieel heeft geselecteerd waar stadsontwikkeling op schaal van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest mogelijk is;

Dat aan de hand van deze oefening 40 sites werden geselecteerd;

Dat deze 40 sites werden getest volgens verschillende discriminerende parameters : voldoende bereikbaarheid (zone A of B zoals gedefinieerd in de GSV), geen onmogelijkheden of grote milieubeperkingen (bescherming Natura 2000, SEVESO-site, groot overstromingsrisico) en een minimale oppervlakte nodig voor de ontwikkeling van het programma;

Dat na afloop van deze test 7 sites voorlopig werden geselecteerd;

Dat de site van het GGB een van deze 7 sites is;

Dat deze sites werden vergeleken op basis van alle milieuparameters;

Dat de site van het GGB dus aan dezelfde analyse werd onderworpen en aan eenzelfde detailniveau als de 40 oorspronkelijke sites en uiteindelijk de 7 geselecteerde sites;

Dat het normaal is dat het MER meer aandacht besteedt aan de beschrijving van de mogelijke effecten van het programma op het weerhoudend gebied na analyse van de verschillende locaties; dat het MER zo al meer dan 500 pagina's telt; dat als alle onderzochte alternatieven met dezelfde graad van nauwkeurigheid zouden moeten

rapport représenterait une masse d'informations presque impossible à appréhender, tant pour les autorités que pour le public concerné.

Considérant que pour Bruxelles Environnement, la méthodologie pour le choix des variantes à étudier dans le cadre du RIE consiste en une liste de sites qui sont d'abord éliminés suivant 3 critères prédéfinis;

Qu'ensuite les sites restant sont comparés par thématique afin de conclure par une mise en évidence du site le plus propice au programme du Gouvernement;

Que la liste initiale des 40 sites potentiels est reprise dans un tableau, à la page 41 du RIE, sans aucune description des sites ni de leur cadre environnant;

Que cette absence de données initiales est dommageable;

Que les sites potentiels sont éliminés par critères au fur et à mesure et sans comparaison les uns avec les autres :

1. Selon la situation du site en zone C d'accessibilité en transports en commun;

2. Selon la présence d'une zone Natura 2000;

3. Tenant compte de la disponibilité foncière, sans toutefois en évoquer la maîtrise par le public ou le privé;

Qu'en ce qui concerne le 1er critère, un certain nombre de sites sont d'emblée écartés sur base de leur mauvaise accessibilité en transport en commun alors que d'autres sites retenus (Josaphat et OTAN) sont également en zone C;

Que la méthodologie du premier critère est donc remise en question;

Qu'en ce qui concerne le 2e critère, il est interpellant d'écarter le site de l'hippodrome de Boitsfort dans le présent cadre d'étude selon le critère de protection de la nature alors que par ailleurs l'hippodrome va devenir un centre événementiel et de loisirs qui s'étend dans la zone Natura 2000;

Que tout en ne remettant aucunement la protection de la nature en question, bien au contraire, Bruxelles Environnement se permet d'attirer l'attention sur la cohérence nécessaire à avoir sur le cas de l'hippodrome;

Que le lecteur averti qui analysera le RIE et se penchera ensuite sur le cas de l'hippodrome risque d'y voir un traitement du cas étrangement variable;

Qu'en ce qui concerne le 3e critère, la prise en compte de la disponibilité foncière devrait inclure la maîtrise publique du foncier qui est un argument important dans la décision;

Que les 7 sites restant sont alors comparés par thématique dans un tableau;

Que certaines données manquent pour une évaluation circonstanciée ainsi qu'une approche scientifique et technique;

Que, lors de la lecture des chapitres thématiques du RIE, aucune information supplémentaire n'est reprise sur la pertinence des données dans ce tableau;

Que la conclusion s'attache essentiellement à la densité du bâti existant environnant et les contraintes de certaines fonctions existantes, mais ne porte pas de réflexion sur les impacts environnementaux tels que la gestion des eaux et les zones inondables, la pression du programme sur les espaces verts existants, les flux de mobilité de tous les modes de transports, ...;

Que la conclusion du choix n'apparaît pas forcément convaincante pour le lecteur qui se demande si un ou deux autres sites ne pourraient être retenus en vertu des autres thématiques;

Que le risque de nouveaux recours au Conseil d'Etat apparaît comme possible;

Que Bruxelles Environnement liste dans son avis un certain nombre de compléments et amendements au tableau comparatif des sept sites des pages 57 à 63 du RIE;

Que la liste de ces éléments n'est pas à considérer comme exhaustive;

Que cette liste est la suivante :

- [Structure urbaine - Heysel] - Au sud et à l'ouest du site, le tissu urbain est densément bâti. On ne l'évoque pas;
- [Autres ambitions pour la zone - Gare de l'Ouest] - Ces éléments ne sont pas négatifs au regard du programme proposé sur te Heysel si ce n'est l'intérêt touristique dans la zone;
- [Autres ambitions pour la zone - Schaerbeek Formation] - On y retrouve au sud de la zone du logement, équipements de sport; intérêt de la relation avec le canal;
- [Développements prévisibles à proximité - Gare de l'Ouest] - Nœud ferroviaire dont RER, TGV, TC urbain, ...;
- [Patrimoine - Heysel] - « A proximité du parc d'Osseghem classé » doit être en vert comme pour le Moeraske;

worden behandeld, het rapport een massa aan informatie zou bevatten die zowel de overheden als het betrokken publiek onmogelijk zouden kunnen verwerken.

Overwegende dat voor Leefmilieu Brussel, de methodiek voor de selectie van de te bekijken varianten in het kader van het MER bestaat uit een lijst van sites die eerst geselecteerd worden op basis van 3 vooraf bepaalde criteria :

Dat de geselecteerde sites vervolgens per thema vergeleken worden om na afloop de beste site voor het programma van de Regering naar voren te brengen;

Dat de initiële lijst van 40 mogelijke sites vermeld staat in een tabel, op pagina 41 van het MER, zonder een beschrijving van de sites, noch van hun omgeving;

Dat dit gebrek aan gegevens bij aanvang nadelig is;

Dat de mogelijke sites geëlimineerd werden naargelang de criteria en zonder een onderlinge vergelijking :

1. Volgens de ligging van de site in zone C voor de bereikbaarheid met het openbaar vervoer;

2. Volgens de aanwezigheid van een Natura 2000-zone;

3. Rekening houdend met de beschikbaarheid van gronden, zonder echter stil te staan bij het feit of ze openbaar of privaat beheerd worden.

Dat voor wat het 1ste criterium betreft, een bepaald aantal sites onmiddellijk opzij geschoven kunnen worden op basis van hun moeilijke bereikbaarheid met het openbaar vervoer terwijl de andere geselecteerde sites (Josaphat en NAVO) ook in zone C liggen;

Dat de methodiek voor het eerste criterium dus in vraag gesteld wordt;

Dat voor wat het 2de criterium betreft, het vragen oproept dat de site van de Hippodroom in Bosvoorde bij deze studie opzij geschoven wordt omwille van het natuurbeschermingscriterium, terwijl de hippodroom een recreatie- en evenementencentrum zal worden dat zich uitstrekt in de Natura 2000-zone;

Dat Leefmilieu Brussel die natuurbescherming zeker niet in vraag stelt, integendeel, de aandacht vestigt op de broodnodige samenhang in het geval van de hippodroom;

Dat de geïnformeerde lezer die het MER zal analyseren en zich vervolgens zal buigen over het geval van de hippodroom riskeert om een buitengewoon variabele behandeling te zien van de case;

Dat voor wat het 3^e criterium betreft, de beschikbaarheid van de terreinen ook het openbare grondbeheer zou moeten inhouden, wat een belangrijk argument is bij de beslissing;

Dat de 7 overblijvende sites in een tabel vergeleken worden per thema;

Dat bepaalde gegevens ontbreken om te komen tot een gedetailleerde evaluatie, evenals een wetenschappelijke en technische benadering;

Dat bij het lezen van de thematische hoofdstukken van het MER geen bijkomende informatie vermeld wordt over de relevantie van de gegevens in deze tabel.

Dat de conclusie zich voornamelijk richt op de dichtheid van de bestaande gebouwen in de buurt en de vereisten van bepaalde bestaande functies, maar niet stilstaat bij de milieueffecten zoals het waterbeheer en de overstromingsgebieden, de druk van het programma op de bestaande groenzones, de mobiliteitsstromen bij alle vervoerswijzen enz.;

Dat de conclusie bij de keuze niet echt overtuigend lijkt voor de lezer die zich afvraagt of één of twee andere sites niet geselecteerd zouden kunnen worden op grond van de andere thema's;

Dat het risico op nieuwe beroepsprocedures bij de Raad van Staat mogelijk lijkt;

Dat Leefmilieu Brussel in haar advies een aantal aanvullingen en amendementen opgeeft voor de vergelijkende tabel met de zeven sites van pagina 57 tot 63 in het MER;

Dat de lijst met deze elementen niet als exhaustief mag gezien worden;

Dat deze lijst als volgt is :

- [Stedelijke structuur - Heizel] - Ten zuiden en westen van de site, het stadsweefsel is dichtbebouwd. Dit wordt niet aangekaart;
- [Andere ambities voor het gebied - Weststation] - Deze elementen zijn niet negatief voor het programma voorgesteld op de Heizel, als het niet het toeristische belang van het gebied is;
- [Andere ambities voor het gebied - Schaerbeek Vorming] - Ten zuiden van het gebied vinden we huisvesting, sportvoorzieningen terug; belang van het contact met het kanaal;
- [Gepande ontwikkelingen in de buurt - Weststation] - Spoorwegknooppunt met GEN, TGV, stedelijk OV enz.,
- [Erfgoed - Heizel] - « Nabij het geklasseerde Ossegempark » moet groen zijn zoals bij het Moeraske;

- [Patrimoine - T& T] - NB : la gare maritime sera reconvertie en plusieurs milliers de m² de commerces;
- [Superficie constructible - Heysel] - Manque photo de situation pour la ZIR15;
- [Accessibilité TC - Josaphat & OTAN] - La zone C était le premier critère d'exclusion dans la liste des sites. Pourquoi ces sites ont-ils été retenus jusqu'ici et pas les autres ?
- [Disponibilité et maîtrise foncière] - Certains sites en rouge sont la propriété de divers partenaires publics de différents niveaux de pouvoir. Il en va de même pour les sites en verts. Les différences de traitement n'apparaissent pas comme claires;
- [Compatibilité du projet avec les fonctions environnantes - Heysel] - Quartier urbain dense à l'ouest et au sud;
- [Projets existants ou en développement - T& T] - Le PPAS prévoit du logement, du commerce et de l'événementiel;
- [Sources de nuisances sonores] - L'ensemble des sites sont négatifs pour le bruit d'une façon ou d'une autre;
- [Qualité biologique de la zone] - L'analyse très synthétique et peu étayée n'apparaît pas convaincante pour un quelconque choix;
- [Imperméabilisation actuelle] - L'imperméabilisation des sols ne peut en aucun cas être un atout, surtout dans la gestion des eaux de pluie et ruissellement.

Considérant que le Gouvernement constate que la méthodologie utilisée par le RIE permet la sélection du potentiel foncier bruxellois susceptible d'accueillir le programme ambitionné par le Gouvernement;

Que cette méthodologie a été établie pour permettre une sélection des sites sur lesquels le développement du programme du Gouvernement est crédible;

Que cette crédibilité dépend principalement des critères choisis par le RIE;

Que d'autres critères peuvent également être pris en considération;

Que le critère d'accessibilité a été analysé en fonction de la situation projetée de chacun des sites pris en compte;

Que, dans la situation projetée, en raison du développement des transports publics, le site de l'OTAN et de Josaphat ne sont plus en zone d'accessibilité C;

Que l'erreur de méthodologie que pointe Bruxelles Environnement à ce sujet est donc inexistante;

Que le site de l'hippodrome de Boitsfort est destiné à accueillir un parc de loisirs actifs dont les activités sont essentiellement placées à l'extérieur;

Que le site l'hippodrome est destiné à l'accueil des familles bruxelloises;

Que ce site a vocation à accueillir des activités de plein air orientées vers le sport, l'éducation, la culture et la nature;

Qu'en l'occurrence le RIE l'écarte car jugeant que le programme prévu en l'espèce (logements, commerces,...) n'est pas compatible avec une zone Natura 2000;

Que l'analyse comparative des variantes de localisation n'impose pas une évaluation complète des incidences du projet de programme pour chaque variante ni une analyse multicritères exhaustive;

Que le RIE permet au décideur de se prononcer sur la pertinence du choix du site du Heysel compte tenu des variantes de localisation.

11.6. Population et aspects socio-économiques

Considérant qu'un réclamant estime que le RIE n'aborde pas la question du besoin en commerce, mais se borne à parler de la structure commerciale;

Qu'il estime aussi le RIE lacunaire en ne prenant pas en compte dans les calculs les grandes surfaces commerciales situées le long des grandes chaussées (A12, chaussée de Mons, ...);

Que ces grands commerces représentent des superficies non négligeables en Belgique;

Que ce type de commerce est très présent dans les environs de Bruxelles.

Considérant que le Gouvernement constate que le RIE a fait l'analyse de l'offre commerciale actuelle;

Que l'analyse conclut que Bruxelles peut être considéré comme peu équipée en centres commerciaux comparée aux autres capitales européennes et aux autres grandes villes belges;

Que l'analyse conclut que le programme proposé par le Gouvernement, et notamment sa composante commerciale, répond à une demande identifiée;

Qu'il n'appartient pas au RIE de faire le test socio-économique du projet de plan mais d'en évaluer les incidences sur l'environnement.

— [Erfgoed - T&T] - NB : de maritieme loods zal omgetoverd worden tot verschillende duizenden m² handelsruimte;

— [Bouwrijpe oppervlakte - Heizel] - De foto over de situatie ontbreekt voor het GGB15;

— [Toegankelijkheid OV - Josaphat & NAVO] - Zone C was het eerste uitsluitingscriterium in de lijst met de sites. Waarom werden deze sites tot op dit punt behouden en de andere niet?

— [Beschikbaarheid en grondbeheer] - Bepaalde rode sites zijn eigendom van verschillende openbare partners op verschillende niveaus. Dit geldt ook voor de groene sites. De verschillende behandelingen lijken niet duidelijk te zijn;

— [Compatibiliteit van het ontwerp met de nabije functies - Heizel] - Dichte stadswijk in het westen en het zuiden;

— [Bestaande projecten of projecten in ontwikkeling - T&T] - Het BBP plant huisvesting, handel en evenementen;

— [Bronnen van lawaaihinder] - Alle sites scoren op een of andere manier slecht als op het lawaai aankomt;

— [Biologische kwaliteit van het gebied] - De heel beknopte en weinig onderbouwde analyse lijkt niet overtuigend te zijn voor een willekeurige keuze;

— [Huidige ondoorlaatbaarheid] - De ondoorlaatbaarheid van de bodem kan in geen geval een troef zijn, vooral bij het beheer van het regenwater en het afvloeiende water;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat de methodologie die werd gebruikt door het MER toelaat om het Brusselse grondpotentieel te selecteren waar het programma van de Regering kan worden uitgevoerd;

Dat deze methodologie werd opgesteld om sites te kunnen selecteren waarop de ontwikkeling van het programma van de Regering geloofwaardig is;

Dat deze geloofwaardigheid hoofdzakelijk afhangt van de criteria die worden gekozen door het MER;

Dat ook andere criteria in aanmerking kunnen worden genomen;

Dat het criterium bereikbaarheid werd onderzocht in de geplande toestand van alle in aanmerking genomen sites;

Dat in de geplande toestand, gezien de ontwikkeling van het openbaar vervoer, de NAVO-site en de Josaphat-site niet meer in zone C zullen liggen;

Dat de methodologische fout die Leefmilieu Brussel aanwijst in dit verband dus onbestaande is.

Dat de site van de hippodroom van Bosvoorde bestemd is voor een actief recreatiepark met hoofdzakelijk buitenactiviteiten;

Dat de site van de hippodroom bestemd is voor het onthaal van de Brusselse gezinnen;

Dat de site bestemd is voor openluchtactiviteiten die gericht zijn op sport, opvoeding, cultuur en natuur;

Dat het MER ze opzij schuift, daar het oordeelt dat het in casu vooropgestelde programma (woningen, winkels, ...) niet verenigbaar is met een Natura 2000-gebied;

Dat de vergelijkende analyse van de lokalisatievarianten geen volledige effectenbeoordeling van het ontwerp van programma oplegt voor elke variant, noch een volledige analyse volgens meerdere criteria;

Dat het MER de beslissingnemer toelaat om zich uit te spreken over de relevantie van de keuze van de Heizel-site, rekening houdend met de lokalisatievarianten.

11.6. Bevolking en socio-economische aspecten

Overwegende dat een reclamant van mening is dat het MER de kwestie niet aankaart of er behoefte is aan winkels, maar zich beperkt tot het spreken over de handelsstructuur;

Dat hij ook van mening is dat het MER onvolledig is door in de berekeningen geen rekening te houden met de grote winkels langs de grote invalswegen (A12, Bergensesteenweg enz.);

Dat deze grote winkels toch een aanzienlijke oppervlakte vertegenwoordigen in België;

Dat dit soort handel heel sterk vertegenwoordigd is rond Brussel;

Overwegende dat de Regering vaststelt dat het MER het huidige handelsaanbod heeft onderzocht;

Dat uit de analyse blijkt dat Brussel te weinig winkelcentra heeft in vergelijking met andere Europese hoofdsteden en andere Belgische steden;

Dat uit de analyse blijkt dat het programma dat de Regering voorstelt, en met name het commerciële luik ervan, beantwoordt aan een geïdentificeerde vraag;

Dat het niet de taak is van het MER om de sociaaleconomische test van het ontwerpplan uit te voeren, maar wel om de milieueffecten ervan te beoordelen.

11.7. MOBILITÉ**11.7.1. Généralités**

Considérant qu'au niveau de la description de l'état initial de l'environnement, le RIE aux pages 188 à 241, donne une information relativement complète;

Que Bruxelles Environnement signale l'imprécision de certaines cartes quant à la situation des P+R;

Qu'il relève également des légendes incomplètes;

Qu'il estime que l'analyse au niveau de l'accessibilité du site lors d'événements importants doit être complétée;

Que Bruxelles Environnement demande d'aborder l'analyse de la concomitance de grands événements (concerts au Palais 12 et match de foot) dans le temps.

Considérant que le Gouvernement souligne que le RIE a étudié l'impact du projet de plan sur la situation existante et sur la situation projetée;

Que l'impact maximal du projet a lieu durant l'après-midi (17-18h en semaine et 16-17h le samedi);

Que l'interaction avec les concerts du Palais 12 et les matchs de Football aura lieu en soirée;

Que le RIE ayant étudié l'impact du projet de plan au moment où son impact est le plus important, il n'était pas nécessaire d'analyser en plus des configurations ayant un impact moindre.

Considérant que le Conseil Economique et social de la Région de Bruxelles-Capitale et la Commission régionale de la mobilité constatent que, dans la version française du RIE aux pages 410, 420 et 422, certains schémas relatifs à la saturation du réseau routier, à l'impact cumulé du projet de plan et du futur EuroStadium sur le parking C sont absents;

Considérant que la version du RIE mise à l'enquête publique et disponible sur le site internet de la Région est complète.

Considérant qu'un réclamant relève que le RIE, à la page 414, dit : « Nous ne connaissons pas en détail le taux de saturation des lignes en situation actuelle mais la position du Heysel en fin de ligne est un point positif pour la capacité car aujourd'hui, à l'exception des grands événements qui chargent les lignes, le réseau offre des réserves de capacités réelles et les nouvelles lignes renforcent encore cette réserve de capacité existante »;

Qu'il estime que cette supputation est bien fragile pour autoriser le vaste programme de la ZIR.

Considérant que le Gouvernement fait remarquer que les estimations formulées dans RIE se basent sur les informations transmises par la STIB;

Que le constat qu'il existe des réserves de capacité importantes ne souffre aucun doute, pas plus que le fait que des projets de renforcement de la desserte du Plateau du Heysel en transports en commun sont actuellement en cours de mise en œuvre;

Qu'il ne s'agit donc pas de supputations mais d'éléments concrets.

11.7.2. Estimation des demandes en déplacements du projet et des alternatives

Considérant que Bruxelles Environnement émet plusieurs critiques en matière de parts modales pour les différentes fonctions présentes sur le site;

Qu'en ce qui concerne les fonctions générant des déplacements de travailleurs, les parts modales proposées ne sont pas cohérentes avec celles observées dans le cadre de l'obligation des plans de déplacements d'entreprises en RBC;

Que, par exemple, la part du covoiturage est surévaluée dans toutes les hypothèses. En 2011, la part du covoiturage moyenne pour la Région était de 1,6%;

Que pour le logement, les hypothèses de parts modales devraient être évaluées en fonction du jour de la semaine concerné;

Qu'en effet, on peut supposer qu'il existe des différences entre les modes de déplacements du vendredi et du samedi;

Que, de plus, la forte mixité de fonctions de la zone devrait générer des déplacements de proximité privilégiant les modes actifs;

Qu'au niveau des écoles, les hypothèses de parts modales devraient être établies sur la base des données collectées par Bruxelles Mobilité dans le cadre des plans de déplacements scolaires;

Qu'au niveau des commerces, les hypothèses des parts modales proposées dans l'étude devraient être confrontées aux études d'incidences déjà réalisées dans la RBC pour des grands centres commerciaux;

Qu'il y a lieu de vérifier l'ensemble des hypothèses en matière de parts modales au regard des données existantes en RBC en matière de mobilité à savoir : les plans de déplacements d'entreprises, les plans de déplacements scolaires, les études d'incidences, ...;

11.7. MOBILITEIT**11.7.1. Algemeen**

Overwegende dat bij de beschrijving van de initiële toestand van het milieu, het MER van pagina's 188 tot 241 nogal volledige informatie geeft;

Dat Leefmilieu Brussel wijst op de onduidelijkheden van bepaalde kaarten voor wat de situering van de P+R betreft;

Dat men ook wijst op onvolledige legendes;

Dat het stelt dat de analyse rond de bereikbaarheid van de site tijdens grote evenementen aangevuld moet worden;

Dat Leefmilieu Brussel vraagt om de analyse aan te vangen rond het gelijktijdig plaatsvinden van grote evenementen (concerten in Paleis 12 en voetbalwedstrijden);

Overwegende dat de Regering benadrukt dat het MER de impact van het ontwerpplan op de bestaande en de geplande toestand heeft onderzocht;

Dat de impact het grootst is in de namiddag (17-18 uur op weekdays en 16-17 uur op zaterdag);

Dat de interactie met de concerten in Paleis 12 en de voetbalmatchen zich 's avonds zal voordoen;

Dat aangezien het MER dus de impact van het ontwerpplan heeft bestudeerd op het moment dat die het grootst is, het niet nodig was om daarnaast ook configuraties te analyseren met een kleinere impact.

Overwegende dat de Economische en Sociale Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gewestelijke Mobiliteitscommissie vaststellen dat, in de Franse versie van het MER op pagina's 410, 420 en 422, bepaalde schema's ontbreken betreffende de verzadiging van het wegennet, betreffende de gecumuleerde impact van het ontwerp en van het toekomstige EuroStadium op parking C.

Overwegende dat de versie van het MER die is voorgelegd aan het openbaar onderzoek en beschikbaar is op de website van het Gewest volledig is.

Overwegende dat een reclamant aanklaagt dat het MER, op pagina 414, vermeldt : « We kennen het verzadigingspercentage van de lijnen momenteel niet, maar de ligging van de Heizel op het einde van de lijn is een positief punt voor de capaciteit, want vandaag de dag biedt het net, behalve bij grote evenementen die de lijnen bevolken, een reële capaciteit en nieuwe lijnen zullen deze bestaande capaciteitsreserve nog versterken »;

Dat hij van mening is dat deze schatting nogal wankel is om het grote programma van het GGB te rechtvaardigen;

Overwegende dat de Regering opmerkt dat de ramingen in het MER gebaseerd zijn op de informatie die werd verstrekt door de MIVB;

Dat de vaststelling dat er grote capaciteitsreserves bestaan geenszins betwijfeld wordt, niet meer dan het feit dat er momenteel projecten worden uitgevoerd om de bediening van de Heizelvlakte door het openbaar vervoer te versterken;

Dat het dus niet gaat om schattingen, maar om concrete elementen.

11.7.2. Schatting van de verplaatsingsvragen van het project en de alternatieven

Overwegende dat Leefmilieu Brussel meerdere punten van kritiek formuleert betreffende de modale aandelen voor de verschillende functies op de site;

Dat voor wat de functies betreft die aanleiding geven tot verplaatsingen van werknemers, de voorgestelde modale aandelen niet coherent zijn met de aandelen vermeld in het kader van de verplichting van de bedrijfsvervoerplannen in het BHG;

Dat bijvoorbeeld het aandeel aan carpooling overgewaardeerd is in alle hypothèses van het studiebureau. In 2011 bedroeg het gemiddelde aandeel aan carpooling voor het Gewest 1,6%;

Dat voor de huisvesting, de hypothèses van de modale aandelen geëvalueerd moesten worden in functie van de dag van de week in kwestie;

Dat men inderdaad kan veronderstellen dat er verschillen zijn tussen de manier van verplaatsen op vrijdag en op zaterdag;

Dat bovendien de sterke mix aan de functies in het gebied zou moeten leiden tot korte verplaatsingen die vooral gebruik maken van actieve manieren;

Dat bij de scholen, de hypothèses van de modale aandelen opgesteld zouden moeten worden op basis van de gegevens verzameld door Brussel Mobiliteit in het kader van de schoolvervoerplannen;

Dat bij de winkels de hypothèses van de modale aandelen voorgesteld in de studie vergeleken zouden moeten worden met de effectenstudies die reeds uitgevoerd werden voor het BHG voor de grote winkelcentra;

Dat wat de modale aandelen betreft alle hypothèses kunnen worden geverifieerd in het licht van de bestaande gegevens in het BHG op het vlak van mobiliteit, met name de bedrijfsvervoerplannen, de schoolvervoerplannen, de effectenstudies enz.;

Que les aspects logistiques du projet ne font l'objet d'aucune hypothèse;

Que pourtant les tableaux proposés pour l'analyse de la demande de transport évaluent des flux journaliers de camions;

Qu'il y a lieu de clarifier la situation d'autant plus que ces flux de camions ne semblent pas correspondre aux besoins des fonctions.

Qu'à titre d'exemple pour la fonction logement, on comptabilise 75 déplacements de camions par jour;

Que ceci n'est pas compatible avec cette fonction.

Considérant que le Gouvernement souligne que le RIE base son analyse sur des hypothèses;

Qu'il est impossible de faire autrement dès le moment où il est nécessaire de modéliser une situation future;

Que les hypothèses choisies pour l'analyse sont basées sur des données les plus récentes et notamment l'enquête du Service Public Fédéral Mobilité Transport sur les déplacements domicile-lieu de travail, l'enquête MOBEL, le rapport annuel de l'Observatoire du Tourisme à Bruxelles;

Que la réalisation du projet est évaluée à l'horizon 2022, horizon auquel l'offre en transports sera plus développée; que les comportements en matière de mobilité vont évoluer;

Qu'il est dès lors méthodologiquement discutable de se baser sur les résultats des plans de déplacements d'entreprises qui ne rendent compte que d'une situation présente ou passée;

Que, de plus, les plans de déplacements d'entreprises ne sont pas représentatifs de la mobilité attendue pour le projet puisqu'ils concernent uniquement les entreprises et les organismes de plus de 100 personnes.

11.8. Analyse des effets notables du projet de plan au regard de la situation existante

Considérant que Bruxelles Environnement estime que, pour être complet, une analyse des effets notables du plan au regard de la situation existante dans le périmètre restreint et étendu un jour d'événement au Palais des expositions et/ou au palais 12 et/ou au stade Roi Baudouin devrait être réalisée.

Considérant que le Gouvernement estime, au vu des éléments de réponse apportés ci-dessus, notamment au point 11.7.1, que le RIE apporte les informations nécessaires à la bonne information du décideur.

11.9. Mesures et recommandations : mesures à mettre en œuvre pour éviter, réduire ou compenser les incidences notables de la mise en œuvre du plan

Considérant que certains réclamants estiment que, dans la mesure où le RIE met en évidence que l'on peut s'attendre à des problèmes de stationnement lors d'événements de grande importance se déroulant simultanément sur le plateau du Heysel (Palais 12, PEB & Stade de football), il est souhaitable qu'il émette des recommandations sur ce point;

Que des recommandations de mobilité particulières à chaque fonction attendue sur le site (logement, commerce, ...) devraient être émises.

Considérant que le Gouvernement souligne que le RIE constate que des saturations du stationnement sont à prévoir lors du cumul d'un grand salon et d'un match de football;

Que le RIE précise que ce cumul aura lieu 2 fois par an;

Que le RIE recommande d'étudier la mutualisation de l'offre en stationnement à l'échelle du plateau du Heysel;

Qu'au stade de la modification du PRAS, il n'est pas opportun de faire des recommandations particulières sur chaque fonction;

Que ces recommandations particulières concernent des projets particuliers non définis dans le projet de modification du PRAS.

Considérant que, pour Bruxelles-Environnement, il eut été pertinent et utile de prendre en compte dans le RIE les enjeux et les impacts en termes de ressources et de déchets et plus largement la question des impacts socio-économiques et environnementaux dans une optique d'économie circulaire;

Que, dans cette optique, des variantes auraient dû être étudiées prenant en compte la suppression ou la conservation de tout ou partie des bâtiments existants dont le stade, de même que l'adaptabilité des nouveaux bâtiments envisagés nécessaires à la réalisation du programme de la ZIR;

Que les recommandations du RIE devraient être plus précises concernant la question de l'adaptabilité du bâti mais aussi de l'intérêt et des avantages du programme de la ZIR au regard des ambitions et actions du Programme Régional en Economie Circulaire.

Considérant que Gouvernement rappelle qu'il est ici question de la modification partielle du PRAS; qui régle l'affectation du sol;

Dat de logistieke aspecten van het project geen voorwerp zijn van een hypothese;

Dat de voorgestelde tabellen voor de analyse van de transportvraag nochtans de dagelijkse stroom aan vrachtwagens evalueren;

Dat de situatie verduidelijkt kan worden, temeer daar deze vrachtwagenstromen niet overeen lijken te komen met de behoeften van de functies.

Dat bij wijze van voorbeeld bij de woonfunctie, men 75 verplaatsingen van vrachtwagens per dag telt;

Dat dit niet compatibel lijkt te zijn met deze functie;

Overwegende dat de Regering benadrukt dat het MER zijn analyse baseert op hypothesen;

Dat het onmogelijk anders kan aangezien het de modellering betreft van een toekomstige toestand;

Dat de hypothesen die voor de analyse werden weerhouden gebaseerd zijn op de recentste gegevens en met name op de enquête van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer over het woonwerkverkeer, de MOBEL-enquête, het jaarverslag van het Observatorium voor Toerisme in Brussel;

Dat de realisatie van het ontwerp wordt beschouwd tegen horizon 2022, als het vervoersaanbod meer ontwikkeld zal zijn; dat de gedragingen inzake mobiliteit zullen evolueren;

Dat het bijgevolg methodologisch discussieerbaar is om zich te baseren op de resultaten van de bedrijfsvervoersplannen, die enkel rekening houden met een bestaande of voorbije toestand;

Dat bovendien de bedrijfsvervoersplannen niet representatief zijn voor de mobiliteit die wordt verwacht, aangezien ze enkel betrekking hebben op bedrijven en instanties met meer dan 100 werknemers.

11.8. Analyse van de merkbare effecten van het ontwerp ten opzichte van de bestaande situatie

Overwegende dat Leefmilieu Brussel van mening is dat volledigheidshalve een analyse zou moeten uitgevoerd worden van de merkbare effecten van het ontwerp ten opzichte van de bestaande situatie in de beperkte en bredere perimeteer op een dag dat er een evenement is in het Tentoonstellingspaleis en/of Paleis 12 en/of het Koning Boudewijnstadion;

Overwegende dat de Regering, gezien de antwoordelementen in met name punt 11.7.1, van mening is dat het MER de nodige informatie bevat voor de goede voorlichting van de beslissingnemer.

11.9. Maatregelen en aanbevelingen : maatregelen die uitgewerkt moeten worden om de merkbare effecten bij de uitwerking van het plan te vermijden, verminderen of compenseren

Overwegende dat een aantal reclamanten, in de mate dat het MER beklemtont dat men zich kan verwachten aan parkeerproblemen bij grote evenementen die tegelijkertijd plaatsvinden op de Heizelvlakte (Paleis 12, Brussels Expo en voetbalstadion), wenselijk is dat het MER aanbevelingen hieromtrent formuleert;

Dat er mobiliteitsaanbevelingen zouden moeten geformuleerd worden specifiek voor elke functie die men op de site verwacht (huisvesting, handel enz.);

Overwegende dat de Regering benadrukt dat het MER vaststelt dat de parkeerplaatsen zullen verzadigd zijn als een grote beurs en een voetbalmatch gelijktijdig plaatsvinden;

Dat het MER preciseerd dat dit 2 keer per jaar zal gebeuren;

Dat het MER aanbeveelt om het gezamenlijke gebruik van het parkeeraanbod te onderzoeken op schaal van de Heizelvlakte;

Dat het in het stadium van de wijziging van het GBP niet opportuun is om bijzondere aanbevelingen te doen voor elke functie;

Dat deze bijzondere aanbevelingen betrekking hebben op bijzondere projecten die niet zijn bepaald in het ontwerp tot wijziging van het GBP.

Overwegende dat het volgens Leefmilieu Brussel relevant en nuttig zou zijn geweest om rekening te houden in het MER met de uitdagingen en effecten op het vlak van de resources en het afval, en meer bepaald met de socio-economische en milieu-impact in de optiek van een circulaire economie;

Dat er in dit opzicht varianten hadden moeten bekeken worden rekening houdend met de afbraak of het behoud van alle bestaande gebouwen of een deel ervan, zoals het stadion, alsook met de aanpasbaarheid van de nieuwe geplande gebouwen die nodig zijn bij de uitwerking van het programma van het GGB;

Dat de aanbevelingen van het MER preciezer zouden moeten zijn betreffende de aanpasbaarheid van de gebouwen, maar ook het belang en de voordelen van het programma van het GGB ten opzichte van de ambities en de acties van het Gewestelijke Programma voor de Circulaire Economie;

Overwegende dat de Regering eraan herinnert dat het hier gaat om de gedeeltelijke wijziging van het GBP die de bestemming regelt;

Que, dans ce cadre, les questions liées à l'économie circulaire ne peuvent être réglées;

Qu'une fois la ZIR établie, il sera possible de considérer les ambitions et actions du Programme Régional en Economie Circulaire, principalement dans le cadre du futur PPAS, de règlements d'urbanisme éventuels et/ou des demandes de permis qui seront déposées pour les projets concrets à réaliser dans la zone.

Sur la proposition du Ministre-Président, qui a l'Aménagement du Territoire dans ses attributions, Après en avoir délibéré,

Arrête :

Article 1er. La prescription 18 du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 est modifiée comme suit :

1° Entre les 4° et 5° alinéas, un nouvel alinéa 5 est inséré, libellé comme suit :

« Par dérogation à l'alinéa 3, tant que l'aménagement de la zone d'intérêt régional n° 15 n'a pas été établi conformément à l'alinéa 2, les actes et travaux conformes au programme qui lui est applicable peuvent être autorisés après qu'ils auront été soumis aux mesures particulières de publicité. »;

2° Entre les 5e et 6e alinéas anciens, devenant les 6e et 7e alinéas, un nouvel alinéa 7 est inséré, libellé comme suit :

« La zone d'intérêt régional 15 définit dans son programme un solde de superficies des bureaux admissibles qui comprend les bureaux existants au jour de l'entrée en vigueur de la modification partielle du plan arrêtée le 2 mai 2013. »

Art. 2. Il est ajouté un nouveau programme de ZIR, numéroté 15, rédigé comme suit :

«ZIR N° 15 – HEYSEL

Cette zone est affectée aux équipements d'intérêt collectif ou de service public, aux commerces, aux logements, aux établissements hôteliers et aux espaces verts.

Elle peut aussi être affectée aux bureaux qui constituent le complément usuel des fonctions principales de la zone.

La superficie de plancher affectée aux bureaux, en ce compris les bureaux existants à l'entrée en vigueur de la modification partielle du plan arrêtée le 2 mai 2013, est limitée à un total de 20.000 m².

La superficie affectée aux espaces verts ne peut être inférieure à 7 ha.

La superficie de plancher affectée aux logements est de minimum 75.000m².

La composition urbaine de l'ensemble vise :

- à recréer un quartier mixte;
- à l'amélioration de la perméabilité piétonne et cyclable du site et particulièrement à renforcer les connexions piétonnières du Plateau du Heysel vers l'est par un aménagement adéquat des liaisons existantes et à créer.

Les réservations pour les transports en commun, en ce compris la réalisation d'une infrastructure de dépôt, doivent être prévues. »

Art. 3. La carte n° 3 – Affectation du sol – du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 est partiellement modifiée conformément à l'extrait de la carte ci-annexé.

Art. 4. Les modalités de suivi des dispositions du présent arrêté sont définies par l'arrêté du 20 avril 2017 désignant les fonctionnaires chargés du rapport sur le suivi des incidences notables sur l'environnement de la mise en œuvre du Plan régional d'affectation du sol.

Art. 5. Le Ministre-Président est chargé de l'exécution de la présente décision.

Bruxelles, le 6 juillet 2017.

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale :

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, Chargé des Pouvoirs locaux, du Développement territorial, de la Politique de la Ville, des Monuments et Sites, des Affaires étudiantes, du Tourisme, de la Fonction publique, de la Recherche scientifique et de la Propreté publique,

R. VERVOORT

Dat in dit kader de vragen betreffende de circulaire economie in dit stadium niet kunnen worden opgelost;

Dat zodra het GGB vaststaat, de ambities en acties van het Gewestelijk Programma voor Circulaire Economie zullen kunnen worden beschouwd, hoofdzakelijk in het kader van het toekomstige BBP, de eventuele stedenbouwkundige verordeningen en/of de vergunningsaanvragen die zullen worden ingediend voor concrete projecten in het gebied.

Op voorstel van de Minister-President, bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, na beraadslaging,

Besluit :

Artikel 1. Voorschrift 18 van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd, wordt als volgt gewijzigd :

1° Tussen het vierde en het vijfde lid wordt een nieuw vijfde lid ingevoegd dat luidt als volgt :

« In afwijking van het derde lid mogen zo lang de aanleg van het gebied van gewestelijk belang nr. 15 niet gebeurd is overeenkomstig het tweede lid, de handelingen en werken die beantwoorden aan het programma dat hierop van toepassing is, toegestaan worden als deze eerst zijn onderworpen aan bijzondere regelen van openbaarmaking. »

2° Tussen het vroegere vijfde en zesde lid, die nu het zesde en zevende lid worden, wordt een nieuw lid 6 ingevoegd dat als volgt luidt :

"Het gebied van gewestelijk belang 15 definieert in zijn programma een saldo van toelaatbare kantooroppervlakte dat de kantoren omvat die bestaan op de dag van de inwerkingtreding van de gedeeltelijke wijziging van het plan dat op 2 mei 2013 werd goedgekeurd."

Art. 2. Er wordt een nieuw programma van GGB toegevoegd, met het nummer 15, dat als volgt is opgesteld :

"GGB nr. 15 – HEIZEL

Dit gebied is bestemd voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten, handelszaken, woningen, hotelinrichtingen en groene ruimten.

Het kan ook worden bestemd voor kantoren die de gebruikelijke aanvulling vormen van de hoofdfuncties van de zone.

De vloeroppervlakte bestemd voor kantoren, met inbegrip van de kantoren die bestaan op het moment van de inwerkingtreding van de gedeeltelijke wijziging van het plan die werd goedgekeurd op 2 mei 2013, wordt beperkt tot een totaal van 20.000 m².

De oppervlakte die wordt bestemd voor groene ruimten mag niet lager zijn dan 7 ha.

De vloeroppervlakte die is toegewezen aan de woningen bedraagt minimaal 75.000 m².

De stedelijke vormgeving van het geheel beoogt :

- de herinrichting van een gemengde wijk;
- de verbetering van de toegankelijkheid van de site voor voetgangers en fietsers en in het bijzonder de versterking van de voetgangersverbindingen van de Heizelvlakte naar het oosten, dankzij een gepaste inrichting van de bestaande en aan te leggen verbindingen.

Er moeten ruimten gereserveerd worden voor het openbaar vervoer, met inbegrip van een opslaginfrastructuur."

Art. 3. Kaart 3 – Bodembestemming – van het gewestelijk bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd goedgekeurd, wordt gedeeltelijk gewijzigd volgens het bijgevoegde kaartuitreksel.

Art. 4. De regels voor de opvolging van dit besluit worden vastgesteld in het besluit van 20 april 2017 tot aanduiding van de ambtenaren belast met het verslag over de follow-up van de aanzienlijke effecten van de inwerkingtreding van het gewestelijk bestemmingsplan op het milieu.

Art. 5. De Minister-President is belast met de uitvoering van deze beslissing.

Brussel, 6 juli 2017.

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering :

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Plaatselijke Besturen, Territoriale Ontwikkeling, Stedelijk Beleid, Monumenten en Landschappen, Studentenaangelegenheden, Toerisme, Openbaar Ambt, Wetenschappelijk Onderzoek en Openbare Netheid,

R. VERVOORT

Carte 1 - Situation existante de fait

LEGENDE

Généralités

Réseau viaire

Limite régionale

Limite communale

Eau

Zone ferroviaire

Mixité globale par îlot

(X = Proportion surface bureau, industrie, hôtel / Surface logement)

Très faible (X ≤ 0.02)

Faible (0.02 < X ≤ 0.04)

Moyenne (0.04 < X ≤ 0.12)

Forte (0.12 < X ≤ 0.45)

Très forte (0.45 < X)

Carte 1 - Situation existante de fait

Kaart 1 - Bestaande feitelijke toestand

1

Kaart 1 - Bestaande feitelijke toestand

LEGENDE

Algemeen

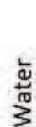
Wegennet

Gewestgrens

Gemeentegrens

Water

Spoorweggebied

Globaal gemengd karakter per huizenblok

(X = Verhouding oppervlakte kantoor, industrie, hotel / oppervlakte huisvesting)

Zeer zwak (X ≤ 0.02)

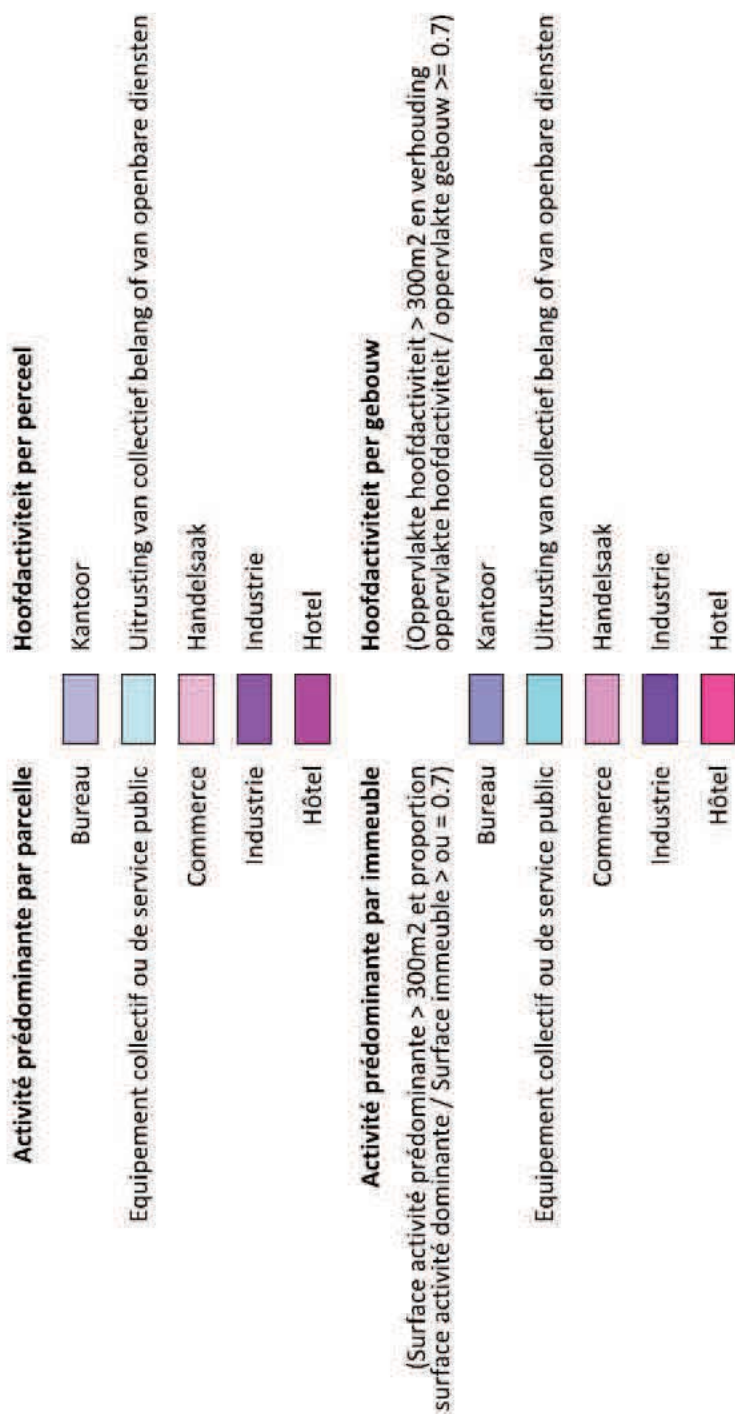
Zwak (0.02 < X ≤ 0.04)

Matig (0.04 < X ≤ 0.12)

Sterk (0.12 < X ≤ 0.45)

Zeer sterk (0.45 < X)

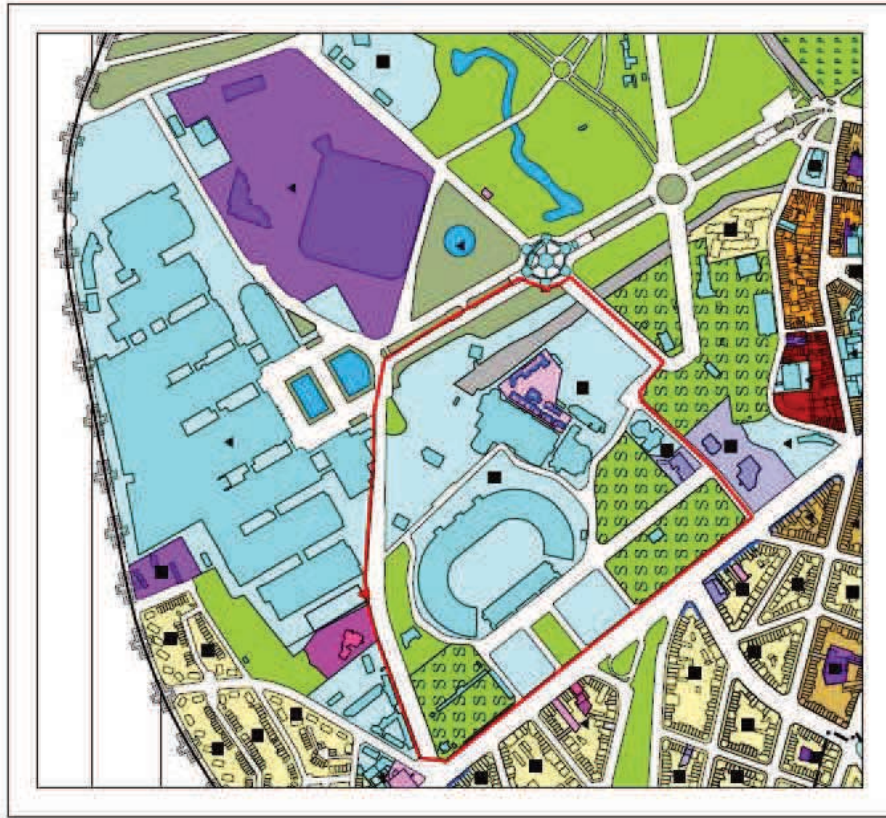
1

Carte 1 - Situation existante de fait

Espace vert	Groene ruimte
Parc, jardin et plaine de jeux	 Parc, tuin en speelplein
Terrain de loisirs et de sport de plein air	 Terrain voor vrijetijds - en sportactiviteiten in de open lucht
Espace vert associé à la voirie	 Bij de wegen horende groene ruimte
Terrain non bâti	Niet bebouwd terrein
Terrain non bâti	 Niet bebouwd terrein
Autres	Andere
Liserés de noyau commercial	 Linten voor handelskern
Intérieur d'îlot de bonne qualité	 Binnenterrein van huizenblok van goede kwaliteit
Intérieur d'îlot peu verdurisé	 Binnenterrein van huizenblok met weinig groen
Limite de zone modifiée	 Gewijzigde gebiedsgrens

Carte 1 - Situation existante de fait Kaart 1 - Bestaande feitelijke toestand

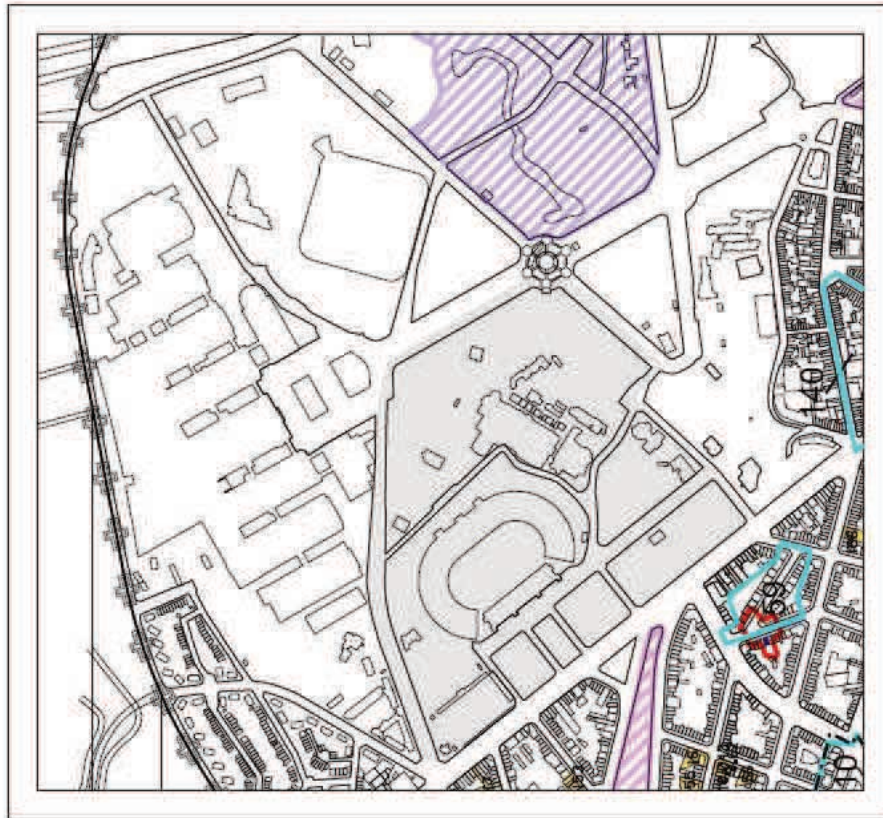

Carte 1 - Situation existante de fait 4 Kaart 1 - Bestaande feitelijke toestand

Carte 2 - Situation existante de droit Kaart 2 - Bestaande rechtstoestand

LEGENDE	LEGENDE
Généralités	Algemeen
Réseau viaire 	Wegennet
Limite régionale 	Gewestgrens
Limite communale 	Gemeentegrens
Plan particulier d'affectation du sol 	Bijzonder bestemmingsplan
Permis de lotir 	Verkavelingsvergunning
Monuments et Sites protégés	Gevrijwaarde monumenten en landschappen
Monument ou ensemble classé 	Beschermd monument of geheel
Site classé 	Beschermd landschap
Site inscrit sur la liste de sauvegarde 	Op bewaarijst ingeschreven landschap
Zone de protection 	Vrijwaringzone
Zone modifiée 	Gewijzigd gebied

Carte 2 - Situation existante de droit Kaart 2 - Bestaande rechtstoestand

Carte 2 - Situation existante de droit 2 Kaart 2 - Bestaande rechtstoestand

Carte 3 - Affectation du sol Kaart 3 - Bodembestemming

LEGENDE	LEGENDE
Généralités	Algemeen
Réseau viaire 	Wegennet
Limite régionale 	Gewestgrens
Limite communale 	Gemeentegrens
Eau 	Water
Affectations	Bestemmingen
Zones d'habitat	Woongebieden
Zones d'habitation à prédominance résidentielle 	Woongebieden met residentieel karakter
Zones d'habitations 	Typische woongebieden
Zones mixtes	Gebieden met gemengd karakter
Zones mixtes 	Gemengde gebieden

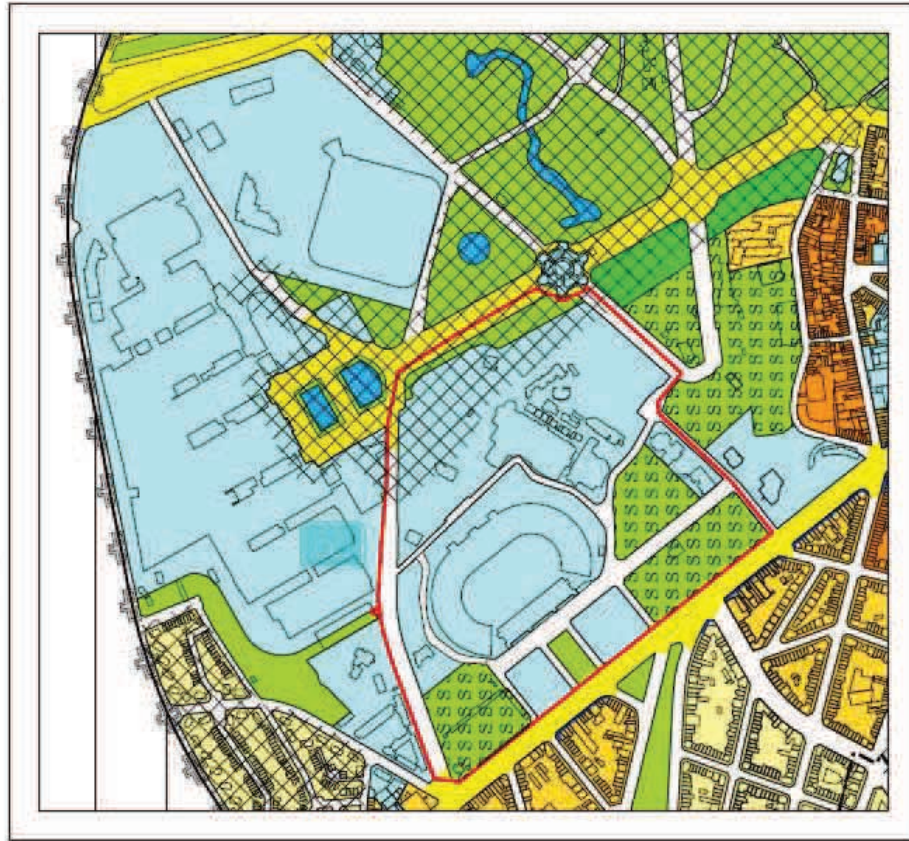
Autres zones d'activités	Andere activiteitengebieden
Zones d'équipements d'intérêt collectif ou de service public	Gebieden van voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten
Zones vertes	Groengebieden
Zones vertes	Groengebieden
Zones de parc	Parkgebieden
Zones de sport ou de loisirs de plein air	Gebieden voor sport - of vrijetijdsactiviteiten in de openlucht
Autres zones	Andere gebieden
Zones d'intérêt régional	Gebieden van gewestelijk belang
Prescriptions complémentaires	Aanvullende voorschriften
Zones d'intérêt culturel, historique, esthétique ou d'embellissement	Gebieden van culturele, historische of esthetische waarde of voor stadsverfraaiing
Liserés de noyau commercial	Linten voor handelskern
Galeries commerçantes	Winkelgalerijen
Espaces structurants	Structureerende ruimte
Parking de transit	Transitparkeerplaats
Limite de zone modifiée	Gewijzigde gebiedsgrens

Kaart 3 - Bodembestemming

Bodembestemming 03/05/2001

Carte 3 - Affectation du sol

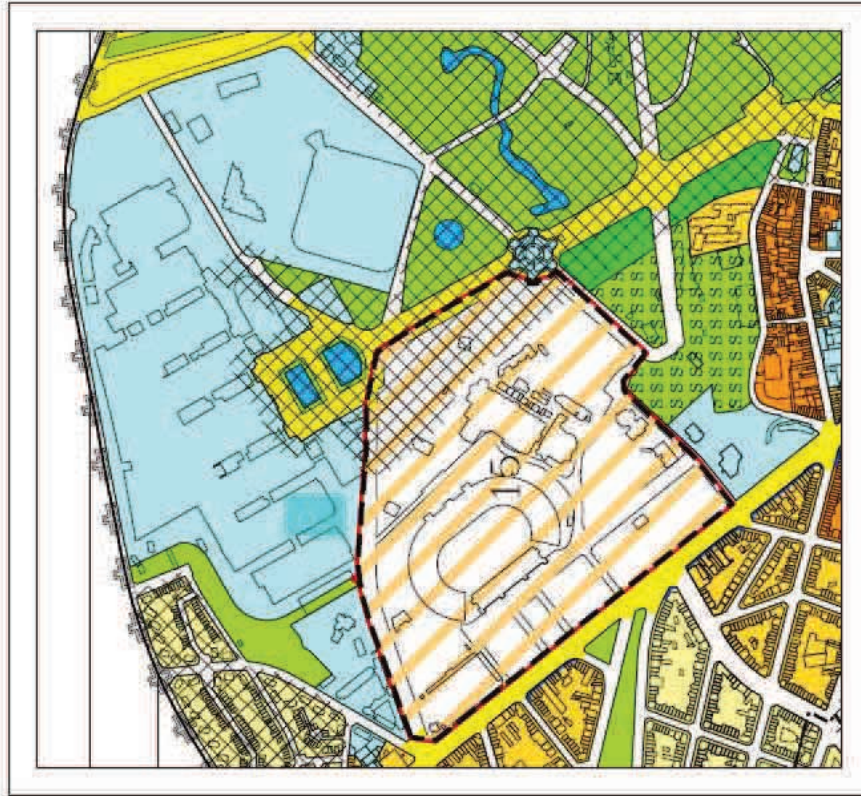
Affectation du sol 03/05/2001

Carte 3 - Affectation du sol 3 Kaart 3 - Bodembestemming

Carte 3 - Affectation du sol
modification partielle

Kaart 3 - Bodembestemming
gedeeltelijke wijziging

Carte 3 - Affectation du sol 4 Kaart 3 - Bodembestemming

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van
gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10
november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification
partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Table des matières

1. MEMORIE VAN TOELICHTING	5
1.1. Raadpleging van de Commissie	
1.2. Voorgeschiedenis	
1.3. Vorige adviezen van de Commissie	
1.4. Nieuwe elementen	
1.5. Werkwijze	
1.6. Niveaus	
2. HANDEL	
3. VOORZIENINGEN	
3.1. Behoud van het gebied voor voorzieningen	
3.2. Evenwicht tussen de woonfuncties en de voorzieningen	
3.3. Scholenbouw in het gebied	
4. HUISVESTING	
5. KANTOREN	
Alinea 3 van het GGB 15	
6. MOBILITEIT	
6.1. Interregionale Samenwerking	
6.2. Gewestelijke Planning	
6.3. Bediening van de site	
6.4. Verzadiging van het mobiliteitsaanbod	
6.5. Parking	
6.6. Toegankelijkheid van de site	
6.7. Actieve vervoersmodi	
6.8. Milieueffecten	

Inhoudstafel

1. EXPOSÉ DES MOTIFS
1.1. De la saisine de la Commission
1.2. Des antécédents.
1.3. Des avis antérieurs de la Commission
1.4. Des éléments neufs
1.5. De la méthodologie.
1.6. <i>Des échelles</i>
2. COMMERCE
3. EQUIPEMENT
3.1. Maintien de la Zone d'Équipement
3.2. Equilibre des fonctions logements / équipements
3.3. Construction d'écoles dans la zone
4. LOGEMENT
5. BUREAUX
Alinéa 3 de la ZIR 15
6. MOBILITE
6.1. Collaborations Interregionales
6.2. Planifications Regionales
6.3. Desserte du site
6.4. Saturation de l'offre de mobilité
6.5. Stationnement
6.6. Accessibilité du site
6.7. Modes actifs
6.8. Impacts environnementaux

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

6.9. Logistiek

6.9. Logistique

6.10. Overige elementen

6.10. Autres éléments

7. MILIEU

7. ENVIRONNEMENT

7.1. Lucht, licht, klimaat, energie en netheid

7.1. Air, lumière, climat, énergie, propreté

7.2. Geluid en trillingen

7.2. Environnement sonore et vibratoire

7.3. Circulaire economie - bronnen - Afval

7.3. Economie circulaire - Ressources - Déchets

7.4. Groenzones, natuur en biodiversiteit

7.4. Espaces verts, nature et biodiversité

7.5. Water, doorlaatbaarheid en overstromingen

7.5. Eaux, imperméabilisation et inondations

8. ERFGOED EN LANDSCHAPPEN

8. PATRIMOINE ET PAYSAGE

9. VOORSCHRIFT 18 – GGB

9. PRESCRIPTION 18 - ZIR

10. MILIEUEFFECTENRAPPORT (MER)

10. RAPPORT SUR LES INCIDENCES ENVIRONNEMENTALES (RIE)

10.1. Algemeen

10.1. Généralités

10.2. Links met andere plannen

10.2. Liens avec d'autres plans

10.3. Varianten voor de locaties

10.3. Variantes de localisation

10.4. Andere opmerkingen

10.4. Autres remarques

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Advies van 10 november 2016 van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot instelling van de procedure voor gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd opgesteld betreffende de Heizelvlakte

Avis du 10 novembre 2016 de la Commission Régionale de Développement de la Région de Bruxelles-Capitale sur l'arrêté du gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, adoptant le projet de modification partielle du Plan Régional d'Affectation du Sol arrêté le 3 mai 2001 relative au plateau du Heysel

Gelet op het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening van 9 april 2004, gewijzigd bij de ordonnances van 7 juni 2007, 29 november 2007, 19 maart 2009 en 14 mei 2009, met name de artikelen 7, 25, 26 en 27;

Vu le Code Bruxellois de l'Aménagement du Territoire du 9 avril 2004, modifié par les ordonnances du 7 juin 2007, du 29 novembre 2007, du 19 mars 2009 et du 14 mai 2009, notamment les articles 7, 25, 26 et 27 ;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 25 maart 2010 betreffende de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 25 mars 2010 relatif à la Commission régionale de développement ;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 3 mei 2001 tot goedkeuring van het Gewestelijk Bestemmingsplan (hierna het "GBP");

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 3 mai 2001 adoptant le Plan régional d'affectation du sol (ci-après le « PRAS ») ;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 januari 2011 tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 20 janvier 2011 ouvrant la procédure de modification partielle du plan régional d'affectation du sol ;

Gelet op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd opgesteld en op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 november 2013 waarin de materiële fouten worden verbeterd die hierop inwerken ;

Vu l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 et l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 7 novembre 2013 corrigeant les erreurs matérielles affectant celui-ci ;

Gelet op het arrest nr. 233.147 van de Raad van State van 7 december 2015, dat voorziet in de vernietiging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 2 mei 2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd opgesteld, waar dit betrekking heeft op het Gebied van Gewestelijk Belang (GGB) nr. 15 – Heizel, met inbegrip van het stedenbouwkundige voorschrift 18, waar dit betrekking heeft op het voormelde GGB nr. 15 –

Vu l'arrêt du Conseil d'Etat n° 233.147 du 7 décembre 2015, qui « annule l'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale du 2 mai 2013 adoptant la modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001, en ce qu'il concerne la zone d'intérêt régional (ZIR) n° 15 – Heysel, y compris la prescription urbanistique 18, en ce qu'elle concerne la ZIR n° 15 – Heysel précitée ».

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Heizel.

Gelet op het besluit van 26 mei 2016 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan dat op 3 mei 2001 werd opgesteld betreffende de Heizelvlakte;

Vu l'arrêté du 26 mai 2016 du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale adoptant le projet de modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001 relative au plateau du Heysel ;

Gelet op het dossier dat de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie op 29 september 2016 in ontvangst genomen heeft, met daarin het ontwerpplan, vergezeld van het milieueffectenrapport, alsmede de bezwaarschriften, opmerkingen en adviezen die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek;

Vu le dossier réceptionné le 29 septembre 2016 par la Commission régionale de développement, comprenant le projet de plan, accompagné du rapport sur les incidences environnementales, ainsi que des réclamations, observations et avis introduits durant l'enquête publique;

Gelet op de bezwaren en opmerkingen die naar voren zijn gebracht door particulieren, verenigingen, openbare instellingen en instellingen van openbaar nut tijdens het openbaar onderzoek dat plaatsvond van, 1 juni 2016 tot en met 31 juli 2016, geïnventariseerd als bijlage bij dit advies;

Vu les réclamations et observations émises par les particuliers, associations de personnes, organismes publics et d'intérêt public lors de l'enquête publique qui s'est déroulée du 1er juin 2016 au 31 juillet 2016 inclus , répertoriées en annexe au présent avis ;

Gelet op de adviezen van de Gemeenten die tegelijkertijd met het openbaar onderzoek zijn

Vu les avis des communes émis simultanément à l'enquête publique par :

uitgebracht door de gemeenteraden op de volgende datums:

les conseils communaux aux dates suivantes :

Stad Brussel : 27 juni 2016

Ville de Bruxelles : 27 juin 2016

Etterbeek : 27 juni 2016

Etterbeek : 27 juin 2016

Jette : 29 juni 2016

Jette : 29 juin 2016

Door de gemeentelijke administraties en Burgemeester

Les administrations communales et Bourgmestre

Anderlecht: 6 juni 2016

Anderlecht : le 6 juin 2016 ;

Sint-Agatha-Berchem : 19 juli 2016

Berchem-Sainte-Agathe : 19 juillet 2016

Elsene : 13 juni 2016

Ixelles : 13 juin 2016

Gelet op de adviezen van de adviesorganen die zijn ingediend op de volgende datums:

Vu les avis des instances consultatives remis aux dates suivantes :

de Economische en Sociale Raad: 7 juli 2016;

le Conseil Economique et Social : 7 juillet 2016 ;

de Adviesraad voor Huisvesting en Stadsvernieuwing : 17 juni 2016

Le Conseil Consultatif du Logement et de la rénovation urbaine : 17 juin 2016

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

de Raad voor het Leefmilieu: 29 juni 2016

le Conseil de l'Environnement : 29 juin 2016

de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen: 6 juli 2016;

la Commission Royale des Monuments et Sites : 6 juillet 2016 ;

de Gewestelijke Mobiliteitscommissie: 20 juni 2016 ?

La Commission Régionale de Mobilité : le 20 juin 2016 ;

Gelet op het advies van BSO : 14 juli 2016

Vu l'avis de BDU du 14 juillet 2016

Gelet op het advies van Leefmilieu Brussel van 22 juli 2016

Vu l'avis de l'Institut Bruxellois de Gestion de l'Environnement du 22 juillet 2016

Gelet op het advies van Ruimte Vlaanderen van 18 juli 2016;

Vu l'avis de Ruimte Vlaanderen du 18 juillet 2016 ;

Gelet op het advies van Mobiliteit & Openbare werken Vlaanderen van 29 juli 2016

Vu l'avis de Mobiliteit & Openbare werken Vlaanderen van 29 juli 2016

Gehoord de op 25 oktober 2016 voor de Commissie gehouden uiteenzetting van de vertegenwoordigster van de Minister-President over het ontwerp ter gedeeltelijke wijziging van het GBP;

Entendu l'exposé de la représentante du Ministre-Président sur le projet de modification partielle du PRAS devant la Commission en date du 25 octobre 2016 ;

Brengt de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie op 10 november 2016 het volgende advies uit:

La Commission régionale de développement émet le 10 novembre 2016, l'avis suivant :

1. Memorie van toelichting

1. Exposé des motifs

1.1 Raadpleging van de Commissie

1.1. De la saisine de la Commission

De wijziging van het GBP betreffende de Heizelvlaakte werd door de regering ter advies voorgelegd aan de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie (hierna de Commissie genoemd), samen met het milieueffectenrapport, alsook de bezwaren en opmerkingen en de adviezen ingediend tijdens het openbaar onderzoek.

Le projet de modification du PRAS relatif au plateau du Heysel est soumis par le Gouvernement à l'avis de la Commission régionale de développement (ci-après, la Commission), accompagné du rapport sur les incidences environnementales, ainsi que des réclamations et observations et des avis introduits lors de l'enquête publique.

De Commissie wordt voor de derde keer geraadpleegd over dit dossier :

La Commission est sollicitée pour la troisième fois sur ce dossier :

Ze gaf een eerste advies op 29 oktober 2012 over het wijzigingsontwerp van het GBP (demografisch GBP)

Elle a rendu un premier avis le 29 octobre 2012 sur un projet de modification du PRAS (PRAS démographique)

Ze gaf een tweede advies op 15 maart 2016

Elle a rendu un deuxième avis le 15 mars 2016 sur

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

over het ontwerp van het lastenboek met betrekking tot de uitwerking van een aanvulling op het MER voor de wijziging van het GBP betreffende de Heizelvlakte.

le projet de cahier des charges relatif à l'élaboration d'un complément de RIE pour la modification du PRAS relatif au plateau du Heysel.

(zie verder voor de verwijzing naar de inhoud van deze adviezen).

(voir rappel du contenu de ces avis plus loin.)

1.2. Voorgeschiedenis

Alvorens de Commissie overging tot het onderzoeken van het dossier dat haar werd voorgelegd, achtte ze het nuttig de context te schetsen waarin dit ontwerp ter gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP) kadert en de verschillende plannen van strategische of regelgevende aard op te lijsten die de rode draad vormen in het gewestelijk ontwikkelingsbeleid.

1.

*Zo beoogt het **Gewestelijk Ontwikkelingsplan (GewOP)** (advies GOC 14-06-2002), vastgesteld door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (BHR) op 12 september 2002, onder andere:*

- *Het aanbod, de bereikbaarheid, de commerciële, culturele en toeristische, en de aantrekkingskracht van het Gewest te versterken;*
- *Het aanbod, de bereikbaarheid, de commerciële, culturele en toeristische, en de aantrekkingskracht van het Gewest te versterken;*
- *De bestaande handelskernen en nieuwe winkelcentra te versterken;*
- *De openbare ruimte op te waarderen middels een operationeel programma ter herinrichting van de openbare ruimte;*

1.2. Des antécédents

Avant d'entamer l'examen du dossier qui lui est soumis, la Commission a trouvé utile de rappeler le contexte dans lequel se situe ce projet de modification partielle du Plan Régional d'Affectation du Sol (PRAS) et d'énumérer les différents plans, stratégiques ou réglementaires, servant de guide à la politique de développement régional.

1.

*Ainsi, le **Plan Régional de Développement (PRD)** (avis CRD 14-06-2002), arrêté par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale (GRBC) le 12 septembre 2002 vise, entre autre, à :*

- *Renforcer l'offre, l'accessibilité, l'attractivité commerciale, culturelle et touristique de la Région ;*
- *Renforcer l'offre, l'accessibilité, l'attractivité commerciale, culturelle et touristique de la Région ;*
- *Renforcer les noyaux commerciaux existants et nouveaux centres commerciaux ;*
- *Revaloriser l'espace public par un programme opérationnel de réaménagement de l'espace public ;*

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- De productie van woningen en van het aanbod aan middelgrote en sociale woningen te versterken; - Een duurzame economische ontwikkeling te bevorderen die toegevoegde waarde en werkgelegenheid genereert voor de Brusselaars, volgens de logica van een grootstedelijk netwerk; - Het internationale en interculturele karakter van Brussel op te nemen in geïntegreerde toonaangevende projecten die de duurzame ontwikkeling stuwten; - De toegang van de bewoners en bezoekers van het Gewest tot de verschillende stadsfuncties te garanderen, waarbij ze worden aangespoord vervoersmiddelen te gebruiken die stads- en milieuvriendelijker zijn, en aldus; - Samenhang te garanderen met betrekking tot de ligging van de tewerkstellings- en handelszones om de verplaatsingsvraag te verminderen.	- Renforcer la production de logements et l'offre de logement moyen et à vocation sociale ; - Favoriser un développement économique durable producteur de valeur ajoutée et générateur d'emplois pour les bruxellois, dans une logique de réseau métropolitain ; - Inclure le caractère international et interculturel de Bruxelles dans des projets phares intégrés et facteurs de développement durable ; - Assurer l'accessibilité des résidents et des visiteurs de la Région aux différentes fonctions de la ville tout en incitant les utilisateurs à des modes de transport plus respectueux de la ville et de l'environnement et ainsi ; - Assurer une cohérence en matière de localisation des zones d'emploi et des commerces pour réduire la demande de déplacement.

2.

Het Ontwerp van het GPDO (advies van de GOC 13-03-2014), dat aansluit op een in 2011 opgestelde stand van zaken, werd door de BHR goedgekeurd op 26 september 2013 en wenst een antwoord te bieden op de nieuwe uitdagingen van het Gewest, volgens 4 prioritaire doelstellingen:

- Ambitieuze productie van aangepaste woningen;
- Ontwikkeling van een duurzame, aantrekkelijke en aangename leefomgeving (internationaal voorzieningenaanbod, verbetering van de openbare ruimte);
- Ontwikkeling van de stadseconomie (sectoren en diensten met hoge

2.

Le Projet de PRDD (avis CRD 13-03-2014) qui fait suite à un état des lieux établi en 2011, a été approuvé par le GRBC le 26 septembre 2013. Il vise à répondre aux nouveaux défis régionaux avec 4 objectifs prioritaires :

- Une production ambitieuse de logements adaptés ;
- Le développement d'un cadre de vie agréable durable et attractif (offre d'équipement international amélioration des espaces publics ;
- Le développement de l'économie urbaine (secteurs et services porteurs

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

tewerkstellings-, economische en opleidingsperspectieven);

d'emploi, d'économie et de formation);

- *Verbetering van de mobiliteit als duurzame ontwikkelingsfactor;*

- *L'amélioration de la mobilité comme facteur de développement durable ;*

Hierbij baseert men zich op 2 niveaus:

Tout en se basant sur 2 échelles :

- *Een meerpolig concept waarbij strategische en prioritaire polen worden bepaald, teneinde de overheidswerking te concentreren en te komen tot een evenwichtige stedelijke ontwikkeling;*
- *Een organisatie die elke wijk (de "lokale identiteitskernen") de mogelijkheid van een buurtstad biedt die de levenskwaliteit bevordert en de verplaatsingen beperkt.*

- *Un concept multipolaire qui détermine des pôles stratégiques et prioritaires destinés à concentrer l'action publique visant à un développement urbain équilibré ;*
- *Une organisation garantissant à chaque quartier (les « noyaux d'identité locale ») la possibilité d'une ville de proximité favorisant la convivialité et réduisant les déplacements.*

Deze doelstellingen gaan tevens gepaard met:

Ces objectifs se conjuguent également avec :

- *Een economische ontwikkeling die de Brusselse werkgelegenheid stuwt en tevens het handelsaanbod versterkt (bestaande kernen en nieuwe winkelcentra);*
- *Een performante mobiliteit tegen 2020 en 2040;*
- *De metropolitane dimensie;*
- *De versterking van de groene en blauwe netwerken.*

- *Un développement économique stimulant l'emploi bruxellois, en renforçant notamment l'offre commerciale (noyaux existants et nouveaux centres commerciaux) ;*
- *Une mobilité performante d'ici 2020 et 2040 ;*
- *La dimension métropolitaine ;*
- *Le renforcement des maillages vert et bleu.*

In het licht van de verstedelijking van de Heizelvlaakte en de aanwezigheid van grote voorzieningen, wordt deze zone opgenomen als prioritaire ontwikkelingspool met zijn te valoriseren internationale uitstraling (zie verder) als bijzondere eigenschap.

Le plateau du Heysel, au vu de son urbanisation et de la présence de grands équipements est ainsi repris comme pôle de développement prioritaire avec la spécificité de son rayonnement international à valoriser (voir plus bas).

3.

Het Plan voor Internationale Ontwikkeling (PIO) (advies GOC 8-05-2008)

3.

Le Plan de Développement International (PDI) (avis CRD 8-05-2008)

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

In 2007 kreeg het Gewest een nieuw instrument in handen, namelijk het PIO, om haar naamsbekendheid als grote Europese en internationale stad te vestigen en te behouden.

En 2007, la Région s'est dotée d'un nouvel outil qu'est le PDI, afin d'asseoir et de préserver sa notoriété de grande ville internationale européenne.

De onderliggende doelstelling hiervan is uiteraard om Brussel en de twee andere Gewesten van het land (Vlaanderen en Wallonië) de kans te geven voordeel te halen uit dit internationale statuut van Brussel teneinde de economische impact en de werkgelegenheid te maximaliseren.

L'objectif sous-jacent est, bien entendu, de permettre à Bruxelles et aux deux autres Régions du pays (Flandre et Wallonie) de profiter de ce statut international de Bruxelles pour maximiser les retombées économiques et l'emploi.

De voornaamste doelstelling van dit Plan is te garanderen dat Brussel op duurzame en rechtvaardige wijze een economische, culturele en sociale ontwikkeling doormaakt, ten behoeve van iedereen, zowel gebruikers als bewoners van het Hoofdstedelijk Gewest.

L'objectif majeur de ce Plan est d'assurer le développement économique, culturel et social de Bruxelles de manière durable et équitable, au profit de tous, usagers et habitants de la Ville-Région.

Dit plan dient tot voordeel te strekken van:

Ce plan doit ainsi profiter :

- *De bewoners van het Brussels Gewest die als eersten moeten deelnemen aan en voordeel halen uit de internationale ontwikkeling van de stad;*
- *De bewoners van het Vlaams en Waals Gewest, die zich regelmatig naar Brussel begeven, zowel voor werk als ontspanning;*
- *De internationale bezoekers, in het kader van een recreatief of zakelijk bezoek;*
- *De (internationale) zakenwereld, die in Brussel investeert en er economische en financiële activiteiten ontwikkelt;*
- *De institutionele spelers van de internationale ontwikkeling van Brussel, met name de Europese Unie, de voornaamste in Brussel aanwezige internationale organisaties, de federale staat, de deelstaten, ...*

- *Aux habitants de la Région bruxelloise qui doivent participer et profiter au premier rang du développement international de la ville ;*
- *Aux habitants de la Région flamande et de la Région wallonne, qui viennent régulièrement à Bruxelles tant pour le travail que pour les loisirs ;*
- *Aux visiteurs internationaux, dans le cadre du tourisme de loisirs ou d'affaires ;*
- *Au monde des affaires, notamment international, qui investit à Bruxelles et y développe des activités économiques et financières ;*
- *Aux acteurs institutionnels du développement international de Bruxelles que sont l'Union européenne, les principales organisations internationales présentes à Bruxelles, l'Etat fédéral, les entités fédérées...*

De Heizelvlakte: een prioritaire actiesite van het PIO

Le plateau du Heysel: un des sites d'action prioritaire du PDI

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

De Heizelvlakte wordt om verscheidene redenen opgenomen als opmerkelijke site, waaronder:

- *Er zijn reeds dynamische en erkende economische activiteiten gevestigd: het tentoonstellingspaleis, Trade Mart, enz;*
- *Het Atomium staat er, een wereldwijd bekend monument dat zowel het symbolische beeld van Brussel en België is geworden als een belangrijke toeristische attractie;*
- *Het Koning Boudewijnstadion staat er, waar internationale sportevenementen plaatsvinden;*
- *Er is een rechtstreekse metroverbinding met het stadscentrum en de verschillende grote treinstations van Brussel*
- *Er liggen grote grondreserves, eigendom van de overheid (voornamelijk van de Stad Brussel).*

Op basis van deze verschillende troeven achtte het PIO het opportuun om van de Heizelvlakte een belangrijke ontwikkelingspool te maken op gewestelijke schaal en er een aantal voorzieningen en functies te vestigen waarvan het belang werd aangetoond in het kader van de internationale uitstraling van Brussel:

- *Een internationaal congrescentrum met een grote capaciteit dat in synergie met het tentoonstellingspaleis grote conferenties, congressen en toonaangevende evenementen zou kunnen aantrekken, met een positieve economische impact voor Brussel en de twee andere Gewesten;*
- *Een winkelcentrum met als verzorgingsgebied het noorden van Brussel, een gebied waar studies een gebrek aan handelaanbod hebben*

Le site du plateau du Heysel y est repris comme site remarquable pour plusieurs raisons, dont notamment :

- *Il accueille déjà des activités économiques dynamiques et reconnues : le Palais des Expositions de Bruxelles, le Trade Mart, etc. ;*
- *Il accueille l'Atomium, un monument internationalement connu, devenu à la fois monument emblématique de Bruxelles et de la Belgique et attraction touristique importante ;*
- *Il accueille le stade Roi Baudouin, ainsi que les événements sportifs internationaux qui y prennent place ;*
- *Il est directement connecté par métro au centre-ville et aux différentes grandes gares de Bruxelles ;*
- *Il présente de grandes réserves foncières propriété de pouvoirs publics (principalement Ville de Bruxelles).*

C'est en se basant sur ces différents atouts que le PDI a estimé opportun de faire du site du plateau du Heysel un pôle de développement majeur à l'échelle de la Région et d'y implanter un certain nombre d'équipements et de fonctions dont l'importance a été démontrée dans le cadre du rayonnement international de Bruxelles :

- *Un centre de congrès international de grande capacité qui pourrait fonctionner en synergie avec le palais des expositions pour attirer de grandes conférences, congrès, manifestations d'envergure générant des retombées économiques positives pour Bruxelles et ses deux Régions voisines ;*
- *Un centre commercial desservant la chalandise du nord de Bruxelles, zone où les études ont démontré une insuffisance*

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

aangetoond;

- Een grote concert- en evenementenzaal met een capaciteit van meer dan 10.000 personen (deze bestaat al... namelijk "Paleis 12");
- Een grote sportinfrastructuur of een voetbalstadion in overeenstemming met de internationale normen, ter vervanging van het huidige Koning Boudewijnstadion dat zal verhuizen naar parking C, op grondgebied van het Vlaams Gewest.

Het PIO van 2007 stelt overigens dat, alvorens men concreet overgaat tot het verwezenlijken van al deze voorzieningen, er voorafgaand een masterplan voor de Heizelvlaakte moet worden uitgewerkt opdat de stedelijke herbestemming van de site primeert in de studie naar de goede inrichting en ontwikkeling van de verschillende voorzieningen.

4.

Het MASTERPLAN voor de HEIZEL, voorgesteld aan het Parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in 2012 door de studiebureaus KCAP en ARUP die na een internationaal concours (gelanceerd in 2009) aangeduid zijn voor het uitwerken van een samenhangend verstedelijkingsproject van de site (waarvan de eerste fase, NEO 1, in 2012 werd voorgesteld), zoals aanbevolen door het PIO.

De studie van KCAP werd in permanent overleg met de verschillende betrokken partijen uitgevoerd, teneinde een project uit te werken dat tegemoetkomt aan de wensen van de betrokken spelers, met inachtneming van de beperkingen van de site en van de omgeving.

Het bureau KCAP begon met een analyse van de troeven van de site, onder andere:

- Een uitstekende verbinding met het openbaar vervoersnet (drie metrostations, een tramterminus,

de l'offre commerciale ;

- Une grande salle de spectacle d'une capacité de plus de 10 000 personnes (celle-ci a d'ores et déjà été réalisée... c'est le « Palais 12 ») ;
- Une grande infrastructure sportive ou un stade de football aux normes internationales en remplacement de l'actuel Stade Roi Baudouin qui sera implantée à l'emplacement du parking C, située sur le territoire de la Région flamande.

Le PDI de 2007 indique par ailleurs qu'avant d'avancer concrètement dans la réalisation de tous ces équipements, il importe de réaliser préalablement un master plan du plateau du Heysel, afin que ce soit la requalification urbaine du site qui prime dans l'analyse du bon agencement et du développement de ces différents équipements.

4.

Le MASTER PLAN du HEYSEL présenté au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale en 2012 par les bureaux KCAP et ARUP qui ont été désignés, à l'issue d'un concours international (lancé en 2009) et chargé de dégager un projet cohérent d'urbanisation du site, (dont la première phase, le projet NEO 1, a été présentée en 2012), comme recommandé par le PDI.

Le travail du bureau KCAP a été mené en concertation permanente avec les différents acteurs concernés, dans le but d'élaborer un projet qui rencontre les aspirations des acteurs concernés tout en respectant les contraintes du site et de son voisinage.

Le bureau KCAP a commencé par une analyse des atouts du site, dont les suivants ont notamment été relevés :

- Une excellente connexion aux transports publics (trois stations de métro, un terminal de tram, de nombreuses lignes de

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

talrijke OV-lijnen...);

- Een goede verbinding met het wegennet, waaronder de Ring rond Brussel en de autosnelweg A12;
- Bestaande economische en toeristische activiteiten (met nu al meer dan 5 miljoen bezoekers per jaar):
- *Het tentoonstellingspaleis; het Atomium als toeristische trekpleister;*
- *Trade Mart;*
- *De recreatie- en sportactiviteiten (ook al zouden een aantal van deze activiteiten een “upgrade” moeten krijgen om hun aantrekking te versterken en hun bestendigheid te garanderen, zoals Oceade, Mini-Europa, Kinopolis, het planetarium, ...);*
- De nog niet voldane commerciële vraag in het verzorgingsgebied in het noorden van Brussel, enz.

Het studie bureau KCAP heeft zich hierbij laten leiden door onderstaande principes:

- Het verwezenlijken van een gediversifieerd en samenhangend constructief programma, waarin niet alleen de vereiste infrastructuur wordt opgenomen waar het PIO naar verwijst (congrescentrum, winkelcentrum, concert- en evenementenzaal met meer dan 10.000 plaatsen, voetbalstadion), maar eveneens een hele reeks functies die noodzakelijk zijn om de opkomst van een werkelijk “stuk stad” te garanderen:
- *Talrijke woningen (zowel private als publieke woningen)*
- *Collectieve diensten zoals kinderdagverblijven, rusthuizen (eventueel scholen);*

transport en commun...);

- Une bonne connexion aux infrastructures routières, dont notamment le Ring de Bruxelles et l’autoroute A12 ;
- Des activités économiques et touristiques existantes (avec -déjà actuellement- l’attraction de plus de 5 millions de visiteurs par an) :
- *Le palais des expositions ; l’attraction touristique de l’Atomium ;*
- *Le Trade Mart ;*
- *Les activités de loisirs et de sports (même si certaines de ces activités nécessiteraient des « upgrade » pour renforcer leur attractivité et garantir leur pérennité, notamment pour ce qui concerne Oceade, Mini Europe, Kinépolis, le planétarium...);*
- La demande commerciale non encore rencontrée dans la zone de chalandise du nord de Bruxelles, etc.

Les grands principes qui ont guidé le bureau KCAP ont été les suivants :

- La réalisation d’un programme constructif diversifié et cohérent, reprenant non seulement les infrastructures nécessaires identifiées par le PDI (Centre de congrès, centre commercial, salle de spectacles de plus de 10.000 places, Stade de foot), mais aussi tout une série de fonctions nécessaires pour garantir l’émergence d’un véritable « morceau de ville » :
- *De nombreux logements (tant des logements privés que des logements publics) ;*
- *Des services collectifs comme des crèches, séniories, (éventuellement écoles)*

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- *Recreatieactiviteiten, zowel indoor (bijv.: bioscoop, attractiepark...) als outdoor (op de site van Mini-Europa) bestemd zowel voor occasionele bezoekers (bijv. toeristen) als voor de bewoners van de omliggende wijken;*
- *Horecazaken en hotels enz.;*
- *Een voorkeur voor de versterking van de stadsdichtheid en -compactheid op bepaalde delen van de Heizelvlakte, opdat andere delen vrijkomen en kunnen worden bestemd als open ruimte, groenzone en recreatieruimte (parken, openluchtzwembad, sportvelden, ...);*
- *Het aanpakken van de stedelijke zwakten waar de zone momenteel mee kampt, onder meer door de bovengrondse parkeerzones af te schaffen die nu een groot deel van de terreinen van de Heizelvlakte inpalmen en door nieuwe aansluitingen te voorzien waardoor de verschillende componenten van dit grondgebied beter met elkaar in verbinding zullen staan;*
- *Het gelijktijdig ontwikkelen van de nodige openbare infrastructuur om tot een samenhangend geheel te komen: wegennet, openbare ruimten, openbaar vervoer, groenzones,...*
- *Des activités de loisirs indoor (ex : cinéma, parc d'attraction...) et outdoor (sur site de mini-europe), destinées tant aux visiteurs occasionnels (ex : touristes) qu'aux habitants des quartiers environnants ;*
- *Des établissements de types horeca et hôteliers ; etc.*
- *Une préférence pour un renforcement de la densité et la compacité urbaine sur certaines parties du plateau du Heysel, pour permettre de dégager d'autres parties afin de les consacrer à des espaces ouverts, verdurisés et de loisirs (parcs, piscine en plein air, terrains de sports...)*
- *La réduction des faiblesses urbaines rencontrées actuellement dans la zone, notamment par la suppression des zones de parkings en surface qui actuellement monopolisent une grande partie des terrains du plateau du Heysel et par la création de nouveaux cheminements permettant de mieux connecter les différentes composantes de ce territoire ;*
- *Le développement concomitant des infrastructures publiques nécessaires pour garantir la cohérence de l'ensemble : voiries, espaces publics, transports en commun, espaces verts...*

Deze denkpistes lagen aan de grondslag van het Masterplan.

Ces réflexions ont abouti au Master plan.

Dit Masterplan dient vandaag als basis voor een globale visie voor de ontwikkeling van deze site en voor de lopende procedure tot wijziging van het GBP.

Il sert aujourd'hui de base à une vision globale du développement de ce site et au processus de modification du PRAS en cours.

5.

Het **Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP)** (advies GOC 28-04-2000), opgesteld door de BHR op **03.05.2001**, bestemt de Heizelvlakte als voorzieningszone van collectief belang of openbare dienst. Het werd onderworpen aan een gedeeltelijke wijzigingsprocedure krachtens

5.

Le **Plan Régional d'Affectation du Sol (PRAS)** (avis CRD 28-04-2000), arrêté par le GRBC le **03.05.2001** consacre le site du Heysel en zone d'équipement d'intérêt collectif ou de service public. Il a fait l'objet d'une procédure de modification partielle par l'arrêté du GRBC du

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

het besluit van de BHR van **20.01.2011**, tot instelling van de procedure tot gedeeltelijke wijziging van het GBP. Het ontwerpplan werd op 19 maart 2012 opgesteld (**advies van de GOC van 29-10-2012**). Deze wijziging werd door de BHR goedgekeurd bij **besluit van 02.05.2013**, waarmee plaats werd gemaakt voor het **demografische GBP** tot oprichting van het GGB 15 “Heizel” en tot herziening van het voorschrift 18.

6.

De **RAAD van STATE** heeft het Besluit van de BHR van 02.05.2013 tot goedkeuring van de gedeeltelijke wijziging van het GBP, opgesteld op 3 mei 2001, geannuleerd (bij **arrest van 07.12.2015**) voor wat het GGB 15-HEYSEL betreft, met inbegrip van het Stedenbouwkundige voorschrift 18 voor zover het betrekking heeft op het GGB 15-HEYSEL.

De redenen hiervoor waren als volgt:

- De keuze van de Heizelvlakte om een aantal grote voorzieningen te ontwikkelen die noodzakelijk zijn voor de internationale uitstraling van Brussel is een voorafgaande keuze, die gemaakt werd alvorens het milieueffectenrapport was afgerond, waarin geen analyse staat van de eventuele redelijke alternatieven;
- Het MER heeft niet onderzocht welke evolutie de Heizelvlakte waarschijnlijk zal ondergaan in geval van een ongewijzigd beleid (nulalternatief);
- Het besluit van 2 mei 2013 draagt geen rechtszekere oplossing aan voor de gevolgen op het vlak van mobiliteit die werden vastgesteld door het MER;
- Het MER heeft de gevolgen van de wijziging van het voorschrift 18 van het GBP niet onderzocht.

7.

Antwoord van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op het Arrest van de Raad van State

20.01.2011, ouvrant la procédure de modification du PRAS. Projet de plan arrêté le 19 mars 2012 (**Avis de la CRD du 29-10-2012**). Cette modification a été adoptée par le gouvernement de la GRBC par l'**arrêté du 02.05.2013** faisant ainsi place au **PRAS démographique** créant notamment la ZIR 15 « Heizel » et révisant la prescription 18.

6.

Le **CONSEIL d'ETAT a annulé (arrêt du 07.12.2015) l'Arrêté du GRBC du 02.05.2013 adoptant la modification partielle du PRAS arrêté le 3 mai 2001, en ce qu'il concerne la ZIR 15-HEYSEL, y compris la Prescription urbanistique 18 en ce qu'elle concerne la ZIR 15-HEYSEL.**

Les motifs étant les suivants :

- Le choix du site du Heizel pour développer un certain nombre de grands équipements nécessaires pour assurer le rayonnement international de Bruxelles constitue un choix a priori, antérieur au rapport sur les incidences environnementales, lequel ne contient pas d'analyse des alternatives raisonnables possibles ;
- Le RIE n'a pas étudié l'évolution probable du site du Heizel en cas de politique inchangée (alternative zéro) ;
- L'arrêté du 2 mai 2013 n'apporte pas de solution sûre sur le plan juridique aux incidences en termes de mobilité constatées par le RIE ;
- Le RIE n'a pas évalué les incidences de la modification de la prescription 18 du PRAS.

7.

Réponse du Gouvernement de la RBC à l'Arrêt du Conseil d'Etat

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

De Regering heeft het advies ingeroepen van de GOC op 18-02-2016 aangaande het ontwerp van een Bijzonder Lastenboek betreffende de uitwerking van een aanvulling op het MER voor het GBP voor het GGB 15-Heizel (advies van 15.03.2016).

Le Gouvernement a sollicité l'avis de la CRD le 18-02-2016 sur le projet de Cahier des Charges relatif à l'élaboration d'un complément de RIE pour le PRAS relatif à la ZIR 15-Heysel (avis du 15.03.2016).

*De Regering heeft, bij besluit van 26 mei 2016, het huidige **ONTWERP tot gedeeltelijke wijziging van het GBP, opgesteld op 3 mei 2011, betreffende de Heizelvlakte (GGB 15) en haar MER** goedgekeurd, die zijn onderworpen aan een openbaar onderzoek, waarbij het besluit verklaart dat rekening is gehouden met het Arrest van de Raad van State door de daarin en hierboven vermelde elementen op te nemen in het MER.*

*Le Gouvernement, par son arrêté du 26 mai 2016, a adopté le présent **PROJET de Modification partielle du PRAS arrêté le 3 mai 2001, relative au Plateau du Heysel (ZIR 15) et son RIE** qui ont été soumis à enquête publique et où l'arrêté déclare qu'il a été tenu-compte de l'Arrêt du Conseil d'Etat en intégrant dans le RIE les éléments repris par celui-ci et énoncés plus haut.*

1.3. Vorige adviezen van de Commissie

1.3. Des avis antérieurs de la Commission

De Commissie herinnert aan de adviezen die ze in dit dossier heeft gegeven :

La Commission rappelle les avis qu'elle a rendus sur ce dossier :

In oktober 2012 gaf de Commissie in het kader van haar advies over de wijziging van het GBP (demografisch GBP) een verdeeld advies over de inrichting van het GGB nr. 15 en een winkelcentrum. Dit werd als volgt geformuleerd:

En octobre 2012, dans le cadre de son avis sur la modification du PRAS (PRAS démographique), la Commission rendait un avis partagé sur la création de la ZIR N° 15 et d'un centre commercial. Il était libellé comme suit :

« De Commissie verzet zich tegen de inrichting van een nieuw GGB op de Heizelvlakte en vraagt om het te behouden als gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten. Ze is van mening dat de inrichting van een nieuw GGB voor de Heizelsite geen enkele meerwaarde biedt voor de toekomstige ontwikkelingen van het Gewest; dat, integendeel, de huidige omschrijving van het GBP die de site bestemt als gebied voor voorzieningen van collectief belang of van openbare diensten, gebied voor sport of vrijetijdsactiviteiten in de openlucht, de evenwichtige ontwikkeling van dit gebied garandeert en verenigbaar blijft met de ontvangstcapaciteit van het gebied en van het hele Gewest; »

« La Commission s'oppose à la création d'une nouvelle ZIR sur le plateau du Heysel et demande son maintien en zone d'équipements d'intérêt collectif ou de service public. Elle considère que la création d'une nouvelle ZIR pour le site du Heysel n'est dotée d'aucune valeur ajoutée pour les développements futurs de la Région ; que bien au contraire, la définition actuelle au PRAS qui place le site en zone d'équipements d'intérêt collectif ou de service public, zone de sport ou de loisirs de plein air, garantit le développement équilibré de cette zone en restant compatible avec la capacité d'accueil de la zone et de l'ensemble de la Région ; »

[...]

[...]

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

« De Commissie verzet zich tegen de oprichting van een winkelcentrum op de Heizelsite, aangezien er in de buurt al twee projecten voor winkelcentra bestaan (Just under the sky op de Godin-site en Uplace in Machelen/Vilvoorde); dat een winkelcentrum de internationale aantrekkingskracht van Brussel niet zal verhogen en het ongepast is om, met het oog op de versterking van de economische productiviteit en de ontwikkeling van huisvesting, een groot deel van de grond te besteden aan een winkelcentrum ;

Overigens geeft ze aan dat 4 handelskernen in het Brussels Gewest (in de boven- en benedenstad, Westland en Woluwe) kunnen lijden onder de aanwezigheid van een nieuw grootschalig winkelcentrum. »

« 2 leden keuren het principe van de inrichting van het GGB 15 en zijn voorschriften goed. Ze menen dat het een site betreft van regionaal belang waarvan de ontwikkeling moet worden bepaald door een BBP op initiatief van de Gewestregering. Ze herinneren er aan dat het niet gaat om de opportuniteit van het project Neo in vraag te stellen, dat deze discussie moet worden gevoerd in het kader van het openbaar onderzoek omtrent de stedenbouwkundige vergunning. »

In maart 2016 deed ze de volgende uitspraak in het kader van haar advies over het ontwerp van het lastenboek betreffende de uitwerking van een aanvulling op het milieueffectenrapport:

“Het Demografisch GBP is een algemene reactie op de uitdagingen waarmee Brussel te kampen heeft. Het voorstel voor een metropolitane ontwikkeling beantwoordt aan de behoeften die volgen uit de demografische groei en stimuleert de Brusselse economie. Dat is de bedoeling van het programma van het GGB.”

« La Commission s’oppose à la création d’un centre commercial sur le site du Heysel, alors qu’il existe deux projets de centre commercial à proximité (Just under the sky sur le site de Godin et projet Uplace à Machelen/Vilvorde) ; qu’un centre commercial ne va rien apporter à l’attractivité internationale de Bruxelles et qu’il est inadéquat, dans le renforcement de l’activité économique productive et du développement du logement, de consacrer une part importante du sol à un centre commercial;

Elle mentionne, par ailleurs, que 4 noyaux commerciaux situés en région bruxelloise (haut et bas de la ville, Westland et Woluwe) risquent de souffrir de la présence d’un nouveau centre commercial de grande ampleur. »

« 2 membres approuvent le principe de la création de la ZIR n°15 et ses prescriptions. Ils estiment en effet que ce site a une importance régionale dont le développement devra être déterminé par un PPAS pris à l’initiative du Gouvernement régional. Ils rappellent qu’il ne s’agit pas de discuter de l’opportunité du projet Néo, que cette discussion doit avoir lieu au sein de l’enquête publique relative au permis d’urbanisme. »

En mars 2016, dans le cadre de son avis sur le projet de cahier des charges relatif à l’élaboration d’un complément de rapport sur les incidences environnementales, elle se prononçait de la façon suivante :

« Le PRAS Démographique est une réponse globale aux défis que rencontre Bruxelles. La proposition d’un développement métropolitain est de nature à répondre aux besoins qui découlent de l’essor démographique et de stimuler l’économie bruxelloise. C’est le sens du programme de la ZIR. »

1.4. Nieuwe elementen

De Commissie wijst op de nieuwe elementen

1.4. Des éléments neufs

La Commission pointe les éléments neufs

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

over de Heizelvlakte die ondertussen naar boven kwamen :

concernant le plateau du Heysel qui sont apparus depuis :

Reeds afgeronde of goedgekeurde ontwerpen of plannen:

Projets ou plans déjà aboutis ou déjà décidés :

- *Het Masterplan voor de Heizelvlakte: onbekend bij de Commissie in 2012 want niet gecommuniceerd;*
- *De bevestiging van de wil om op de Heizelvlakte een nieuwe wijk te ontwikkelen met gemende functies, om een nieuw stadion aan te leggen op parking C en om de verdere nodige stappen te nemen, onder meer door een BBP op te stellen en de onderhandelingen met Vlaanderen voort te zetten aangaande de mobiliteit rond Brussel (algemene beleidsverklaring van de Regering van 2014);*
- *De opening van een nieuwe concert- en evenementenzaal van internationale allure in 2013 in Paleis 12;*
- *De opening, op 20 oktober 2016, van een nieuw winkelcentrum, Docks Brussel, langs het Kanaal.*

- *Le Master plan sur le plateau du Heysel : inconnu de la Commission en 2012 car non communiqué;*
- *La confirmation de la volonté de développer un nouveau quartier avec mixité des fonctions sur le plateau du Heysel, de créer un nouveau stade sur le parking C et de poursuivre les démarches utiles notamment en réalisant un PPAS et en poursuivant les concertations avec la Flandre sur la mobilité autour de Bruxelles (déclaration de politique générale du Gouvernement de 2014) ;*
- *L'inauguration de la nouvelle salle de spectacle à vocation internationale en 2013 au Palais 12 ;*
- *L'ouverture, le 20 octobre 2016, du nouveau centre commercial Docks Brussel, le long du Canal.*

Projecten voor de toekomst en/of in bespreking:

Projets futurs et/ou en discussion :

- *Goedkeuring van het Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel (VSGB) door de Vlaamse Regering d.d. 16-12-2011 en herzieningen in januari 2016;*
- *Beslissing van de Vlaamse Regering d.d. 15-10-2013 om de ring te verbreden;*
- *Start van de procedure Top Noordrand d.d. 25-6-2014;*
- *Start van het Strategische project Noordrand op 22-10-2016;*
- *Planning van De Lijn met het project: Brabantnet: 3 nieuwe lijnen (Brussel-Noord/Luchthaven)–(Jette-Vilvoorde /Luchthaven) (Willebroek/Brussel-Noord), (6-12-2013), reeds voorgelegd ter openbaar onderzoek;*

- *L'approbation du Vlaams Stedelijk Gebied rond Brussel (VSGB) par le Gouvernement flamand en date du 16-12-2011 et révisions en janvier 2016 ;*
- *La décision d'élargissement du ring par le Gouvernement flamand en date du 15-10-2013 ;*
- *Le lancement du processus du Top Noordrand en date du 25-6-2014*
- *Le lancement du Strategische project Noordrand le 22-10-2016 ;*
- *La planification De Lijn avec le projet : Brabantnet : 3 nouvelles lignes (Bruxelles Nord/Aéroport)–(Jette-Vilvoorde /Aéroport) (Willebroeck/Bruxelles Nord), (6-12-2013), déjà soumis à enquête publique ;*

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- <i>Ontwerpen voor de verlenging en de aanleg van nieuwe tramlijnen door de MIVB: 3 en 9 (tussen Simonis en Heizel);</i> - <i>Project van het toekomstige winkelcentrum U-place te Machelen;</i> - <i>Project van de verbindingsweg tussen parking C en het Tentoonstellingspaleis;</i> - <i>Het BBP van de Stad Brussel wordt bestudeerd.</i>	- <i>Les projets de prolongation et nouvelles lignes de tram de la STIB : 3 et 9 (entre Simonis et Heysel) ;</i> - <i>Le projet du futur centre commercial U-place à Machelen ;</i> - <i>Le projet de voie de liaison entre le parking C et le Palais des expositions ;</i> - <i>PPAS de la Ville de Bruxelles en cours d'étude.</i>

Evolutie van de praktijken inzake mobiliteit en economische activiteiten

Evolution des pratiques en matière de mobilité et d'activités économiques

De Commissie wenst verder om een stand van zaken te geven over de evolutie van een aantal bepaalde nieuwe praktijken op het vlak van mobiliteit en handel.

La Commission souhaite, de plus, faire état de l'évolution d'un certain nombre de nouvelles pratiques en matière de mobilité et de pratiques commerciales.

Ze beklemtoont dat reeds vandaag dient te worden geanticipeerd op de snelle evolutie van de praktijken in verschillende domeinen, die een impact zullen hebben op de ontwikkeling. Bij gebrek hieraan meent ze dat de projecten snel voorbijgestreefd zouden kunnen zijn. Zo is er bijvoorbeeld de evolutie op vlak van mobiliteit (nieuwe vervoerswijzen die geïntegreerd dienen te worden in het ontwerp van de openbare ruimte), of brengen nieuwe commerciële benaderingen waaronder de evolutie op het vlak van verkoop (de verkopers worden steeds meer raadgevers) en de technologische evolutie een nieuw beheer van de verkoop en logistiek ruimten teweeg.

Elle souligne, qu'il y a lieu d'anticiper aujourd'hui déjà sur l'évolution rapide des pratiques dans divers domaines qui auront un impact sur le développement. Sans cette vision, elle estime que les projets risquent, en effet, de se voir rapidement dépassés. Ainsi par exemple, en matière de mobilité (nouveaux modes de déplacements qu'il s'agit d'intégrer dans la conception de l'espace public) ou des nouvelles approches commerciales où l'évolution en matière de vente (les vendeurs deviennent plus des conseillers) et l'évolution technologique induisent une nouvelle gestion des espaces de vente et de logistique.

Ten slotte wijst de Commissie op de ervaring die in andere steden, zoals Rijsel, is opgedaan, waar ontwikkelingsovereenkomsten werden gesloten tussen nieuwe centra en oude, bestaande handelskernen om een niet-concurrentiële en inclusieve commerciële ontwikkeling mogelijk te maken.

Enfin, elle met en avant, les expériences développées dans d'autres villes comme Lille, où des accords de développement entre nouveaux centres et anciens noyaux commerciaux existants ont permis un développement commercial non concurrentiel et concluant.

1.5. Werkwijze

1.5. De la méthodologie

Haar werkwijze

De sa méthodologie de travail

Bij het uitwerken van haar advies baseerde de

Pour élaborer son avis, la Commission s'est

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Commissie zich op onderstaande elementen:

- *De in de hierna volgende achtergrond hernomen contextualiserend planologische elementen;*
- *De adviezen die ze in de loop van deze verschillende procedures uitbracht en meer bepaald dat van de GOC van 15 maart 2016 aangaande het Bijzonder Lastenboek betreffende de uitwerking van een aanvulling op het MER over de gedeeltelijke wijziging van het GBP GGB 15-Heizel;*
- *De motivering van de Regering hernomen in het besluit van 26 mei 2016 houdende de goedkeuring van het ontwerp ter gedeeltelijke wijziging van het Gewestelijk Bestemmingsplan dat werd opgesteld op 3 mei 2001 betreffende de Heizelvlakte;*
- *Het voor dit ontwerpplan uitgevoerde milieueffectenrapport (MER);*
- *De uitkomst van het openbaar onderzoek: bezwaren, adviezen van gemeenten, administraties en adviesorganen;*

Een samenvatting van de bezwaren, opmerkingen en adviezen.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen werden volgens onderstaande thema's ingedeeld:

- *Algemene opmerkingen,*
- *Voornaamste bestemmingen van de site: handel, voorzieningen, huisvesting, kantoren,*
- *Milieu,*
- *Erfgoed,*
- *Mobiliteit,*
- *Voorschrift 18,*
- *MER en NTS.*

appuyée sur les éléments suivants :

- *Les éléments de contextualisation planologique repris dans le rétroacte ci-dessous ;*
- *Les avis qu'elle a rendus tout au long de ces diverses procédures et plus spécialement, celui de la CRD du 15 mars 2016 sur le projet de Cahier Spécial des Charges, relatif à l'élaboration d'un complément de RIE sur la modification partielle du PRAS ZIR 15-Heysel ;*
- *Les motivations du Gouvernement reprises dans l'arrêté du 26 mai 2016 adoptant le projet de modification partielle du plan régional d'affectation du sol arrêté le 3 mai 2001, relative au plateau du Heysel ;*
- *Le rapport sur les incidences environnementales (RIE) réalisé sur le projet de plan ;*
- *Le résultat de l'enquête publique : réclamations, avis des communes, administrations et instances consultatives ;*

Une synthèse des réclamations, observations et avis.

Les réclamations, observations et avis ont été regroupés selon les thématiques suivantes :

- *Observations générales,*
- *Affectations principales du site : Commerce, équipement, logement, bureau,*
- *Environnement,*
- *Patrimoine,*
- *Mobilité,*
- *Prescription 18,*
- *RIE et RNT.*

[Visuele weergave van de perimeters van de verschillende onderzoeken en ontwerpen](#)

[Visualisation des périmètres des différents études et projets](#)

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Om de site die betrokken is bij de gedeeltelijke wijziging van het GBP, gemakkelijker te begrijpen, vond de Commissie het nuttig om in haar advies een kaart op te nemen met de perimeters van de verschillende studies die belangrijk zijn bij de beschouwingen van de Commissie over de geanalyseerde thema's.

Afin de faciliter la compréhension du site concerné par la modification partielle du PRAS, la Commission a jugé utile d'inclure dans son avis, une carte reprenant les périmètres des différentes études qui ont leur importance dans les considérations de la Commission sur les thématiques analysées ci-dessous.

NB : De Commissie geeft mee dat de perimeter van het Masterplan KCAP varieert: vertrekkend van de Ring tot het zuiden van het Ossegempark en de Houba de Strooperlaan tot de A12. Het vastgoedproject focust zich op het gedeelte rond het stadion.

NB : La Commission relève que le périmètre du Master Plan KCAP varie : partant du Ring jusqu'au sud du parc Ossegem et de l'avenue Houba de Strooper jusqu'à l'A12. Le projet immobilier se concentre sur la partie qui entoure le stade.

Openbaar onderzoek

De Commissie heeft kennis genomen van alle geldig geformuleerde bezwaren, opmerkingen en adviezen ingediend tijdens het openbaar onderzoek en de samenvatting.

Ze neemt er akte van.

Na deze bezwaren, opmerkingen en adviezen in thema's ingedeeld te hebben, gaf ze haar advies op een bruikbare en beknopte manier over de bezwaren van de klagers zodat ze hen een antwoord kon bieden op hun opmerkingen.

Het zal aan de regering zijn om, door middel van de motieven die men zal gebruiken in het toekomstige besluit dat het Gewestelijk Bestemmingsplan finaal zal goedkeuren, de

De l'enquête publique

La Commission a pris connaissance des réclamations, observations et avis introduits durant l'enquête publique et de sa synthèse.

Elle en prend acte.

Après avoir regroupé ceux-ci par thématiques, elle a exprimé son avis de manière utile et synthétique aux remarques des réclamants afin de permettre à ceux-ci d'y trouver une réponse à leurs remarques.

Il incombera au Gouvernement, par la motivation qu'il utilisera dans le futur arrêté adoptant définitivement le Plan régional d'affectation du sol, de finaliser les réponses à toutes les

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

antwoorden op alle klachten te finaliseren en de uitgewerkte thema's aan te vullen.

Door middel van haar reacties, geeft de Commissie haar standpunt over het ontwerpplan en de procedure.

In dit opzicht wil ze de aandacht vestigen op de volgende elementen die de volledige procedure complex maken:

- *Het debat over dit project komt niet op een goed moment. Het Masterplan uitgewerkt door KCAP en Consort werd niet aan het publiek, noch aan de adviesorganen voorgelegd. Het Masterplan werd onmiddellijk vertaald in een vastgoedproject (waarbij de eerste fase Neo 1 EUROPEA gedoopt werd), zonder te kaderen binnen het GBP enerzijds, en vervolgens binnen een BBP, anderzijds;*
- *Er werd dus "a priori" een keuze gemaakt, iets wat de Commissie betreurt. Dit geeft inderdaad aanleiding tot een complexe en tegenstrijdige situatie. Zo komt het project Neo, zoals wij dit kennen, tot uiting door middel van een gedetailleerd vastgoedprogramma, terwijl het programma van het GGB nr. 15 van het GBP-ontwerp niet alle geplande functies binnen dit project kwantificeert;*
- *Deze situatie heeft grotendeels tot gevolg dat een aantal opmerkingen en bezwaren verwijderd moesten worden omdat ze niet gericht waren op het ontwerp van het GBP;*
- *De Commissie betreurt deze situatie en wenst meer transparantie in de planningsprocedure.*

Na haar discussies over de werkwijze en het standpunt dat men moet innemen over een project dat men op verschillende punten als problematisch beschouwt, en met het oog op de herhaalde intenties van de regering om de ontwikkeling van de Heizelvlakte tot een goed

réclamations en complétant les thématiques développées.

A travers ses réponses, la Commission exprime sa position par rapport au projet de plan et au processus en cours.

A cet égard, elle tient à relever les éléments qui suivent et qui rendent l'ensemble du processus complexe :

- *Le débat sur ce projet n'a pas eu lieu au moment opportun. Le Master plan réalisé par le bureau KCAP et consort n'a pas été soumis à concertation publique ni à l'avis des instances. Le Master plan a été directement traduit au sein d'un projet immobilier (dont la première phase Néo 1 a été rebaptisée EUROPEA), sans être inscrit dans le PRAS, d'une part, puis dans un PPAS, d'autre part ;*
- *Un choix a donc été opéré "a priori", ce que la Commission regrette. En effet, cela donne lieu à une situation complexe et paradoxale. Ainsi, le projet Néo, tel qu'on le connaît, s'exprime au travers d'un programme immobilier détaillé, alors que le programme de la ZIR N°15 du projet de PRAS ne quantifie pas l'ensemble des fonctions prévues dans ce projet ;*
- *Cette situation induit, en grande partie, qu'un certain nombre de remarques et de réclamations ont dû être écartées du fait de leur échelle inadaptée au projet de PRAS ;*
- *La Commission regrette cette situation et souhaite plus de transparence dans le processus de planification.*

Au terme de ses discussions portant sur la méthodologie de travail et sur la position à prendre par rapport à un projet qu'elle juge sur de nombreux points problématique, et au vu des intentions répétées du Gouvernement de mener à bien le développement du plateau du Heysel, la

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

einde te brengen, vond de Commissie het nuttiger om zich toe te leggen op het formuleren van de voorwaarden voor het welslagen van een kwaliteitsvol stadsproject in plaats van zich te verliezen in gissingen die enkel kunnen leiden tot een uiteenzetting van minderheidsadviezen waarbij de ene voor en de andere tegen een welbepaald vastgoedproject is.

Haar voorstellen streven ernaar om in het GBP-ontwerp elementen te introduceren die zorgen voor de aanleg van een kwaliteitsvolle stadswijk, die als voorbeeld dient op het vlak van duurzaamheid, urbaniteit en leefbaarheid als een stukje stad en een woonomgeving.

1.6 Niveaus

De Commissie heeft de niveaus onderzocht die in beschouwing moeten worden genomen: zo werd er een onderscheid gemaakt tussen wat er valt onder het GBP en wat er valt onder het BBP, zelfs een vastgoedproject.

Zo zullen in het kader van het BBP dat opgemaakt wordt, de ruimtelijke voorstellingen verschijnen die vormgeven aan een programma zoals NEO. Het is tijdens dit openbaar onderzoek dat de reacties over dit ontwerp van toepassing zullen zijn.

De Commissie stelt daarentegen vast dat één van de wijzigingen van het GBP bestaat in de bestemming als wegennet van een kleine oppervlakte parkgebied gelegen aan de kruising tussen de nieuwe verbindingsweg en de Keizerin Charlottelaan. Dit voorstel tot wijziging heeft betrekking op een oppervlakte van 151 m², wat volgens haar niet valt onder het GBP.

Ze stelt zich vragen bij het feit dat men moet kijken naar de wijziging van zo'n kleine groene oppervlakte en ze vraagt zich af of dit element niet zijn plaats had kunnen vinden binnen het BBP bijvoorbeeld.

Commission a trouvé plus utile de s'attacher à énoncer les conditions de réussite d'un projet urbain de qualité que de se perdre en conjectures ne pouvant aboutir qu'à l'énoncé d'avis de minorités les uns s'exprimant en faveur, les autres en défaveur d'un projet immobilier précis.

Ses propositions visent à introduire dans le projet de PRAS les éléments permettant la création d'un quartier urbain de qualité, exemplaire du point de vue durable, de son urbanité et du point de vue de sa viabilité comme morceau de ville et lieu d'habitat.

1.6. Des échelles

La Commission a examiné les échelles à prendre en considération : une distinction a ainsi été faite entre ce qui relève de l'échelle du PRAS et ce qui relève de celle d'un PPAS, voire d'un projet immobilier.

Ainsi c'est dans le cadre du PPAS en cours de réalisation qu'apparaîtront les spatialisations permettant le programme de type NEO. C'est lors de cette enquête publique-là que les réactions relatives à ce projet trouveront leur pertinence.

A contrario, la Commission constate qu'une des modifications du PRAS consiste en l'affectation en zone de voirie d'une petite superficie de la zone de parc située au croisement entre la nouvelle voie de liaison et l'avenue Impératrice Charlotte. Cette proposition de modification porte sur une surface de 151m², ce qui selon elle ne relève pas de l'échelle du PRAS.

Elle s'interroge sur le fait de devoir considérer la modification d'une si petite superficie d'espace vert et se demande si cet élément n'aurait pas pu trouver sa place au sein du PPAS par exemple.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

1.7. Voorwaarden voor de opzet van een kwaliteitsvol stadsontwerp

Binnen de context van een regering die vastbesloten lijkt te zijn om haar project verder te zetten en van een maatschappelijk middenveld waar de weerstand aanwezig blijft, zocht de Commissie naar een advies dat rekening houdt met gegronde adviezen, maar zonder zich te verzetten tegen het principe van de ontwikkeling van de Heizelvlakte in die mate dat een aantal garanties zouden voorzien worden zodat de ontwikkeling op een evenwichtige manier gebeurt op het vlak van huisvesting, collectieve voorzieningen, economische activiteiten en toegankelijkheid.

De Commissie stelt vast dat de regering sinds 2012 gekozen heeft voor de inrichting van een GGB waarbij dit instrument gezien werd als het meest flexibel en dus het meest aangewezen om op dit niveau te werken en economische activiteiten in te voeren.

De Commissie is ook van mening dat er een gemengde wijk opgericht moet worden.

In die zin lijkt de inrichting van een GGB haar gepast te zijn, voor zover het niveau van het programma aankan innovatieve ontwikkelingen en zorgt voor het stimuleren van de Brusselse economie.

Ze gaat akkoord met het idee dat dit GGB gekenmerkt wordt door een specifieke activiteit met internationaal aanzien.

Ze herinnert aan het voorbehoud dat ze uitte in 2012 over het feit dat deze ontwikkeling de vorm krijgt van een winkelcentrum.

Ze is van mening dat men ook andere soorten economische activiteiten moet ontwikkelen.

Om de gewenste kwaliteit te behalen, is de Commissie van mening dat er een aantal voorwaarden nodig zijn, die niet allemaal voorwerp kunnen zijn van de bepalingen van het GGB. Ze somt deze op in de volgende hoofdstukken.

Ze denkt o.a. aan de behoefte om de kwestie van de moeilijke combinatie van bepaalde functies op

1.7. Des conditions pour construire un projet urbain de qualité

Dans le contexte d'un Gouvernement qui semble déterminé à poursuivre son projet et d'une société civile au sein de laquelle la résistance continue à s'exprimer, la Commission a cherché à formuler un avis, tenant compte des avis fondés, mais ne s'opposant pas au principe du développement du plateau du Heysel dans la mesure ou un certain nombre de garanties soient prévues pour que ce développement se fasse de façon équilibrée en termes d'habitat, d'équipements collectifs, d'activités économiques et d'accessibilité.

La Commission constate que le Gouvernement a opté depuis 2012 pour la création d'une ZIR considérant cet instrument comme étant le plus souple et donc le plus adéquat pour travailler à cette échelle et introduire des activités économiques.

La Commission partage le principe de la création d'un quartier mixte.

Dans ce sens, l'apparition d'une ZIR lui paraît raisonnable, pour autant qu'au niveau du programme, celui-ci soit à la hauteur de développements novateurs et permette de stimuler l'économie bruxelloise.

Elle est d'accord avec l'idée que cette ZIR se caractérise par une activité spécifique de niveau internationale.

Elle rappelle les réserves émises en 2012 sur le fait que ce développement prenne la forme d'un centre commercial classique.

Elle est d'avis qu'il faut également y développer d'autres types d'activités économiques.

Pour atteindre un niveau qualitatif souhaitable, la Commission pense qu'un certain nombre de conditions sont nécessaires, qui ne peuvent pas toutes faire l'objet du prescrit de la ZIR. Elle les détaille dans les chapitres qui suivent.

Elle pense, entre autre, à la nécessité de régler la question de la difficile cohabitation de certaines

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

te lossen en aan het beheer van de mobiliteit.

fonctions et la question de la gestion de la mobilité.

Kwaliteitsvolle stedenbouw zou zich erop moeten richten om de functies compatibel te maken die dit op het eerste zicht niet zijn.

Un urbanisme de qualité devrait travailler à rendre compatible des fonctions qui à première vue ne le sont pas.

De geplande bestemmingen (voetbalstadion, winkelcentrum en woonwijk) botsen potentieel met elkaar. De voorgestelde regels lijken onvolledig te zijn om te zorgen voor een complementariteit tussen hen.

Les affectations prévues (stade de football, centre commercial et quartier d'habitation) sont potentiellement conflictuelles. Les règles proposées paraissent incomplètes pour assurer une complémentarité de celles-ci entre elles.

In het opzicht om voorbeeldigheid te garanderen, formuleert de Commissie een reeks voorstellen en opmerkingen over aspecten die haar problematisch lijken te zijn voor de ontwikkeling van de site. Deze elementen zijn van een verschillende orde: algemeen en specifiek. Ze vermeldt hier de algemene aspecten, om dan in de thematische hoofdstukken uit te weiden over de specifieke elementen. De algemene aspecten zijn de volgende:

Dans l'optique de garantir l'exemplarité, la Commission émet une série de propositions et remarques sur des aspects qui lui semblent problématiques par rapport au développement du site. Ces éléments sont de différents ordres : généraux et particuliers. Elle énonce ici les aspects généraux, pour s'étendre, au sein des chapitres thématiques, sur les éléments particuliers. Les aspects généraux sont les suivants :

- *De Commissie verdedigt het idee dat het gaat om de ontwikkeling van een duurzame voorbeeldwijk op deze site, temeer daar het de ambitie is om er een site met een internationale roeping van te maken;*
- *De Commissie is van mening dat een nieuwe wijk van een dergelijke omvang zich niet ertoe kan beperken om verschillende functies gewoon naast elkaar te plaatsen. Het gaat erom de voorwaarden te creëren voor een woonomgeving of een leefbare wijk, een echt "stukje stad", dat daarom in haar complexiteit in beschouwing moet genomen worden.*
- *Het gaat erom te denken aan de ontwikkeling van de site in haar geheel, rekening houdend met de interne evoluties van het Brussels Gewest, de ontwikkelingen van de naburige wijken in het Vlaams Gewest, alsook de evolutie van de handel, de mobiliteit en het leven wijze.*
- *De ontwikkeling moet kaderen in een harmonieuze visie binnen een breder*

- *La Commission défend l'idée qu'il s'agit de développer sur ce site un quartier durable et exemplaire, d'autant que l'ambition est d'en faire un site à vocation internationale ;*
- *La Commission est d'avis qu'un nouveau quartier d'une telle ampleur ne peut pas se contenter d'être une juxtaposition de fonctions. Il s'agit de créer les conditions d'un habitat ou quartier de vie, véritable « morceau de ville », qui doit, à ce titre, être pensé dans sa complexité ;*
- *Il s'agit d'envisager le développement du site dans sa globalité tenant compte des évolutions internes de la Région bruxelloise, des développements des quartiers voisins en Région flamande, mais aussi de l'évolution des pratiques commerciales, de mobilité et des pratiques de vie ;*
- *Le développement doit s'intégrer dans une vision harmonieuse et intégrée d'une*

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

gebied dat verder reikt dan de grenzen van het GGB, van de Heizelvlakte en van het interregionale gebied.

zone plus large, dépassant les limites de la ZIR, de l'ensemble du plateau du Heysel et de la zone d'influence interrégionale.

Met het oog op kwaliteit en excellence, spoort de Commissie de overheden aan om het instrument van de Bouwmeester te gebruiken. Het feit dat hij inderdaad deelneemt aan de lopende procedure, biedt hem de kans om te zorgen voor een algemene visie op de uitwerking, wat, in de ogen van de Commissie, een garantie is om te komen tot kwaliteitsvolle ontwerpen, in lijn met de symbolische architectuur die reeds op de Heizelvlakte aanwezig is.

Par ailleurs, dans un souci de qualité et d'excellence, la Commission engage les autorités à utiliser l'outil que représente le Maître Architecte. En effet, le fait de sa participation aux processus en cours, lui permet d'apporter une vision globale des développements, ce qui constitue, aux yeux de la Commission un gage pour arriver à des projets de qualité, en lien notamment avec l'architecture symbolique déjà présente sur le plateau du Heysel.

Tot slot zorgen alle reacties op de vragen van het openbaar onderzoek voor meer uitmuntendheid waardoor het project werkelijk een stadsproject wordt.

Pour conclure, l'ensemble des réponses aux questionnements de l'enquête publique représente un gage d'excellence pour orienter le projet vers un vrai projet urbain.

Al deze elementen onderbouwen en lichten in voldoende mate de evolutie van het standpunt van de Commissie toe over de goedkeuring die men geeft aan de oprichting van dit nieuwe GGB nr. 15, behoudens haar voorbehoud voor wat de kwaliteit betreft.

Tous ces éléments expliquent et justifient à suffisance l'évolution de la position de la Commission sur l'accord conditionné qualitativement qu'elle donne à la création de cette nouvelle ZIR N°15.

Het werk van de Commissie rond alle thematische voorstellen berust dus op een standpunt dat geleid heeft tot een duidelijke consensus.

Dès lors, le travail de la Commission sur l'ensemble des propositions thématiques repose sur une position qui a abouti à un consensus clair.

Het standpunt van de Commissie over deze wijziging van het GBP en haar MER met alle denkoefeningen, suggesties en vaststellingen als gevolg van haar werkwijze vormt een geheel dat het mogelijk maakt om van mening te zijn dat de Commissie gereageerd heeft op de verschillende thema's die volgen uit de gedetailleerde analyse van elke opmerking, elk advies en elk bezwaar opgegeven tijdens het openbaar onderzoek.

La position de la Commission sur ce projet de modification du PRAS et de son RIE avec l'ensemble des nombreuses réflexions, suggestions et constats issus de sa méthodologie de travail forment un tout qui permet de considérer que la Commission a répondu aux diverses thématiques dégagées de l'analyse détaillée de chacune de remarques, avis et observations exprimés lors de l'enquête publique.

De beschouwingen gegeven door iedereen die bijdraagt tot de werking van de Commissie vormen het kwaliteitsvolle en toekomstgerichte geraamte voor het programma dat uitgewerkt moet worden in het kader van het GGB.

Les considérations émises par chacun, qui participent de la démarche de la Commission, constituent l'armature qualitative et prospective au programme à mettre en œuvre dans le cadre de la ZIR.

In dit opzicht moet het BBP de elementen uitwerken van de visie vermeld in dit advies waarbij er oog is voor de vereisten van het schaalniveau van dit plan.

C'est dans cet esprit que le PPAS en cours doit mettre en œuvre les éléments de la vision reprise dans cet avis, mise en œuvre correspondante aux exigences de l'échelle de ce plan.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

1.8 Overleg

Politiek overleg

De Commissie wil aandringen op de noodzaak van politiek overleg met de andere gewesten en vooral met Vlaanderen.

Er moeten beleidsakkoorden afgesloten worden over de ontwikkeling van de grensstreken die een impact hebben op de twee gewesten op het vlak van tal van aspecten (mobiliteit, economie, stadsontwikkeling, landschap, enz.).

De 6de staats hervorming gaf aanleiding tot een nieuw orgaan, nl. de Metropolitane gemeenschap. Dit instrument kan de plaats vormen waar de gewesten kunnen discussiëren over gemeenschappelijke ontwerpen en waar de ontwerpen ingepast worden in een gemeenschappelijke visie. De Commissie is voorstander van de operationele uitwerking ervan.

Ze vraagt de uitwerking van coördinatie-instrumenten die bijdragen tot/een voorproefje geven van het eigenlijke bestaan van de Metropolitane gemeenschap.

Ze betreurt dat bij gebrek aan een dergelijke vorm van samenwerking die meer dan wenselijk is, de planning verloopt in een concurrentiegericht context.

Overleg met burgers en adviesorganen

De Commissie neemt akte van het gebrek aan een openbaar debat van bij aanvang van het project: het concours, het masterplan en de verschillende Neo-projecten.

De Commissie dringt er op aan dat er een overlegprocedure opgezet wordt, die vroeger in gang komt, of dit nu de burgers of de raadgevende instanties zoals de GOC betreft.

Het project zou steviger zijn indien men door middel van een groots debat, de steun zou krijgen van verschillende betrokken partijen:

1.8. De la concertation

Concertation politique

La Commission souhaite insister sur la nécessité de la concertation politique avec les autres régions et la Flandre en particulier.

Des accords politiques doivent être pris sur le développement des zones frontières qui ont un impact sur les deux régions sur de nombreux aspects (mobilité, économie, développement urbain, paysage, etc.).

La VIème réforme de l'Etat a mis en place le nouvel organe qu'est la Communauté métropolitaine. Cet instrument peut être le lieu de discussion des régions sur les projets communs et permettre une intégration des projets dans une vision commune. La Commission se prononce en faveur de sa mise en œuvre opérationnelle.

Elle demande la mise en place d'outils de coordination contribuant/préfigurant l'existence effective de la Communauté métropolitaine.

Elle déplore qu'en l'absence d'une telle coopération, pleinement souhaitable, la planification se déroule dans un contexte concurrentiel.

Concertation citoyenne et des instances consultatives

La Commission prend acte du manque de débat public depuis l'origine du projet : le concours, le master plan et les différents projets Néo.

La Commission insiste pour qu'un processus de concertation soit mis en place bien plus tôt, que ce soit à l'égard du citoyen, comme à l'égard des instances consultatives dont la CRD.

Le projet gagnerait en solidité s'il pouvait, par l'organisation d'un large débat, réunir l'adhésion des diverses parties prenantes : citoyens,

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

burgers, raadgevende instanties en overheden.

instances consultatives et autorités publiques.

2. HANDEL

De bezwaren hebben betrekking op:

- De relevantie van het ontwikkelen van een dergelijke handelsoppervlakte, waartegen sommigen zich kanten, waaronder bepaalde adviesorganen, en dat het GBP, zonder dit project, trouwens niet zou moeten worden gewijzigd;
- De tegenstrijdigheid van dit ontwerp met het gewestelijke beleid ter ondersteuning van de bestaande handelskernen;
- De implicaties voor andere bestaande projecten (Docks Brussel, Uplace, Stadion) en de gevolgen ervan voor de bestaande handel, evenals hun impact op de werkgelegenheid;
- Het feit dat sommigen van mening zijn dat het winkelcentrum geen internationale aantrekkingskracht zal hebben, tenzij er een heel specifiek aanbod komt, en dat het, indien dit niet het geval is, een negatieve impact zal hebben op de internationale status van Brussel;
- Het feit dat het ontwerp voor de commerciële ontwikkeling op de Heizelvlakte voornamelijk onderbouwd wordt door een financiële drijfveer en het rendement en dat dit risico's inhoudt;
- Het gebrek aan verantwoording van de aan dit handelsproject gelinkte economische en sociale noden (rendement, werkgelegenheid);
- De afname van het aantal bezoeken (E-commerce en daling van de koopkracht);
- Het niet in rekening nemen van

2. COMMERCE

Les réclamations portent :

- Sur la pertinence de développer une telle surface commerciale dénoncée par certains, dont certaines instances consultatives et qu'en l'occurrence, en l'absence de ce projet, le PRAS ne devrait pas être modifié ;
- Sur la contradiction du projet avec la politique régionale de soutien aux noyaux commerciaux existants ;
- Sur l'implication des autres projets existants (Docks Brussel, Uplace, Stade) et les conséquences sur le commerce existant, ainsi que leur impact sur l'emploi ;
- Sur le fait que certains estiment que le centre commercial ne présentera pas d'attrait au niveau international, à moins de présenter une offre très spécifique ; que dans le cas contraire son impact sur le statut international de Bruxelles sera négatif ;
- Sur le fait le projet de développement commercial sur le plateau du Heysel est motivé principalement par des raisons financières et de rentabilité du projet et que cela comporte des risques ;
- Sur le manque de justification des besoins économiques et sociaux liés à ce projet commercial (rentabilité, emploi) ;
- Sur la diminution de fréquentation (E-commerce et baisse pouvoirs d'achat) ;
- Sur la non prise en compte de différentes

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

verschillende gevoerde studies (Idéa Consult en Geoconsulting) die wijzen op de negatieve impact van dit ontwerp op de handelszaken in het centrum of op een verzadiging van de markt;

- De irrelevantie om noch het plan voor internationale ontwikkeling, want achterhaald, noch het Schema voor commerciële ontwikkeling in rekening te nemen.

1.

De Commissie benadrukt de twee assen in het Regeringsbeleid, uiteengezet in het GewOP 2001 en bevestigd door het ontwerp van GPDO 2013, namelijk:

Zowel het aanbod, de toegankelijkheid en de commerciële, culturele en toeristische aantrekkingskracht van het Gewest versterken; de handelskernen doen heropleven en versterken; een duurzame economische ontwikkeling bevorderen die een toegevoegde waarde en werkgelegenheid genereert voor de Brusselaars, volgens de logica van een grootstedelijk netwerk;

Als het internationale en interculturele karakter van Brussel opnemen in geïntegreerde toonaangevende projecten die de duurzame ontwikkeling stuwen.

2.

De Commissie stelt eveneens vast dat de wil om het handelsaanbod te versterken reeds in de stand van zake van het GPDO van 2011 werd aangekondigd, waarin de focus werd gelegd op:

Het doen heropleven van de bestaande achterophinkende handelskernen,

Evenals op de ontwikkeling van grootschalige en kwaliteitsvolle winkelcentra, in lijn met de internationale status van Brussel.

3

De Commissie begrijpt de bezorgdheden die door de klagers worden geuit, bezorgdheden die zij zelf aanhaalde in haar advies betreffende het PIO in 2008, evenals in 2012 betreffende de wijziging van het GBP (demografisch GBP).

études réalisées (Idéa Consult et Geoconsulting) montrant l'impact négatif de ce projet sur les commerces du centre ou la saturation du marché ;

- Sur la non pertinence de prendre en compte ni le plan de développement international, car obsolète, ni le Schéma de développement commercial.

1.

La Commission souligne les deux axes de la politique du Gouvernement énoncés dans le PRD 2001 et confirmés par le projet de PRDD 2013, à savoir, à la fois :

Renforcer l'offre, l'accessibilité, l'attractivité commerciale, culturelle et touristique de la Région; revitaliser et renforcer les noyaux commerciaux; favoriser un développement économique durable producteur de valeur ajoutée et générateur d'emplois pour les bruxellois, dans une logique de réseau métropolitain ;

Et inclure le caractère international et interculturel de Bruxelles dans des projets phares intégrés et facteurs de développement durable.

2.

La Commission constate également que la volonté du renforcement de l'offre commerciale était déjà annoncée dans l'état des lieux du PRDD en 2011 qui mettait l'accent sur :

La revitalisation des noyaux commerciaux existants en déclin,

Ainsi que sur le développement de centres commerciaux de grande envergure et de haute qualité, à la mesure du statut international de Bruxelles.

3

La Commission rencontre les craintes exprimées par les réclamants, craintes qu'elle a elle-même évoquées dans son avis sur le PDI en 2008, ainsi qu'en 2012 sur la modification du PRAS (PRAS démographique).

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Zij benadrukt dat de nieuwe elementen (beslissing omtrent het stadion en opening van Docks Brussel) haar bezorgdheid doen toenemen.

Zij deelt de Regering mede dat er eerst en vooral een duidelijke en allesomvattende visie moet komen voor de ontwikkeling van de commerciële activiteit in het Brussels Gewest. Zij meent namelijk dat een handelsproject van deze omvang, bij gebrek aan een dergelijke visie, moeilijk kan worden geïntegreerd, wat nefast kan zijn voor de leefbaarheid ervan. De in het GBP voorgestelde functionele aanpak moet plaatsmaken voor een denkoefening die alle facetten van dit probleem omvat.

De Commissie verzoekt de Regering bijgevolg om zich op studies te baseren om een globale visie te ontwikkelen en om zich expliciet uit te drukken over:

- *De concurrentie tussen een groot centrum en kleine winkelcentra;*
- *De onderlinge concurrentie tussen de winkelcentra;*
- *De concurrentie met de kernen aan de rand;*
- *De aansluiting van deze centra op de omliggende woonwijken.*

Tot slot is zij ook de mening toegedaan dat de steun aan de bestaande handelskernen die in moeilijkheden verkeren een prioriteit moet blijven voor de Regering. Zij vraagt dat middelen worden ingezet om deze handelszaken te behouden en de teruggang van de betreffende wijken tegen te gaan.

4.

Om de oprichting van een winkelcentrum goed te keuren, vraagt de Commissie dat de Regering concrete maatregelen treft en de nadruk legt op de te vervullen voorwaarden om het succes en de kwaliteit te garanderen van de ontwikkeling van deze nieuwe voorziene stadscentra.

De Heizelvlakte omvat namelijk verschillende basisfuncties: het voetbalstadion (dat eventueel zal verdwijnen), de tentoonstellingspaleizen waar beurzen en grote evenementen plaatsvinden, de

Elle souligne que les nouveaux éléments (décision du Stade et ouverture de Docks Brussel) renforcent ses préoccupations.

Elle fait part au Gouvernement de la nécessité de construire, avant toute chose, une vision claire et globale du développement de l'activité commerciale en Région bruxelloise. Elle estime en effet, qu'en l'absence d'une telle vision un projet commercial de cette ampleur peut difficilement s'intégrer au risque de voir sa viabilité compromise. L'approche fonctionnelle présentée dans le projet de PRAS doit faire place à une réflexion qui intègre toutes les facettes du problème.

Elle demande ainsi que le Gouvernement se base sur des études pour développer une vision globale et qu'il soit explicite sur la question :

- *De la concurrence entre grand centre et petits centres commerciaux ;*
- *De la concurrence entre les centres commerciaux entre eux ;*
- *De la concurrence avec les noyaux de la périphérie ;*
- *De l'articulation de ces centres avec les quartier habités voisins.*

Enfin, elle est d'avis que le soutien des noyaux commerciaux existants en difficulté doit rester une priorité du Gouvernement. Elle demande que des moyens soient mis en œuvre afin de maintenir ces commerces et d'éviter le déclin des quartiers concernés.

4.

Pour valider la création d'un centre commercial, la Commission demande que le Gouvernement prenne des mesures concrètes et mette l'accent sur les conditions auxquelles il faut souscrire pour garantir le succès et la qualité de développement de ces nouveaux projets de centres urbains.

En effet, le plateau du Heysel comprend différentes fonctions de base : le stade de foot (éventuellement appelé à disparaître), les palais des expositions où sont organisés les salons et

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

polyvalente zaal van Paleis 12, dat werd geopend in 2013 en deel uitmaakt van het Neo/Europea-project.

De Commissie meent dat elke grootschalige handelsactiviteit een toegevoegde waarde moet bieden in vergelijking met het bestaande handelsnet.

Zo dient het programma dat bij dit ontwerp hoort tot in de kleinste details te zijn uitgewerkt, teneinde handelszaken aan te trekken die een aanvulling zullen zijn op de reeds aanwezige activiteiten op de site en in het potentiële verzorgingsgebied. Op die manier kan een dialoog ontstaan met de reeds gevestigde activiteiten en wordt de bestaande handel in het Brussels Gewest niet in gevaar gebracht.

Het programma dient, in het kader van een allesomvattende visie, te bepalen en te verduidelijken waarin deze nieuwe ontwikkeling zal verschillen van de andere centra en wat haar “sterke kant” zal zijn die kwaliteit kan garanderen.

5.

De Commissie verzoekt te verduidelijken welke specifieke kenmerken van dit ontwerp een internationale aantrekkingskracht zouden kunnen verantwoorden. Het louter vermelden van de internationale bestemming ervan volstaat niet.

De Commissie vreest namelijk dat de nieuwe ontwikkelingsprojecten hoofdzakelijk bestemd zijn om een voornamelijk Belgisch publiek aan te trekken, dat misschien niet zal volstaan om al het commerciële aanbod, geconcentreerd op zo een klein stukje grondgebied, te dekken.

Enkel een heel specifiek programma kan volgens haar de gehoopte internationale aantrekkingskracht hebben.

6.

Zoals vermeld in haar voorwoord, vestigt de Commissie de aandacht op de evolutie op vlak van handel, onder meer als gevolg van de nieuwe technologieën. Deze nieuwe handelspraktijken zullen een impact hebben op de vereiste oppervlakte en inrichting van handelszaken,

grands événements, la salle polyvalente du palais 12, inaugurée en 2013 et faisant partie du projet Neo/Europea.

La Commission est d’avis qu’une activité commerciale d’envergure doit comporter une valeur ajoutée, par rapport au maillage commercial existant.

Ainsi, le programme qui accompagne ce projet devra être défini finement afin d’attirer des commerces qui soient complémentaires des autres activités présentes sur le site et dans la zone de chalandise potentielle. Cela permettra de créer un dialogue avec les activités déjà présentes et de ne pas mettre en péril le commerce existant en région bruxelloise.

Le programme devra reprendre et préciser, dans le cadre d’une vision globale, en quoi ce nouveau développement sera différent des autres centres et quelle sera sa « force » qui pourra assurer un développement qualitatif.

5.

La Commission demande de préciser quelles seront les spécificités de ce projet qui puissent justifier son attrait international. La seule évocation d’une vocation internationale ne suffit pas.

La Commission craint, en effet, que les nouveaux projets de développement ne soient principalement voués à attirer un public essentiellement belge qui risque de ne pas être suffisant pour couvrir toute l’offre commerciale concentrée sur un si petit morceau de territoire.

Seul un programme très spécifique pourrait selon elle avoir l’attrait international espéré.

6.

Comme elle l’a mentionné dans son préambule, la Commission attire l’attention sur l’évolution des pratiques commerciales induites notamment par les nouvelles technologies. Ces nouvelles pratiques auront un impact sur les besoins en termes de superficies et d’aménagement des surfaces

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

evenals op het voorraadbeheer.

Zij verzoekt de Regering om het principe van omkeerbaar ruimtegebruik op te nemen in het BBP ten uitvoer van het GGB.

7.

De Commissie dringt er bij de Regering op aan om begeleidende maatregelen in te voeren die kunnen garanderen dat het nieuwe winkelcentrum compatibel is met de bestaande handelskernen. Ze verwijst hieromtrent op de ervaring die steden zoals Rijsel hebben opgedaan, waar overeenkomsten zijn gesloten met commerciële merken om te garanderen dat zij hun activiteit behielden in de handelskernen waar ze reeds waren gevestigd. Het is aangewezen nieuwe, geschikte instrumenten te ontwikkelen voor de omkadering hiervan.

In dat opzicht lijkt het Brussels handelsforum (« Bruxelles-commerce forum ») dat de Regering voorziet, haar een potentieel interessant instrument om de aansluiting/complementariteit van de commerciële ontwikkelingen te bestuderen en de commerciële spelers in Brussel te verenigen rond een visie voor de ontwikkeling van de handelsactiviteit in Brussel.

8.

De Commissie pleit ervoor dat nieuwe ontwikkelingen de toeristische activiteiten die gaan worden verplaatst of gaan verdwijnen, zoals Oceade en Mini-Europa, niet in gevaar brengen. Zij vraagt dat hun behoud wordt opgenomen in een gedetailleerd bestemmingsplan (het BBP bijvoorbeeld).

Zij meent inderdaad dat het activiteiten betreft die zowel een lokaal als een internationaal toerisme aantrekken (tweede instroomcijfer in Brussel). De Commissie is van mening dat men reeds succesvolle activiteiten dient te versterken.

De Commissie acht dat het aantal overnachtingen dient te worden vermeerderd door congrescentra te ontwikkelen die een internationaal zakenpubliek aantrekken. Zo zou het programma tevens de activiteiten moeten voorzien die dit type functies omkaderen, zoals

commerciales, ainsi que sur la gestion des stocks.

Elle invite le Gouvernement à prévoir dans le PPAS qui mettra en œuvre la ZIR, le principe de réversibilité des bâtiments.

7.

La Commission engage le Gouvernement à mettre en place des mesures d'accompagnement qui permettraient d'assurer la compatibilité du nouveau centre commercial avec les noyaux commerciaux existants. A cet égard, elle relève l'expérience développée par des villes comme Lille où des accords ont été conclus avec les enseignes commerciales pour garantir le maintien de leur activité dans les noyaux commerçants dans lesquels ils sont déjà implantés. Il convient de développer de nouveaux outils appropriés pour assurer cet encadrement.

A ce titre, le forum bruxellois du commerce (« Bruxelles-commerce forum ») que le Gouvernement projette de mettre en place, lui semble être un outil potentiellement intéressant pour étudier l'articulation/la complémentarité des développements commerciaux et rassembler les acteurs commerciaux bruxellois autour d'une vision du développement de l'activité commerciale à Bruxelles.

8.

La Commission plaide pour que les nouveaux développements ne mettent en péril les activités touristiques vouées à être déplacées voire supprimées, comme Océade et Mini-Europe. Elle demande que leur maintien soit programmé au sein d'un plan d'affectation détaillé (le PPAS par exemple).

Elle estime en effet qu'il s'agit d'activités qui attirent le tourisme local et international (deuxième taux d'entrée à Bruxelles). La Commission est d'avis qu'il faut avant tout renforcer les activités qui fonctionnent déjà.

La Commission estime qu'il faut renforcer les nuitées par le développement de centres de congrès qui drainent un public international d'affaires. De cette manière le programme devrait prévoir les activités qui entourent ce type de fonctions telles les activités culturelles/sportives,

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

culturele/ sportactiviteiten enz.

etc.

De Commissie betreurt het gebrekkige overleg tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Gewest omtrent de commerciële ontwikkelingen.

La Commission regrette la concertation insuffisante entre la Région de Bruxelles-Capitale et la Région flamande concernant les développements commerciaux.

3. VOORZIENINGEN

3. EQUIPEMENT

3.1. Behoud van het gebied voor voorzieningen

3.1 Maintien de la Zone d'Équipement

De klagers zijn van mening dat het gebied behouden moet blijven als gebied voor voorzieningen, dat de huidige inrichting eigenlijk de best mogelijke en de meest aangepaste is om het voortbestaan te garanderen;

Les réclamants estiment que la zone doit être maintenue en zone d'équipement, que son aménagement actuel est le meilleur possible et le plus adapté pour assurer sa pérennité;

De Commissie verwijst naar haar advies vermeld in vorige hoofdstukken.

La Commission se réfère à son avis repris dans les chapitres antérieurs.

Zoals ze aangeeft in het hoofdstuk Huisvesting, is de Commissie van mening dat men dit gebied niet moet ontwikkelen door verschillende functies naast elkaar te plaatsen, maar door vooral rekening te houden met huisvesting, waarbij men zorgt voor alle nodige voorwaarden voor een harmonieuze ontwikkeling.

Comme elle le détaille au chapitre logement, la Commission est d'avis qu'il faut développer cette zone non comme la juxtaposition de diverses fonctions, mais en prenant principalement en compte l'habitat, en garantissant toutes les conditions nécessaires à son développement harmonieux.

Zo vestigt de Commissie de aandacht op het stadion. Naast de sportactiviteit zelf, gaat het inderdaad over een volledig afgesloten economisch universum, afgesneden van de stad, ontoegankelijk voor jongeren, met alle gevolgen van dien voor de omliggende wijken op het vlak van lawaaihinder, lichtvervuiling, afval, enz.

La Commission attire ainsi l'attention sur la question du stade. En effet, au-delà de l'activité sportive elle-même, il s'agit d'un véritable univers économique fermé, coupé de la ville, fermé aux jeunes, avec ses conséquences sur les quartiers environnants en termes de bruit, d'éclairage intense, de saleté, etc.

3.2. Evenwicht tussen de woonfuncties en de voorzieningen

3.2. Equilibre des fonctions logements / équipements

De klagers dringen aan op de bescherming van de bestaande voorzieningen ;

Les réclamants insistent sur la protection de l'équipement existant ;

Ze vragen om een minimumpercentage te bepalen bij elk nieuw project om te beantwoorden aan de behoeften die de kop zullen opsteken bij de ontwikkeling van deze wijk.

Ils demandent de définir un pourcentage minimal d'équipement lors de chaque nouveau projet pour répondre aux besoins qui se feront jour lors du développement de ce quartier.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

De Commissie stelt vast dat de bestaande voorzieningen geen buurtvoorzieningen zijn. Ze verwijst trouwens naar de mogelijke verplaatsing van het stadion naar parking C.

Ze vraagt om voldoende oppervlakte in te plannen voor toekomstige buurtvoorzieningen die nodig zijn voor de huisvesting. Deze vereiste zal verduidelijkt moeten worden in de passende plannen (BBP bijvoorbeeld).

De Commissie stelt zich trouwens vragen bij wat er zal worden van de reeds bestaande sportgebieden die van ruimer belang zijn dan de wijk (kleine trainingsstadions).

La Commission constate que les équipements existants ne sont pas des équipements de proximité. Elle note par ailleurs, la délocalisation probable du stade au parking C.

Elle demande de prévoir les superficies suffisantes pour les futurs équipements de proximité nécessaires à l'habitat. Cette exigence devra être précisée dans les plans adéquats. (PPAS par exemple).

La Commission s'interroge, par ailleurs, sur le devenir des espaces de sport déjà présents dans la zone et qui dépassent l'intérêt du quartier (petits stades d'entraînement).

3.3 Scholenbouw in het gebied

De klagers vragen de bouw van buurtscholen in het gebied gezien de huidige overbevolking in de scholen in de buurt van de Heizelvlakte en de stads(her)vernieuwing gepland door de Stad Brussel;

Deze scholen zullen helpen bij de opbouw van een echte stadswijk en de maatschappelijke, culturele en professionele integratie bevorderen van mensen van buitenlandse origine in deze wijken en ze zullen toelaten om te strijden tegen sociale uitsluiting.

De monitoring van het schoolaanbod (studie ATO 2014) toont aan dat de Heizelvlakte vandaag de dag niet gezien wordt als een gebied met tekortkomingen.

De Commissie werpt de volgende vragen op: De toekomstige ontwikkelingen worden in deze studie niet in rekening genomen; De cijfers houden ook geen rekening met de studenten in de scholen die niet uit het Gewest afkomstig zijn.

Ontwikkelingshypotheses voor de site vermeld in het MER

Het MER beschrijft twee mogelijke programma's voor de uitwerking van het gebied:

3.3. Construction d'écoles dans la zone

Les intervenants demandent la construction d'écoles de proximité dans la zone vu le surpeuplement actuel dans les écoles du plateau Heysel et la ré-urbanisation prévue par la Ville de Bruxelles ;

Ces écoles contribueront à la création d'un véritable quartier urbain, favoriseront l'intégration sociale, culturelle et professionnelle des populations d'origine étrangère présentes dans ces quartiers et permettront de lutter contre l'exclusion sociale.

Le monitoring des infrastructures scolaires (étude ADT 2014) montre qu'aujourd'hui, le plateau du Heysel n'est pas considéré comme une zone en déficit.

La Commission soulève les questions suivantes : Les développements futurs ne sont pas pris en compte dans cette étude ; Les chiffres ne prennent pas non plus en compte la fréquentation des établissements par des étudiants extra-régionaux.

Hypothèses de développement du site contenues dans le RIE

Le RIE décrit deux hypothèses de programmation pour la mise en œuvre de la zone :

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

De ene mogelijkheid kijkt naar het behoud van het Koning Boudewijnstadion, telt in totaal 119.419 m² aan oppervlakte voor voorzieningen. De geplande voorzieningen bestaan enerzijds uit bestaande voorzieningen: Koning Boudewijnstadion, het planetarium, het kinderdagverblijf Gabrielle Petit, de boogschietstand en het bijhorende lokaal; en anderzijds uit extra voorzieningen: een kinderdagverblijf, een congrescentrum, een tramdepot en een oppervlakte van 13.000m² aan niet-gedefinieerde voorzieningen die komen bovenop de functies bepaald in het programma.

De andere mogelijkheid beoogt de vervanging van het stadion, telt in totaal 119.599 m² aan oppervlakte voor voorzieningen. Het stadion wordt voornamelijk vervangen door woningen en voorzieningen zoals een bijkomend kinderdagverblijf, lagere en middelbare scholen, een politie/DBDMH-post, niet-gedefinieerde voorzieningen voor een bijkomende oppervlakte van 12.000 m².

De Commissie merkt op dat het beoogde programma met behoud van het stadion geen lagere, noch middelbare school voorziet, terwijl het programma van het GGB minimum 75.000 m² aan huisvesting plant. Deze oppervlaktes zullen nieuwe behoeften op het vlak van schoolvoorzieningen met zich meebrengen waaraan voldaan moet worden.

Deze behoefte heeft in de eerste plaats betrekking op de basisscholen die een buurteffect hebben. De middelbare scholen hebben een ruimere actieradius

Rekening houdend met wat er reeds vermeld staat, is de Commissie ervan overtuigd dat om op deze site een kwaliteitsvol project uit te werken, men voldoende schoolaanbod moet voorzien in functie van de ontwikkeling van deze site doorheen de tijd.

Zo vraagt ze dat het programma van het GGB dit element opneemt en vermeldt om “geschikte schoolvoorzieningen te voorzien met het oog op de ontwikkeling van de site doorheen de tijd”.

Bovendien vergrijst de bevolking en vraagt de Commissie om ook voorzieningen voor ouderen in

L’une considérant le maintien du stade Roi Baudouin, totalise une superficie d’équipement de 119.419 m². Les équipements prévus sont, d’une part les équipements existants : Stade Roi Baudouin, le planétarium, la crèche Gabrielle Petit, le centre de tir à l’arc et son local annexe ; et d’autre part des équipements additionnels : une crèche, un centre de congrès, un dépôt de tram et une surface de 13.000m² d’équipements non définis complémentaires aux fonctions identifiées dans le programme.

L’autre considérant le remplacement du stade, totalise une superficie d’équipement de 119.599 m². Le stade est remplacé essentiellement par du logement et de l’équipement dont une crèche supplémentaire, des écoles primaire et secondaire, un poste de police/Siamu, des équipements non définis à ce stade pour une superficie additionnelle de 12.000 m².

La Commission relève que le programme envisagé avec maintien du stade ne prévoit pas d’école primaire ni secondaire, alors que le programme de la ZIR prévoit une superficie de plancher minimale de 75.000m² de logement. Ces superficies induiront de nouveaux besoins en infrastructures scolaires qu’il s’agit de rencontrer.

Ce besoin touche en premier lieu les écoles fondamentales qui ont un effet de proximité, les écoles secondaires ayant un rayon d’action plus large

Compte tenu de ce qui précède, la Commission est convaincue que pour développer sur ce site un projet de qualité, il faut y prévoir des infrastructures scolaires en nombre suffisant en fonction du développement de ce site dans le temps.

Ainsi elle demande que le programme de la ZIR reprenne cet élément et mentionne d’y « prévoir les équipements scolaires appropriés au vu des développements du site dans le temps ».

Par ailleurs, la population vieillissant, la Commission demande de prévoir des équipements

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

te plannen. Ze is van mening dat het de taak is van de overheden om ook in dergelijke voorzieningen te voorzien, gezien de private rusthuizen te vaak ontoegankelijk zijn vanwege de hoge kostprijs.

pour les aînés. Elle est d'avis qu'il revient aux pouvoirs publics de prévoir également ce type d'équipement, les homes privés étant trop souvent inaccessibles par leur coût élevé.

4. HUISVESTING

De bezwaren hebben betrekking:

- Op het feit dat het GBP niet het geschikte instrument is om een antwoord te bieden op de huisvestingsproblemen aangezien het niet mogelijk is enerzijds de dichtheid per zone te definiëren en anderzijds het type te bouwen woningen te bepalen om aan de huidige vraag te voldoen;
- Op de noodzaak om het woonaanbod af te stemmen op de vraag en om aan de werkelijke behoeften van de bewoners van morgen te voldoen (toegankelijke en grote woningen);
- Op het gebruik van de stedenbouwkundige lasten als hefboom om het woonaanbod te vergroten;
- Op de onverenigbaarheid van de woonfunctie met het programma van het GGB gezien de geluidsoverlast en de te middelmatige luchtkwaliteit voor een woonfunctie;
- Op de behoefte om maatregelen te treffen opdat huisvesting harmonieus samenleeft met de andere functies;
- Op de minimale woonoppervlakte en de te voorziene gemengdheid in de wijk opdat een gemede stadswijk kan ontstaan die naadloos aansluit bij de continuïteit van de omliggende wijken;

1.

De Commissie neemt kennis van de bezwaren en verontrust zich in het bijzonder over de kwestie van het stadion (zie adviezen over de andere thema's: mobiliteit, milieu en voorzieningen).

De Commissie hamert op het verschil tussen de

4. LOGEMENT

Les réclamations portent :

- Sur le fait que le PRAS n'est pas l'outil adéquat pour répondre aux problèmes de logement étant donné qu'il ne permet pas d'une part de fixer des densités par zones et d'autre part d'établir les types de logements à construire pour rencontrer la demande existante ;
- Sur la nécessité d'adapter l'offre en logement à la demande et de rencontrer les besoins réels des habitants de demain (logements accessibles et de grande taille) ;
- Sur l'utilisation des charges d'urbanisme comme levier pour augmenter l'offre en logement ;
- Sur l'incompatibilité de la fonction logement avec le programme de la ZIR étant donné les nuisances sonores et la qualité de l'air trop médiocre pour une fonction résidentielle ;
- Sur la nécessité d'adopter des mesures visant à une cohabitation harmonieuse du logement avec les autres fonctions ;
- Sur la superficie minimale de logements et la mixité du quartier qui doit être conçue pour permettre l'émergence d'un quartier urbain mixte qui s'intègre dans la continuité des quartiers environnants ;

1.

La Commission prend acte des réclamations et s'inquiète en particulier de la question du stade (voir avis sur les autres thématiques : mobilité, environnement et équipement).

La Commission insiste sur la différence entre les

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

begrippen woongebied en huisvesting.

Het GBP bepaalt in de voorschriften welke bestemmingen zijn toegestaan in de verschillende zones van het gebied. Het programma van het GGB nr. 15 is ontworpen volgens ditzelfde principe.

De Commissie vindt dat niet enkel in termen van potentiële functies moet worden nagedacht, maar in termen van woongebieden, waarin alle noodzakelijke functies om te wonen vervat zitten. Hiertoe behoren tevens de voorzieningen (waaronder scholen en kinderdagverblijven), de buurtwinkels, de ontspanningsruimten, de economische activiteiten, de toegang tot verschillende openbare vervoerswijzen, de openbare ruimten en groenzones enz.

Indien de ontwikkeling van deze site vanuit dergelijk oogpunt wordt uitgedacht, kan het een antwoord bieden op een groot deel van de geformuleerde vraagtekens en vragen, waaronder de onverenigbaarheid tussen de verschillende door het GGB-programma voorziene functies.

Bovendien zijn in een stads- en landschapsstructuur de open en groene ruimten essentiële en onontbeerlijke elementen om deze wijk leefbaar te maken en het probleem van de geluidsoverlast aan te pakken. In dat opzicht zou een in gesloten blokken ingerichte stedelijke structuur gunstig kunnen zijn om de rust in de wijk te verbeteren (rustige zones binnen een blok).

In het kader van de goedkeuring van de wijziging van het GBP door de regering, benadrukt de Commissie dat het programma van het GGB nr. 15 duidelijker op de voorgrond moet stellen dat er behoefte is aan een stedelijke wijk als volwaardig woongebied. Deze doelstelling kan in het voorschrift sterker worden geuit.

2.

De klagers kaarten de kwestie aan van de stedenbouwkundige lasten als hefboom om het woonaanbod te vergroten.

De Commissie herinnert eraan dat de stedenbouwkundige lasten in het leven werden

notions d'habitat et de logement.

Le PRAS, dans ses prescriptions, détermine les affectations permises dans les diverses zones du territoire. Le programme de la ZIR N° 15 est conçu sur ce même principe.

La Commission pense qu'il faut réfléchir en terme d'habitat et non uniquement de fonctions potentielles, l'habitat englobant toutes les fonctions nécessaires au fait d'habiter. Il inclut ainsi les équipements (dont l'équipement scolaire et de petite enfance), les commerces de proximité, les espaces de loisirs, les activités économiques, l'accès aux différents modes de transports en commun, les espaces publics et espaces verts, etc.

Si le développement de ce site est conçu sous cet angle, cela pourra rencontrer une grande part des interrogations et demandes formulées dont les problèmes d'incompatibilité entre les diverses fonctions prévues par le programme de la ZIR.

De plus, une structure urbaine et paysagère, avec des espaces ouverts et des espaces verts sont autant d'éléments essentiels nécessaires pour rendre ce quartier viable et traiter notamment le problème des nuisances sonores. A cet égard, la création d'une structure urbaine en îlots fermés pourrait être bénéfique en termes d'amélioration de la quiétude du quartier (création de zones de calme en intérieur d'îlot).

Dans le cadre de l'adoption de la modification du PRAS par le gouvernement, la Commission insiste pour que le programme de la ZIR N° 15 mette mieux en exergue la nécessité de créer un quartier urbain, véritable lieu d'habitat. Cet objectif pourrait s'exprimer plus clairement au sein de la prescription.

2.

La question des charges d'urbanisme comme levier pour augmenter l'offre en logement est évoquée par les réclamants.

La Commission rappelle que ce qui a prévalu à la création des charges d'urbanisme était la nécessité

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

geroepen om te voldoen aan de behoefte aan financiering van de infrastructuur die vereist is voor de uitvoering van een ontwerp (nutsleidingen, openbare ruimten, scholen enz.). Zij stelt voor de lasten in voorkomend geval hiertoe preferentieel te gebruiken.

Een lid vraagt om de stedenbouwkundige lasten preferentieel te bestemmen voor sociale huisvesting.

3.

Hoewel dit niet het voorwerp is van een GBP, neemt de Commissie kennis van de opmerkingen die wijzen op het cruciale gebrek aan toegankelijke woningen die aangepast zijn aan het socio-economische profiel van de Brusselse gezinnen.

4.

De Commissie ziet in de opmerkingen van de klagers over de stedenbouwkundige lasten en de nood aan aangepaste woningen, de verontrusting om voldoende woningen te voorzien.

Zo dient in het geval van het Koning Boudewijnstadion, dat volledig zou verdwijnen, worden gegarandeerd dat aanvullende woonoppervlakte wordt bijgebouwd.

De Commissie beklemtoont echter dat, hoewel het deel dat voor een woonfunctie bestemd is een kritische grens moet bereiken om er een volwaardige stadskern van te kunnen maken, de ontwikkeling van een nieuw stuk stad eveneens de woonkwaliteit moet garanderen, zoals hierboven omschreven. Het Koning Boudewijnstadion moet dus niet enkel plaatsmaken voor huisvesting, maar tevens voor andere aanvullende functies.

De continuïteit met de aangrenzende wijken moet worden gegarandeerd

In dat opzicht benadrukt de Commissie het belang om de evolutie in overweging te nemen van de manier waarop wij wonen, evenals de nieuwe woonvormen en de gemengdheid in de tijd.

Dit aspect dient te worden verduidelijkt in de

de financer les infrastructures nécessaires à la vie d'un projet (impétrants, espaces publics, écoles, etc.). Elle propose d'utiliser préférentiellement les charges à cet effet dans le cas d'espèce.

Un membre demande d'affecter préférentiellement les charges d'urbanisme au logement social.

3.

Bien que ce ne soit pas l'objet d'un PRAS, la Commission prend acte des remarques qui observent le manque crucial de logement accessible et adapté au profil socioéconomique des ménages bruxellois.

4.

Au travers des remarques des réclamants sur les charges d'urbanisme et la nécessité de logements adaptés, la Commission y voit une préoccupation de prévoir suffisamment de logements.

Ainsi, dans le cas où le stade Roi Baudouin serait amené à disparaître complètement, il convient de s'assurer de la construction de superficies complémentaires de logement.

La Commission souligne toutefois que si la part dévolue à la fonction résidentielle doit atteindre un seuil critique pour permettre de créer un véritable quartier urbain, le développement de ce nouveau morceau de ville doit garantir la qualité du fait d'habiter, tel que décrit plus haut. Le stade Roi Baudouin devra donc faire place non seulement à du logement, mais également à d'autres fonctions complémentaires à celui-ci.

La continuité avec les quartiers voisins doit être assurée

A cet égard, la Commission souligne l'importance de la prise en considération de l'évolution de la façon de vivre et des nouvelles formes de logements et de mixité dans le temps.

Cet aspect mériterait d'être précisé dans

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

uiteenzetting van het programma van het GGB.

l'expression du programme de la ZIR.

5.

5.

Tot slot vraagt de Commissie om in het programma van het GGB of in het BBP tevens het volgende te voorzien:

Pour conclure, la Commission demande de prévoir dans le programme la ZIR ou au sein du PPAS :

- *Het vergroten van het aandeel bestemd voor huisvesting indien het Koning Boudewijnstadion volledig verdwijnt;*
- *Het uitkiezen van een bevoorrechte ligging voor de woonfunctie teneinde de continuïteit van het stedelijke weefsel met de aangrenzende wijk te garanderen;*
- *Het toestaan van aanvullende inrichtingen om de leefbaarheid van het ontwerp te garanderen;*
- *Het tijdig voorzien van de nodige buurtvoorzieningen (scholen, kinderdagverblijven).*

- *L'augmentation de la part dévolue au logement en cas de disparition complète du stade Roi Baudouin ;*
- *Le choix d'un emplacement privilégié pour la fonction résidentielle de façon à assurer la continuité du tissu urbain avec le quartier avoisinant ;*
- *Le principe de permettre des aménagements en complément du projet pour en assurer sa viabilité.*
- *La création en temps voulu des équipements de proximité nécessaires (écoles, crèches).*

5. KANTOREN

5. BUREAUX

Alinea 3 van het GGB 15

Alinéa 3 de la ZIR 15

De bezwaren hebben betrekking op het gebrek aan toelichting in alinea 3 van het programma van het GGB nr. 15 (art. 2 van het Besluit) en op de moeilijke interpretatie ervan aangaande de bovengrens bij de oppervlakte bestemd voor kantoren: er wordt niet verduidelijkt of enkel de (nieuwe) kantoren de gebruikelijke aanvulling vormen op de hoofdfuncties van het gebied en moeten worden meegerekend (aangezien enkel zij toegelaten zijn).

Les réclamations portent sur le manque de précisions de l'alinéa 3 du programme de la ZIR N° 15 en projet (art. 2 de l'arrêté) et sa difficulté d'interprétation, en ce qui concerne le seuil maximum de la superficie de plancher affectée aux bureaux à prendre en considération ; il n'est pas précisé si seuls les bureaux (nouveaux) constituent le complément usuel des fonctions principales de la zone et doivent être comptabilisés (puisqu'eux seuls sont admissibles).

De Commissie stelt vast dat het GBP wel degelijk enkel kantoren wenst toe te laten die de gebruikelijke aanvulling vormen op de hoofdfuncties van het gebied.

La Commission constate que la volonté du PRAS est bien de ne permettre que des bureaux qui constituent le complément usuel des fonctions principales de la zone.

Zij is van mening dat het zou volstaan om kantoren te vereisen die verband houden met de functies van het gebied en die de flexibiliteit bieden van een ontwikkeling in de tijd.

Elle estime qu'il serait suffisant d'exiger des bureaux en lien avec les fonctions de la zone et qui offrent la flexibilité d'une évolution dans le temps.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

De Commissie wijst hierbij op de sterke evolutie van de economische activiteit. Ze stelt vast dat het GBP niet geschikt is om de “nieuwe economie” te integreren, zoals coworking, incubatoren enz., activiteiten die zich zouden kunnen ontwikkelen.

En effet, la Commission relève une forte évolution de l'activité économique. Elle constate que le PRAS n'est pas adapté pour l'intégration de la « nouvelle économie » telle que le coworking, les incubateurs, etc., toutes activités qui pourraient se développer.

Ze vraagt om te bestuderen op welke manier het GBP op dit vlak dient te evolueren, onder andere:

Elle demande d'analyser de quelle manière faire évoluer le PRAS sur cette question et entre autres :

- *Door de definities van de in de woordenlijst opgenomen activiteiten aan te passen;*
- *Door de activiteitengebieden te definiëren waarbinnen deze activiteiten zich zullen kunnen ontwikkelen;*
- *Door het begrip van toekomstige potentiële multifunctionaliteit van stedenbouwkundige vergunningen in te voeren.*

- *Par une évolution des définitions des activités reprises au glossaire ;*
- *Par une définition de zones d'activités au sein desquelles ces activités pourront se développer ;*
- *Par l'introduction de la notion de multifonctionnalité potentielle future des permis d'urbanisme.*

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

6. MOBILITEIT

6.1. Interregionale Samenwerking

De adviezen en bezwaren hebben betrekken op:

- De nodige coördinatie met het Vlaams Gewest aangaande de mobiliteit van het project;
- Het sluiten van essentiële, interregionale plannings; en financieringsovereenkomsten voor de openbare infrastructuur;
- De goede onderlinge informatieuitwisseling tussen de partijen over hun respectieve projecten;
- Het op elkaar afstemmen van de projecten en hun gecumuleerde impact.

Zoals uiteengezet in haar inleiding, is de Commissie van mening dat een doeltreffende samenwerking tussen de gewesten over het opzetten van de projecten en de grootstedelijke planning noodzakelijk is.

6.2. Gewestelijke Planning

De adviezen en bezwaren maken melding van:

- Andere plannen die reeds vóór het ontwerp ter wijziging van het GBP bestonden;
- De noodzaak om rekening te houden met de adviezen van de instanties.

Er wordt naar voren gebracht:

- dat het plan IRIS 2 geldt als Gewestelijk Mobiliteitsplan;
- dat dit document en het GGB-ontwerp compatibel lijken onder voorbehoud;
- dat het IRIS 2-plan niet kan samengaan met het commerciële luik van het GGB-ontwerp.

Hierin wordt verwezen naar:

- het initiatief T.OP Noordrand, dat wordt

6. MOBILITE

6.1. Collaborations Interregionales

Les avis et remarques portent sur :

- La coordination nécessaire avec la Région flamande au sujet de la mobilité du projet ;
- La conclusion indispensable d'accords interrégionaux de planification et de financements des infrastructures publiques ;
- La bonne information des parties sur leurs projets respectifs ;
- La mise en adéquation des projets et leurs incidences cumulées.

Comme elle le dit dans son introduction, la Commission estime qu'une collaboration effective entre les régions sur le montage des projets, la planification métropolitaine est nécessaire.

6.2. Planifications Regionales

Les avis et réclamations font état :

- D'autres plans préexistant au projet de modification du PRAS ;
- De la nécessité de prendre en compte les avis des instances.

Y est relevé :

- que le plan IRIS 2 vaut Plan régional de Mobilité ;
- que ce document et le projet de ZIR semblent compatibles sous réserve ;
- que le plan IRIS 2 ne peut coexister avec le volet commercial du projet de ZIR.

Dans ces éléments, est traité :

- de l'initiative T.OP Noordrand,

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

beschouwd als een niet-bindend gewestoverschrijdend initiatief.

considérée comme initiative transrégionale non contraignante.

De Commissie wijst erop dat T.OP Noordrand een samenwerkingsproces is dat de ontwikkeling van acties beoogt tussen het Vlaams Gewest en het Brussels Gewest. De Heizelvlakte is niet de enige site die hieronder valt.

La Commission rappelle que le T.OP Noordrand est un processus de coopération visant à développer des actions entre la Région Flamande et la Région bruxelloise. Le plateau du Heysel n'est pas le seul site concerné.

Ze roept op tot een betere, voorafgaande inpassing van de ambities van deze verschillende plannen en tot het vooraf ontwikkelen van een gemeenschappelijke politieke visie en een samenhangende en geïntegreerde planning.

Elle appelle à une meilleure incorporation préalable des ambitions de ces différents plans et au développement préalable d'une vision politique commune, d'une planification cohérente et intégrée.

Bij gebrek aan een concrete werking van de Hoofdstedelijke Gemeenschap, roept de Commissie op tot gelijksoortige interregionale initiatieven, zoals die gedragen door het T.OP.

A défaut du fonctionnement concret de la Communauté Métropolitaine, la Commission en appelle à des initiatives interrégionales similaires à celles portées par le T.OP.

6.3. Bediening van de site

De adviezen en bezwaren:

- kaarten aan dat de bediening door het openbaar vervoer beduidend moet worden uitgebreid in lijn met de vereisten van de Raad van State (Uplace);
- kaarten aan dat geen onderzoek is gevoerd naar de cumulatieve impact van de projecten op de bediening door het openbaar vervoer;
- kaarten aan dat er onzekerheid bestaat over de cumulatie van functies en het aanbod op het vlak van openbaar vervoer;
- wijzen op de onverenigbaarheid van de bediening door het openbaar vervoer met de handelsfunctie;
- wijzen erop dat een uitstekende bediening door het openbaar vervoer mogelijk is, mits men over voldoende middelen beschikt en er een goede coördinatie is tussen de spelers;

6.3. Desserte du site

Les avis et réclamations :

- abordent le fait que la desserte en transport en commun doit significativement être renforcée en lien avec les réquisits du Conseil d'Etat (Uplace) ;
- abordent l'absence d'une étude des impacts cumulés des projets sur la desserte en transports en commun ;
- abordent les incertitudes relatives au cumul des fonctions et l'offre de transport en commun ;
- abordent l'incompatibilité de la desserte de transports en commun avec la fonction commerciale ;
- rappellent qu'avec les moyens suffisants et une bonne coordination entre opérateurs, une excellente desserte en commun est possible ;

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- stellen vast dat het project BrabantNet (DeLijn) niet optimaal is; - benadrukken dat de toekenning van de vereiste financiële middelen aan het openbaar vervoer niet vermeld wordt; - wijzen op de noodzaak om het openbaar vervoer af te schermen van het bovengrondse verkeer en de nodige infrastructuur te voorzien voor een goede werking van het net; - vragen om de oprichting van een multimodaal platform voor openbaar vervoer (met verbinding met de spoorwegen en bediening door meerdere operatoren); - achten een gecombineerd en geïntegreerd aanbod op het vlak van openbaar vervoer noodzakelijk; - herinneren eraan dat tevens een verbinding dient te worden gegarandeerd met de P+R, de toegangswegen van de stad en de operatoren van de site (Tentoonstellingspaleis, Neo); - uiten de wens dat het aanbod op het vlak van openbaar vervoer in de eerste plaats bestemd is voor de bewoners.	- constatent que projet BrabantNet (DeLijn) n'est pas optimal ; - Soulignent que l'allocation de moyens financiers nécessaires aux transports en commun n'est pas actée; - Pointent la nécessité de protéger les transports en commun du trafic en surface et de prévoir l'infrastructure nécessaire au bon fonctionnement du réseau ; - demandent la création d'une plateforme multimodale de transports en commun (ayant une connectivité au chemin de fer et une desserte multi opérateurs) ; - jugent comme une nécessité une offre de transport en commun combinée et intégrée. - rappellent que la connectivité doit être assurée également avec les P+R, les entrées de ville, les opérateurs du site (Palais de Expositions, Neo) ; - expriment le souhait que l'offre de transports en commun soit à destination des habitants en priorité.

De Commissie neemt akte van de bezwaren.

La Commission prend acte des réclamations.

Ze stelt vast dat de verkeerscongestie algemeen en permanent zijn en zullen zijn zelfs zonder ontwikkelingsprojecten.

Elle constate que la congestion est et sera générale et permanente, en dehors même de tout projet.

Ze herhaalt het voorbehoud dat ze in haar advies geformuleerd heeft over de wijziging van het GBP in 2012 (demografisch GBP), waarbij ze melding maakte van de "verergering van de mobiliteitsproblemen die reeds aanwezig waren op en rond de site."

Elle rappelle les réserves formulées dans son avis sur la modification du PRAS en 2012 (PRAS démographique), où elle faisait état de « l'aggravation des problèmes de mobilité déjà présents sur et autour du site. »

De Commissie is van mening dat men een algemene mobiliteitsstrategie moet uitwerken. Deze algemene strategie zal het voorwerp uitmaken van het toekomstige gewestelijke

La Commission est d'avis qu'il faut développer une stratégie globale de la mobilité. Cette stratégie globale sera l'objet du futur plan régional de mobilité qui fera suite au plan Iris2.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

mobiliteitsplan, opvolger van het Iris 2-plan.

Zij beklemtoont dat een bediening via het wegennet niet als enige oplossing mag worden overwogen, zeker niet op middellange termijn.

De Commissie vermeldt dat het Iris 2-plan voor wat de verplaatsingen betreft, geen specifieke elementen bevat over het gebied.

In afwachting van het Gewestelijk Mobiliteitsplan (GMP), lijkt een snelle update van het Iris 2-plan voor dit deel van de stad onontbeerlijk.

De Commissie roept op tot het daadwerkelijk vooraf realiseren van het aanbod aan openbaar vervoer, voorafgaand aan de opening van de verschillende geplande projecten.

Zij acht het verzoek om een openbaarvervoersknooppunt te creëren redelijk en dringt aan op de uitwerking ervan, opdat de multimodaliteit in beschouwing kan worden genomen en de samenwerking tussen de verschillende transportoperatoren wordt gestimuleerd: MIVB, De Lijn, TEC, maar ook de NMBS.

De Commissie uit haar bezorgdheid over het gebrek aan een uitvoerbare spoorwegbediening die aan de interregionale, nationale en zelfs Europese ambities van het GGB zou beantwoorden.

Bij gebrek aan een rechtstreekse verbinding, spoort ze aan om het potentieel van het Bockstael-station in acht te nemen door er een bijkomende halte te creëren op de lijn 28, die het Gewest en de gemeenten steeds nodig hebben geacht voor het GEN-netwerk in Brussel.

Het station van Schaarbeek reizigers zou een gelijkaardige ondersteunende rol kunnen spelen, mits de verbinding met de trams van de Middenring/Grote Ring zou verbeteren.

Elle souligne que la desserte routière ne peut être considérée comme la seule solution, plus encore à moyen terme.

La Commission relève que le plan Iris 2 des déplacements ne comporte pas d'élément particulier concernant la zone.

En attendant le Plan régional de mobilité (PRM), une mise à jour rapide du plan Iris 2 pour cette partie de la ville paraît indispensable.

La Commission appelle à une réalisation effective de l'offre de transport en commun préalablement à la mise à disposition des différents projets programmés.

Elle juge la demande de création d'un hub de transports en commun raisonnable et insiste pour sa mise en œuvre. Cela permettra de considérer la multimodalité et incitera à la concertation entre les divers opérateurs de transport : STIB, De Lijn, TEC, mais aussi la SNCB.

La Commission s'inquiète de l'absence d'une desserte ferroviaire viable qui rencontrerait les ambitions interrégionales, nationales voire européennes du projet de ZIR.

A défaut d'une desserte directe, elle invite à mobiliser le potentiel de la gare Bockstael en y créant un point d'arrêt complémentaire sur la ligne 28, que la Région et les communes concernées ont toujours considéré comme nécessaire au réseau RER de Bruxelles.

La gare de Schaarbeek voyageurs pourrait jouer un rôle complémentaire comparable, pour peu que la correspondance avec les trams de Moyenne (Grande) Ceinture soit améliorée.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

6.4. Verzadiging van het mobiliteitsaanbod

De adviezen en bezwaren:

- stellen vast dat het project zal gepaard gaan met een versterking van de bediening van de site, maar tevens met een nieuwe toevloed en nieuwe behoeften;
- wijzen op de verzadiging van het huidige wegennet (vooral op de R0) en geven aan dat de oorspronkelijke situatie, die als basis diende voor het MER, ondertussen is verslechterd;
- betreuen dat de gecumuleerde impact van het ontwerp en van de omliggende projecten of functies niet werd gemeten, dat het MER hier vaagt over blijft en dat het stoelt op gunstige hypothesen;
- betreuen dat de impact op het lokale wegennet niet werd gemeten;
- melden dat de coördinatie tussen het optimalisatieproject van de R0 en het ontwerp onbestaande is;
- wijzen op de potentieel negatieve impact van het algemene fileprobleem op de prestaties van het openbaar vervoer en bijgevolg op hun aantrekkingskracht;
- nemen akte van de bestaande reservecapaciteiten van het huidige openbaar vervoer maar wijzen op de vaagheid van de meting ervan;
- menen echter dat deze capaciteiten beperkt blijven en niet in lijn zijn met de voorziene, gecumuleerde ontwikkelingen;
- menen dat de activiteiten van de verschillende entiteiten op de site een ongunstige impact zouden kunnen hebben op elkaar;
- herinneren eraan dat de nodige, goed te keuren investeringen om het

6.4. Saturation de l'offre de mobilité

Les avis et réclamations :

- Constatent que le projet entrainera un renforcement de la desserte du site mais l'apparition de nouveaux flux et besoins ;
- relèvent la saturation routière existante (en particulier sur le R0) et pointe que la situation initiale servant de base au RIE est déjà dégradée ;
- regrettent que l'impact cumulé du projet et des projets ou fonctions alentours n'ait pas été mesuré, que le RIE soit resté imprécis, qu'il se base sur des hypothèses favorables ;
- déplorent que l'impact sur le réseau de voirie locale n'ait pas été mesuré ;
- font état de l'absence de coordination entre le projet d'optimisation du R0 et le projet ;
- notent l'impact potentiel négatif de la congestion routière généralisée sur la performance des transports en commun et par conséquent sur leur attractivité ;
- actent les réserves de capacité existantes en matière de transport en commun actuel mais notent les imprécisions sur leur jauge ;
- considèrent toutefois que ces capacités demeurent limitées et non corrélées aux développements cumulés attendus ;
- estiment que les activités des différentes entités du site pourraient influencer de manière défavorable les unes sur les autres ;
- rappellent que les investissements importants à consentir pour augmenter

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

mobilitaatsaanbod te vergroten, in de veronderstelling dat ze volstaan, niet het hoofd zullen kunnen bieden aan de nieuwe vraag;

- verwijzen naar de vereiste voorwaarden van de Raad van State betreffende rechtszekere oplossingen en merken op dat de aangedragen oplossingen van de RO en de T.OP Noordrand niet als dusdanig mogen worden beschouwd omdat ze nog niet zijn gevalideerd;
- beschouwen het OB-alternatief (waarbij het GGB-programma mogelijk is zonder het commerciële luik) als het best mogelijke compromis, hoewel het voorgestelde gebruik van parking C niet door iedereen positief wordt onthaald en er wordt gewezen op een zwakte in de onderbouwing van deze alternatieven.

l'offre en mobilité, à supposer qu'ils soient suffisants, ne permettront pas d'absorber les demandes nouvelles ;

- font mention des réquisits du Conseil d'Etat en matière de solutions juridiquement sûres et notent que les solutions que seraient le RO et le T.OP Noordrand ne peuvent être considérées comme telles puisque non validées ;
- apprécie l'alternative OB (dans laquelle le programme de la ZIR sans son volet commercial est possible) comme le meilleur compromis possible, quoique l'usage proposé du parking C ne soit pas jugé favorablement par tous et qu'il soit pointé une faiblesse des fondements de ces alternatives .

De Gewestelijke Ontwikkelingscommissie stelt zich vragen bij de verzadiging van het wegennet als gevolg van het programma. Ze stelt vast dat onvoldoende is nagedacht over de mobiliteit in de zone door een perceelsgewijze aanpak.

Zij is van mening dat de mobiliteitsvoorwaarden niet voldoende zijn uitgewerkt in het licht van de grote ambities van het ontwerp, dat de denkoefening te lokaal is gevoerd.

De Commissie duidt op de niet te verwaarlozen economische impact van de congestie in termen van verlies aan economisch concurrentievermogen.

Ze herhaalt dat er nood is aan een allesomvattend en onderbouwd mobiliteitsproject vóór de uitwerking van het programma van het GGB.

Dit mobiliteitsproject moet alle toekomstige en bestaande mobiliteitsvormen in rekening nemen, de analyse van de congestiekosten bekijken, de verschillende projecten in het gebied in beschouwing nemen, en juridisch onbetwistbaar zijn.

Dit project moet ernaar streven om de druk van de auto's op termijn te verminderen, terwijl de

La Commission Régionale de Développement s'inquiète des conséquences de saturation automobile induite par le programme. Elle prend acte d'une réflexion insuffisante car parcellaire des mobilités dans la zone.

Elle considère que les conditions de mobilité n'ont pas été suffisamment développées au regard des grandes ambitions du projet, que la réflexion est demeurée trop locale.

La Commission relève l'impact économique non négligeable de la congestion en termes de perte de compétitivité économique.

Elle rappelle la nécessité d'avoir un projet de mobilité complet étayé avant la réalisation du programme de la ZIR.

Ce projet de mobilité doit intégrer toutes les formes de mobilités existantes et à venir, contenir l'analyse des coûts de la congestion, prendre en considération les différents projets dans la zone et être non contestable sur le plan juridique.

L'ambition de ce projet doit être de réduire à terme la pression automobile, tout en absorbant

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

sterke stijging van het aantal bezoekers aan dit deel van de stad opgevangen wordt.

la forte augmentation de fréquentation de cette partie de la ville.

Dit mobiliteitsproject overschrijdt het kader van het MER dat de milieugevolgen van het ontwerp tot voorwerp heeft.

Ce projet de mobilité dépasse le cadre du RIE dont le propos porte sur l'impact environnemental du projet.

Ze herinnert aan de samenwerking die nodig is tussen het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze samenwerking zou kunnen plaatsvinden door middel van gemeenschappelijke wetgevende en regelgevende beslissingen.

Elle rappelle la nécessaire collaboration entre la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale. Cette collaboration pourrait passer par des décisions législatives et réglementaires communes.

De Commissie beveelt aan dat de 4 transportoperatoren (MIVB, DeLijn, TEC en NMBS) een gemeenschappelijk en geïntegreerd aanbod ontwikkelen, in lijn met de ambities op vlak van intergewestelijke en ruimere aantrekkingskracht.

La Commission recommande que les 4 opérateurs de transport (STIB, DeLijn, TeC et SNCB) développent une offre commune et intégrée liée aux ambitions d'attractivité interrégionale et au-delà.

Ze stelt voor om de stedenbouwkundige lasten te beschouwen als potentiële financieringselementen van de mobiliteitsinfrastructuur. Deze infrastructuur vormt namelijk een voorwaarde voor de levensvatbaarheid van het project.

Elle invite à envisager les charges d'urbanisme comme éléments de financement potentiel des infrastructures de mobilité. Ces infrastructures constituent effectivement une condition à la viabilité du projet.

6.5. Parking

De instanties en klagers

- meldden dat de ruimte van parking C niet correct werd geanalyseerd, dat de parkingbehoefte niet berekend zijn in functie van het toekomstige gebruik en dat de gebruikte cijfers niet correct zijn;
- wezen op het feit dat het gebruik van parking C als P+R niet realistisch is, zowel omwille van het gebruiksbeheer en de in te zetten middelen voor de uitbating, als omwille van een gebrek aan verbinding met het openbaar vervoer;
- verheugen zich echter over het beter gebruik van deze ruimte;
- zijn van mening dat de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen niet vereist is gezien de voorgestelde capaciteit. Deze

6.5. Stationnement

Les Instances et réclamants

- ont signalé que les espaces du parking C n'ont pas été correctement analysés, que les besoins de stationnement n'ont pas été calculés en fonction des usages futurs, que les chiffres utilisés sont incorrects ;
- ont relevé que l'usage du parking C en P+R n'est pas réaliste tant pour des questions de gestion d'usage, de moyens à mettre en œuvre pour l'exploitation que par manque de connectivité aux transports en commun ;
- se félicitent toutefois d'une meilleure utilisation de cet espace ;
- sont d'avis que la construction de nouveaux emplacements n'est pas requis au vu de la capacité proposée.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

mening wordt niet door iedereen gedeeld, aangezien sommigen vinden dat het huidige parkeeraanbod reeds verzadigd is wanneer er evenementen plaatsvinden; - menen dat het project van parking C en het project R0 onverenigbaar zijn; - vroegen dat er stroomopwaards een P+R zou komen (onder andere in het kader van BrabantNet) of op de A12 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; - betreuen dat de aanleg van parkeerplaatsen schadelijk is voor de milieugerelateerde en hydrologische eigenschappen van de site; - benadrukken het belang om het parkeren in de hele zone te beheren; - zijn van mening dat deze parkings het fileleed niet zullen oplossen	Cette opinion n'est toutefois pas partagée, d'autres considérant que la tenue d'évènements saturent déjà l'offre de stationnement existante ; - estiment qu'il y a incompatibilité entre projet sur le parking C et projet R0 ; - ont demandé la réalisation d'un P+R en amont (notamment en lien avec le BrabantNet) ou sur l'A12 en Région de Bruxelles-Capitale ; - déplorent que la réalisation d'emplacements de stationnement endommage les qualités environnementales et hydrologiques du site ; - pointent l'importance de la gestion des places de stationnement sur l'ensemble de la zone ; - estiment que ces parkings ne résoudront pas les problèmes de congestion.

Met betrekking tot de parking, is de Commissie van mening dat het voorgestelde parkeeraanbod consequent is, maar koppelt het belang hiervan aan de bereikbaarheid ervan en aan de toekomstige veranderingen op vlak van mobiliteit.

Sur les questions de stationnement, la Commission considère que l'offre de stationnement projetée est conséquente mais lie son intérêt à la capacité d'y accéder et aux transformations à venir en matière de mobilité.

De Commissie stelt voor om het gebruik van de parkeergelegenheid te optimaliseren.

La Commission suggère d'optimiser l'usage de l'infrastructure de stationnement.

Parkeren langs de kant van de weg in de grootstedelijke context moet zoveel mogelijk vermeden worden en buiten de openbare weg gecompenseerd worden.

Le stationnement en voirie pour les usages métropolitains doit être tant que possible évité et compensé hors voirie.

6.6. Toegankelijkheid van de site

6.6. Accessibilité du site

De adviezen en bezwaren:

Les avis et réclamations :

- beschouwen het project van de verbindingsweg als een ondoeltreffend mobiliteitselement omdat het niet aansluit op de Ring; - plaatsen vraagtekens bij het statuut en	- considèrent le projet de voie de liaison comme élément de mobilité inefficace car non relié au Ring ; - questionnent sur le statut et les

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

de capaciteit van de verbindingsweg als mobiliteitsoplossing in die zin dat het een private, logistieke oplossing is en dat geen enkel onderzoek naar de gecombineerde capaciteit van verkeer en logistiek de capaciteit ervan aantoonst; - vragen dat deze private weg wordt onderworpen aan een bijzondere regelgeving; - plaatsen vraagtekens bij het openstellen van deze weg voor actieve vervoersmodi en de impact op de bereikbaarheid voor deze modi in de omgeving (Verregatpark); - achten deze verbindingsweg doeltreffend voor het Tentoonstellingspaleis; - wijzen erop dat een directe verbinding tussen het GGB-ontwerp en de R0 onontbeerlijk is, net als een directe verbinding tussen parking C en de R0; - menen dat uitrit 7a nog meer verzadigd zal zijn; - vragen dat grondig wordt nagedacht over de verbindingen tussen parking C en de polen (GGB, stadion, A12); - oordelen dat het huidige ontwerp, met de daarin voorziene bediening, niet optimaal is maar dat de bediening ervan (of het gebrek daaraan) door de R0 bepalend zal zijn voor het bestaan van de site; - achten de gecumuleerde impact van de andere projecten voor winkelcentra en hun verbinding met de R0 onvoorspelbaar; - betreuren dat de bereikbaarheid van de verbindingsweg voor actieve vervoersmodi niet wordt vermeld.	capacités de la voie de liaison en tant que solution de mobilité dans la mesure où il s'agit d'un projet logistique d'ordre privé, qu'aucune étude de capacité combinée circulation et logistique n'en démontre la capacité ; - Demandent que cette voie privée fasse l'objet d'une réglementation spécifique ; - Questionnent l'ouverture de cette voirie aux modes actifs et son impact sur l'accessibilité pour ces deniers des environs (parc de Verregat) ; - Apprécient cette voie de liaison comme efficace pour le Palais des Expositions ; - rappellent qu'une connexion directe entre le projet de ZIR et le R0 est indispensable, de même qu'une connexion directe entre parking C et R0 ; - considèrent que la sortie 7a sera encore davantage saturée ; - demandent une réflexion approfondie sur les connexions entre parking C et polarités (ZIR, stade, A12) ; - Évaluent que le projet actuel, tel qu'il envisage la desserte, n'est pas optimal mais que sa desserte (ou son absence de desserte) par le R0 sera déterminante pour la vie du site ; - Évaluent comme imprévisible l'impact cumulé des autres projets de centres commerciaux, de leur connexion au R0 ; - regrettent que l'accessibilité de la voie de liaison aux modes actifs ne soient pas citée.

De Gewestelijke Ontwikkelingscommissie heeft kennis genomen van de verschillende

La Commission Régionale de Développement a pris connaissance des diverses réclamations et

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

bezwaarschriften en adviezen betreffende de aansluitmogelijkheden van de Heizelvlakte.

avis relatives à la connectivité du plateau du Heysel.

Zij is van mening dat de vragen en uitdagingen die daaruit voortvloeien het kader van de GGB-perimeter overschrijden. De Commissie herinnert aan de behoefte van een snelle update van het Iris 2-plan in afwachting van het Gewestelijk Mobiliteitsplan.

Elle considère que les interrogations et enjeux en découlant vont au-delà du seul périmètre de la ZIR. La Commission rappelle le besoin d'une mise à jour rapide de Iris 2 dans l'attente du Plan Régional de Mobilité.

De Commissie wijst op het onvermijdelijke karakter van de verbindingsweg voor de goede toekomstige werking van de site. Ze herinnert eraan dat de kenmerken, het gebruik en het exacte statuut nog bepaald moeten worden. De Commissie vraagt dat de rust voor de naburige wijken bij deze nieuwe te creëren verbinding verzekerd zou worden.

La Commission relève le caractère incontournable de la voie de liaison pour le bon fonctionnement futur du site. Elle rappelle que ses caractéristiques, ses usages et son statut exacts restent à définir. La Commission demande que la quiétude des quartiers voisins à ce nouvel axe à créer soit garantie.

6.7. Actieve vervoersmodi

6.7. Modes actifs

De adviezen en bezwaren:

Les avis et réclamations :

- verontrusten zich over het verdringingseffect van het autoverkeer op de actieve vervoersmodi.

- s'inquiètent de l'effet repoussoir de la congestion automobile sur les mobilités actives.

De Commissie wijst op de sterke veranderingen op het vlak van mobiliteit en betreurt dat het project geen algemene strategie omvat, gebaseerd op nieuwe vervoersmodi. Heel wat experts schatten namelijk dat een derde van alle verplaatsingen tegen 2025 via een van deze nieuwe vervoersmodi zal gebeuren.

La Commission relève les fortes évolutions en ce qui concerne les mobilités et regrette que le projet ne prenne pas en compte une stratégie générale basée sur les modes nouveaux de déplacement. Effectivement, nombre de d'experts estiment qu'à l'horizon 2025, un tiers des déplacements empruntera ces nouveaux modes.

Dit zijn meer bepaald de elektrisch aangedreven fiets of step, de segway, de gyropode of nog het hoverboard maar ook de kabelbaan (Medellin bijvoorbeeld)

Ceux-ci sont le vélo ou la trottinette à assistance électrique, le segway, le gyropode ou encore le hoverboard mais aussi le téléphérique (Medellin notamment)

De opkomst van deze vervoersmodi is reeds te zien in het straatbeeld van een aantal steden en er wordt op gewezen dat slechts 4% van de verplaatsingen in Brussel met de fiets gebeuren, terwijl dit aandeel (gemiddeld) 36% bedraagt in Nederland en 31% in Kopenhagen (55% in het stadscentrum).

L'essor de ces moyens s'observe déjà dans certaines villes et il est rappelé que Bruxelles ne compte que 4% des déplacements à vélo lorsque cette part modale atteint 36% au Pays Bas (en moyenne) et 31% à Copenhague (55% dans son centre-ville).

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

De Commissie stelt voor dat een brede denkoefening wordt gevoerd waarin niet enkel alle huidige vervoersmiddelen worden meegenomen, maar ook die van de toekomst. Dit verdient een uit te voeren onderzoek naar de integratie van deze verschillende mobiliteitsvormen. Dit impliceert een nieuwe inrichting van de openbare ruimte waar de verdeling van de ruimte wordt herzien.

La Commission suggère qu'une réflexion large soit initiée intégrant l'ensemble des modes de transport actuels, mais aussi futurs. Un examen mériterait d'être entrepris sur l'intégration de ces diverses formes de mobilité. Ceci implique un nouvel aménagement de l'espace public où un partage de l'espace est repensé.

De Commissie is het eens over de noodzaak om rekening te houden met de ontwikkeling en diversificatie van de actieve vervoersmodi (nl. met verplaatsingen waarbij men zich vooral door middel van menselijke inspanning verplaatst met of zonder mechanische ondersteuning) vóór de afronding van het volledige project.

La Commission s'accorde sur la nécessité de prendre en considération le développement et la diversification des mobilités actives (c'est-à-dire les modes de déplacement dans lesquels le déplacement est généré en majorité par la force humaine avec ou sans complément de force mécanique) préalablement à la finalisation de l'ensemble du projet.

6.8. Milieueffecten

De adviezen en bezwaren :

- betreuren dat de milieuanalyse onvoldoende onderbouwd is;
- achten de gevolgen voor het milieu negatief, zelfs in het licht van de voordelen verbonden aan het project, als gevolg van de toename van de verplaatsingen met de wagen, meer bepaald voor de luchtkwaliteit en de geluidsoverlast.

Omtrent de luchtkwaliteit, is de Commissie van mening dat de toename van het verkeer een effect zal hebben op de plaatselijke luchtkwaliteit. De Commissie neemt nota van deze bezorgdheid. Ze herhaalt haar vraag om enerzijds een mobiliteitsplan voor de site en anderzijds ook een globaal mobiliteitsplan op te stellen, om deze effecten te verminderen.

Omtrent de geluidsoverlast, verwijst de Commissie naar de bepalingen van een

6.8. Impacts environnementaux

Les avis et réclamations :

- déplorent que l'analyse environnementale ait été insuffisamment étayée ;
- jugent l'impact environnemental, même en présence des bénéfices liés au projet, défavorable du fait de l'augmentation des déplacements automobiles particulièrement en matière de qualité de l'air et de bruit.

Concernant la qualité de l'air, la Commission est d'avis que l'augmentation du trafic aura un impact sur la qualité de l'air local. La Commission prend acte de cette inquiétude. Elle réitère sa demande d'un plan de mobilité pour le site, d'une part et global, d'autre part, permettant d'atténuer ces impacts.

Concernant le bruit, la Commission appelle à ce que les prescriptions d'un futur PPAS apportent

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

toekomstig BBB die oplossingen hiervoor aanreiken, terwijl ook het beheer van evenementen wordt aangekaart.

des solutions à cette problématique en abordant également la question de la gestion des événements.

Tot slot vraagt de Commissie, in lijn met de projecten op de Heizelvlakte, dat men algemeen rekening houdt met andere hinder voor de bewoonbaarheid van de site, zoals de netheid, de lichtvervuiling, de tijdelijke toestroom en het beheer van de massale verplaatsingen, het hooliganisme, de veiligheid van mensen en dingen, de efficiënte bescherming van de buurt en de huisvesting voorzien in het programma en dit zowel bij het beheer van de site, als bij de evenementen die er kunnen plaatsvinden.

Enfin, en lien avec les projets sur le plateau du Heysel, la Commission demande une prise en compte générale des autres nuisances sur l'habitabilité du site notamment en matière de propreté, de pollution lumineuse, d'afflux temporaire et de gestion des mouvements de masse, d'hooliganisme, de sécurité des personnes et des biens, de protection efficace du voisinage et de l'habitat prévu par le programme dans la gestion tant du site que des événements appelés à s'y dérouler.

6.9. Logistiek

Het Vlaams Gewest, de Gewestelijke Mobiliteitscommissie en de klagers stellen de tellingsopties en het gebruikte model in vraag, in het bijzonder voor de logistieke stromen.

6.9. Logistique

La Région flamande, la CRM, des réclamants remettent en cause les options de comptage, le modèle utilisé et en particulier pour les flux logistiques.

De Commissie vindt dat de analyse van de logistieke problemen zich niet mag beperken tot de berekening van de stromen. Ze acht de analyse van de logistieke stromen onvoldoende, maar spreekt zich niet uit over de vragen met betrekking tot de feitelijke tellingen.

La Commission estime que l'analyse de la problématique de la logistique ne peut se limiter au calcul de flux. Elle évalue l'analyse des flux logistiques insuffisante mais ne se prononce pas sur les questions factuelles de comptage.

Ze is van mening dat de logistieke overwegingen sinds het Masterplan van KCAP voor de Heizelvlakte uitgediept moeten worden, voornamelijk bij de rubriek "goederen en logistiek" van het toekomstige GMP.

Elle considère que les considérations d'ordre logistique envisagées dès le Masterplan de KCAP pour le plateau du Heysel doivent être approfondies en particulier dans le volet « marchandises et logistique » du futur PRM.

De Commissie vraagt dat men nadenkt over de opname van een Stadsdistributiecentrum voor de vlakte (eventueel door middel van de consolidering van het bestaande project voor het project van het Eurostadion).

La Commission demande que l'intégration d'un Centre de Distribution Urbaine dédiée au plateau (éventuellement par consolidation du projet existant pour le projet d'eurostadion) soit étudiée.

6.10. Overige elementen

De bijdragen van het publiek hebben eveneens betrekking op:

6.10. Autres éléments

Les contributions publiques portent également sur :

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- de integratie van het ontwerp voor het Eurostadion op vlak van planning en mobiliteit;
- de inhoud van de programma's voor sportvoorzieningen.

De Commissie stelt zich weer de vraag over de financiering van de mobiliteitsinfrastructuur en vraagt hieromtrent verduidelijking. De Commissie wijst erop dat de MIVB een aantal interventies plant als aanzet naar de toekomstige mobiliteit voor het stadion.

- l'intégration en matière de planification et de mobilités du projet d'Eurostadium ;
- le contenu des programmes d'équipements liés au sport.

La Commission se réinterroge sur le financement des infrastructures de mobilité et demande des clarifications sur ce point. La Commission rappelle que la STIB programme une série d'interventions, amorce d'une future mobilité pour le stade.

7. MILIEU

7.1. Lucht, licht, klimaat, energie en netheid

De bezwaren hebben betrekking op:

- De vervuiling veroorzaakt door het afbraak- en wederopbouwproces op een site om de bestaande functies te vervangen door andere functies (huisvesting/voorzieningen). Dit zou moeten worden meegerekend in de koolstofbalans;
- De beschaduwing veroorzaakt door de geplande gebouwen die de doeltreffendheid van de zonnepanelen in het gedrang dreigt te brengen;
- De middelmatige luchtkwaliteit naast de Ring, die nog zal verslechteren gezien de verdichting op de site, de inplanting van een nieuw winkelcentrum en de toename van het wegverkeer;
- De thermografische analyse die geen rekening houdt met eventuele beurzen of met de jaarlijkse sluiting van kantoren/voorzieningen;

Zoals in haar algemene inleiding vermeld, is de Commissie van mening dat de omvang van de operatie toelaat om een duurzame wijk met voorbeeldfunctie te ontwikkelen.

7. ENVIRONNEMENT

7.1. Air, lumière, climat, énergie, propreté

Les réclamations portent sur :

- La pollution engendrée par le processus de démolition-reconstruction sur un site pour remplacer des fonctions existantes par d'autres fonctions (logement/équipement). Cela devrait être intégré dans le bilan carbone ;
- Les problèmes causés par l'ombre portée des immeubles projetés risquant de réduire l'efficacité des panneaux photovoltaïques ;
- La qualité de l'air médiocre à côté du Ring qui va encore s'aggraver vu la densification du site, l'implantation d'un nouveau centre commercial et l'augmentation du trafic routier ;
- L'analyse de la thermographie qui ne tient pas compte d'éventuels salons ou de la fermeture annuelle des bureaux/équipements ;

La Commission est d'avis, comme elle l'écrit dans son introduction générale, que la taille de l'opération permet d'envisager la création d'un quartier durable et exemplaire.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Ze dringt erop aan dat de nieuwe ontwikkelingen beantwoorden aan criteria van duurzaamheid en circulaire economie en worden uitgedacht in de optiek om als voorbeeld te dienen. Dit vereist een globale en geïntegreerde benadering over het gehele project gebied waarbij de verschillende aspecten van het project betrokken worden .

Elle insiste pour que les nouveaux développements répondent à des critères de durabilité et d'économie circulaire et soient pensés dans un but d'exemplarité. Cela passe par une réflexion globale et intégrée sur les différents aspects du projet pour l'ensemble de la zone.

Zij wijst er echter op dat het niet volstaat om enkel de voorbeeldregels inzake duurzaam bouwen te volgen. Duurzaamheid betekent eveneens dat men de impact van de nieuw aangekondigde ontwikkelingen op de mobiliteit beheert, in het bijzonder die van het winkelcentrum en het stadion, maar evenzeer de impact van verlichting, lawaai en afvalproductie die door deze projecten wordt gegenereerd.

Toutefois, elle relève qu'il ne suffit pas de construire selon des règles exemplaires du point de vue de la durabilité. Il faut non seulement gérer l'impact de la mobilité générée par les nouveaux développements annoncés, en particulier, le centre commercial et le stade qui auront un impact important sur ce point, mais aussi l'impact de l'éclairage, du bruit, des déchets liés à ces projets.

De Commissie verwijst naar het hoofdstuk mobiliteit voor alle vragen met betrekking tot de overlast dat met dit thema verbonden is.

La Commission renvoie au chapitre mobilité pour les questions relatives aux nuisances liées à cette thématique.

De Commissie meent bovendien dat de negatieve effecten van de toekomstige ontwikkelingen op het leefmilieu, onder andere in beeld gebracht door het MER, een antwoord moeten vinden in het BBP, maar tevens in de projecten zelf. Het is volgens haar absoluut noodzakelijk en meer dan ooit, om rekening te houden met de milieuvraagstukken. Dit vertaalt zich in de aanwezigheid van een duurzaamheidsreflex binnen elk afzonderlijk project terwijl men ook rekening houdt met de interactie tussen deze projecten. Het MER formuleert hiervoor talrijke aanbevelingen.

La Commission estime, de plus, que les impacts environnementaux négatifs des futurs développements, relevés entre autres par le RIE, doivent trouver une réponse au sein du PPAS, mais aussi des projets. Il est impératif, selon elle, de prendre en compte, plus qu'auparavant les questions environnementales qui doivent se traduire par une démarche de durabilité au sein de chaque projet particulier et prenant en compte l'interaction entre ces projets. Le RIE fait état de nombreuses recommandations à cet égard.

7.2. Geluid en trillingen

7.2. Environnement sonore et vibratoire

De betrokkenen vragen een objectievere analyse van de potentiële geluidsimpact van het weg- en luchtverkeer op de gevoelige instellingen (kinderopvang, scholen) en op de bewoners tijdens de nacht.

Les intervenants demandent une analyse plus objective de l'impact sonore potentiel routier et aérien sur les établissements sensibles (crèches, écoles) et sur les habitants pendant la nuit.

Het voornaamste bezwaar betreft de negatieve gezondheidsrisico's gezien het huidige

La réclamation principale concerne les risques négatifs sur la santé étant donné le niveau

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

geluidsniveau van de site, dat nog zal toenemen met de aanleg van het stadion.

sonore actuel du site qui sera encore augmenté par la création du stade.

De Commissie wijst erop dat er reeds sprake is van overlast. De toekomstige voorzieningen zullen bijkomende overlast genereren, die men zal moeten beheren. Het MER bevestigt deze analyse.

La Commission relève que des nuisances existent déjà. Les équipements futurs génèreront des nuisances supplémentaires qu'il faudra gérer. Le RIE confirme cette analyse.

De Commissie is van mening dat er daadwerkelijk dient te worden nagedacht over de compatibiliteit van de functies die men wenst te integreren op de Heizelvlakte.

La Commission est d'avis qu'une réelle réflexion doit être entreprise sur la compatibilité des fonctions que l'on cherche à intégrer sur le plateau du Heysel.

Zij beklemtoont dat de impact van de projecten op de gezondheid in overweging moet worden genomen, in het bijzonder de impact met betrekking tot geluidsoverlast. Dit probleem komt weinig aan de orde.

Elle insiste pour que soient prises en compte l'impact des projets sur la santé et en particulier l'impact en matière de nuisances sonores. Ce problème est peu abordé.

Het MER maakt melding van de gevolgen van de nieuwe ontwikkelingen op het vlak van geluid en stelt een reeks remediërende aanbevelingen voor. De Commissie deelt deze aanbevelingen en vraagt hier gepast antwoord op te geven.

Le RIE fait état des impacts des nouveaux développements du point de vue du bruit et propose une série de recommandations pour y remédier. La Commission partage ces recommandations et demande d'y donner les réponses appropriées.

Ze beklemtoont dat, onverminderd het naleven van de normen, dat op verschillende niveaus fundamenteel denkwerk moet worden verricht zowel over de stedelijke vorm als over architectuur, stadsinrichting, materiaalkeuze enz.

Elle insiste qu'au-delà du respect des normes, un travail de réflexion soit entrepris aux différents niveaux tant sur la forme urbaine, que sur l'architecture, l'aménagements urbains, le choix des matériaux etc.

7.3. Circulaire economie - bronnen - Afval

De klagers vragen dat bij het in acht nemen van de socio-economische en milieu-impact van het programma, gekozen wordt voor een benadering die meer gericht is op de "circulaire economie", ongeacht de gekozen formule (afschaffing of behoud van het stadion).

Het GGB-programma dient nauwkeuriger te zijn voor wat de aanpasbaarheid van de gebouwen betreft vanuit stedenbouwkundig en architecturaal oogpunt (hergebruik, uitbreiding, verdichting, inwisselbaarheid).

7.3. Economie circulaire - Ressources - Déchets

Les réclamants demandent que la prise en compte des impacts socioéconomiques et environnementaux du programme ait une approche plus orientée « économie circulaire » quelle que soit la formule choisie (suppression ou conservation du stade)

Le programme de la ZIR doit être plus précis en ce qui concerne l'adaptabilité du bâti du point de vue urbanistique et architectural (réutilisation, extension, densification, convertibilité).

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

Hoewel deze elementen behoren tot het planningsinstrumentarium van andere planvormen, is de Commissie van mening dat ze eveneens onderdeel moeten uitmaken van de aanbevelingen van het BBP en de milieueffecten -studies van de projecten.

Bien que ces éléments relèveront d'autres outils de planification, la Commission est d'avis que ces éléments doivent figurer dans les recommandations du PPAS et des études d'incidences des projets.

7.4. Groenzones, natuur en biodiversiteit

De betrokkenen leggen de nadruk op de volgende punten:

- De geplande 7ha groene ruimte in het gebied zal voornamelijk worden aangelegd op daken of is vervat in gebieden voor sport- en vrijetijdsactiviteiten in open lucht, en kunnen dus niet worden beschouwd als werkelijke groene ruimte;
- Het project zal leiden tot een nettoverlies aan groene ruimte;
- de groene ruimte mag niet worden versnipperd (aanleg rond gebouwen en bij wegenis), omdat de fragmentatie van het groene netwerk een van de oorzaken is van het verlies aan biodiversiteit;
- het gebruik van de Biotoopoppervlaktefactor (BAF) wordt aanbevolen om een geldige inschatting te kunnen maken van het natuurlijke potentieel;
- Prioriteit 9 van het voorgaande GewOP bestond erin het groene karakter van het Gewest te versterken, net zoals hefboomactie 2 van het GPDO-project;
- De groenzones zouden moeten worden geconcentreerd tussen de Eeuwfeestlaan en de Houba de Strooperlaan;
- De groene oppervlakten moeten toegankelijk zijn voor het publiek.

De Commissie is van mening dat het als dusdanig voorgestelde ontwerp onvoldoende garanties biedt voor het ontwikkelen van een kwaliteitsvol project, zowel voor wat betreft het

7.4. Espaces verts, nature et biodiversité

Les intervenants insistent sur les points suivants :

- Les 7ha d'espaces verts prévus dans la zone seront essentiellement réalisés en toiture ou engloberont les zones de sport/loisirs de plein air et ne peuvent donc être considérés comme véritables espaces verts ;
- Le projet entraînera une diminution nette des espaces verts ;
- Les espaces verts ne peuvent être morcelés (abords de bâtiments et voiries), la fragmentation du maillage vert étant une des causes de la diminution de la biodiversité ;
- L'utilisation du coefficient biotope par surface est recommandé pour comparer valablement le potentiel naturel ;
- La priorité 9 du PRD précédent était de renforcer le caractère vert de la Région, de même que le levier d'action 2 du projet de PRDD ;
- Les zones vertes devraient se concentrer entre le boulevard du Centenaire et l'avenue Houba de Strooper ;
- Les surfaces vertes doivent être accessibles au public.

La Commission est d'avis que le projet tel que présenté n'offre pas assez de les garanties pour la création d'un projet de qualité entre autre sur le plan de la préservation des paysages, des

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

behoud van landschappen, groene ruimte en natuurgebieden als voor de bescherming van de biodiversiteit. De geplande ontwikkelingen zullen hoge druk uitoefenen op de wijken en ruimtes die buiten de perimeter van het projectgebied gelegen zijn.

espaces verts et espaces naturels et de la protection de la biodiversité. Les développements prévus vont induire de fortes pressions sur les quartiers et espaces situés hors du périmètre de la zone.

De Commissie wijst op verschillende problemen in verband met de kwaliteitsborging:

La Commission relève différents problèmes liés à la question de la qualité :

- *Het gebrek aan definiëring van de typologie van de voorziene groenzones;*
- *De versnippering van de ruimte;*
- *Het gebrek aan duidelijkheid over de problematiek van de vollegrondzones;*
- *Het gebrek aan reflectie over de continuïteit van de groenzones buiten de perimeter;*
- *De mogelijke privatisering van de ruimte en gebrek aan garantie voor de openstelling ervan voor het publiek;*
- *Enz.*

- *Le manque de définition des type d'espace vert prévus ;*
- *Le morcellement des espaces ;*
- *Le manque de précision sur la question des espaces de pleine-terre ;*
- *L'absence de réflexion sur la continuité des espaces verts situés hors périmètre ;*
- *La possible privatisation des espaces et l'absence de garantie quant à leur ouverture au public,*
- *Etc.*

Vandaag omvatten de groenzones heel uiteenlopende oppervlakten. In werkelijkheid wordt 2,5ha bestemd voor sportvelden en is enkel een park van 1ha aanwezig op de site.

Aujourd'hui, les espaces verts sont composés de surfaces très diverses. Dans les fait, 2,5 Ha sont consacrés aux terrains de sport et seul un parc de 1Ha est présent sur ce site.

De Commissie stelt vast dat de 7ha groene ruimte uit heel uiteenlopende soorten ruimtes bestaat, zoals groendaken, sportvelden, groenzones langs wegen en rond gebouwen, en zelfs verharde ruimtes.

La Commission constate que les 7Ha d'espaces verts seront constitués d'espaces très divers – tels que toitures vertes, terrains de sports, zones vertes en voirie et aux abords des immeubles, voire espaces minéralisés.

Zij wijst erop dat het GBP het type groenzone niet nader definieert in het programma van het GGB nr.15.

Elle relève que le PRAS ne précise pas le type d'espace vert dans le programme de la ZIR N°15.

De Commissie meent dat de kwestie van de groenzones voor de gehele Heizelvlakte dient te worden aangepakt, niet enkel voor de perimeter van het GGB.

La Commission pense que la question des espaces verts doit être abordée non seulement sur le périmètre de la ZIR mais aussi sur l'ensemble de la zone du Heysel

Het is volgens haar essentieel om continuïteit te scheppen doorheen alle groenzones. Dat maakt deel uit van de ontwikkeling en de opwaardering van het groene netwerk.

Il est essentiel, selon elle, de créer une continuité dans la chaîne de espaces verts. Cela participe de la création et mise en valeur du maillage vert.

In dat opzicht, en in de context van de ontwikkeling van een openbaar « parksystem »,

A ce titre, et dans le cadre d'organiser un « park system » public, elle fait sienne les

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

sluit ze zich aan bij de aanbevelingen van het MER en het daarin geformuleerde voorstel om groenzones te voorzien ten zuiden van het gebied, teneinde een ecologische oost-westverbinding te creëren tussen het Ossegempark en het Dielegempark.

recommandations du RIE dans sa proposition de prévoir des espaces verts au sud de la zone afin d'établir une connexion écologique est-ouest entre les parcs d'Osseghem et de Dieleghem.

De Commissie oordeelt dat de Biotoop-oppervlaktefactor (BAF) een interessant hulpmiddel is voor het behoud en beheer van het groene netwerk. Het moet zich deels in de ontwerpen integreren.

La Commission est d'avis que le coefficient biotope par surface est un outil intéressant pour la préservation et la gestion du maillage vert. Il doit se gérer en partie au sein des projets.

Zij verzoekt om te analyseren in welk instrument dit het best kan worden ingepast: ofwel in het GGB, ofwel in het BBP.

Elle demande d'analyser dans quel outil il y aurait lieu de l'intégrer : soit au sein de la ZIR, soit au sein du PPAS.

Tot slot dringt de Commissie erop aan dat de oppervlakte bestemd voor groene ruimte niet minder dan 7ha bedraagt.

Pour conclure, la Commission insiste pour que la surface dévolue aux espaces verts ne soit pas inférieure à 7Ha.

Zij vraagt via het GBP en het BBP vast te leggen wie zal toezien op de aanleg van kwaliteitsvolle ruimtes. In dat opzicht vraagt zij het GGB-programma aan te vullen en er onderstaande elementen in op te nemen:

Elle demande de garantir au travers du PRAS et du PPAS qui suivra la création d'espaces de qualité. A cet égard, elle demande de compléter le programme de la ZIR en y intégrant les éléments qui suivent :

- *Een definitie van een substantiële oppervlakte in volle grond in één geheel, buiten de sportzone;*
- *Verschillende types groene ruimte en groene oppervlakte;*
- *De vastlegging van een minimumoppervlakte volle grond;*
- *De verplichting van een publieke toegankelijkheid van het merendeel van de groene ruimte;*
- *De ontwikkeling van groenzones waarvan de eigenschappen beantwoorden aan de biodiversiteitscriteria (als bedoeld in het MER dat de Biotoop-oppervlaktefactor (BAF) van 1 definieert als «oppervlakten met een gevarieerde beplanting in volle grond»);*
- *Het beheer van toegankelijke groendaken door de overheidsinstanties;*
- *De vraag om tijdens grote*

- *Une définition d'une surface substantielle de pleine terre d'un seul tenant, hors zone de sport ;*
- *Les différents types d'espaces verts et surfaces vertes ;*
- *La définition d'une surface minimale de pleine terre ;*
- *L'imposition d'une accessibilité publique de la majorité des espaces verts ;*
- *Le développement d'espaces verts dont les qualités rencontrent les critères de la biodiversité (au sens du RIE qui définit le coefficient de biodiversité par surface de 1 comme les « surfaces avec végétation variée en pleine terre ») ;*
- *Une gestion des toitures accessibles par les pouvoirs publics ;*
- *Une demande de non accessibilité des*

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

sportevenementen de groene ruimtes als niet toegankelijk te beschouwen teneinde hun behoud te verzekeren.

espaces verts lors de grandes activités sportives, afin de les préserver.

7.5. Water, ondoorlaatbaarheid en overstromingen

De klagers menen dat het GGB-programma zal leiden tot een verhoging van de ondoorlaatbaarheid van de site en de omliggende wijken, alsook tot een toename van de reeds frequente overstromingen in het gebied (aanleg van parkings).

Bijgevolg verzoeken zij te voorzien in:

- Compensatiemaatregelen om de impact op het overstromingsrisico tot nul te herleiden, in casu de situatie zelfs te verbeteren, zowel voor de gebouwen als voor de openbare ruimtes;
- Een strengere waterbeheer;
- Grotere en minder versnipperde groenzones;
- Doorlaatbare oppervlakten die even groot zijn als de groenzones.

De Commissie wijst op de reeds bestaande overstromingsproblemen in dit deel van Brussel.

Zij verontrust zich over de negatieve gevolgen veroorzaakt door de ondoorlaatbaarheid van deze site. Zij vreest dat het overstromingsrisico zal toenemen in het gebied en de aangrenzende zones. Zij duidt op de verlaagde absorptiecapaciteit, op het risico op een stijging van de grondwatertafel en op de verzadiging van de collectoren. (De Heizelvlakte zelf is hoger gelegen, maar is omringd door gebieden met gemiddelde tot hoge risico's).

In overeenstemming met het waterbeheersplan 2016-2021, acht ze dat het regenwaterbeheer voor het gehele gebied en omgeving in

7.5. Eaux, imperméabilisation et inondations

Les réclamants estiment que le programme de la ZIR va augmenter l'imperméabilisation du site et des quartiers environnants ainsi que les inondations déjà courantes dans la zone (constructions de parkings).

Ils demandent dès lors de prévoir :

- Des mesures compensatoires rendant nul l'impact sur les risques d'inondation voire améliorant la situation et ce aussi bien pour les constructions que pour les espaces publics ;
- Une gestion de l'eau plus stricte ;
- Des espaces verts plus grands et moins morcelés ;
- Des surfaces perméables en superficie égale aux espaces verts.

La Commission relève les problèmes d'inondation déjà existants dans cette partie de Bruxelles.

Elle s'inquiète des conséquences négatives qu'aura l'imperméabilisation de ce site. Elle craint l'augmentation des risques d'inondation de la zone, ainsi que des zones avoisinantes. Elle relève une capacité moindre d'absorption des eaux, les risques de remontée de la nappe phréatique et d'engorgement des collecteurs. (Le plateau du Heysel est lui-même en hauteur, mais est entouré de zones à aléas moyens à élevés).

En accord avec le plan de gestion de l'eau 2016-2021, elle estime que la gestion de l'eau de pluie doit être abordée sur l'ensemble de la zone et

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

overweging genomen moet worden, hierbij gebruik makend van verschillende hulpmiddelen, zoals wadi's, groendaken en -gevels, regenwatertanks, stormbekkens, bufferbekkens enz.

ses environs, au travers de la réalisation de divers dispositifs tels que des noues, toitures et façades vertes, citernes, bassins d'orage, bassins tampons, etc.

Zij vraagt dat er nagedacht moet worden over de opvang van grijs water, in overeenstemming met het principe van de circulaire economie.

Elle demande qu'une réflexion soit entreprise sur la mise en place d'une collecte des eaux grises qui réponde au principe d'économie circulaire.

Deze vragen dienen beantwoord te worden in de stappen die zullen volgen op de wijziging van het GBP, namelijk in het BBP en in de stedenbouwkundige vergunningen.

Ces questions doivent trouver leur réponse dans les étapes qui suivront la modification du PRAS, à savoir le PPAS et les permis d'urbanisme.

8. ERFGOED EN LANDSCHAPPEN

De bezwaren hebben betrekking op :

- een concrete formulering van de aanbevelingen rond het behoud en de opwaardering van het bestaande erfgoed binnen de perimeter van het GGB;
- de opname van deze aanbevelingen in het MER van het BBP Heizel van de Stad Brussel ;
- een uit te werken totaalvisie voor de elementen van patrimoniaal belang;
- het ontbreken binnen het MER van een landschapsstudie die deel uitmaakt van de Neo-perimeter die rekening zou moeten houden met de historische ontwikkeling van de site, de bestaande en geplande reliëfs, de uitzichten die behouden moeten blijven, alsook het aspect van de beplanting en de bomen op de site;
- de vermelding in het programma van het GGB van de belangrijkste structurerende assen die deel uitmaken van het vroegere stedenbouwkundige erfgoed, alsook de verbindingen die bevoorrecht moeten worden voor een kwaliteitsvolle stedenbouw;

8. PATRIMOINE ET PAYSAGE

Les remarques portent sur :

- une formulation concrète des recommandations pour la conservation et la mise en valeur du patrimoine existant dans le périmètre de la ZIR ;
- sur l'intégration de ces recommandations dans le RIE du PPAS Heyssel de la Ville de Bruxelles ;
- une vision d'ensemble des éléments d'intérêt patrimonial à établir ;
- le manque dans le RIE d'une étude paysagère intégrée à celle sur le périmètre Neo qui tiendrait compte de l'évolution historique du site, des reliefs existants et projetés, des grandes perspectives à préserver ainsi que de l'aspect des plantations et des arbres présents sur la site ;
- l'indication dans le programme de la ZIR des principaux axes structurants appartenant au patrimoine urbanistique ancien ainsi que des liaisons à privilégier de façon à garantir un urbanisme de qualité;

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- de vraag naar een doorgedreven studie rond de aspecten van het net die nauw verbonden zijn met die van het reliëf van de site; - de vraag naar een studie bedoeld om de richtlijnen uit te tekenen voor de volledige vlakte (ook rond de mobiliteitskwesities);	- la demande d'une étude approfondie des aspects de la trémie liés à ceux du relief du site ; - la demande d'une étude destinée à fonder les lignes directrices sur l'ensemble du plateau (également sur les questions de mobilité) ;

1.

De Commissie onderschrijft de vraag naar een algemene landschapsstudie voor het gebied. Ze gaf in het hoofdstuk rond voorschrift 18 haar mening over de noodzaak om de geschikte perimeter te bepalen om te zorgen voor een allesomvattende studie en om een totaalvisie te ontwikkelen voor het volledige gebied en niet enkel voor het gebied van het GGB.

Ze beklemtoont dat het Neo-richtschema van KCAP, met de perimeters, ook naar deze problemen kijkt, maar dat dit geen juridische waarde heeft, en ook niet ter raadpleging en openbaar onderzoek voorgelegd werd.

De kwesties die volgen uit het wegennet en het landschap, zoals die rond het erfgoed (elementen vermeld door de klagers) kunnen niet enkel behandeld worden in het gebied bepaald door het GGB. Zo maakt ze zich de aanbevelingen eigen van het MER dat voorstelt om "de huidige elementen van symbolisch of patrimoniaal belang op te waarderen: door middel van een samenhangend stedelijk weefsel rond de hoofdstructuur die volgt uit internationale tentoonstellingen en met oog voor het zicht en uitzicht op waardevolle gebouwen".

Zo moet bijvoorbeeld dit doorslaggevende element, zoals de structurerende as tussen het Atomium en de gebouwen van de Heizel, de Eeuwfeestlaan en het uitzicht, behouden blijven als element van patrimoniaal belang. De vraag van de MIVB betreffende nieuwe sporen en stations in de buurt van de Eeuwfeestlaan moet

1.

La Commission partage la demande d'une étude paysagère globale de la zone. Elle s'exprime, dans le chapitre relatif à la prescription 18, sur la nécessité de déterminer le périmètre adéquat pour permettre une étude globale et développer une vision sur l'ensemble de la zone et pas uniquement sur le territoire de la ZIR.

Elle souligne que le schéma directeur Néo de KCAP, avec ses périmètres, prend en compte ces problématiques, mais qu'il n'a pas de valeur réglementaire et n'a, de plus, pas été soumis à consultation et enquête publique.

Les questions qui relèvent de la trame viaire et du paysage, comme celles du patrimoine (éléments soulevés par les réclamants) ne peuvent être traitées sur la seule zone délimitée par la ZIR. Ainsi, elle fait sienne la recommandation du RIE qui propose de « mettre en valeur les éléments présents d'intérêt patrimonial ou symbolique : avec un tissu urbain cohérent autour de la structure principale résultant des expositions internationales et en faisant attention aux vues et perspectives des bâtiments de valeur ».

Ainsi, par exemple, cet élément primordial qu'est l'axe structurant entre l'Atomium et les bâtiments du Heysel, avenue du Centenaire et formant perspective est à préserver comme élément de patrimoine. Une demande de la STIB concernant les nouvelles voies et stations à proximité de l'avenue du Centenaire doit être

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

de gelegenheid bieden om een braakliggend terrein te voorzien als bufferzone langs weerszijden van dit uitzicht.

l'occasion de prévoir un espace non bâti comme zone tampon de part et d'autre de cette perspective.

2.

De Commissie vraagt dat de kwesties rond het erfgoed, het landschap en het wegennet aangekaart worden binnen de planningsinstrumenten die zullen volgen zoals bijvoorbeeld het BBP of een toekomstig RPA.

2.

La Commission demande ainsi que les questions de patrimoine, de paysage et de trame viaire soient abordées au sein des outils de planification qui vont suivre, comme le PPAS ou un futur PAD, par exemple.

Ze geeft ook voorstellen mee ter aanvulling van het programma van het GGB, o.a. onder de hoofdstukken milieu en huisvesting.

Elle émet également des propositions pour compléter le programme de la ZIR, entre autre, au sein des chapitres environnement et logement.

9. VOORSCHRIFT 18 – GGB

De bezwaren handelen over:

- De perimeter van de wijziging die beperkt is terwijl er een BBP opgestart werd die van toepassing is op een veel uitgestrektere perimeter;
- De behoefte aan een BBP als een algemeen kader dat de totaalvisie bepaalt voor de uitwerking van het GGB, of van een ruimer gebied;
- Het feit dat sommigen zich verzetten tegen de wijziging van voorschrift 18 die ingaat tegen de duurzame ontwikkeling van het Gewest;
- De formulering van het goedkeuringsbesluit dat om elke vorm van betwisting te vermijden moet beantwoorden aan het advies van de Raad van State;
- De berekening van het saldo aan bestaande kantoren die gedaan moet worden op de dag van de inwerkingtreding van het wijzigingsbesluit dat het GGB 15 in het leven roept, in plaats van de gedeeltelijke wijziging van het GBP van 2 mei 2013;

9. PRESCRIPTION 18 - ZIR

Les réclamations portent sur :

- Le périmètre de la modification qui est limité alors qu'un PPAS portant sur un périmètre beaucoup plus large est lancé ;
- La nécessité d'un PPAS comme cadre global réglementant la vision d'ensemble du développement la ZIR, voire d'une zone plus large ;
- Le fait que certains s'opposent à la modification de la prescription 18 qui nuit au développement durable de la Région ;
- La formulation de l'arrêté d'adoption qui doit pour éviter toute contestation répondre à l'avis du Conseil d'Etat dans ses motifs ;
- Le calcul du solde de bureaux existants qui doit être fait à la date d'entrée en vigueur de l'arrêté modificatif créant la ZIR 15 et non à celle de la modification partielle du PRAS du 2 mai 2013 ;

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- Over het programma van het GGB 15 dat ambitieus en gevuld is en dat moet zorgen voor een betere levenskwaliteit voor de gebruikers van de site, voor stedelijke integratie en voor sociale contacten dankzij een aangepaste, leefbare en performante stedelijke vorm;
- De wijziging van alinea 4 van voorschrift 18 dat niet langer stedenbouwkundige vergunningen verplicht voor het volledige gebied van het GGB zonder hierbij de socio-economische impact ervan correct te analyseren.
- Sur le programme de la ZIR 15 ambitieux et dense qui doit garantir la qualité de vie des usagers du lieu, l'insertion urbaine et les liens sociaux grâce à une forme urbaine adaptée, viable et performante ;
- La modification du 4ème alinéa de la prescription 18 qui n'impose plus de permis d'urbanisme sur l'ensemble du territoire de la ZIR sans en analyser sérieusement l'impact socio-économique.

De Commissie acht het nodig om een algemene ontwikkelingsvisie uit te werken voor de site. Deze algemene visie heeft er baat bij om bepaald te worden in een BBP of een RPA (richtschema van aanleg) zoals voorzien in de wijziging van het BWRO, met een regelgevend luik en niet door middel van een stedenbouwkundige vergunning.

La Commission estime nécessaire de développer une vue globale du développement de ce site. Cette vision globale gagne à être définie par un PPAS ou un Plan d'aménagement directeur (PAD) tel que prévu dans la modification du CoBAT comprenant un volet réglementaire et non pas par un permis d'urbanisme.

De Commissie blijft bovendien waarde hechten aan de hiërarchie van de plannen binnen het BWRO.

La Commission reste, de plus, attachée à la question de la hiérarchie des plans qui structure le CoBAT.

Ze stelt zich vragen bij de in te plannen onderzoeksperimeter.

La question qu'elle se pose est celle du périmètre d'étude à prévoir.

In haar inleiding gaf ze aan dat er verschillende onderzoeksperimeters bepaald werden: de perimeters van het Masterplan uitgewerkt door KCAP, de perimeter van het GGB en tot slot de perimeter van het BBP dat onderzocht wordt.

Elle a relevé dans son introduction que divers périmètres d'études ont été définis: ceux du Master plan réalisé par KCAP, celui de la ZIR et enfin le périmètre du PPAS en cours d'instruction.

De Commissie verdedigt het idee dat enkel een voldoende grote perimeter (groter dan de perimeter van het GGB) de mogelijkheid zal bieden om een totaalvisie te krijgen op de ontwikkeling van deze site.

La Commission défend l'idée que seul un périmètre suffisamment large (dépassant celui de la ZIR) pourra permettre d'appréhender une vision globale sur le développement de ce site.

De Commissie laat het trouwens over aan de regering om te zorgen voor een juridische onderbouwing om te zien welke datum in rekening genomen moet worden voor de berekening van het saldo aan kantooroppervlakte.

Par ailleurs, la Commission laisse le soin au gouvernement de procéder à une vérification juridique pour voir quelle est la date à prendre en compte pour le calcul du solde des surfaces de bureau.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification
gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016
november 2016

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

10. MILIEUEFFECTENRAPPORT (MER)

10.1. Algemeen

De adviezen en bezwaren hebben betrekking op:

- De kwaliteit van het werk en de onvolledigheid ervan gezien de uiterst korte deadlines om het MER uit te werken;
- Het ontbreken van overleg met de GOC halfweg;
- Het niet rekening houden met de adviezen van de adviesorganen;
- Het feit dat de doelstelling van voorbeeldigheid qua milieu niet beklemtoond wordt in de analyse van het MER en dat men vreest dat er mogelijk kwaliteitsvolle groenzones verloren gaan;
- De goedkeuring door de MIVB van de becijferde analyse en conclusies die eruit voortvloeien.

De Commissie neemt de opmerkingen van de klagers mee en vraagt aan de regering om te controleren of het MER weldegelijk beantwoordt aan de verschillende tekortkomingen aangegeven door de Raad van State, specifiek op het vlak van mobiliteit.

10.2. Links met andere plannen

De bezwaren hebben betrekking op:

- het gebrek aan uitleg over de conformiteitsanalyse van het ontwerpplan met de gewestelijke en andere plannen;
- de vraag om verduidelijking over de toekomst van het huidige stadion;
- het compatibiliteitsonderzoek van het ontwerpplan met het nationale stadion en de snelle tramverbinding "Brabantnet";

10. RAPPORT SUR LES INCIDENCES ENVIRONNEMENTALES (RIE)

10.1. Généralités

Les avis et réclamation portent sur :

- La qualité du travail et son incomplétude, vu les délais très courts pour réaliser le RIE ;
- L'absence de consultation de la CRD à mi-parcours ;
- La non prise en compte des avis des organes consultatifs ;
- L'objectif d'exemplarité environnementale n'est pas mis en évidence dans l'analyse du RIE et craint une possible perte d'espaces verts de qualité ;
- L'approbation par la STIB des analyses et conclusions chiffrées qui en découlent.

La Commission prend acte des observations des réclamants et demande au Gouvernement de vérifier si le RIE répond bien aux différents manquements relevés par le Conseil d'Etat, notamment en matière de mobilité.

10.2. Liens avec d'autres plans

Les réclamations portent sur :

- le manque d'explication quant à l'analyse de conformité du projet de plan avec les plans régionaux et extra régionaux ;
- la demande de clarification quant à l'avenir du stade actuel ;
- l'examen de la compatibilité du projet de plan avec le stade national et le projet de tram rapide « Brabantnet » ;

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- het niet of onvoldoende in rekening nemen van het gewestelijke programma voor de circulaire economie en van de Good Food strategie bij de analyse van de socio-economische en milieugerelateerde impact van het ontwerpplan; - het feit dat de plannen en niet langer de ontwerpplannen in rekening moeten genomen worden als ze voldoende gevorderd zijn (LKEP, WBP, Natuurplan).	- la non prise en compte ou insuffisante du programme régional d'économie circulaire et de la stratégie good food dans l'analyse des impacts socio-économiques et environnementaux du projet de plan ; - le fait de prendre en compte les plans et non plus les projets de plans lorsque suffisamment avancés (PACE, PGE, plan Nature).

De Commissie stelt vast dat het MER de compatibiliteit van het wijzigingsontwerp van het GBP met andere plannen analyseert, ongeacht of ze uitgewerkt worden voor het Brussels Gewest of Vlaanderen.

La Commission constate que le RIE analyse la compatibilité du projet de modification du PRAS avec différents plans réalisés tant en Région bruxelloise qu'en Flandre.

Ze geeft aan dat sommige plannen die tijdens de studie in de ontwerpfase zaten, sindsdien goedgekeurd werden.

Elle relève que certains plans à l'état de projet au moment de l'étude ont été approuvés depuis lors.

Ze beklemtoont dat het gewestelijke programma gericht op de circulaire economie, evenals de Good Food strategie, in rekening moeten genomen worden bij de uitwerking van het BBP en de stedenbouwkundige vergunningen.

Elle souligne que le programme Régional en économie circulaire, ainsi que la stratégie Good Food doivent être pris en compte dans le cadre de l'élaboration du PPAS et des permis d'urbanisme.

10.3. Varianten voor de locaties

10.3. Variantes de localisation

De bezwaren hebben betrekking op:

Les remarques portent sur :

- De te beknopte analyse van de varianten; - Het onvolledige antwoord als reactie op het arrest van de Raad van State; - De moeilijkheid om de varianten te vergelijken; - Het gebrek aan een tabel waarin de oplossingen vermeld staan en de redenen waarom andere sites afgekeurd worden; - Het gebrek aan een analyse van de varianten die rekening houdt met een programma verspreid over verschillende sites;	- L'analyse trop sommaire des variantes ; - La réponse incomplète donnée à l'arrêt du Conseil d'Etat ; - La difficulté de comparer les variantes ; - Le manque de tableau reprenant les solutions proposées et les motifs d'écartement des autres sites ; - Le manque d'analyse de variante prenant en compte un programme réparti sur plusieurs sites ;

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- De onvolledige beschrijving van 40 mogelijke sites (geen beschrijving van hun omgeving); - Het in vraag stellen van bepaalde criteria voor de afkeuring van de sites; - Het in vraag stellen van de conclusies met betrekking tot het opzij schuiven van alternatieve locaties, omdat dit gebaseerd is op criteria die geen rekening houden met de milieu-impact; - De vraag tot amendementen bij de vergelijkingstabellen voor de varianten die vermeld staan in het MER (lijst opgegeven door Leefmilieu Brussel); - De vraag om de voorkeur te geven aan het alternatief OB omdat dit voor minder overlast zorgt op het vlak van mobiliteit, afvoer van afvalwater, het huidige GBP en dat dit het programma toelaat (met uitzondering van het winkelcentrum); de wijziging van het GBP is in dat geval nutteloos; - Het verzet om zoveel openbaar terrein op te offeren voor een winkelcentrum.	- La description incomplète des 40 sites potentiels (pas de description de leur cadre environnant) ; - La remise en question de certains critères d'écartement de sites ; - La remise en question des conclusions relatives à l'écartement d'alternatives de localisation, car basées sur des critères ne prenant pas en compte les impacts environnementaux ; - La demande d'amendements aux tableaux de comparaison des variantes repris au sein du RIE (liste énoncée par Bruxelles-Environnement) ; - La demande de privilégier l'alternative OB, car elle génère moins de nuisances en termes de mobilité, de rejet d'eaux usées, le PRAS actuel et qu'elle permet le programme (à l'exception du centre commercial) ; la modification du PRAS est dans ce cas inutile ; - L'opposition de consacrer tant de terrain public à un centre commercial.

De Commissie luisterde naar de auteur van het ontwerp van het MER voor de vragen rond de werkwijze. Deze werkwijze staat beschreven op pagina's 32 en 33 van het MER.

La Commission a entendu l'auteur de projet du RIE sur les questions de méthodologie de travail. Cette méthodologie est décrite aux pages 32 et 33 du RIE.

De Commissie beklemtoont dat heel wat mogelijke sites geschrapt moesten worden omdat ze reeds uitgewerkte programma's omvatten, o.a. als gevolg van het ontwerp van het GPDO. Ze herinnert aan de moeilijkheden rond gronden binnen het BHG, zowel op het vlak van beschikbaarheid, als op het vlak van beheer, wat ook in rekening moet genomen worden bij de keuze.

La Commission souligne que de nombreux sites potentiels ont dû être écartés car ils comprennent déjà des programmes établis, entre autre, par le projet de PRDD. Elle rappelle la difficulté du foncier au sein de la RBC, tant en termes de disponibilité que de maîtrise, ce qui doit également entrer en ligne de compte pour les choix.

De Commissie betreurt dat de keuze voor een programma « a priori » gemaakt werd.

La Commission regrette qu'un choix de programmation ait été fait « a priori ».

Dit feit brengt met zich mee dat heel wat reacties eerder betrekking hebben op het niveau van het BBP, dan op het niveau van het GBP.

Ce fait induit que bon nombre de réactions concernent plus l'échelle du PPAS que celle du PRAS.

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

De Commissie zou het interessant gevonden hebben om kennis te kunnen nemen van de inhoud van het ontwerp vooraleer zich uit te spreken, temeer omdat het BBP niet ter advies aan de GOC zal voorgelegd worden, zoals dit ook niet het geval was voor het ontwerp van het masterplan, wat ze betreurt.

De Commissie spreekt zich niet uit over de vragen tot aanvulling van Leefmilieu Brussel. Ze is inderdaad van mening dat het toebehoort aan de regering om de relevantie ervan te analyseren en om te zien in welke mate het nodig is om het MER op die manier te laten evolueren.

La Commission aurait trouvé intéressant de pouvoir prendre connaissance du contenu du projet avant de se prononcer, d'autant que le PPAS ne sera pas soumis pour avis à la CRD, comme ne le fut pas non plus le projet de Masterplan, ce qu'elle regrette.

La Commission ne se prononce pas sur les demandes de compléments demandés par Bruxelles-environnement. Elle pense, en effet, qu'il incombe au Gouvernement, d'en analyser la pertinence et de voir dans quelle mesure il est nécessaire de faire évoluer le RIE dans ce sens.

10.4. Andere opmerkingen

De opmerkingen hebben betrekking op :

- Een vraag om rekening te houden met de impact op de bronnen en het afval, en ruimer de kwestie van de socio-economische en milieugerelateerde impact met het oog op een circulaire economie; het behoud van bestaande gebouwen – de omkeerbaarheid van nieuwe gebouwen,...;
- De socio-economische aspecten die in rekening genomen worden, meer bepaald: het gebrek aan analyse van commerciële behoeften, het gebrek aan rekening houden met de grote winkelketens op de grote verbindingswegen (Bergensesteenweg, A12,...).

Op de behandeling van de mobiliteit binnen het MER :

- Ontbrekende schema's betreffende de verzadiging van het wegennet;
- De gecumuleerde impact;
- De kwestie rond de absorptie door de infrastructuur (p 414) en dus het wankele karakter voor de toelating voor een dergelijk programma;
- Het modale aandeel dat op verschillende

10.4. Autres remarques

Les remarques portent sur :

- Une demande la prise en compte des impacts en termes de ressource et de déchets et plus largement la question des impacts socio-économiques et environnementaux dans une optique d'économie circulaire ; la conservation de bâtiments existants – la réversibilité des nouveaux bâtiments,... ;
- La prise en compte des aspects socio-économiques et notamment : le manque d'analyse sur les besoins en commerce, le manque de prise en compte des grandes surfaces commerciales sur les grands axes (chée de Mons, A12, ..).

Sur le traitement de la mobilité au sein du RIE :

- Schémas manquants relatifs à la saturation du réseau routier ;
- Impacts cumulés ;
- Questionnement sur l'absorption des infrastructures (p 414) et donc fragile pour autorisation d'un tel programme ;
- Part modale non cohérente sur plusieurs

Advies van de GOC – GBP HEIZEL - Ontwerp van gedeeltelijke wijziging van het GBP - GGB 15 - 10 november 2016

Avis de la CRD – PRAS HEYSEL - Projet de modification partielle du PRAS – ZIR 15 - 10 novembre 2016

- punten niet samenhangend is;
- De vraag om de vrachtwagenstromen te verduidelijken;
 - De aanvullende studie met het oog op de grote evenementen ten opzichte van de bestaande situatie.

points ;

- Demande de clarifier les flux camions ;
- Complément d'étude au regard des grands événements par rapport à la situation existante.

De Commissie heeft de auteur van de studie gehoord over de kwestie rond de economische analyse uitgevoerd in het MER.

La Commission a entendu l'auteur de l'étude, sur la question relative à l'analyse économique réalisée dans le RIE.

Die gaf aan dat de Bolkenstein-richtlijn niet langer toelaat om een keuze op het vlak van commerciële inplanting te ondersteunen omwille van de mededinging. De analyse baseert zich daarom op stedenbouwkundige criteria.

Celui-ci a fait valoir que la Directive Bolkenstein ne permet plus d'appuyer un choix en matière d'implantation commerciale sur des questions de concurrence. L'analyse s'appuie dès lors sur des critères urbanistiques.

De Commissie noteert het feit dat het MER tot doel heeft om de milieu-impact van het ontwerp te analyseren. Ze beklemtoont echter dat, volgens haar, het fenomeen van overaanbod inzake handel en uitrustingen een reëel element is dat men niet kan verhullen en dat op een of andere manier in rekening moet worden genomen in de denkoefeningen van de regering. Ze weidt verder uit over deze kwestie in haar advies over het commerciële thema.

La Commission prend acte du fait que le RIE a pour but essentiel l'analyse des impacts environnementaux du projet. Elle souligne cependant que, pour elle, le phénomène de surabondance de l'offre commerciale et d'équipements est un élément réel qu'on ne peut occulter et qui doit être pris en compte d'une manière ou d'une autre dans les réflexions du Gouvernement. Elle s'étend plus amplement sur cette question dans son avis sur la thématique du commerce.

Voor wat de mobiliteit betreft, geeft de Commissie haar advies uitgebreider binnen het thema « mobiliteit».

Sur les questions de mobilité, la Commission exprime son avis plus longuement au sein de la thématique « mobilité ».